

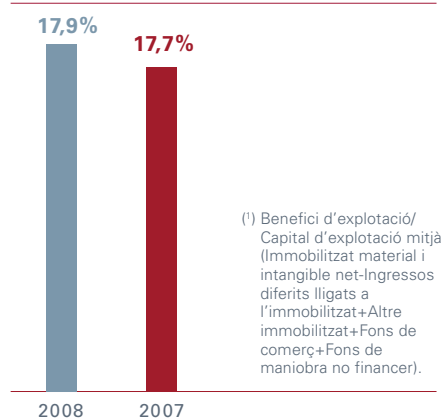
Sumari

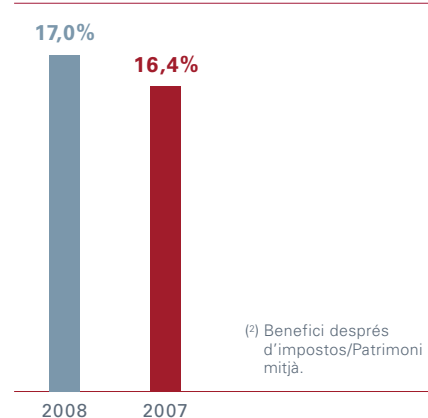
Magnituds bàsiques	3
Carta del President	5
Fets més significatius de l'any	7
Govern corporatiu	21
Gestió corporativa	23
Recursos humans	24
Medi ambient	28
Innovació tecnològica	32
Qualitat	35
Compromís amb la societat	38
Gestió econòmico-financera	44
Auditoria interna	46
Anàlisi econòmica	48
Anàlisi econòmica consolidada	49
Informació borsària	52
Anàlisi de resultats per activitats	55
Distribució Espanya	56
Distribució Llatinoamèrica	58
Distribució Itàlia	60
Electricitat Espanya	61
Electricitat Puerto Rico	63
<i>Up & midstream</i>	64
Majorista i minorista	66
Informe d'Auditoria, Comptes Anuals Consolidats i Informe de Gestió del Grup Gas Natural	68
Dades Consolidades 2004-2008	261
Estadístiques d'explotació	262
Estadístiques financeres	263
Estadístiques borsàries	265

Magnituds bàsiques

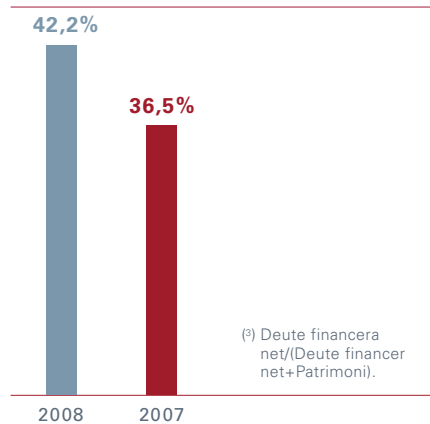
ROACE (1)

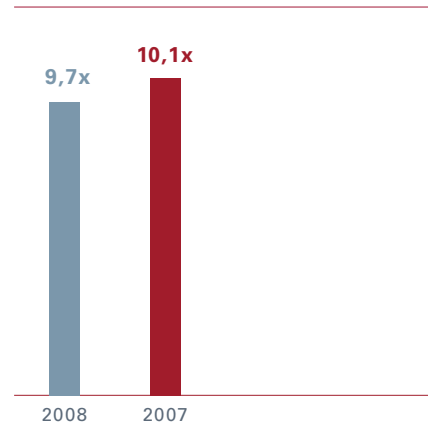
ROE (2)

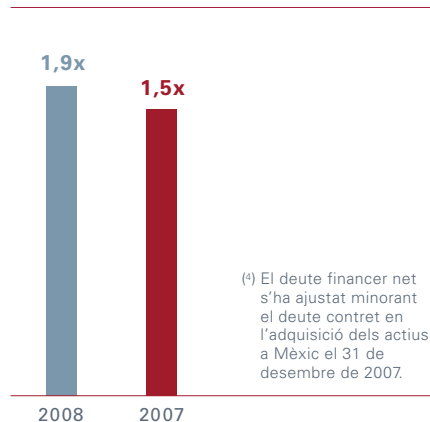
Deute financer (3)

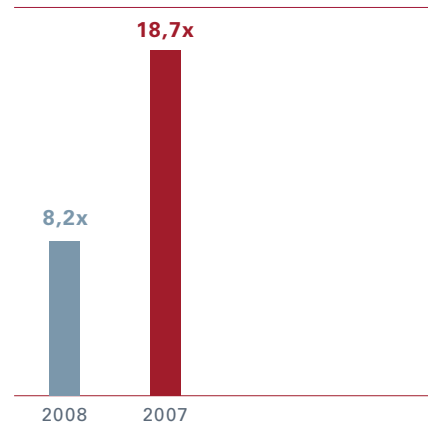
Ebitda/ Resultat financer net

Deute net/Ebitda (4)

PER

Explotació

	2008	2007	%
Subministrament de gas (GWh)	292.629	292.730	-
Transport de gas/EMPL (GWh)	133.497	124.150	7,5
Punts de subministrament de gas (en milers)	11.492	11.115	3,4
Xarxa de distribució de gas (km)	115.295	109.759	5,0
Energia elèctrica produïda (GWh)	31.451	18.700	68,2
Contractes per client Espanya	1,39	1,37	1,5

Personal

	2008	2007	%
Nombre d'empleats	6.842	6.953	(1,6)

Financer

(milions d'euros)

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	13.544	10.093	34,2
Benefici operatiu brut (Ebitda)	2.564	2.277	12,6
Beneficis d'explotació	1.794	1.567	14,5
Inversions totals	3.697	2.323	59,1
Benefici atribuïble al Grup	1.057	959	10,2
Dividend total	663	510	30,0

Dades per acció

(euros/acció)

	2008	2007	%
Cotització el 31 de desembre	19,29	40,02	(51,8)
Valor comptable	15,01	14,35	4,6
Benefici	2,36	2,14	10,2

Carta del President

Senyores i Senyors Accionistes:

L'exercici de 2008 serà considerat, sens dubte, com un dels més importants en tota la història de la companyia. L'adquisició d'Unión Fenosa, decisiu punt d'inflexió en el camí emprès per crear un gran grup energètic a nivell mundial, ens convertirà en una empresa més forta, més eficient i millor preparada per competir en els mercats energètics internacionals, amb una rellevant presència en la cadena de valor del gas i l'electricitat.

El procés de compra es va iniciar a finals del mes de juliol de 2008. Una vegada obtingudes les autoritzacions pertinents dels organismes reguladors i de les diferents administracions, la Junta General Extraordinària d'Accionistes de la nostra societat va aprovar, el 10 de març de 2009, l'ampliació de capital per finançar part de l'import de l'operació. Mitjançant la participació del 50% que posseïem en aquesta data, juntament amb l'Oferta Pública d'Adquisició posterior i la liquidació dels instruments financers que teníem subscrits, des de finals del mes d'abril de 2009 la nostra participació a Unión Fenosa supera el 95%.

Estem convençuts que l'operació aporta avantatges tangibles per a totes les parts implicades. Crearà valor pels accionistes, reforçarà la seguretat de subministrament energètic a Espanya, beneficiarà als

consumidors per la major competència i obrirà noves vies de desenvolupament professional als empleats.

La integració de Gas Natural i Unión Fenosa, ja ha estat subscrita pels seus respectius Consells d'Administració, havent de ser aprovada per les Juntes Generals Ordinàries d'Accionistes d'ambdues societats. Així es crearà la primera companyia integrada de gas i electricitat d'Espanya i una de les deu primeres *utilities* europees, amb presència a 23 països en els cinc continents i més de 20 milions de clients a tot el món.

La nova companyia comptarà amb una potència instal·lada de generació elèctrica de 17.000 MW, amb un *mix* que inclourà cicles combinats, energia hidràulica, eòlica, nuclear i carbó. Després de la fusió, l'empresa resultant serà un dels principals operadors de gas natural líquid de les conques mediterrània i atlàntica i disposarà de major capacitat competitiva enfront d'altres operadors internacionals, d'un alt grau de diversificació en els diferents negocis i de major diferenciació geogràfica de les diferents activitats.

Juntament amb l'adquisició d'Unión Fenosa destaca l'excel·lent marxa del nostre Grup, que va continuar la seva ascendent trajectòria de creixement i rendibilitat malgrat la desfavorable conjuntura econòmica que va caracteritzar els darrers mesos del passat exercici.

Com saben, l'any 2008 va ser extraordinàriament difícil per a totes les economies del món. La crisi financera global es va deixar sentir en totes les empreses i mercats, i el sector energètic no va ser una excepció. Aquest desafiant entorn operatiu va estar marcat per una alta volatilitat del mercat, amb àmplies oscil·lacions del dòlar nord-americà i també dels preus del petroli, que després d'assolir màxims històrics, van baixar en picat en la segona meitat de l'any. Cal destacar la forta tempesta en els mercats financers internacionals que va originar una greu crisi creditícia.

Tot això va produir un acusat descens de l'activitat econòmica en el darrer quadrimestre de l'exercici, el que va ocasionar un menor consum energètic, especialment en el sector industrial. No obstant això, el gas natural va seguir incrementant la seva participació en el *mix* energètic espanyol, en augmentar en un 10% la seva demanda a causa de les centrals de cicle combinat, motor del creixement del sector gasista durant 2008. Espanya es situa com el cinquè país de la Unió Europea en consum de gas i el primer en creixement, assolint el 24% en el balanç d'energia primària.

Senyores i Senyors Accionistes, malgrat els importants reptes que hem hagut d'afrontar, el comportament de la nostra empresa ha estat molt satisfactori i vam assolir tots els objectius previstos. És una prova evident de la solidesa del model de negoci del Grup Gas Natural, que ens permet seguir creixent de manera rendible en un entorn difícil, gràcies a la integració en tota la cadena gasista i a la gestió integrada de l'activitat energètica que duem a terme.

Pel que fa als resultats, el benefici net del Grup Gas Natural va ascendir a 1.057 milions d'euros en l'exercici de 2008, i va créixer un 10,2% respecte l'any 2007. Això suposa mantenir un important ritme de creixement malgrat els nivells de volatilitat dels preus energètics, mercats de divises i mercats financers.

L'Ebitda va arribar als 2.564 milions d'euros, amb un augment del 12,6% sobre l'assolit el 2007, impulsat principalment per l'activitat de generació elèctrica, juntament amb la incorporació d'aquesta activitat a Mèxic i al creixement de la distribució a Llatinoamèrica. A més, l'Ebitda va millorar la seva consistència en 2008, gràcies a una contribució més diversificada dels negocis del Grup.

El nombre de clients va ser d'11,5 milions a 31 de desembre, dels quals 5,8 milions són a Espanya, 5,2 milions a Llatinoamèrica, i la resta, prop de 400.000 clients, a Itàlia. Com poden comprovar, són uns resultats excel·lents i també, una vegada més, xifres rècord en la història de la companyia. Respecte als dividends, proposem destinar 663 milions d'euros amb càrrec a l'exercici de 2008, xifra que inclou 90 milions de dividend extraordinari i que suposa assolir un *pay out* del 62,7%.

Finalment, vull expressar el meu reconeixement a tot l'equip humà del Grup Gas Natural. Gràcies a la seva professionalitat i bona pràctica han estat possibles aquests resultats i podrem construir els projectes de futur que ens proposem. Així com també agrair, de manera especial i sincera, la ferma confiança que rebem de tots els nostres accionistes. Amb el seu decidit suport, podrem situar la nostra nova companyia en l'avantguarda del sector energètic internacional.

Salvador Gabarró i Serra
President del Consell d'Administració

Fets més significatius de l'any

Primer trimestre

- El Grup Gas Natural i l'Associació de Promotors Constructores i Constructores d'Edificis de Barcelona (APCE), signen un conveni per promoure la introducció del gas natural i col·laborar en el disseny de solucions energètiques adreçades a aconseguir una major eficiència.
- Gas Natural Cegas presenta als veïns de la localitat alacantina Monforte del Cid el projecte de gasificació que es desenvoluparà en el municipi, a més de donar-los a conèixer els avantatges que ofereix el gas natural.
- El president del Govern de La Rioja, Pedro Sanz, i el president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, presenten a Barcelona el projecte del gasoducte Cenicero-Nájera-Santo Domingo-Baños de Río Tobía-Ezcaray, que unirà a 16 poblacions de les valls de l'Oja i del Najerilla.
- El conseller delegat del Grup Gas Natural, Rafael Villaseca, presenta a Madrid l'estudi "Les energies renovables a Espanya. Diagnòstic i perspectives", promogut per la Fundació Gas Natural i elaborat pel Centre Nacional d'Energies Renovables (CENER).
- Gas Natural Castilla y León porta el subministrament als veïns dels municipis de Salamanca de Calvarrasa de Arriba i Terradillos.
- Gas Natural SPS rep, per segon any consecutiu, el guardó "Empresa amiga solidària", per l'ajuda que presta al projecte de la llar escola Monteiro Lobato de Sorocaba (Brasil).
- El Consell d'Administració de Gas Natural SSG, presidit per Salvador Gabarró, aprova el nomenament per cooptació i a proposta de Criteria CaixaCorp de Joan Maria Nin, en substitució de Josep Vilarasau, i de Francisco Reynés, en substitució de José Luis Jové, com a nous consellers dominicals de la societat, previ informe favorable de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.
- Llançament de la marca pròpia d'estacions de servei "gn auto" a Colòmbia.
- El Grup Gas Natural inicia les obres de construcció de la instal·lació de generació elèctrica de cycle combinat de Campanillas, després d'haver obtingut el permís de llicència d'obres atorgat per l'Ajuntament de Màlaga.
- Gas Natural Distribución informa els veïns sobre les diferents fases de les obres d'extensió de la xarxa, i dels passos a seguir per contractar el subministrament a la població lleidatana de Torre-Serona (Segrià, Lleida).
- Després de l'adquisició dels actius d'Electricité de France a Mèxic per part del Grup Gas Natural, es crea Gas Natural Electricidad Mex, que gestiona cinc plantes de cycle combinat (Altamira, Río Bravo I, II i III, i Saltillo) i un gasoducte.

- Gas Natural Coruña signa un conveni per a patrocinar, per tercer any consecutiu, un concert de l'Orquestra Jove de la Simfònica de Galícia (OJSG).
- Representants de la companyia informen els veïns de Gelida (Barcelona) del projecte de gasificació que es durà a terme en aquest municipi, on l'empresa invertirà 1,5 milions d'euros.
- El Grup Gas Natural rep, per primera vegada, la qualificació d'empresa "Gold Class" atorgada per l'Anuari de Sostenibilitat 2008, una publicació elaborada per Sustainable Asset Management (SAM) en col·laboració amb la firma PricewaterhouseCoopers, que inclou a les empreses amb millor comportament en matèria de sostenibilitat i responsabilitat corporativa.
- Gas Natural Comercializadora lliura el primer premi del concurs en la categoria d'Arquitectura dels VI Premis Ceràmica d'Arquitectura i Interiorisme que organitza l'Associació Espanyola de Fabricants de Rajoles i Paviments Ceràmics (ASCER), l'arquitecte José Durán, pel seu projecte "Colour Revolution", que recull la remodelació del carrer de Sant Vicenç de Burriana (Castelló).
- Gas Natural ESP patrocina el Festival Iberoamericà de Teatre, amb la representació de l'obra "Los gitanos le cantan a Dios", a la Catedral Primada de Colòmbia.
- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb la Conselleria de Medi Ambient del Govern de Cantàbria, organitza a Santander el seminari "Contaminació local i salut humana", amb l'objectiu d'analitzar en profunditat la realitat actual de la contaminació urbana a Cantàbria, i com aquesta afecta a la salut dels seus habitants.
- Gas Natural Cantabria presenta el projecte de gasificació de Gibaja i Ramales de la Victoria, on la companyia invertirà 1,3 milions d'euros per portar el gas natural.
- El Grup Gas Natural, en col·laboració amb la Xunta de Galícia i la Fundació Sotavento Galicia, inaugura la primera planta experimental de producció i emmagatzematge d'hidrogen d'Europa, ubicada al Parc Eòlic de Sotavento, al municipi de Lugo de Xermade i al corunyès de Monfero.
- Representants de la companyia presenten als veïns de Cacabelos (Lleó) les diferents fases de canalització de la xarxa de gas necessàries per portar aquesta energia al municipi, a més d'explicar les característiques i usos del gas natural.
- Gas Natural Italia lidera la creació del primer Fòrum de Responsabilitat Social Corporativa en el sud d'Itàlia, juntament amb un grup d'empreses, amb l'objectiu de promocionar i desenvolupar la responsabilitat corporativa en tot l'àmbit del Grup Gas Natural.
- La companyia signa un contracte amb Électricité de France (EDF) per subministrar a l'energètica francesa un total de 4 bcm de gas natural durant els propers anys.

- Gas Natural Cegas inicia el subministrament de gas natural al municipi alacantí Monforte del Cid.
- La Fundació Gas Natural inicia les seves activitats a Itàlia després de la signatura d'un conveni de col·laboració amb la Regione Puglia per a la protecció del medi ambient.
- L'empresa patrocina la fira Tecnotast, dedicada al sector alimentari i de l'hostaleria de les comarques de Girona, on organitza una jornada tècnica i compta amb un estand informatiu.
- Gas Natural Murcia presenta la propera arribada del subministrament de gas natural a Fuente Álamo, on la companyia preveu superar els 100 clients en aquest exercici.
- El Grup Gas Natural obté la llicència de comercialització pel mercat energètic de gas natural de Portugal, després de sol·licitar a la Direcció General d'Energia i Geologia d'aquest país el registre com a empresa comercialitzadora per a la companyia del Grup, Gas Natural Comercializadora.
- Gas Natural Esp llença el programa "Ràquia, indústria neta i productiva", que busca la conversió de forns a gas natural per tal que més de 250 artesans puguin millorar la seva productivitat i disminuir la contaminació ambiental en aquest municipi colombià.
- La companyia lliura 18.000 euros a l'Associació Tutelar Assistencial de Discapacitats Intel·lectuals (ATADES). Aquest donatiu és el resultat d'una iniciativa posada en marxa per la companyia, per la qual, el pressupost que tradicionalment es destinava a l'enviament de felicitacions de Nadal, es lliura a un projecte social concret, promogut per una fundació o organització sense ànim de lucre en aquelles comunitats on el Grup realitza la seva activitat empresarial.
- El Grup Gas Natural inaugura a València la primera estació d'ús públic per proveir vehicles de gas.
- Gas Natural Soluciones participa en la XI edició de la fira Genera, saló internacional d'energia i medi ambient que s'organitza a Madrid.
- La Fundació Gas Natural organitza a Pozuelo de Alarcón (Madrid) el seminari "Qualitat de l'aire urbà, transport i salut", durant el qual es van presentar diversos casos pràctics sobre la qualitat de l'aire a Madrid i Barcelona.
- Gas Natural Soluciones i Carrefour signen un conveni marc de col·laboració per promoure, conjuntament a Espanya, l'ús del gas natural com a combustible per a vehicles lleugers, amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'aire de les ciutats i el seu entorn metropolità.
- Gas Natural Castilla y León inicia el subministrament a San Cristóbal de la Cuesta (Salamanca), on la companyia ha invertit 300.000 euros en la construcció de 7,6 quilòmetres de xarxa de distribució per donar servei aquest any a 120 habitatges de la localitat.
- Gas Natural Distribución inicia el subministrament energètic al municipi barceloní de Gelida.
- La principal revista de negocis de Mèxic, Expansión, reconeix a Gas Natural México com una "Súper Empresa", situant-se en la llista de les companyies en les quals els mexicans voldrien treballar.
- Gas Natural Italia i l'Ajuntament de Reggio Calabria signen un acord per desenvolupar accions en l'àmbit de la política social.
- El Grup Gas Natural signa un conveni de col·laboració amb el Govern d'Aragó en matèria de protecció civil, per tal d'optimitzar els temps d'actuació i recursos en situacions d'emergència, que es produeixin dins de les instal·lacions i xarxes de Gas Natural Distribución i Gas Natural Transporte en aquesta comunitat autònoma.
- La companyia inicia les obres de construcció de dos grups generadors de cicle combinat al Port de Barcelona, de 425 MW cadascú, mitjançant els

primers treballs de condicionament del terreny a la zona de l'ampliació del Port.

- L'Informe de Responsabilitat Corporativa 2007 del Grup Gas Natural es classifica com a finalista en tres categories diferents dels premis als informes corporatius Corporate Register Reporting (CRR), i aconseguix la millor valoració de totes les empreses espanyoles participants.
- Gas Natural ESP crea l'Oficina de Garantia que té com a objectiu oferir un canal dinàmic, eficient i personalitzat amb els representants dels clients i associacions de consumidors per a la gestió de reclamacions.
- Gas Natural Andalucía inicia el subministrament a Estepa (Sevilla), on ha invertit 1 milió d'euros per portar el gas natural.
- El Grup Gas Natural signa un acord amb Petrobras que garanteix el consum actual i preveu un creixement anual del mercat de gas en un 5% fins a 2012, la qual cosa representa un volum de 2 milions de m³ al dia.
- La Fundació Gas Natural organitza a Palma de Mallorca el seminari "Transport i medi ambient", on s'analitza

l'impacte ambiental causat pel sector del transport a les Balears, tant terrestre com aeri, i s'aporten alternatives per millorar la qualitat de l'aire en la zona, especialment amb la introducció del gas natural comprimit.

- Gas Galicia signa, per segon any consecutiu, un conveni de col·laboració pel qual la companyia gasista contribuirà amb 5.000 euros per donar suport a les activitats que la Fundació Meniños realitza amb nens i joves que viuen en situació de dificultat social.

Segon trimestre

- Gas Natural Distribución inicia el subministrament a la localitat barcelonina de Castellterçol.
- La Fundació Gas Natural organitza a Sevilla una jornada sobre cogeneració, durant la qual es detallen els avantatges ambientals i econòmics de l'ús d'aquest eficient sistema de generació simultània de calor i energia elèctrica.
- Gas Natural ESP continua ocupant el primer lloc de l'enquesta "Bogotà, com anem", en la categoria de Qualitat en la prestació de servei públic de gas natural, que organitza la revista El Tiempo i la Fundació Carvajal.
- L'empresa rep, a la planta de regasificació d'Enagás a Cartagena (Múrcia), el primer carregament de gas natural líquid (GNL) que arriba a Europa a través d'un vaixell del tipus Q-Flex, un metaner de nova construcció que té una capacitat de transport de 210.000 m³.
- El Grup Gas Natural presenta al X Saló Immobiliari de Madrid (SIMA) els seus serveis energètics per a la llar.

- Gas Natural México rep, per tercer any consecutiu, la distinció "Empresa socialment responsable", atorgada pel Centre Mexicà per la Filantropia.
- La companyia s'adjudica 1.209 GWh de capacitat d'emmagatzematge subterrani de gas natural a la primera subhasta d'assignació de capacitat d'emmagatzematge subterrani de gas natural que es realitza a Espanya.
- Gas Natural Distribuzione Italia inicia el subministrament a Pellaro (Reggio Calabria).
- El Grup Gas Natural és seleccionat pel nou índex FTSE4Good Ibex, i és inclosa entre les 27 empreses espanyoles que compleixen els criteris

de responsabilitat social i mediambientals establerts per la companyia proveïdora d'índexs FTSE4Good.

- Gas Natural Italia posa en marxa la campanya "Sulle ali dell'energia", que consisteix en l'organització d'activitats sobre l'ús racional i segur de l'energia en vuit municipis del sud d'Itàlia.
- Gas Galicia signa un conveni de col·laboració amb la Conselleria d'Innovació i Indústria, per construir la xarxa de distribució que portarà el gas natural al polígon industrial d'O Pousadoiro, a Vilagarcía de Arousa (Pontevedra).
- L'empresa participa en la IX edició de la fira "Madrid és ciència" amb un estand en el que els visitants poden obtenir informació sobre els avantatges econòmics i mediambientals del "gn auto".
- Gas Natural ESP rep el Premi Andesco de Responsabilitat Social, en la categoria de "Millor entorn de mercat", per la seva campanya "Desperta, el monòxid de carboni mata", a Colòmbia.
- Ecoeléctrica, la companyia participada pel Grup Gas Natural a Puerto Rico, rep un premi de l'Agència de Protecció Mediambiental dels Estats Units (US EPA) per la seva actuació mediambiental i millora de l'entorn en què desenvolupa les seves activitats.
- El Consell d'Administració de Gas Natural SDG, presidit per Salvador Gabarró, aprova la incorporació de Narcís Serra a l'òrgan directiu de la companyia en representació de la Caixa d'Estalvis de Catalunya, que compta amb una participació del 3% en l'empresa gasista.
- El director general de Gas Natural SPS, Eduardo Cardenal, rep el títol de "Ciudadà Sorocabano", concedit per la Cambra Municipal de Sorocaba (Brasil).
- La Fundació Gas Natural organitza a Barcelona el seminari "L'obtenció d'energia a partir dels residus", durant el qual s'analitza el potencial que tenen els residus com a recurs per aconseguir energia a Espanya, i els avantatges mediambientals i econòmics que suposaria l'aplicació de mesures de recuperació energètica de residus.
- Gas Natural Andalucía inicia el subministrament a Espartinas (Sevilla).
- Gas Galicia presenta als veïns de la població corunyesa de Cee el projecte de gasificació que es realitzarà al municipi, a més de les aplicacions i avantatges del gas natural.
- Gas Natural ESP signa convenis amb Radio Caracol i RCN Radio, per difondre falques amb missatges de seguretat de la campanya "Desperta, el monòxid de carboni mata", a Colòmbia.
- A Pamplona, la Fundació Gas Natural organitza el seminari "Aigua, energia i canvi climàtic", on s'analitzen en profunditat les interrelacions entre l'eficiència energètica i el cicle integral de l'aigua, així com la contribució de l'aigua a una eficient gestió de la energia.
- L'Informe de Responsabilitat Corporativa del Grup Gas Natural, corresponent a l'exercici 2006, obté el premi dels lectors en la categoria de "Millor informe pels mitjans de comunicació" atorgat per Global Reporting Initiative (GRI).

- Gas Natural sps patrocina l'XXIX Expo Verda de Sorocaba (Brasil), una exposició de flors i plantes, que va acompanyada d'activitats culturals i educatives sobre la importància de la preservació del medi ambient.
- Gas Natural Castilla y León presenta el projecte de gasificació per a portar el gas natural a la localitat segoviana de Turégano.
- Gas Natural Castilla-La Mancha patrocina el concert inaugural del XIV Festival Internacional de Música de Toledo.
- El Grup Gas Natural signa un contracte de prestació de serveis amb el Reial Automòbil Club de Catalunya (RACC), mitjançant el qual, durant els pròxims tres anys, a través d'una de les seves participades, serà l'encarregat de gestionar i atendre els serveis d'assistència amb què compten els clients de la companyia gasista que tinguin contractat el producte ServiHogar Direct.
- Gas Natural esp i la Fundació Alverde Vivo promouen una iniciativa per a que els empleats de la companyia sembrin 700 arbres al Parc Nacional de la Cultura Agropecuària Panaca (Colòmbia).
- La Fundació Gas Natural organitza a Valladolid el seminari "Els ciutadans davant del medi ambient: compromís i acció", on s'analitza l'impacte ambiental dels hàbits humans de consum i es proposen diverses iniciatives per contribuir a la millora del medi ambient.
- L'Informe de Responsabilitat Corporativa del Grup Gas Natural de l'exercici de 2006, obté el màxim reconeixement de Global Reporting Initiative (GRI), la prestigiosa associació europea que, a través de la seva guia anual,

estableix criteris reconeguts a nivell internacional per elaborar aquest tipus de publicacions.

- El Grup Gas Natural participa per primera vegada en el Saló Internacional de l'Automòbil de Madrid, on promou l'ús del gas natural com a combustible per a vehicles i presenta al sector seva línia de negoci "gn auto".
- La companyia participa en el I Saló Immobiliari de Galícia, on promou l'ús del binomi solar-gas com a solució energètica eficient i sostenible per a les noves edificacions.
- Gas Natural esp signa un conveni amb el Ministeri de Cultura de Colòmbia per col·laborar en la commemoració dels 200 anys de la mort del botànic i matemàtic José Celestino Mutis.
- Gas Natural Comercializadora signa a Castelló un contracte amb l'Associació Espanyola de Fabricants de Rajoles i Paviments Ceràmics (Ascer) per a l'ampliació fins a 2012 del major contracte de subministrament de gas industrial a Espanya, la vigència del qual expira el 2009.
- El setmanari econòmic Business Week situa al Grup Gas Natural en el lloc número 39 en el *ranking* de les "50 millors empreses europees". La multinacional energètica és una de les quatre úniques empreses espanyoles inclosa en el *ranking* i l'única del sector energètic espanyol que forma part de la selecció.
- Gas Natural Italia patrocina el concurs "Art i gas natural", al Liceu Artístic Mattia Preti de Reggio Calabria.
- A Saragossa, la Fundació Gas Natural inaugura el seminari "Estratègies per fomentar conductes ciutadanes favorables al medi ambient", on es presenten estratègies i conductes per complir els objectius de la nova cultura ambiental.

- El Grup Gas Natural patrocina, per sisè any consecutiu, el Premi Duran Farell d'Investigació Tecnològica, que en aquesta edició es concedeix a un projecte de la Universitat Politècnica de Catalunya sobre disseny eficient de processadors.
- El Cercle d'Economia, amb motiu de la celebració del seu 50è aniversari, premia el Grup Gas Natural per la seva trajectòria en el sector energètic, tant a nivell espanyol com internacional, en un acte durant el qual, el president de la companyia, Salvador Gabarró, rep el guardó de mans de Sa Majestat el Rei Don Juan Carlos.
- Gas Natural sps, en col·laboració amb les prefectures de Salto i Votorantim, al Brasil, posen en marxa els espais "Veure de nou" i "Sala verda", respectivament, per promoure l'educació ambiental.
- La companyia patrocina a Barcelona el XV Congrés Estatal d'Administradors de Finques, on presenta els seus serveis energètics per a comunitats de propietaris.

- Gas Natural Commercialisation France patrocina i participa en la primera trobada d'empreses franco-espanyoles, acte organitzat per la Cambra Oficial de Comerç d'Espanya a França (COCEF) i El Correo de Francia, que va tenir lloc a l'emblemàtica Tour Eiffel de París.
- El Grup Gas Natural presenta a Barcelona la seva nova carpeta didàctica, adreçada a professors i alumnes amb edats compreses entre els 12 i els 18 anys, que té com a objectiu formar a les noves generacions en una nova cultura energètica i mediambiental.
- El president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, rep el Premi "Trajectòria Professional", que atorga el Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya en el marc de la Jornada Anual de l'Enginyer.
- Gas Navarra patrocina a Pamplona el recital emmarcat en el XII Cicle de Concerts que ofereix l'Orquestra Simfònica de Navarra.
- Els treballadors de Gas Natural México i les seves famílies participen, a través del programa de voluntariat corporatiu, en la campanya "Un dia de reforestació", durant la qual planten mil arbres a la Ciutat de Mèxic en una jornada.
- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb la Xunta de Galícia, organitza a Santiago de Compostela (A Coruña) el seminari de gestió ambiental "El bosc gallec: embornal de CO₂ i font energètica".
- El Grup Gas Natural s'adhereix al "Fòrum pro clima Madrid", iniciativa de col·laboració entre empreses de diferents sectors econòmics i l'Ajuntament de Madrid, per impulsar accions destinades a millorar la qualitat de l'aire de la capital i contribuir a la lluita contra els efectes del canvi climàtic.
- La companyia participa en la primera edició de "Egètica, Fira Internacional de l'Eficiència Energètica i Noves Solucions Tecnològiques", projecte impulsat per la Generalitat Valenciana.
- La Fundació Gas Natural inaugura a Toledo el seminari "Clima, energia i medi ambient", en el qual s'analitza el potencial de desenvolupament que tenen els models de predicció del clima, la seva aplicació pràctica i la seva aportació en la preservació del medi ambient.
- La Cambra Oficial de Comerç d'Espanya a França (COCEF) atorga a Gas Natural Commercialisation France i al Grup Gas Natural, el "Premi a la Millor Empresa Espanyola de l'Any a França", per l'esforç d'inversió i de comunicació realitzat, i seva constant capacitat d'adaptació i de creixement.
- La Fundació Gas Natural organitza a Alger un seminari sobre comunicació i lideratge, on s'analitzen els aspectes bàsics en l'empresa per millorar l'eficiència professional.
- Gas Natural Italia i l'Ajuntament de Caltagirone signen un acord per realitzar activitats en l'àmbit de la política social.
- El Grup Gas Natural supera una nova revisió de la sèrie d'índexs de sostenibilitat FTSE4Good i és inclosa, per setè any consecutiu, en aquest indicador dirigit a inversors socialment responsables.
- El Grup Gas Natural organitza sengles reunions informatives amb les associacions de consumidors de Castilla-La Mancha, Catalunya, Comunitat de Madrid, Comunitat Valenciana i La Rioja, per aclarir dubtes sobre el canvi de normativa en el sector que entra en vigor l'1 de juliol de 2008.
- La Fundació Gas Natural realitza a València el seminari "Qualitat de l'aire urbà, transport i salut. La contribució del gas natural", durant el qual es presenten les últimes eines i mètodes per a la millora de la qualitat de l'aire de les ciutats.
- Gas Natural Coruña signa un conveni per a patrocinar, per quart any consecutiu, a l'Orquestra Jove de la Simfònica de Galícia (OJSG).
- El Ministeri de Medi Ambient d'Itàlia, atorga al Grup Gas Natural el dictamen positiu de l'Estudi d'Impacte Ambiental del projecte de planta de regasificació que la companyia vol construir al port de Trieste-Zaule, al nord del país.
- El Grup Gas Natural signa un conveni per a patrocinar, per segon any consecutiu, la XLVI edició del Festival Internacional de la Porta Ferrada, de Sant Feliu de Guíxols (Girona).
- L'Institut de Crèdit Oficial (ICO) signa un préstec amb la companyia per import de 300 milions d'euros, destinat a finançar el pla d'inversions del Grup pels propers anys.

- La companyia participa a la Fira de la Construcció de Galícia, que es celebra a l'Institut Firal de Vigo (Pontevedra), on promou l'ús del binomi solar-gas com a solució energètica eficient i sostenible per a les noves edificacions.

- Constitució a Colòmbia de l'empresa Gas Natural Servicios.

- Gas Natural Castilla y León signa un conveni amb la Fundació Carriegos, per renovar el seu compromís de col·laborar amb l'entitat en les tasques de rehabilitació de persones discapacitades a través de teràpia equestre.

- El Grup Gas Natural patrocina a Madrid al XIX Congrés Mundial del Petrolí, que es celebra a Espanya per primera vegada en la seva història. El congrés torna a Europa, després de catorze anys, sota el lema "Un món en transició: subministrament d'energia per un creixement sostenible".

- L'empresa arriba a un acord estratègic amb la societat Sinca Inbursa S.A. de C.V. per a vendre el 15% de Gas Natural

México, amb l'objectiu d'accelerar el creixement del Grup en aquest país, on a més de ser el principal distribuïdor de gas, és el segon operador privat de generació elèctrica i l'únic operador conjunt de gas i electricitat.

Terçer trimestre

- La Fundació Gas Natural organitza a Madrid el seminari "El consum d'energia i el medi ambient en l'habitatge a Espanya. Anàlisi de cicle de vida", durant el qual es presenta un llibre amb el mateix títol en el qual s'analitzen els impactes ambientals del consum energètic de la llar.

- Gas Natural Soluciones signa a l'Ajuntament de Laredo (Cantàbria), un conveni de col·laboració amb l'objectiu d'utilitzar i gestionar de forma eficient l'energia a les instal·lacions municipals.

- Gas Natural Cegas i l'Agència Valenciana de l'Energia (AVEN), renovent el conveni de col·laboració

per impulsar l'ús del gas natural en els sectors forner i pastisser, mitjançant la seva col·laboració en la transformació de forns de la Comunitat Valenciana.

- La companyia compra el grup de distribució de gas PITTA Costruzione SpA, que opera a la regió de Puglia, al sud d'Itàlia, per un import de 30,25 milions d'euros

- El president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, presideix a Palermo (Itàlia) l'acte de presentació del llibre *Sicília. Patrimoni cultural i natural*, promogut per la companyia.

- El Grup Gas Natural presenta als veïns del municipi de Vilagrassa (Lleida) el projecte de gasificació que es durà a terme a la localitat.

- Gas Natural Itàlia patrocina el XXXIV Festival della Valle d'Itria, reconeguda trobada de música clàssica que es celebra al sud del país.

- La companyia llença la seva nova Oficina Virtual en www.gasnatural.es, que ofereix a tots els seus clients una navegació molt més intuïtiva, un accés més ràpid a la informació i un disseny més atractiu i pràctic, amb l'objectiu de proporcionar funcionalitat, agilitat i senzillesa en el servei.
- Gas Natural México celebra els seus deu anys de presència a Monterrey.
- El Grup Gas Natural posa en funcionament a Sevilla la primera planta de refrigeració solar d'Europa amb tecnologia d'absorció de doble efecte, que permet un major aprofitament de l'energia solar per obtenir fred apte per a sistemes de climatització.
- Gas Natural Cegas inaugura el servei de gas natural a Vinaròs (Castelló).
- Gas Natural Galicia patrocina, per quart any consecutiu, el Festival Internacional de Jazz i Blues de Pontevedra.
- Gas Natural Cegas troba a Gandia uns restes arqueològiques dels segles XV, XVI, XVIII i XIX en perfecte estat de conservació, mentre portava a terme les obres de canalització que la companyia funciona en aquest municipi valencià.
- Gas Natural SPS signa un important contracte de subministrament de gas natural amb el client industrial Guardian Vidros Planos do Brasil Ltda.
- El Grup Gas Natural i Gazprom Marketing & Trading, signen un acord marc per fer operacions puntuals en el mercat del gas natural líquid.
- La companyia signa un acord amb la Fundació Madrid 16, amb l'objectiu de patrocinar la candidatura de Madrid 2016 per albergar la celebració dels propers XXXI Jocs Olímpics i Paralímpics d'estiu.
- Gas Natural Cegas renova el seu compromís amb l'Associació Valenciana de la Caritat per a patrocinar i col·laborar en el projecte "365 empreses solidàries".
- El Grup Gas Natural presenta als veïns de Lantarón (Àlaba) els detalls del projecte de construcció d'una central de cicle combinat de gas natural, de 800 MW, al polígon industrial del municipi.
- La companyia i Qatargas, amb la col·laboració de Repsol-Gas Natural LNG, Stream, acorden ampliar i reforçar la seva relació comercial per negociar increments de subministrament de 5 bcm en el futur.
- Gas Natural ESP arriba al client 1.500.000 a Colòmbia.
- El Grup Gas Natural comença a instal·lar els equips principals de la central de cicle combinat de Màlaga en els terrenys que acolliran la instal·lació, en el Parc Tecnològic d'Andalusia.
- El Grup Gas Natural i la Comunitat de Madrid signen un conveni de col·laboració, pel desenvolupament del pla de substitució de calderes de carbó a la regió.
- Gas Natural Servicios inaugura a Santa Catarina l'estació de Gas Natural Comprimat número 100 de la companyia a Brasil.
- Gas Natural SDG signa un acord amb ACS per l'adquisició del total de la seva participació del 45,3% a Unión Fenosa, a un preu en efectiu de 18,33 euros per acció.
- Gas Natural Castilla-La Mancha adquireix a CEPSA Gas licuado la xarxa de distribució de gas propà canalitzat a la localitat de Miguelturra (Ciudad Real).
- El Grup arriba a un acord per a la incorporació d'un soci local en Gas Natural BAN, després d'acordar la venda del 19,6% de les seves participades al Grup Chemo, a l'Argentina.

- L'empresa signa un acord amb l'entitat financera UBS per adquirir en el futur una participació en Unión Fenosa, que arriba a les 47.070.000 accions, corresponents al 5,15% dels drets de vot.
- El Grup participa en la creació de l'Associació Europea del Gas Natural Vehicular (NGVA Europe), una nova organització que representa, en l'àmbit europeu, a la indústria del gas natural com a combustible per a vehicles.
- Gas Natural México inicia les activitats del programa "Impuls pel teu negoci", amb el que busca promoure el desenvolupament de petites empreses en Districte Federal, Monterrey i Toluca.
- La companyia edita una guia tècnica pel disseny i construcció de les instal·lacions solars tèrmiques en edificis d'habitatges, perquè els promotors i constructors disposin d'una eina actualitzada en el moment d'instal·lar aquest tipus d'equips.
- El Grup Gas Natural patrocina la posada en escena de l'òpera "Samsó i Dalila", de Camille Saint-Saëns, al LVII Festival Internacional de Santander (FIS), certamen al qual dóna suport per desè any consecutiu.
- CEG promou la iniciativa "El dia de fer la diferència", la major acció de voluntariat del món, en la qual artistes i persones de diferents parts del Brasil dediquen el dia a col·laborar en una institució orientada a ajudar als més desfavorits.
- L'empresa obté la màxima qualificació del sector energètic en l'àrea de "Sistema de Gestió de Riscos" de l'índex DJSI World, i la millor puntuació en sis àrees més. A més, també ha estat inclosa aquest any en el selectiu europeu DJSI STOXX.
- Gas Natural sps patrocina l'esdeveniment commemoratiu del CCCLIV aniversari de la ciutat de Sorocaba i la VII Ceagesp en Flor i la Fira de les Nacions de Sorocaba, un dels esdeveniments culturals i gastronòmics més importants d'aquesta ciutat brasilera.
- Gas Natural ESP ven el 25% de la seva participació en Transcogas, empresa transportista de gas natural que opera en el centre de Colòmbia.
- La Fundació Gas Natural signa un acord amb el Govern de Navarra, per treballar de forma conjunta en temes relacionats amb la protecció del medi ambient a la Comunitat Foral.
- El president del Grup Gas Natural, Salvador Gabarró, manté una trobada amb el president de la Xunta de Galícia, Emilio Pérez Touriño, a qui manifesta que l'operació de compra d'Unión Fenosa no tindrà cap impacte negatiu ni en l'ocupació ni en les inversions previstes a Galícia.
- La Fundació Gas Natural rep a Argentina la distinció Konex en la categoria de "Fundacions empresarials", en un acte on es premia a 100 personalitats, institucions i empreses per la seva tasca destacada en l'última dècada.
- El Grup Gas Natural participa en la VI Power Expo i en la I Fira Ecobuilding, que es celebren paral·lelament a la Fira de Saragossa, on es mostren importants novetats per millorar l'eficiència i el rendiment dels sistemes tèrmics.
- La filial mexicana del Grup Gas Natural rep la medalla "Max Shein", un reconeixement que la Unió d'empresaris per a la Tecnologia en l'Educació AC (ÚNETE) atorga a aquelles persones i institucions compromeses amb el desenvolupament tecnològic en el sector educatiu de Mèxic.
- La Fundació i la Universitat Politècnica de Madrid signen un conveni de col·laboració, per a la realització del treball d'investigació científica "La contribució del gas natural a la reducció d'emissions a l'atmosfera".

- A Madrid, la Fundació Gas Natural organitza la jornada "Consciència ambiental i estalvi energètic", en la qual es presenta un estudi realitzat amb escolars madrilenys sobre aquest tema i que la Fundació recull en una publicació.

Quart trimestre

- Representants de Gas Galicia presenten l'arribada del gas natural a la població corunyesa de Betanzos.
- Gas Galicia ensenya als veïns de Curtis-Teixeiro (A Coruña) el projecte de gasificació que es realitzarà a la població.
- Gas Natural BAN signa els acords per a l'execució de les xarxes de distribució i canalització dels barris de Cabos del Lago i Los Alisios, en el partit de Tigre (Buenos Aires, Argentina).
- Gas Natural Distribución presenta la propera arribada del servei de gas natural als veïns de Tivissa (Tarragona).
- La Comissió Federal de Competència (COFECO) de Mèxic, autoritza a Gas Natural SDG per a l'adquisició de les centrals elèctriques de cicle combinat que Unión Fenosa opera al país, com a part de l'operació de compra del 100% de l'elèctrica espanyola.
- Gas Natural Cegas col·labora amb la I Setmana de la Ciència i el Canvi Climàtic (SECICA 2008), que s'organitza a Gandia (València) i que té com a objectiu apropar la ciència a tots els públics i intentar sensibilitzar els assistents sobre el fenomen del canvi climàtic.
- El Grup Gas Natural participa en el V Saló Immobiliari de la Mediterrània (SIMED), que es celebra a Màlaga, i imparteix una jornada tècnica sobre certificació energètica.
- Gas Natural ESP signa un acord amb l'alcaldia de la localitat de Subachoque (Colòmbia) per iniciar la seva gasificació.
- Gas Natural Distribución inicia el servei de gas natural als primers clients de la localitat barcelonina de Moià.

- La Fundació Gas Natural organitza a Logronyo (La Rioja) el seminari de gestió ambiental "Canvi climàtic, agricultura i indústria alimentària", en el qual s'analitzen els efectes del canvi climàtic en el sector agrícola.
- El Govern de l'Argentina augmenta entre un 10 i un 30% les tarifes als clients domèstics i industrials de Gas Natural BAN i al gas natural vehicular. Aquest increment, que oscil·la segons els nivells de consum, s'aplica des de l'1 de setembre de 2008. La filial del Grup ha estat la primera empresa de distribució de gas de l'Argentina a renegociar el seu contracte.
- Gas Natural Cantabria signa un conveni per portar el gas natural a les noves instal·lacions del Parc Científic i Tecnològic de Cantàbria (PCTCAN) a Santander.
- Gas Natural México col·labora amb la Secretaria de Protecció Civil del Govern del Districte Federal, en el desenvolupament de la campanya "Monòxid de carboni, un perill invisible".

- El Grup Gas Natural participa amb un estand i organitza una jornada tècnica sobre certificació energètica d'edificis a la IV Expovivienda càntabra.
- La companyia subscriu un acord amb l'Associació de Promotors Immobiliaris de Madrid (ASPRIMA), pel qual el Grup es compromet a col·laborar en temes relacionats amb l'assessorament tècnic a les instal·lacions de gas i la gestió energètica.
- Gas Natural SPS arriba a la xifra dels 30.000 usuaris de gas natural en la seva àrea de concessió en São Paulo (Brasil).
- El Grup Gas Natural torna a ser, per tercer any consecutiu, la segona companyia del món en el sector del gas, segons el *ranking* "Platts Top 250" de les empreses energètiques més importants a nivell mundial, elaborat per l'agència Platts.
- L'empresa i la Comunitat de Madrid signen un conveni mitjançant el qual renoven la seva col·laboració pel desenvolupament del Plan Renove d'aparells domèstics de gas natural.
- La Fundació Gas Natural i la Universitat de Bari (Itàlia) subscriuen un acord de col·laboració per realitzar el treball d'investigació científica "Boscos i desforestació a Itàlia. Les accions per mitigar el canvi climàtic".
- La Fundació Gas Natural posa en marxa a Mèxic el Centre de Formació de l'Energia, un espai creat per a impulsar el desenvolupament i millorar la formació del personal de Gas Natural México.
- El Grup Gas Natural es suma al programa "Caring for Climate: The Business Leadership Platform", iniciativa a la qual s'adhereixen els dirigents empresarials que participen en el Pacte Mundial de les Nacions Unides, disposats a liderar avenços en la lluita contra els efectes del canvi climàtic.
- Gas Natural Cegas presenta el projecte de gasificació per a La Vilavella (Castelló).
- Gas Natural Cundiboyacense ESP compleix deu anys d'activitat a Colòmbia.
- Gas Natural Murcia troba restes arqueològiques durant les obres de canalització entre Múrcia i Torre Pacheco.
- Representants de Gas Natural Cegas presenten el projecte de gasificació pel municipi alacantí de Redován.
- Gas Natural BAN signa l'acord per a l'execució de les xarxes de distribució i canalització del barri de Condominio Tortugas, en el partit d'Escobar (Buenos Aires, Argentina).
- La companyia supera amb èxit el procés de certificació en la gestió i explotació de la central de cicle combinat d'Arrúbal, a La Rioja, segons les normes ISO 9001 i 14001 de qualitat i medi ambient.
- Gas Natural Cantàbria patrocina el concert de l'Orquestra de Cadaqués a Santander, dins del cicle musical "Recordant a Ataulfo Argenta".
- CEG rep el títol de "Empresa solidària", que atorga el Consell Regional de Comptabilitat del Brasil, per la publicació del seu Balanç Social 2007.
- Gas Natural Comercializadora signa un conveni amb l'Associació Espanyola de Fabricants de Rajoles i Paviments Ceràmics (ASCER), per a patrocinar, per quarta vegada, la VII edició dels Premis Ceràmica d'Arquitectura i Interiorisme.
- El Grup Gas Natural i Baxi Calefacción signen un acord per impulsar de forma conjunta la implantació i desenvolupament de la micro-cogeneració a Espanya.
- Gas Natural Servicios llença la marca "gn soluciones" a Colòmbia.
- La companyia participa, un any més, en el saló immobiliari Barcelona Meeting Point, on promou l'ús del binomi solar-gas com a solució energètica eficient i sostenible per a les noves edificacions.
- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb el Ministeri de Medi Ambient, organitza a Madrid el VIII Seminari Internacional sobre Canvi Climàtic, durant el qual s'analitza l'aportació de les noves tecnologies en la mitigació dels efectes del canvi climàtic.
- Gas Natural BAN inaugura els 4,5 km de xarxa que permeten portar el subministrament al barri de San Carlos-La Loma, en el partit de Moreno (Buenos Aires, Argentina). Aquesta acció compta amb el suport de la Fundació Pro-Vivienda Social y Unión por los Vecinos, dins d'un programa que busca el desenvolupament dels barris amb escassos recursos econòmics.
- La companyia s'incorpora al capítol d'Electricitat i Altres Energies del Club Espanyol de l'Energia, en virtut de la seva qualificació com a quart operador principal del sector elèctric espanyol, segons la llista d'operadors de la Comissió Nacional d'Energia (CNE).

- Gas Natural SPS, CEG i CEG Rio obtenen la certificació de qualitat ISO 9001:2000, unificant així el Sistema de Gestió de Qualitat del Grup Gas Natural a Brasil.

- Gas Natural Cegas signa un conveni amb l'Ajuntament de València per patrocinar les activitats del Palau de la Música valenciana.

- El Grup Gas Natural participa en la VII Fira de l'Habitatge de Valladolid, on promou l'ús del binomi solar-gas i organitza una jornada tècnica sobre certificació energètica d'edificis.

- El Grup, en col·laboració amb la Comunitat de Madrid, Repsol, l'Associació Espanyola del Gas (Sedigas) i l'Associació d'Empresaris de Fontaneria, Sanejament, Gas, Calefacció, Climatització, Electricitat, Manteniment i Afins de Madrid (ASEFOSAM), col·laboren, un any més, en la campanya de seguretat en instal·lacions de gas.

- Els Consells d'Administració de Gasorient S.A. ESP i Gases de Barrancabermeja Gasorient S.A. ESP, autoritzen la integració d'aquestes dues empreses, que ara tindran més de 215.000 clients a Colòmbia.

- Representants de Gas Natural Distribución presenten als veïns de Sant Pau de Segúries (Girona), el projecte per portar el subministrament de gas natural a la localitat.

- La Fundació Gas Natural, juntament amb la filial del Grup al Marroc, Metragaz, i l'Escola Nacional de Ciències Aplicades (ENSAT) de Tànger, signen un conveni de col·laboració per introduir i impulsar la tecnologia del gas natural al Marroc.

- La Cambra Espanyola de Comerç de la República Argentina (CECRA), premia Gas Natural BAN amb el guardó a la "Millor Tasca Social Empresarial 2008".

- La companyia inicia el subministrament de gas natural al municipi de les Masies de Roda (Barcelona).

- Gas Natural Andalucía inicia el servei de gas natural a Estepona (Màlaga).

- Representants de Gas Natural Cegas presenten el projecte de gasificació pel municipi valencià de Benimodo.

- El Grup Gas Natural participa en la VIII Urbe Desarrollo, Fira Immobiliària de la Mediterrània, que es celebra a Fira València, on es promou l'ús del binomi solar-gas com una solució energètica eficient i sostenible per a les noves edificacions.

- La companyia i la Generalitat de Catalunya signen un conveni de col·laboració per afavorir la inserció laboral i la formació professional de dones en atur que pateixen violència de gènere.

- Gas Natural Distribución i el Govern de Cantàbria subscriuen un conveni de col·laboració en matèria de protecció civil, per optimitzar els temps d'actuació i recursos en situacions d'emergència que es produeixen en les instal·lacions i xarxes de Gas Natural Distribución en aquesta comunitat autònoma.

- El Programa Primera Exportació de la Fundació Gas Natural rep el Premi "Ciudadania Empresarial" que atorga la Cambra de Comerç dels EUA a l'Argentina-AMCHAM.

- El Grup Gas Natural organitza reunions informatives amb les associacions de consumidors de Castilla y León i La Rioja, per aclarir dubtes sobre el recent canvi de normativa en el sector, que va entrar en vigor l'1 de juliol de 2008.

- CEG inicia el subministrament de gas natural a Teresópolis (Brasil).

- La companyia inicia les obres del gasoducte que unirà les valls de l'Oja i del Najerilla (La Rioja), i que permetrà portar el gas natural a 24.000 habitants en l'eix Cenicero-Nájera-Santo Domingo-Baños de Río Tobía-Ezcaray.

- Gas Natural Castilla y León inicia el subministrament en Roales del Pan i Valcabado (Zamora).

- Representants de Gas Natural Cegas presenten el projecte de gasificació pel municipi alacantí de Benejúzar.
- Gas Natural Cantabria signa un conveni amb l'Ajuntament de Santander, per col·laborar en la instal·lació d'una pista de patinatge sobre gel a la popular plaça porticada de la ciutat.
- La Fundació Gas Natural, en col·laboració amb el Centre Mario Molina per Estudis Estratègics sobre Energia i Medi Ambient A.C. de Mèxic, subscriu un acord per estudiar la contaminació local en aquest país i proposar millores a través de l'impuls del gas natural com a combustible per a vehicles a les ciutats de Mèxic DF i Monterrey.
- Representants de Gas Natural Cantabria presenten la propera arribada del gas natural a la Puebla Vieja de Laredo.
- La Fundació Gas Natural signa un conveni amb el Govern d'Aragó, per promoure activitats de sensibilització en matèria de protecció del medi ambient en la comunitat aragonesa.
- El Grup Gas Natural inicia les obres del nou gasoducte Baztán-Bidasoa, una instal·lació que s'executarà en deu mesos i de la qual es beneficiaran més de 2.400 famílies.
- Gas Natural SPS patrocina l'espectacle "Cantata de Natal 2008", una actuació realitzada per nens i joves d'escassos recursos que participen en projectes socioculturals de la Prefectura de Sorocaba (Brasil).
- Gas Natural Andalusia inicia el projecte per a la distribució d'aquesta energia a la localitat malaguenya d'Alhaurín el Grande.
- Gas Natural Castilla-La Mancha porta el subministrament a Mocejón (Toledo).
- Gas Navarra renova el conveni de col·laboració signat amb la Fundació Pablo Sarasate, pel qual la companyia ratifica el seu compromís amb aquesta institució per contribuir i potenciar la cultura musical a Navarra durant els tres propers anys
- Representants de Gas Natural Cegas presenten el projecte de gasificació de Sant Jordi (Castelló).
- Gas Natural Distribución inicia el subministrament al municipi de Tivissa (Tarragona).
- Gas Natural Murcia presenta el projecte de gasificació per a la localitat murciana de Calasparra.
- Stream, la societat conjunta formada per Repsol i Gas Natural SNG, participa en la IX Trobada Mundial del GNL que es celebra a Barcelona.
- Gas Natural México posa en marxa un programa pilot d'instal·lació de comptadors de prepagament a la ciutat de Monterrey.
- Gas Natural Castilla-La Mancha porta el subministrament a Magán (Toledo).
- Gas Natural SNG signa un acord amb Caixanova per a l'adquisició d'una participació que representa el 4,72% del capital d'Unión Fenosa.
- Gas Natural Distribución inicia el subministrament a l'Hospitalet de l'Infant (Tarragona).
- Gas Natural Castilla y León porta el subministrament a Onzonilla (León).
- Gas Natural México inicia el subministrament a les plantes Aragón i Coapa de Luz y Fuerza del Centro, a Mèxic. Pel seu consum, Luz y Fuerza es constitueix com el principal client de distribució al país.
- El Grup Gas Natural organitza a Barcelona, Segòvia, Toledo i Bargas (Toledo), el "Mercat del troc", una fira d'intercanvi d'objectes usats en bon estat, que els participants poden intercanviar per altres objectes nous de valor similar proporcionats per la companyia.
- La companyia dona a la Fundació Diògenes 18.000 euros, el cost que hagués destinat enguany al disseny i producció de les felicitacions de Nadal, i que per cinquè any consecutiu la companyia ha substituït per una carta.

Govern corporatiu

Comitè de Direcció

El Comitè de Direcció és el màxim òrgan de decisió en l'àmbit executiu del Grup Gas Natural i està constituït de la manera següent:

Conseller delegat
Sr. Rafael Villaseca i Marco

Direcció General Econòmic-Financera
Sr. Carlos J. Álvarez Fernández

Direcció General de Llatinoamèrica
Sr. Sergi Aranda i Moreno

Direcció General de Gestió del Gas
Sr. José Mª Egea Krauel

Direcció General de Negocis Majoristes
Sr. Manuel Fernández Álvarez

Direcció General de Recursos
Sr. Antonio Gallart Gabás

Direcció General de Negocis Minoristes
Sr. Josep Moragas Freixa

Direcció General de Negocis Regulats
Sr. Antoni Peris Mingot

Direcció d'Estratègia i Desenvolupament
Sr. Antoni Basolas Tena

Direcció de Serveis Jurídics
Sr. Manuel García Cobaleda

Direcció de Comunicació i Gabinet de Presidència
Sr. Jordi Garcia i Tabernero

El Grup Gas Natural, conscient de la importància de garantir la transparència i eficàcia de la gestió dels seus més alts òrgans de govern societari, ha assumit pràctiques avançades de govern corporatiu. Ho demostra el fet que, el desembre de 2007, va modificar el Reglament d'organització i funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions amb un doble objectiu: adaptar-lo a les recomanacions del Codi Unificat de Bon Govern de les societats cotitzades, i introduir millores de ordre tècnic sobre quines matèries havien de ser tractades de forma expressa pel Consell d'Administració o bé es podien delegar en alguna de les seves comissions. Amb tot això, es pot afirmar que el Grup Gas Natural compleix de manera altament satisfactòria la majoria de Recomanacions de Bon Govern Corporatiu de les societats cotitzades.

Així mateix, el Grup ha continuat treballant per adaptar la resta de la normativa interna a aquelles pràctiques societàries més avançades que s'ajusten millor a l'interès de la societat i al dels seus accionistes. Tot això des de la vocació de mantenir al Grup Gas Natural entre les companyies líders en matèria de bon govern corporatiu i transparència informativa.

Les pràctiques de govern corporatiu formen part de la cultura del Grup Gas Natural i es troben implantades en el mateix. Aquestes pràctiques es descriuen en diversos informes anuals, elaborats internament i elevats periòdicament a la Junta General d'Accionistes pel seu coneixement o per a la seva aprovació. Entre aquests es troben l'Informe Anual de Responsabilitat Corporativa, l'Informe Anual de Govern Corporatiu i l'Informe Anual de la Comissió d'Auditoria i Control.

La documentació elaborada per la companyia en la matèria pretén, en l'àmbit de les seves respectives competències, donar a conèixer a tercers (accionistes, inversors i grups d'interès) les dades més rellevants relacionades amb la seva activitat, les seves formes i maneres d'actuar, així com els criteris que justifiquen les decisions preses. La transparència informativa davant els mercats constitueix un dels principis bàsics que inspiren l'actuació del Grup Gas Natural.

La referida informació es troba a disposició de qualsevol interessat a través del lloc web corporatiu (www.gasnatural.com).

En el desenvolupament de les pràctiques de bon govern participen la Junta General d'Accionistes, màxim òrgan decisor de la societat, així com el Consell d'Administració i les seves comissions: la Comissió Executiva, la Comissió de Nomenaments i Retribucions i la Comissió d'Auditoria i Control. També té un paper rellevant, des de la perspectiva de la gestió, el Comitè de Direcció.

Els òrgans anteriors es reuneixen periòdicament per adoptar decisions sobre els seus àmbits respectius de competència, buscant sempre, en la presa de les mateixes, l'optimització sostinguda del valor econòmic i social de la companyia. Durant l'exercici de 2008, es van celebrar les següents reunions:

- Consell d'Administració: tretze reunions.
- Comissió Executiva: dotze reunions.
- Comissió de Nomenaments i Retribucions: onze reunions.
- Comissió d'Auditoria i Control: set reunions.
- Comitè de Direcció: reunions mensuals.

Composició del Consell d'Administració i de les diferents Comissions (el 31 de desembre de 2008)

	Consell d' Administració	Comissió Executiva	Comissió d'Auditoria i Control	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Naturalesa del càrrec
President	Sr. Salvador Gabarró i Serra	President			Executiu
Vicepresident	Sr. Antoni Brufau i Niubó	Vocal		Vocal	Dominical
Conseller delegat	Sr. Rafael Villaseca i Marco	Vocal			Executiu
Vocal	Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui				Dominical
Vocal	Caixa d'Estalvis de Catalunya representada pel Sr. Narcís Serra Serra				Dominical
Vocal	Sr. José Arcas Romeu			President	Independent
Vocal	Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal			Dominical
Vocal	Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal			Independent
Vocal	Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal			Dominical
Vocal	Sr. Enrique Locutura Rupérez				Dominical
Vocal	Sr. Emiliano López Achurra				Independent
Vocal	Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal			Independent
Vocal	Sr. Juan María Nin Génova				Dominical
Vocal	Sr. Fernando Ramírez Mazarredo		Vocal		Dominical
Vocal	Sr. Francisco Reynés Massanet	Vocal	Vocal		Dominical
Vocal	Sr. Miquel Valls i Maseda		President	Vocal	Independent
Vocal	Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta				Independent
Vicesecretari no conseller	Sr. Felip Cañellas i Vilalta	Secretari	Secretari	Secretari	

**Gestió
corporativa**

Recursos humans	24
Medi ambient	28
Innovació tecnològica	32
Qualitat	35
Compromís amb la societat	38
Gestió econòmico-financera	44
Auditoria interna	46

Recursos humans

El Grup Gas Natural està format per 6.842 empleats que desenvolupen la seva activitat en nou països (Argentina, Brasil, Colòmbia, Espanya, França, Itàlia, Marroc, Mèxic i Puerto Rico), dels quals 69% són homes i el 32%, dones. L'edat mitjana de la plantilla és de 40,7 anys i la mitjana d'antiguitat en la companyia es situa al voltant dels 12,5 anys.

L'estratègia de recursos humans de la companyia, que parteix de la declaració de Missió, Visió i Valors, busca promoure un entorn de treball respectuós amb els empleats i implicat en la seva formació i desenvolupament professional, i propiciar la diversitat d'opinions, perspectives, cultures, edats i gènere.

Així mateix, el desenvolupament directiu i la gestió del talent són reptes de referència pel Grup, amb l'objectiu de crear oportunitats de creixement, generar compromís i atreure talent.

En el context actual és necessari que la funció de recursos humans sigui flexible, adaptable i amb capacitat d'impulsar canvis, a més de donar una resposta ràpida i eficient a les necessitats i prioritats del negoci. Per això, durant l'any 2008 es va reorganitzar la funció de recursos humans amb la figura dels *business partner* per cada línia de negoci, que actuen com a assessors i gestors d'aquells assumptes de recursos humans rellevants pels empleats i responsables de negoci.

Recursos humans. Principals indicadors. 2008

Índex de la plantilla. Nombre d'empleats	6.842
Homes/Dones (%)	69/31
Dones en càrrecs directius (%)	18,9
Despeses de personal (milions d'euros)	338
Hores de formació per empleat	44,52
Inversió en formació anual (euros)	3.480.300

La igualtat d'oportunitats, garantir la diversitat i oferir una carrera professional atractiva formen part del compromís del Grup Gas Natural cap als seus empleats. Per això, la companyia rebutja la discriminació per motius d'edat, sexe, religió, raça, orientació sexual, ascendència nacional o discapacitat. Aquest compromís s'estén als processos de selecció i promoció, basats en l'avaluació de les capacitats de la persona, en l'anàlisi dels requeriments del lloc de treball i en l'acompliment individual.

El compromís amb la igualtat d'oportunitats i la integració social va més enllà del compliment del marc legal establert. En aquest sentit, un dels objectius del Grup Gas Natural és que les persones amb algun tipus de minusvalidesa assoleixin el 2% de la plantilla, mentre que a Itàlia i Brasil l'objectiu ja està complert i assoleix el 5% i el 3% del total de la plantilla, respectivament. En altres filials també s'estan realitzant esforços encaminats a promoure la integració de persones amb algun tipus de discapacitat. A Espanya hi ha establerts convenis de col·laboració amb el Comitè Paralímpic Espanyol i la Fundació Adecco. Així mateix, es va realitzar una donació de 6.000 euros a la Fundació Catalana Síndrome de Down.

En 2008, es va signar un conveni amb la Generalitat de Catalunya per afavorir la integració laboral de dones que pateixen violència de gènere, comproment-se a la contractació de les candidates que presenti la conselleria.

D'altra banda, la retribució és una eina essencial per a la satisfacció dels empleats, així com per l'atracció i retenció del talent. La política retributiva del Grup Gas Natural es regeix per la igualtat en l'àmbit intern i per la competitivitat des del punt de vista del mercat. Per tal d'avaluar la competitivitat en el mercat de la seva política retributiva, la companyia realitza amb freqüència estudis i desenvolupa una política basada

en els augments de l'IPC real i previst, els resultats i les previsions de pujades salarials facilitades per especialistes en la matèria. A més, en països com Espanya hi ha establerta una política de retribució variable que engloba al 49% dels empleats. Està basada en el compliment dels objectius de la companyia i en l'avaluació del rendiment individual de cada empleat.

La flexibilitat en les condicions de treball és un factor d'importància perquè els treballadors puguin conciliar la seva vida familiar amb les seves responsabilitats laborals. La companyia permet als empleats gaudir d'una sèrie d'avantatges laborals, addicionals als establerts legalment. D'aquesta manera, ofereix a aquells treballadors subjectes a un sistema d'incentius, que exerceixen les seves funcions fora del centre de treball, la possibilitat de disposar d'una jornada flexible en règim d'auto administració. A més, la política de flexibilitat del Grup inclou els permisos de lactància, i les treballadores tenen la possibilitat d'evitar els desplaçaments que impliquin allunyar-se del seu domicili durant l'embaràs o la lactància. Addicionalment, els empleats que tinguin a la seva cura familiars en determinades circumstàncies, poden acollir-se a les polítiques d'acostament del lloc de treball al domicili.

A més, el Grup Gas Natural ofereix als seus empleats nombrosos beneficis socials, entre els quals destaquen el complement de la prestació econòmica en supòsits d'incapacitat temporal, la bonificació del consum de gas, l'ajuda per a fills amb algun tipus de discapacitat, la col·laboració econòmica per menjar del personal en règim de jornada partida o flexible, els ajuts d'estudis per a empleats i els seus fills, la bestreta de nòmina sense interessos i els préstecs en condicions beneficioses, entre d'altres. Així mateix, durant 2008 es va ampliar el nombre de plans de pensions existents en el Grup, amb aportacions a càrrec de l'empresa i a favor dels seus treballadors i beneficiaris.

L'existència d'oportunitats de desenvolupament professional constitueix una peça bàsica per a la satisfacció de l'empleat. El Grup té dissenyades eines, adaptades als diferents perfils, orientades al desenvolupament professional. El "Programa de Desenvolupament Professional" (PDP) és l'eina pels empleats inclosos en conveni. La "Direcció per Objectius" (DPO) està dissenyada per a aquells no inclosos. Cal ressaltar que el 100% dels empleats del Grup té a la seva disposició i és avaluat amb eines per facilitar el seu desenvolupament professional. Els dos programes comparteixen els objectius d'afavorir la mobilitat i promoure la cobertura de vacants mitjançant promoció interna.

Durant 2008, i com a conseqüència de l'aplicació del PDP, van tenir lloc en el Grup 1.548 promocions, la qual cosa representa un 32,15% dels empleats inclosos en conveni. Dins del projecte "Descripció i valoració de llocs de treball", també en 2008, es va procedir a la creació i descripció de nous llocs dins del Grup.

La "Direcció per Objectius" (DPO) és un sistema estratègic pel Grup Gas Natural, palanca bàsica per implicar els empleats en l'execució de l'estratègia i la consecució dels objectius del negoci. Durant 2008, es van dissenyar actualitzacions del model DPO per impulsar la implicació de responsables i avaluats. Les novetats contemplen la introducció dels conceptes d'èxit, que inclou altres contribucions valuoses de l'empleat més enllà del compliment d'objectius, i àrees de millora, que indiquen la persona els punts que necessiten ser desenvolupats.

Així mateix, el Grup Gas Natural va definir un programa de "Gestió del talent" que identifica el capital humà i intel·lectual existent i introdueix mesures per a la seva atracció, retenció i desenvolupament. El programa, implantat en 2007, i dirigit inicialment a 1.545 persones, es complementa amb el desenvolupament del "Model de Gestió del Talent Professional"; la implantació seqüencial del qual està prevista en 2009 per la totalitat dels empleats. El 2008, es van dur a terme accions de desenvolupament professional amb el 73% dels empleats en grups destacats de talent a les Direccions Generals de Negoci. Entre aquestes es troben les 234 promocions realitzades, un increment del 127% respecte al 2007.

En el mateix exercici es va implantar l'eina de "Plans de successió", creada per gestionar la cobertura de l'equip directiu per a l'elecció de persones susceptibles d'ocupar llocs vacants. El gènere es troba entre els factors clau gestionats per l'eina, el que permet projectar equips amb major participació femenina.

D'altra banda, el Grup té establerts programes de formació contínua i desenvolupament d'habilitats, que ajuden als seus empleats a satisfer les seves necessitats formatives pel correcte desenvolupament del seu treball i pel seu desenvolupament professional. Aquests plans de formació són actualitzats contínuament per ajustar-los a les necessitats de cada persona i negoci. La metodologia de formació emprada és presencial, a distància, en línia o mixta.

En suport a l'objectiu estratègic de desenvolupament i potenciació del talent, el Grup Gas Natural compta amb el "Programa de Desenvolupament Gerencial", que el 2008 va celebrar la seva vuitena edició. Van participar 24 professionals amb funcions directives i de gestió. Continuà també el "Cicle de Desenvolupament de Lideratge i Direcció de Persones", pla formatiu dirigit a directius, en el qual van participar 32 persones.

A més, el Grup Gas Natural disposa d'una plataforma de formació en línia, anomenada Sobre, implantada a tots els països on opera. L'eina permet un accés fàcil, ràpid i flexible als continguts formatius. Durant 2008, un 42,66% de les persones de la companyia van rebre formació *online*, sumant un total de 40.500 hores.

Per tractar-se d'un dels seus actius més valuosos, el Grup Gas Natural dedica notables esforços a la gestió del coneixement. La companyia facilita i afavoreix el treball en equip, permetent un millor aprofitament de les capacitats, recursos i coneixement del seu equip humà. Una de les eines destinades a facilitar una correcta gestió del coneixement, és la Intranet del Grup, NaturalNet. El 2008, va ser optimitzada per facilitar la possibilitat de compartir els recursos d'informació i tecnològics de la companyia, enfortint d'aquesta manera el treball en equip i minimitzant els inconvenients de la distància geogràfica.

Indicadors de formació del Grup Gas Natural

	2008	2007
Hores de formació per empleat	44,52	40,62
Total d'hores lectives	304.595	272.130
Inversió en formació anual (euros)	3.480.300	3.397.500
Inversió en formació per persona (euros)	508,67	507,17
Participants	6.165	5.763
Assistents	25.874	19.193
Nombre de cursos <i>online</i> realitzats (Grup)	511	422
Usuaris de formació <i>online</i> sobre el total de la plantilla (Grup)(%)	42,66	21,18

Per la seva banda, a Mèxic es va desenvolupar la iniciativa "Esmorzar amb responsables", per la qual un director d'àrea és convidat perquè els empleats puguin dialogar amb ell i proposar millores. I també cal destacar la implantació a Espanya del nou "Pla d'Acollida", en el qual adquireix especial rellevància la determinació de tutors de les persones recentment incorporades, la renovació del "Manual de Benvinguda" i el lliurament a les noves incorporacions d'un *kit* amb informació d'interès de la companyia.

Pel que fa a l'homogeneïtzació internacional, destacar que Itàlia, Marroc, Brasil, Colòmbia, Mèxic i Argentina comparteixen ja el mateix procediment d'acollida general del Grup, adaptat a les singularitats locals.

D'altra banda, durant 2008, es va realitzar una enquesta per mesurar la satisfacció dels empleats en els seus llocs de treball. El qüestionari estava integrat per 58 preguntes comuns a tots els països, i un nombre variable d'elles adaptades a cada àmbit geogràfic. Van ser utilitzades diverses categories de valoració: compensació i beneficis, compromís, comunicació, condicions laborals, desenvolupament professional i responsabilitat corporativa, entre d'altres. Els empleats van poder omplir el qüestionari, traduït a sis idiomes, de manera anònima i confidencial.

La taxa de participació va superar el 70% en tots els països. Els resultats de l'enquesta, així com els plans d'acció establerts, es comunicaran en 2009, i faran èmfasi en els assumptes pitjor valorats, és a dir, aquells que afecten més als empleats o els més relacionats amb les prioritats i objectius del negoci.

El Pla de Comunicació Interna recull els canals i accions de comunicació que es realitzen en el Grup. Entre els seus objectius es troben fomentar la participació dels empleats en el dia a dia, incentivar el seu compromís amb els objectius comuns del Grup i propiciar la seva satisfacció i integració en la companyia. El Grup Gas Natural també posa a disposició dels seus empleats el canal "Opina", que permet expressar les seves opinions, suggeriments, comentaris i inquietuds. Durant 2008, a Espanya, es van rebre 234 consultes o opinions.

Així mateix, el Grup disposa d'un Grup Consultiu de Comunicació Interna, compostat per directius pertanyents a diferents àrees. El seu objectiu és mantenir reunions periòdiques per recollir els comentaris i inquietuds plantejades pels empleats. A Espanya, a més, durant 2008, es van publicar 49 comunicacions i 29 notes informatives.

Un altre dels mecanismes de comunicació amb els empleats a Espanya és el tauler d'anuncis de la Intranet. Durant 2008, es van publicar un total de 313 anuncis personals, i 149 ofertes d'empreses als empleats del Grup en condicions avantatjoses.

Medi ambient

Al llarg de 2008, el Grup Gas Natural va seguir adoptant mesures per compatibilitzar l'indispensable desenvolupament energètic amb la protecció del medi ambient i, en particular, amb la lluita contra els efectes del canvi climàtic, a través d'un rigorós control ambiental de totes les seves activitats i operacions.

La gestió ambiental del Grup va suposar un desemborsament de més de 56 milions d'euros, destinats a les activitats i operacions d'exploració, emmagatzematge, transport, distribució de gas i generació d'electricitat, a més de les associades a les funcions de gestió i suport.

La companyia és conscient dels riscos que comporten els efectes del canvi climàtic. Per això, manté el compromís de reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) ocasionades per les seves activitats. Prova d'aquest compromís és l'adhesió al programa "Caring for Climate: The Business Leadership Platform", plataforma integrada per dirigents empresarials que participen en el Pacte Mundial de Nacions Unides, amb l'objectiu d'avançar en la lluita contra els efectes del canvi climàtic a través de la millora de l'eficiència i la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

L'ús de millors materials i l'establiment d'un pla integral de vigilància i renovació de canalitzacions, han permès a la companyia a reduir les seves emissions de CH₄ per unitat de longitud de xarxa un 31,76% respecte al 2003. Amb l'objectiu de mantenir aquesta tendència de reducció, el Grup va planificar el 2008 noves proves de camp al Brasil. La seva finalitat s'orienta a millorar i actualitzar el mètode de càlcul per determinar les emissions de CH₄ a l'atmosfera, considerant les singularitats i les característiques i pressions de subministrament dels diferents països on la companyia opera.

L'ús de fonts d'energia menys intensives en carboni i l'aplicació de les millors tecnologies disponibles, són els dos pilars bàsics per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle. Per aquesta raó, el Pla Estratègic 2008-2012 del Grup Gas Natural potencia la generació elèctrica en centrals de cicle combinat i plantes de cogeneració, utilitzant en ambdues el gas natural com a energia primària. En l'actualitat, el Grup és un dels principals operadors de cicle combinat del món, amb 6.484 MW de potència instal·lada.

Així mateix, la companyia aposta per la producció d'electricitat a partir de fonts renovables. Aquest és el cas de l'energia eòlica, on el Grup compta amb 363 MW instal·lats en 21 parcs eòlics. Globalment, amb aquest *mix* de generació d'energia elèctrica, el factor d'emissió del Grup és de 0.096 t CO₂/GJe.

El Grup Gas Natural va evitar, el 2008, l'emissió a l'atmosfera de 3.892.027 t de CO₂ eq, gràcies a les seves activitats de gestió energètica, transformació d'instal·lacions industrials i residencials de carbó i fuel oil per altres de gas natural, utilització de vehicles de gas, projectes de Mecanisme de Desenvolupament Net (MDN), i altres iniciatives de reducció de GEH, tals com la potenciació de les videoconferències, evitant els desplaçaments i les corresponents emissions ocasionades pels mitjans de transport.

La companyia és pionera en la introducció del gas natural com a combustible per automoció a Espanya. Actualment, més de 1.600 vehicles públics són proveïts amb aquest combustible en 40 estacions de càrrega en ciutats com Barcelona, Burgos, Madrid, Salamanca, Sevilla o València.

El Grup fa servir tots els mecanismes al seu abast per fer efectiu el seu compromís de reducció d'emissions. A finals de 2008, tenia en procés vuit projectes MDN, dels que Nacions Unides va acreditar dues (Sombrilla i Quimvale), generadors de 48.000 drets d'emissió.

La companyia entén que les principals línies d'actuació en l'escenari post-Kyoto són: investigar sobre noves fonts d'energia i tecnologies de captura i confinament del CO₂; fomentar les energies renovables; apostar per la gestió forestal sostenible; impulsar la reducció de les emissions en el transport; promoure la transferència de tecnologies i procediments ambientalment més avançats als països en desenvolupament; cooperar en projectes de recerca per reduir la incertesa relacionada amb el canvi climàtic, i facilitar el coneixement i l'accés públic a la informació sobre aquesta matèria.

La racionalització del consum energètic és una de les prioritats del Grup Gas Natural. La companyia supervisa i sotmet tots els seus processos a estrictes controls en la matèria, consolidant el seu objectiu de recerca d'elevada eficiència. En aquest sentit, es van aconseguir rendiments globals en les activitats d'exploració i del sistema de transport i distribució de gas propers al 100%. L'eficiència global de les operacions de generació d'energia elèctrica va ser del 55,24%.

El Grup Gas Natural és sensible a les inquietuds de la societat en favor de la potenciació i l'ús progressiu d'energies renovables i de mesures per l'estalvi energètic. En línia amb aquesta política, al llarg de 2008, es van dur a terme diferents actuacions, entre les quals cal destacar: la primera planta de refrigeració solar d'Europa, situada a Sevilla, amb tecnologia de doble efecte, que permet un major aprofitament de la energia solar per a sistemes de climatització; la primera planta experimental europea de producció i emmagatzematge d'hidrogen,

aprofitant l'excendent del Parc Eòlic Experimental de Sotavento (A Coruña i Lugo), la instal·lació d'una pila de combustible d'hidrogen de 200 kW a la seu del Grup a Barcelona; el projecte SPHERA, de recerca per a l'obtenció d'hidrogen a partir de recursos renovables o per procediments lliures d'emissions de CO₂, i la "Guia tècnica per a instal·lacions solars tèrmiques". Addicionalment, es va potenciar el desenvolupament de solucions específiques per a l'ús del gas natural com a combustible en el sector aeroportuari i la seva introducció en el sector pesquer, i per a la poligeneració d'alta eficiència en el sector terciari.

Paral·lelament, s'estan realitzant esforços per millorar l'eficiència en l'ús dels recursos en les activitats de gestió i suport: substituint equips menys eficients, controlant els consums d'electricitat, gas i aigua mitjançant sistemes monitoritzats, i potenciant bones pràctiques d'actuació. El consum mig del Grup a Espanya va ser de 540,78 kWh/m².

L'atenuació de l'impacte ambiental de les seves activitats és un altre dels principals compromisos del Grup Gas Natural. Es fa patent, no només en la reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i en les millores en l'eficiència energètica, sinó també en el control de les emissions de NO_x i CO, en el consum de recursos i en la generació de residus.

Les rigoroses mesures d'estalvi i reutilització implantades en relació amb l'ús de recursos naturals, han permès que el Grup mantingui el mateix rati de consum d'aigua per unitat de generació elèctrica en els

últims cinc anys. Destaca, a més, la recuperació d'aigua procedent de purins, de fins tèrmics i de reg, de les plantes de cogeneració i la potabilització d'aigua per a ús sanitari a la planta de cicle combinat de Puerto Rico. Addicionalment, el consum d'aigua sanitària en el Grup va disminuir un 11,34% respecte a 2007. Pel que fa a la utilització de paper, el 2008, la companyia va reduir el seu ús en un 2,11% mitjançant campanyes i iniciatives promovent l'ús de suports digitals i l'enviament d'informació en format electrònic a clients i proveïdors.

La introducció de millores en els sistemes de control i mesura de residus va permetre una millor recopilació de les dades en les activitats de distribució i generació. En 2008, només el 0,20% dels residus generats pel Grup van ser de caràcter perillós, i es van administrar a través de gestors autoritzats, d'acord amb la normativa vigent a cada país. Addicionalment, es valoritzaren residus procedents de purins, utilitzant-los com a adob per a ús agrícola.

Durant 2008, el Grup Gas Natural va abordar també amb èxit el seu compromís d'identificar i minimitzar altres impactes ambientals produïts per les seves activitats, efectuant estudis d'impacte ambiental i plans de vigilància per garantir el compliment de les mesures preventives, així com per minimitzar els possibles impactes dels projectes i processos que no estan subjectes a avaluacions d'impacte ambiental. El Grup Gas Natural té especial cura en realitzar totes les seves activitats amb el màxim respecte per l'entorn. Així mateix, la companyia prioritza la utilització de masses d'aigua que no representin risc pels hàbitats o ecosistemes propers.

Així mateix, el Grup va participar activament en diferents iniciatives orientades a la millora de la biodiversitat, com reforestacions, recuperació de flora i fauna en situació de vulnerabilitat i recuperacions arqueològiques. En l'àmbit internacional, cal destacar les reforestacions amb espècies autòctones a Colòmbia, i la repoblació d'herbes i corals a Puerto Rico.

Els compromisos ambientals del Grup Gas Natural no només tenen repercussió en les societats dels països on opera, sinó que el seu abast es fa extensiu també a tots els grups d'interès de la cadena de valor de la companyia. La majoria de societats que formen el Grup estan certificades segons la norma UNE-EN ISO 14001. En aquest sentit, en les relacions amb contractistes o empreses col·laboradores externes, els empleats del Grup transmeten els principis que emanen de la seva política de gestió ambiental, i el compliment dels procediments i requisits ambientals que puguin ser d'aplicació. El 75% d'ells es va adherir voluntàriament a les "Bones pràctiques d'actuació mediambiental en obres per a construcció de xarxes de distribució".

Addicionalment, el Grup Gas Natural involucra també als seus clients en l'ús responsable de l'energia i dels recursos naturals, mitjançant campanyes divulgatives per incrementar la sensibilització en el respecte al medi ambient i de la realització d'activitats de patrocini. En 2008, Any Mundial de l'Aigua, el Grup Gas Natural va realitzar un major esforç ambiental a projectes de recuperació de zones humides.

D'altra banda, la companyia va seguir realitzant aportacions al Community Development Carbon Fund -un fons dependent del Banc Mundial que treballa en projectes vinculats amb el desenvolupament de processos productius-, en l'educació i la salut dels països més desfavorits, i en l'Spanish Carbon Fund, promogut pel Ministeri espanyol de Medi Ambient. A més, el Grup Gas Natural participa en el Multilateral Carbon Credit Fund.

Innovació tecnològica

Desenvolupament del biogàs

En 2008, el Grup Gas Natural va constituir, amb GRS Valtech, pertanyent al Grup Veolia, la companyia Biogás Doña Juana S.A. ESP, empresa titular de la concessió pública del biogàs al Farcit Sanitari Doña Juana Bogotá (Colòmbia), un dels majors abocadors controlats de Llatinoamèrica, amb dos milions de tones de residus anuals dipositats.

Biogás Doña Juana ha iniciat la construcció de les infraestructures necessàries per a realitzar la captació, tractament i aprofitament energètic del biogàs. La utilització del biogàs

en els processos tèrmics de les indústries de fabricació de maons properes al farciment sanitari, desplaçarà l'ús intensiu de carbó a la zona, contribuint així a una millora substancial de la qualitat de l'aire i fomentant el desenvolupament econòmic de les localitats on s'ubiquen les indústries.

La captació i tractament del biogàs millorarà les condicions ambientals en l'abocador controlat, i evitarà l'emissió a l'atmosfera d'uns 15 milions de tones de CO₂ durant el període de la concessió. L'aplicació dels preceptes del Mecanisme de Desenvolupament Net del Protocol de Kyoto, permetrà obtenir certificats de reducció d'emissions del projecte i, alhora, contribuir al desenvolupament de les energies renovables a la capital colombiana i realitzar una transferència de tecnologies eficients i sostenibles.

Desenvolupament de la cogeneració

Per tal d'optimitzar l'eficiència energètica i reduir els costos i els períodes d'implantació, durant aquest exercici es va desenvolupar l'enginyeria bàsica d'una planta de cogeneració estàndard de petita potència, com a pas previ a la construcció i implantació d'una planta pilot en el sector terciari. Per tal de facilitar el desenvolupament d'aquest tipus de projectes, es va crear una eina informàtica pel càlcul d'instal·lacions de cogeneració en el sector terciari, que permet simular el funcionament de plantes de cogeneració.

Durant l'any 2008, s'optimitza el funcionament dels mòduls de pre-dimensionament i el programa de comportament de la instal·lació, els quals permeten obtenir un disseny més adequat a les demandes energètiques i una modulació estacional pròpies del sector terciari.

Així mateix, el Grup Gas Natural col·labora juntament amb altres socis en el projecte CENIT-CETICA, en el qual es defineixen les configuracions constructives urbanes del futur. Dins d'aquest projecte, la companyia s'encarrega de donar a conèixer l'ús i avantatges de sistemes de cogeneració en aquests entorns, així com d'analitzar diferents tipologies d'edificis i seleccionar, per a cadascuna d'elles, la tecnologia de cogeneració més adequada. Dins de les activitats realitzades en 2008, es van analitzar les demandes energètiques en entorns urbans i es va implementar una eina informàtica d'estimació d'aquestes demandes per a diferents tipologies d'edificacions urbanes.

Desenvolupament de la refrigeració solar

Durant l'any 2008, va finalitzar la construcció i posada en marxa de la planta pilot de refrigeració solar basada en un camp de captadors solars de concentració, amb una superfície d'obertura de 352 m² i una refredadora per cicle d'absorció BrLi/H₂O de doble efecte.

Aquesta instal·lació, que compta amb la subvenció de la Corporació Tecnològica d'Andalusia i amb la col·laboració tècnica de l'Associació d'Investigació i Cooperació Industrial d'Andalusia (AICIA), es troba situada al terrat de l'edifici de l'Escola Superior d'Enginyers de Sevilla i permet analitzar la viabilitat de la generació de fred per a ús terciari produït a partir d'energia solar. Es tracta, per tant, d'una manera de produir fred a partir d'energies

renovables, i té l'avantatge que la màxima demanda de refrigeració es produeix quan hi ha la màxima disponibilitat d'energia solar. A més, en aquesta solució la màquina d'absorció instal·lada incorpora un cremador de gas natural que permet complementar a l'energia solar durant els dies de baixa insolació.

També s'ultimen l'eina informàtica pel càlcul i dimensionat d'instal·lacions de refrigeració solar, així com els tràmits per a la incorporació d'aquest tipus de tecnologia de refrigeració solar als procediments reconeguts de qualificació energètica d'edificis.

A més, a fi de maximitzar l'aprofitament del recurs solar, es va iniciar un projecte d'emmagatzematge tèrmic de mitjana temperatura, mitjançant l'ús de substàncies de canvi de fase (PCM, *Phase Change Material*) a temperatures de l'ordre de 180 °C. Aquest projecte ha estat presentat a la Corporació Tecnològica d'Andalusia i al Centre pel Desenvolupament Tecnològic Industrial (CDTI) per a l'obtenció d'ajuts.

Desenvolupament de "gn auto"

Durant l'exercici 2008, es va establir el règim d'explotació normal i optimitzat del funcionament de l'estació de servei de gas natural comprimit a partir de líquat, que es va construir i va posar en marxa a finals de l'any 2007 en les instal·lacions dels serveis Tècnics de Catalunya Nord. Durant els primers mesos de l'any es van aconseguir estalvis en el consum elèctric de més del 90% respecte als consums d'una estació de compressió convencional. A més, es van eliminar la pràctica totalitat de bafarades de gas mitjançant una recuperació i reutilització més eficaç del *boil-off*. Paral·lelament, el consum de gas en els vehicles de flota pròpia també va augmentar la seva utilització respecte al de benzina.

D'altra banda, es va seguir treballant en l'estudi de la viabilitat tècnica i econòmica de la implantació de gas natural líquat en diferents tipus de flotes marítimes, principalment en el sector pesquer i en el dels serveis portuaris.

Finalment, el 2008, es va treballar en l'estandardització i l'optimització en el disseny, dimensionament i funcionament de les estacions de servei de gas natural comprimit per a vehicles lleugers, amb l'objectiu de minimitzar els costos d'inversió i explotació.

Producció i aplicacions de l'hidrogen

La pila de combustible de carbonats fosos, de 230 kW_e d'energia elèctrica i 200 kW_t d'energia tèrmica, instal·lada a la seu de Barcelona del

Grup Gas Natural, constitueix el nucli del projecte de demostració tecnològica d'un sistema de trigeneració basat en aquesta tecnologia de generació.

Durant 2008, va funcionar amb una disponibilitat superior al 95%, generant més de 1.145 MWh elèctrics.

La integració, amb els sistemes de producció de calor i fred, l'aprofitament de la calor del procés, aporta un *know how* en la seva operació i manteniment al Grup, que el posiciona en situació d'avantatge tecnològic en el sector de les empreses de serveis energètics.

Es van assolir les fites corresponents al segon any de desplegament del projecte SPHERA (CENIT), en el que Gas Natural sbg és la companyia líder i coordinadora d'aquesta iniciativa que busca aprofundir en les tècniques de producció, transport, emmagatzematge i ús de l'hidrogen. En el projecte, que té una durada de quatre anys i un pressupost de més de 30 milions d'euros, participa un consorci de 18 empreses i més de 30 centres de recerca.

També, durant el 2008, es va treballar en el desenvolupament i implantació del sistema de control global d'equips principals que conformen la instal·lació experimental de producció i emmagatzematge d'hidrogen al Parc Eòlic de Sotavento (situat entre les províncies d'A Coruña i Lugo, a Galícia).

Telemesurament de comptadors domèstics

El seguiment de les operacions de demostració a la ciutat de Tarragona i en Lorca-Mula (Múrcia), va permetre detectar una sèrie d'aspectes millorables associats als processos d'instal·lació i operació de cada una de les tecnologies utilitzades, i dels factors diferencials derivats d'ambdues demostracions, com són la densitat urbana o la tipologia d'edificis. En aquest exercici es van assolir ratis de lectura superiors al 99%, la qual cosa ha permès actualitzar les especificacions tècniques i els procediments d'instal·lació i manteniment.

Al llarg de 2008, es van realitzar noves operacions de telemesurament en escenaris que també es consideren d'interès, com és el cas de noves poblacions (Baquèira-Beret, a Lleida, i Gelida, a Barcelona), i en una selecció de clients representatius de consums domèstics i comercials en vuit ciutats diferents (Barcelona, Burgos, Girona, Lleida, Madrid, Sevilla, València i Valladolid). El seu objectiu final va ser la millora dels sistemes de predicció de la demanda.

La disponibilitat de perfils de consum horari dels clients ha evidenciat el gran potencial que ofereix la tecnologia de telemesurament per millorar la informació de consums que proporcionem als nostres clients i, en conseqüència, els avantatges que es poden derivar en conte a aconseguir un ús més racional de l'energia en els habitatges.

Una altra activitat necessària per valorar la viabilitat global del telemesurament domèstic, va consistir en l'elaboració d'un *business case* que contemplés tots els beneficis i millores en els processos interns que implicaran un estalvi de costos.

Qualitat

Durant l'any 2008, es va continuar treballant en els diferents projectes del Pla Estratègic de Qualitat 2004-2008, establint millores en els processos en les quatre línies següents:

Aprofundir en l'orientació al client i en la qualitat en el servei

Per tal d'homogeneïtzar les metodologies i processos de mesurament de qualitat, es van integrar a la Unitat de Qualitat i Normativa totes les mesures dels processos de les filials llatinoamericanes, a les que es van incorporar, el gener de 2009, les dades de Gas Natural Itàlia.

A Espanya, es van realitzar dos nous estudis de satisfacció de processos: ServihogarDirect, en les seves diferents modalitats de Teleassistència, Domicili/Llar i Urgències; i Servigas, els resultats van assolir el 93% de satisfacció, destacant especialment la imatge de la companyia i la percepció de servei front al cost establert.

A l'Argentina, entre les accions de millora realitzades van destacar la implementació del "Nou Model d'Atenció Presencial i Telefònica", que va permetre aconseguir una major eficiència en l'atenció i millorar la qualitat oferta als clients. A Colòmbia, es van realitzar diversos processos per millorar el servei.

A Mèxic, va destacar el canvi d'imatge del sistema automàtic d'atenció al client, amb atenció virtual per diverses accions, com adreces de centres de gas, consulta de saldos i realització o estat de sol·licituds.

A Colòmbia, s'implementen diversos processos per millorar el servei, com la instal·lació del sistema Interactive Voice Response (IVR) per a l'atenció telefònica; la creació de dues noves línies telefòniques exclusives per a clients VIP i pel procés de revisió tècnica; la implantació de terminals d'autoconsulta en els Centres de Gas; l'enviament de factures amb lectura en sistema Braille, i el llançament de l'Oficina Virtual a través del lloc web, entre d'altres.

Alinear a l'organització amb els objectius de qualitat

El Pla Estratègic de Qualitat es fonamenta en el model d'Excel·lència EFQM. Seguint aquest model, el 2008, es va desenvolupar a Itàlia un procés d'autoavaluació, mitjançant el qual es van definir els punts forts i les àrees de millora, i es van integrar en un pla de millora anomenat "Pla LiCeo Itàlia", constituït per sis projectes diferents.

A Espanya, es va realitzar la segona mesura de la Direcció de Mitjans Interns, i a Colòmbia, es va avaluar la percepció del servei ofert per les unitats de Compres, Mitjans Interns, Sistemes d'Informació, Serveis Jurídics i el Centre de Serveis Compartits de la Direcció Econòmico-Financera. L'anàlisi dels resultats permetrà establir plans d'acció a desenvolupar, que s'avaluaran el proper any. Així mateix, a Mèxic, es va realitzar la primera avaluació a l'àrea de Compres i Mitjans Interns, i es van desenvolupar accions de millora en base als resultats obtinguts.

D'altra banda, en el marc del Pla de Formació 2008, es va reforçar i millorar la gestió per processos, posant l'accent en elements formatius dirigits tant a responsables de processos, com a experts metodològics en Lean Six Sigma.

Implicar els proveïdors de serveis en el compromís de qualitat del Grup Gas Natural amb els clients

Es va consolidar a Espanya, la utilització del Model Q, que permet gestionar la qualitat associada als proveïdors i reduir els costos de la no-qualitat fruit de les seves actuacions. L'anàlisi de la no-qualitat es té en compte en les adjudicacions i en el disseny de les penalitzacions, i alimenta al projecte "Asigna" amb informació referent a la no-qualitat dels proveïdors com a paràmetre de decisió en l'assignació de càrregues de treball. Per això, es va implementar un quadre de comandament del Model Q, com ajuda al diagnòstic i seguiment de costos, i pel seguiment directe dels objectius fixats en els diferents nivells de responsabilitat.

El Grup Gas Natural entén que la formació als proveïdors ajuda a millorar el seu rendiment i reduir costos, i que repercuteix directament en la qualitat dels productes i serveis ofertats al client. Per aquestes raons, la companyia posa una especial atenció en la formació dels proveïdors en aquells països on opera. Durant 2008, a Espanya, a través del Centre de Formació de l'Energia de la Fundació Gas Natural, es van desenvolupar diferents programes formatius en els que van participar més de 2.600 empleats d'empreses proveïdores del Grup.

A l'Argentina, es van impartir cursos de formació tècnica i/o comercial a contractistes d'obres i als encarregats d'implantar el contracte marc d'utilització. Així mateix, es van realitzar enquestes amb proveïdors seleccionats per tal d'establir una programació de formació gratuïta. A Colòmbia, es va iniciar el programa "Desenvolupament de proveïdors", que té com a objectiu la formació de proveïdors competitius, socialment responsables i alineats amb els valors, polítiques i objectius del Grup.

Així mateix, a Mèxic, després de les auditories realitzades als contractistes en 2008, es van dissenyar accions de millora, entre les quals es va incloure la formació en activitats crítiques; mentre que a Brasil, es va desenvolupar un programa de formació amb l'objectiu de millorar la qualificació dels proveïdors de serveis, en què 2.570 persones van participar en 81 cursos de formació.

Potenciar la gestió de la qualitat en el Grup

El Grup Gas Natural té com a objectiu certificar en qualitat tots els processos crítics de servei. En aquest sentit, el 2008, es va aconseguir a Espanya la certificació de la planta de cycle combinat d'Arrúbal (La Rioja).

A Itàlia, dins de la certificació de qualitat per a la societat Gas Natural Vendita Italia, es va realitzar la certificació dels processos de "Gestione calore" per tal d'ampliar el sistema actual certificat.

Per la seva banda, a l'Argentina, dins de les gestions per assegurar i controlar la qualitat en els processos claus del negoci, es va atendre amb resultats satisfactoris l'auditoria per a la renovació de la certificació del procés "Determinació de la qualitat i odorització del gas natural", segons la norma ISO 9001.

Al Brasil, es va implementar la integració dels certificats de qualitat ISO 9001:2000 de les distribuïdores CEG, CEG Rio i Gas Natural São Paulo Sul, i addicionalment es va implantar un sistema de qualitat a Gas Natural Servicios, amb l'obtenció del mateix certificat.

A Colòmbia, fruit del requeriment del Govern, es va iniciar la implantació del Sistema de Qualitat segons la norma colombiana NTCGP-1000: 2004, basat en la norma ISO-9001: 2000. Per últim, a Mèxic, es va dur a terme la segona auditoria ambiental de seguiment, que va obtenir com a resultat el manteniment de la norma ISO 14:000.

Compromís amb la societat

El desenvolupament i benestar de les comunitats locals on està present la companyia, constitueixen pilars bàsics de l'enfocament del Grup Gas Natural en matèria de responsabilitat corporativa.

La companyia ha desenvolupat mecanismes per comprendre quines són les principals demandes socials que han de ser ateses, i procura la satisfacció de les mateixes amb iniciatives pròpies i en aliança amb institucions rellevants a cada país.

Les accions socials del Grup Gas Natural tenen un enfocament cada vegada més estratègic, i estan centrades en la contribució al desenvolupament

mitjançant la formació, la inversió social i la preservació del medi ambient. Aquestes línies reforcen la pròpia activitat del Grup, i busquen millores estructurals que contribueixin al seu avenç sostingut en el temps.

En aquest sentit, la companyia també exerceix la seva responsabilitat social corporativa (RC) quan contribueix a subministrar, d'una manera eficient, sostenible i segura, l'energia que necessiten les societats on opera. De la mateixa manera, la seva capacitat d'innovació, unida a la seva presència en nous negocis, genera efectes positius, no només per la companyia, sinó pel conjunt de la societat.

Accions rellevants

Accions proposades 2008

Presentació de la nova carpeta en sensibilització ambiental i eficiència energètica.

Establiment d'un sistema de mesurament de l'impacte dels projectes de patrocini, a través de la metodologia London Benchmarking Group (LBG).

Millora de la informació oferta en matèria de Responsabilitat Corporativa amb la publicació d'informes de Responsabilitat Corporativa en totes les filials llatinoamericanes i la revisió de l'apartat web.

Foment de projectes de cooperació al desenvolupament.

Accions realitzades 2008

Presentació en dotze ciutats de la carpeta didàctica. Aportació econòmica a l'Exposició Internacional "Aigua i Desenvolupament Sostenible" (Expo Zaragoza 2008)

Adaptació de l'eina de gestió de la inversió social a la metodologia LBG i els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.

Publicació d'Informes de Responsabilitat Corporativa en totes les filials llatinoamericanes del Grup.

Desenvolupament d'una nova estratègia global de patrocini que consolidi la generació de valor en les comunitats locals.

Accions previstes pel 2009

Suport a la candidatura de Madrid 2016, per albergar els pròxims XXXI Jocs Olímpics i Paralímpics d'estiu.

Rellançament de la nova versió de l'eina per a la gestió de la inversió social en línia a Espanya i Llatinoamèrica.

Ampliar l'àmbit de les revisions externes independents en els informes de Responsabilitat Corporativa del Grup.

Millora dels sistemes de mesurament de l'impacte social de les accions de patrocini.

Integració positiva en la societat

El Grup Gas Natural manté el compromís de contribuir al desenvolupament i progrés de les comunitats en les quals opera. Per dur-ho a terme, la companyia desenvolupa, en el marc dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni i dels principis del Pacte Mundial de Nacions Unides, iniciatives encaminades a millorar les condicions de vida de col·lectius desfavorits.

Així mateix, la companyia és conscient de la importància de l'educació pel progrés i la cohesió social. L'educació primària universal, un dels drets fonamentals recollits en la Declaració Universal dels Drets Humans, és crítica per avançar en qüestions com la igualtat d'oportunitats i de gènere. Per aquesta raó, el Grup Gas Natural destina part dels seus recursos i esforços a donar suport i fomentar iniciatives d'indole educativa i cultural.

Al llarg dels darrers anys, assumptes relacionats amb el canvi climàtic o el desenvolupament sostenible s'han incorporat a l'agenda social de la companyia, cobrant especial rellevància en 2008.

El Grup contempla els seus programes d'inversió social en el marc de l'estratègia de desenvolupament de negoci, i tenen com a objectiu generar un major nivell de compromís de la companyia amb la societat que l'envolta. Donat el seu caràcter prioritari, el Grup compta amb eines que li permeten mesurar l'impacte reputacional dels programes socials que porta a terme. El 2008, va continuar fent ús de la metodologia London Benchmarking Group (LBG), que ofereix una visió de conjunt de la inversió social i permet comparar els resultats assolits amb els d'altres companyies.

39

Addicionalment, el Grup va avançar en el redisseny de la seva eina de control intern del patrocini i l'acció social, que permetrà una millor gestió de les iniciatives realitzades, estant previst que estigui llesta el 2009.

Suport a l'educació

El Grup Gas Natural va continuar amb l'impuls d'activitats orientades a promoure, entre els joves valors com el desenvolupament sostenible i l'ús racional de l'energia. Durant el curs 2007-2008, cal destacar el programa "El gas natural i el medi ambient", així com l'activitat en línia "El gas natural, l'energia del segle XXI". Durant 2008, el primer va servir per formar prop de 69.500 alumnes a Espanya, que van assistir a conferències impartides per especialistes en la matèria, mentre que la nova carpeta didàctica es va presentar a dotze ciutats amb millores pedagògiques adreçades als professors.

A Llatinoamèrica, van continuar els programes destinats a promoure una cultura d'eficiència energètica en el sector educatiu, difonent material pedagògic entre el professorat, on s'insisteix en els avantatges ambientals del gas natural i el seu ús correcte. Les accions realitzades van comptar amb la participació de més de 145.000 escolars.

El Grup va desenvolupar també altres tasques de sensibilització ambiental durant 2008, com el patrocini del programa de la televisió pública catalana TV3 "Joves fora de sèrie", que presenta exemples de joves que col·laboren en projectes de suport a col·lectius desfavorits.

Salut i recerca

El 2007, es va inaugurar la Corporació Tecnològica d'Andalusia, que compta amb el Grup Gas Natural entre els seus fundadors. La corporació gestiona el Centre Tecnològic Avançat d'Energies Renovables (CTAER). Així mateix, durant 2008, el Grup va col·laborar amb el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) en el programa "Estació Biològica de Doñana", centrat en la investigació de la genètica de la conservació. Aquests projectes són una mostra de la vocació del Grup d'estar a l'avantguarda de la R+D+i.

El compromís del Grup amb la recerca s'orienta també a la millora de la qualitat de vida dels malalts i dels seus familiars. Durant 2008, la companyia va continuar prestant el seu suport al Centre Nacional d'Investigacions Cardiovasculars (CNIC), del qual és cofundador. En aquest sentit, i en col·laboració amb el Ministeri de Sanitat i altres tretze companyies espanyoles, el Grup Gas Natural va contribuir a la creació de la Fundació ProCNIC, destinada a la

recerca de malalties cardiovasculars, primera causa de mortalitat en el món. A més, i amb motiu de la celebració del Dia Mundial del Cor, la companyia va difondre entre els seus empleats diverses recomanacions del Dr. Valentí Fuster, president científic de ProCNIC, destinades a reduir els factors de risc causants de malalties cardiovasculars.

A Llatinoamèrica, el Grup va participar, per vuitè any consecutiu, en les activitats de captació de fons que anualment desenvolupa la Creu Roja Mexicana. A l'Argentina, Gas Natural BAN seguir col·laborant amb la Fundació Lactància i Maternitat, pel foment de la salut materno-infantil.

Acció social orientada a col·lectius desfavorits

El Grup Gas Natural impulsa projectes que ajuden a pal·liar les desigualtats socials i a integrar col·lectius en risc d'exclusió.

En aquest sentit, la companyia ha establert a Espanya una sèrie de convenis de col·laboració amb organitzacions com la Fundació Adecco, i Femarec, per a la integració laboral de col·lectius desfavorits. En línia amb aquest compromís, el Grup també promou la contractació de serveis a empreses que donen ocupació a persones amb discapacitats físiques o psíquiques. Cal destacar que la companyia és un dels principals clients de Fundosa Galenas, empresa que té com a finalitat complir amb els objectius de la Fundació ONCE: la integració laboral de persones discapacitades

A l'Argentina destaca la col·laboració de Gas Natural BAN amb el col·legi Musicium per a la integració de nens discapacitats.

Voluntariat corporatiu

Els empleats són una peça clau de l'enfocament de responsabilitat corporativa del Grup Gas Natural, ja que amb el seu esforç ajuden a fer realitat el compromís de la companyia amb el desenvolupament sostenible.

A l'Argentina, Gas Natural BAN va continuar el seu pla de voluntariat corporatiu iniciat el 2002, que compta amb el suport de la Fundació Gas Natural. El programa ofereix als empleats la possibilitat de col·laborar amb projectes socials i iniciatives comunitàries.

Per la seva banda, Gas Natural México també va impulsar les seves activitats de voluntariat corporatiu en 2008.

Els empleats van poder comptar amb el suport addicional de les seves famílies, enfortint el seu vincle amb la companyia i amb les comunitats locals.

Aquestes activitats de voluntariat corporatiu van ser reforçades en 2008 amb diverses iniciatives de sensibilització social, entre les quals va destacar el patrocini a l'Argentina de la V Trobada de Voluntaris Corporatius, l'objectiu de la qual és reconèixer el paper del voluntariat a les empreses, a més d'oferir un espai d'intercanvi i participació pels empleats de les diferents companyies.

Promoció de la cultura musical

Part de les accions de patrocini cultural del Grup Gas Natural es destinen al foment de la música. Entre les iniciatives desenvolupades en 2008 cal destacar la col·laboració amb l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, a Girona, Lleida i Tarragona.

El Grup també va patrocinar temporades i cicles musicals en diferents ciutats, entre les quals destaquen les col·laboracions amb el Gran Teatre del Liceu i al Palau de la Música Catalana (Barcelona), l'Auditori Nacional i el Teatre Real (Madrid). Així mateix, la companyia va estar present en el Festival Internacional de Santander, al Festival de Jazz de Pontevedra i el Festival Internacional de La Porta Ferrada (Girona).

A Llatinoamèrica, les diferents filials també van contemplar la promoció de la cultura musical. El 2008, es van desenvolupar nombroses activitats, entre les quals va destacar el programa "CEG. La Nostra Veu", desenvolupat al Brasil i orientat a la formació musical d'empleats del Grup.

Foment de la riquesa cultural

El Grup Gas Natural edita tots els anys un llibre sobre el llegat natural i cultural d'algun dels països on té presència. El 2008 va publicar el llibre *Angola. Patrimoni cultural i natural*, del qual es van distribuir 26.000 exemplars, editat en sis idiomes.

Així mateix, és destacable el suport del Grup a Expo Zaragoza 2008, formalitzat el 2007 i renovat el 2008 amb una segona aportació de 2 milions d'euros per a la seva celebració. Cal ressenyar que el Grup va patrocinar el contingut d'una de les exposicions de la mostra, amb el títol "Aigua per a la vida".

També les filials Llatinoamericanes van destinar una part de les seves inversions al foment de la riquesa cultural. Entre les accions realitzades, va destacar la signatura d'un conveni amb el Museu Nacional de Colòmbia, on la companyia patrocina la Sala d'Exposicions Temporals.

Iniciatives alineades al negoci

El Grup Gas Natural va continuar desenvolupant el 2008 nombrosos projectes destinats a combatre l'escassetat energètica i afavorir l'accés als serveis bàsics dels col·lectius més necessitats.

Cal destacar la iniciativa "Cuartel V", que té per objecte proveir de gas natural a una zona desfavorida de la província de Buenos Aires. Els responsables de la companyia es van comprometre a crear un nou model de gestió social on veïns, col·lectius locals, organitzacions sense ànim de lucre i empreses, van unir esforços per construir un sistema de gasificació accessible a comunitats de baixos ingressos econòmics.

Un altre dels programes iniciats amb aquesta filosofia és el projecte "Ráquira" que, desenvolupat en col·laboració amb artesans locals, promou la conversió de forns de fusta i carbó a altres de gas natural, que

ofereixen avantatges en termes de reducció del temps de cocció, de les emissions de gasos i de la producció de residus. La substitució també ofereix millores en termes de productivitat, contribuint d'aquesta manera a enfortir el teixit empresarial local.

A Bogotà, i en col·laboració amb una filial del Grup Veolia, el Grup Gas Natural va constituir el 2007 l'empresa Biogás Doña Juana S.A. ESP per a l'extracció, tractament i aprofitament energètic del biogàs generat en un dels majors abocadors de la ciutat i de Llatinoamèrica. L'objectiu del projecte és aprofitar les possibilitats energètiques del metà, mitigant, alhora, les emissions incontrolades generades per la descomposició dels residus urbans, tal com s'ha esmentat anteriorment.

Compromís institucional

El Grup Gas Natural participa en organitzacions sectorials i empresarials, tant nacionals com internacionals, la qual cosa li permet estar a l'avantguarda del coneixement sectorial i ser un referent en els seus diferents àmbits d'actuació. El 2008, el Grup va destinar prop de 290.000 euros a la col·laboració amb organitzacions d'aquesta naturalesa.

La companyia va continuar la seva col·laboració amb la Cambra de Comerç Internacional (ICC), organisme que exerceix de portaveu de companyies de més de 140 països i que promou el desenvolupament de normes i estàndards voluntaris. També va participar activament en el treball dels fòrums de relacions amb l'inversor i comunicació corporativa de *The Conference Board*, associació empresarial internacional de referència.

El Grup Gas Natural forma part del Fòrum de Reputació Corporativa (fRC), organització espanyola orientada a l'anàlisi de la reputació empresarial i a la divulgació de tendències, eines i els models de gestió en la matèria. Durant 2008, el Grup va participar de manera activa en les reunions mensuals d'intercanvi d'experiències i en la promoció d'actes i publicacions.

D'altra banda, la companyia dóna suport a l'Associació Espanyola del Pacte Mundial (ASEPAM), format part del seu comitè executiu. El seu objectiu és la promoció i difusió dels deu principis del Pacte Mundial i la seva incorporació en els models de gestió i govern de les empreses. En el mateix sentit, el Grup va donar suport, durant 2008, a diverses iniciatives de la Fundació Global Compact, com els "Principles for Responsible Management Education" i "Caring for Climate".

difusió del patrimoni cultural. El 2008, també va destacar el creixement de l'activitat internacional amb nous programes a Colòmbia i Mèxic, i l'inici de l'activitat a Itàlia.

Entre els principals àmbits d'actuació de la Fundació destaquen els següents:

- Seminaris de gestió mediambiental.
- Convenis de col·laboració.
- Publicacions d'informació mediambiental.
- Centre de Formació de l'Energia.
- Museu i Centre d'Història del Gas.

Així mateix, el Grup va continuar el 2008 la seva col·laboració amb la Càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull, que té com a missió difondre i potenciar l'ètica en l'àmbit professional i organitzatiu.

La companyia també treballa amb institucions relacionades amb el sector de l'energia, tant internacionals com dels països on opera. Destaquen l'Associació Espanyola de Gas (SEDIGAS), el Club Espanyol de l'Energia, Eurogas, la Unió Internacional de Gas, l'Associació Tècnica Europea de la Indústria del Gas i l'Observatoire Méditerranéen de l'Energie. També participa en diferents fòrums institucionals relacionats amb la responsabilitat corporativa, com el de la CEOE o el de Foment del Treball.

En 2008, el Grup va patrocinar el XIX World Petroleum Congress, que va reunir a Espanya als principals agents del sector per analitzar els reptes i tendències de les indústries del petroli i gas. Al Congrés van assistir representants de 60 països, entre els quals es van incloure més de 30 ministres.

Fundació Gas Natural

En els darrers anys, la Fundació ha continuat ampliant l'abast de les seves activitats, iniciant noves línies d'acció i consolidant les ja existents. En aquest sentit, va intensificar la seva activitat en medi ambient i reforçar les línies d'actuació en formació, i en la protecció i

Activitats internacionals de la Fundació Gas Natural

A Colòmbia, en col·laboració amb la Secretaria d'Educació de Districte i la Universitat dels Andes, la Fundació va impulsar el programa "Petits científics", destinat a recolzar l'aprenentatge de ciències i ciutadania. Addicionalment, es van posar en marxa tres nous projectes: el programa de formació per a la conversió de vehicles a gas natural, i l'altre de formació i certificació d'inspectors de gas natural i, finalment, el destinat a l'enfortiment empresarial de contractistes i firmes instal·ladors.

A Mèxic, la Fundació va mantenir durant 2008 el seu suport al programa "UNETE", iniciat el 2006 i dirigit a millorar l'educació infantil fent ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. Es va iniciar també el programa de "Formació de proveïdors", en col·laboració amb la Fundació pel Desenvolupament Sostenible a Mèxic (FUNDES). A més, va subscriure un conveni amb el Centre Mario Molina per Estudis Estratègics sobre Energia i Medi Ambient, amb l'objectiu d'investigar l'ús i impacte ambiental fruit de l'ús de gas natural com a combustible.

A l'Argentina, va continuar el suport de la Fundació al Programa Primera Exportació. Iniciat el 2001, pretén ajudar a les Pimes argentines a desenvolupar la seva capacitat exportadora.

Des del seu començament, el programa ha assessorat més de 7.100 empreses i format a prop de 18.500 professionals.

Al Brasil, van continuar els cursos de formació en col·laboració amb l'ONG Viva Rio, que estan destinats a joves i adults de les comunitats de Cantagalo, Pava i Pavãozinho, a la zona sud de Rio de Janeiro.

A Algèria, va tenir lloc un nou seminari sobre "Comunicació i lideratge", adreçat al teixit empresarial algerià.

Al Marroc, la Fundació forma part del Consell de l'Institut Princesse Lalla Meryem pour enfants autistes, situat a Tànger, i va iniciar també un programa de formació per a futurs enginyers de l'Escola Nacional de Ciències Aplicades.

Gestió econòmico-financera

En l'exercici 2008, es va iniciar un projecte d'optimització dels processos i sistemes relacionats amb l'operativa de comptes a pagar. L'objectiu va ser millorar l'eficiència i la qualitat dels processos de gestió d'albarans i factures de proveïdors, mitjançant l'automatització de processos i l'eliminació de paper i activitats sense valor afegit. Aquesta acció es va basar en la digitalització certificada de factures aprovada per la Llei 11/2007 d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics.

Pel que fa a la implantació de la factura electrònica entre els nostres proveïdors, són ja 146 els que l'utilitzen, amb un volum anual de 48.500 factures.

Així mateix, es van incorporar al Model de Gestió Econòmico-Financera i a la gestió administrativa i comptable del CSC Europeu, les societats italianes dels grups Italmeco i PITTA i la sucursal de Gas Natural Comercializadora a Portugal. També es van realitzar les tasques de preparació del Sistema Informàtic Econòmico-Financer per a la incorporació del Grup Comego de Mèxic al Model de Gestió Econòmico-Financera, a partir de gener de 2009. Per a Espanya, es va posar en marxa la sol·licitud via electrònica de fons per a pagaments al comptat.

En l'àmbit de control intern, la revisió dels procediments de les operacions econòmico-administratives vigents va enfortir i simplificar els controls existents, la qual cosa es va plasmar en nous procediments que recullen els principals controls d'obligat compliment en el Grup.

Així mateix, es va publicar el Pla Comptable del Grup Gas Natural, amb els criteris comptables i el Pla de Comptes del Grup, amb la finalitat de proporcionar un marc homogeni de referència per a l'elaboració de la informació econòmico-financera del Grup.

Durant l'exercici de 2008, es va realitzar la transició al Pla General de Comptabilitat, aprovat el novembre de 2007, adaptant els procediments i sistemes d'informació econòmico-financers als requisits de presentació i a les normes comptables establerts en la normativa esmentada.

Així mateix, es va continuar amb la reordenació societària a Itàlia. A Espanya, en el sector d'energia eòlica i de distribució, també es van realitzar operacions de reordenació societària.

Pel que fa a temes fiscals, es va iniciar el procés de documentació d'operacions vinculades, realitzades en el Grup d'acord amb la nova normativa de preus de transferència, que va entrar en vigor el febrer de 2009. Així mateix, durant l'exercici de 2008, el Grup Gas Natural va començar a tributar en el Règim Consolidat de l'IVA, d'acord amb el que preveu la Llei 37/1992 de l'Impost sobre el Valor Afegit. El nombre de societats que, inicialment, integren el Grup, és de 34 societats.

En els darrers mesos de 2008, es va implantar el mòdul de *reporting* de posicions de deute i inversió, que abasta a totes les societats del Grup. Aquesta aplicació informàtica s'alimenta a nivell local i permet disposar d'informació detallada i sistemàtica de les

característiques de cada una de les posicions financeres (préstecs, emissions de bons, línies de crèdit, cobertures amb derivats, col·locacions de liquiditat a termini, etc.). Amb això es va aconseguir millorar els processos de seguiment i gestió del deute, automatitzar i homogeneïtzar la capacitat de *reporting* de la posició financera del Grup, i disposar d'un repositori centralitzat de posicions que alimenta les aplicacions de Control de Risc, al desenvolupar-se una connexió amb les aplicacions d'aquest àmbit.

Així mateix, es va avançar de manera significativa en el control, mesurament i gestió del risc de mercat, entès com la incertesa associada al desenvolupament i consecució dels objectius de les diferents línies de negoci, motivada per l'evolució dels preus de *commodity*, tipus de canvi i tipus d'interès.

En l'àmbit normatiu es va impulsar l'implementació de polítiques per a la gestió del risc de preu, concretada en el Procediment de Gestió i Assignació de Límits de Risc de mercat, que va ser aprovat pel Comitè de Riscos. En aquest procediment es recull el Perfil de Risc Objectiu del Grup Gas Natural, relacionat amb la ja esmentada incertesa en l'evolució dels preus de *commodity*, tipus de canvi i tipus d'interès.

Adicionalment, es va avançar en l'implementació de models de mesurament de risc de preu en el llarg termini, complementant els models ja emprats en l'actualitat. La mesura del risc de preu de llarg termini suposa un repte significatiu, atès que les mesures tendeixen a perdre precisió quan s'incrementa l'horitzó temporal d'incertesa, si bé, al seu torn, aquesta mesura es fa cada vegada més indispensable per mesurar l'efecte en risc de les decisions d'índole estratègica.

En l'àmbit del Control de Gestió, es van establir les bases per a un nou procés integrat d'informació i *reporting* en el Grup, amb el desenvolupament dels criteris generals, les dimensions d'anàlisi i la definició del model de gestió i funcionament. En aquest context, es va iniciar la publicació del Quadre de Comandament de Negocis regulats, i es va completar el disseny de la seva ampliació.

D'altra banda, en l'aplicació per a l'elaboració del Pressupost del Grup, es van desenvolupar i implantar una sèrie de millores i automatismes que va permetre agilitar el seu procés d'elaboració, anàlisi i aprovació.

En el procés d'aprovació d'inversions, es va desenvolupar i aplicar la primera fase de l'homogeneïtzació dels estudis de rendibilitat als principals negocis del Grup, amb la finalitat de col·laborar en un adequat desenvolupament del procés inversor, encaminat a la consecució dels objectius estratègics del Grup.

Les accions de Gas Natural sbg van tancar l'exercici a 19,3 euros, amb una pèrdua del 51,8% en línia amb la resta del mercat borsari espanyol, l'índex borsari Ibex 35, que va tancar l'any amb una caiguda del 39,4%. El volum efectiu negociat va arribar als 11.833 milions d'euros, import un 24,4% inferior al de l'exercici anterior.

El Grup va desenvolupar diversos canals orientats a facilitar una informació homogènia als inversors institucionals i minoristes, sota els principis d'igualtat de tracte i difusió simultània. D'aquesta manera es dona resposta al compromís, assumit pel Grup en la seva política de responsabilitat corporativa, de dedicar especial atenció als accionistes minoritaris.

Per últim, el Grup va continuar amb el programa de comunicació amb analistes i inversors, enfortint, amb la major transparència, la informació econòmico-financera que els permeti el seguiment del projecte empresarial del Grup. Durant 2008, representants de l'equip directiu de la companyia i de la Unitat de Relacions amb Inversors van organitzar reunions a Boston, Frankfurt, Londres, Nova York i París. Addicionalment, es va dur a terme, per primera vegada en la història de la companyia, un *roadshow* a Àsia i Austràlia, concretament a les ciutats de Tòquio, Hong Kong, Sidney i Singapur. Les reunions es van centrar en la presentació dels resultats econòmics dels diferents trimestres de l'exercici 2008, a més de les perspectives i el desenvolupament del Pla Estratègic 2008-2012. En total es van mantenir reunions amb prop de 320 inversors i deu analistes.

A finals del mes de juliol, Gas Natural sbg va realitzar una presentació per tal d'anunciar l'acord assolit amb ACS per adquirir la seva participació del 45,3% a Unión Fenosa.

Auditoria interna

El Grup Gas Natural desenvolupa l'activitat d'auditoria interna com una funció de valoració independent i objectiva. La Direcció d'Auditoria Interna depèn directament de la Comissió d'Auditoria i Control, reportant al seu torn al president i conseller delegat de Gas Natural s.d.g.

La seva missió és la de garantir la supervisió i avaluació contínua de l'eficàcia del Sistema de Control Intern en tots els àmbits del Grup Gas Natural, aportant un enfocament metòdic i rigorós pel seguiment i millora dels processos i per a l'avaluació dels riscos i controls operacionals associats als mateixos. Tot això orientat al compliment dels objectius estratègics del Grup, així com a l'assistència a la Comissió d'Auditoria i Control i al primer nivell de direcció de la companyia en el compliment de les seves funcions en matèria de gestió, control i govern corporatiu.

D'acord amb el recomanat en l'Informe COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), el Sistema de Control Intern en el Grup Gas Natural es va establir com un procés que porta a terme el Consell d'Administració, l'alta direcció i la resta del personal de l'organització, a fi de proporcionar un grau raonable de confiança en la consecució d'objectius en els àmbits o categories següents:

- Eficàcia i eficiència de les operacions.
- Fiabilitat de la informació financera.
- Compliment de les lleis i normes aplicables.

El Pla Estratègic d'Auditoria de Processos i els Plans d'Auditoria Interna Anuals s'elaboren considerant principalment: el Pla Estratègic del Grup; les àrees de risc incloses en el Mapa de Riscos Corporatiu del Grup, la valoració dels riscos operacionals de cada un dels processos (Mapes de Riscos Operacionals); els resultats de les auditories d'anys anteriors; i les propostes de la Comissió d'Auditoria i Control i el primer nivell de direcció.

La Direcció d'Auditoria Interna va establir una metodologia de valoració dels riscos operacionals alineada amb les millors pràctiques de govern corporatiu, basada en el Marc Conceptual de l'Informe COSO, i prenent com a punt de partida la tipologia dels riscos definits en el Mapa de Riscos Corporatiu de Gas Natural s.d.g. D'acord amb aquesta metodologia, els riscos operacionals associats als processos són prioritzats valorant la seva incidència, importància relativa i grau de control. En funció dels resultats obtinguts en l'avaluació esmentada, es dissenya un pla d'acció orientat a implantar les mesures correctives que permetin mitigar els riscos residuals identificats amb un impacte potencial superior al risc tolerable o acceptat establert. En l'Informe Anual de Govern Corporatiu, s'indica la metodologia d'identificació i control dels riscos del Grup.

Els projectes d'auditoria interna es desenvolupen a través de la intranet corporativa d'Auditoria Interna (Audita). Aquesta eina informàtica té per objecte millorar l'eficàcia i eficiència del desenvolupament de la funció

d'auditoria interna en tots els àmbits geogràfics i de negoci del Grup Gas Natural. Així mateix, cal assenyalar que la funció es desenvolupa d'acord amb les normes internacionals per a la pràctica d'auditoria interna, i que part dels auditors interns són o estan en procés d'obtenció del Certified Internal Auditor (CIA), única certificació reconeguda mundialment que avala l'excel·lència en la prestació de serveis d'auditoria interna.

El desenvolupament de la funció d'auditoria interna en el Grup està orientat a la millora contínua en la prestació d'aquests serveis, mitjançant l'aplicació de polítiques basades en la gestió i mesurament de la seva qualitat, i en potenciar la creació d'un equip humà qualificat fomentant la rotació interna, la formació, l'avaluació continuada i el desenvolupament professional dins del Grup.

El Pla d'Auditoria Interna del Grup Gas Natural per a l'any 2008 va ser aprovat per la Comissió d'Auditoria i Control, en la seva reunió celebrada el 25 de gener de 2008.

En compliment del pla, durant el període comprès entre l'1 de gener de 2008 i 30 de gener de 2009 (data de formulació dels comptes anuals), els responsables d'Auditoria Interna van participar en vuit reunions de la Comissió d'Auditoria i Control per presentar el grau d'execució del Pla d'Auditoria Interna, així com les principals conclusions, avaluacions de controls i riscos i recomanacions incloses en els Informes d'Auditoria Interna.

Així mateix, en aquestes reunions es va informar del grau d'implementació, per part de les unitats, de les mesures correctores que apareixen en els informes d'auditoria, i especialment, les propostes per la mateixa Comissió.

Les funcions de la Comissió d'Auditoria i Control i les seves principals activitats durant l'exercici 2008 s'inclouen en l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control, que forma part de la documentació a presentar pel Consell d'Administració de Gas Natural sòg, s.a. en la Junta General d'Accionistes. També està disponible a través del lloc web del Grup Gas Natural (www.gasnatural.com).

Les funcions i activitats realitzades per la Comissió d'Auditoria i Control de Gas Natural sòg i la Direcció d'Auditoria Interna donen compliment a les exigències i recomanacions de bon govern corporatiu recollides en la legislació actual i en el Codi Unificat de Recomanacions sobre Bon Govern Corporatiu de les Societats Cotitzades, de 19 de maig de 2006, publicat per la Comissió Nacional del Mercat de Valors (Codi Conthe).

Els principals processos revisats per la Direcció d'Auditoria Interna durant 2008 van ser:

- Processos de negoci:
 - Generació i aprovisionament.
 - Distribució: desenvolupament d'infraestructures, manteniment, lectura i mesura.
 - Comercialització de majoristes i minoristes.
 - Minoristes.
 - Servei al client: atenció al client, facturació i cobrament.
- Processos de suport:
 - Sistemes d'informació: SAP ISU Grans Clients i LOPD.
 - Gestió dels recursos financers i físics.
 - Seguiment d'inversions.
 - Compres i contractació de serveis.
 - Acreditació i seguiment a proveïdors.

• Altres:

- Revisió del sistema normatiu del Grup Gas Natural.
- Verificació de l'Informe de Responsabilitat Corporativa 2008.
- Seguiment dels compromisos de millora en l'auditoria de processos.
- Participació en la implantació del model de control intern, basat en la Llei Sarbanes Oxley.

Així mateix, donada la posició organitzativa d'independència i àmbit d'actuació transversal de la funció d'auditoria interna, des de la seva direcció es va liderar o participar en altres projectes de col·laboració, investigació o assessoria. En aquest sentit, la Direcció d'Auditoria Interna presideix la Comissió del Codi de Conducta, encarregada de fomentar la difusió, coneixement i compliment del Codi de Conducta del Grup Gas Natural en tots els seus àmbits, i de gestionar les comunicacions rebudes a través dels diferents canals de comunicació creats per tal que tots els empleats, proveïdors i empreses col·laboradores del Grup puguin realitzar consultes o notificar incompliments del Codi esmentat. Els incompliments notificats relacionats amb frau, l'auditoria o fallides en els processos comptables o control intern, són tramitats directament a la Comissió d'Auditoria i Control.

Anàlisi econòmica

Anàlisi econòmica consolidada
Informació borsària

49
52

Anàlisi econòmica consolidada

El benefici net de l'exercici 2008 augmenta en un 10,2% respecte l'any anterior i es situa en 1.057 milions d'euros, mantenint la senda de creixement de doble dígit malgrat els nivells de volatilitat dels preus energètics, mercats de divises i mercats financers.

L'import net de la xifra de negocis en l'exercici 2008 ascendeix a 13.544 milions d'euros i registra un augment del 34,2% respecte l'any anterior. Aquest important creixement es deu fonamentalment a l'augment mig dels preus de l'electricitat a Espanya en relació a l'any anterior a més d'una major producció elèctrica, a la incorporació de l'activitat elèctrica a Mèxic i a la major activitat gasista, especialment en distribució regulada al Brasil i en les activitats d'aprovisionament i comercialització de gas a mercats liberalitzats.

L'Ebitda de 2008 arriba als 2.564 milions d'euros, amb un augment del 12,6% respecte l'any anterior, impulsat principalment per l'activitat de generació

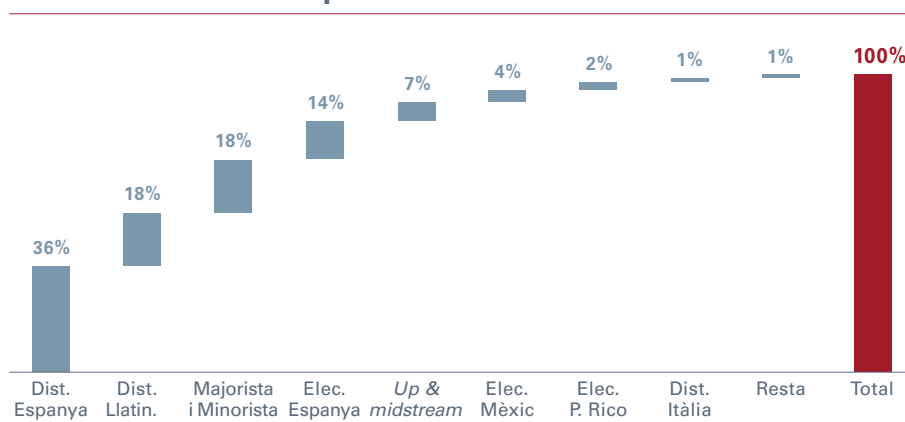
d'electricitat a Espanya, la incorporació el 2008 de l'esmentada activitat a Mèxic i el creixement de l'activitat de distribució a Llatinoamèrica, amb la qual cosa, s'ha aconseguit una millora de la consistència de l'Ebitda de l'exercici 2008 respecte l'any anterior en presentar una contribució dels seus negocis més diversificada.

L'activitat de distribució en el seu conjunt (Espanya, Llatinoamèrica i Itàlia) representa un 54,2% de l'Ebitda del Grup Gas Natural. La major contribució correspon a la distribució regulada a Espanya amb un 34,6%.

L'activitat d'electricitat a Mèxic aporta un 3,8% de l'Ebitda consolidat que al costat de l'important creixement a Espanya situa el pes de l'activitat d'electricitat del Grup Gas Natural en el 20,1%.

D'altra banda, les dotacions a amortitzacions augmenten un 11,6% mentre que les dotacions a provisions baixen un 24,6%, de manera que el benefici operatiu es situa en 1.794 milions d'euros, un 14,5% superior al de l'any anterior.

Contribució al Ebitda per activitats

El resultat financer net és de 263 milions d'euros, amb un increment de 39 milions d'euros respecte l'any anterior, resultat de l'increment del deute brut mig (+52%) degut al deute financer associat a l'adquisició dels actius energètics a Mèxic el desembre de 2007 i a l'adquisició del 9,9% d'Unión Fenosa el 2008.

Situació financera

A pesar del finançament per a l'adquisició de la participació en Unión Fenosa, gràcies a la important generació de caixa en el període, l'augment del deute net ha estat inferior al deute net contret per l'esmentada adquisició. El 31 de desembre de 2008 el deute financer net arriba als 4.913 milions d'euros i situa el rati d'endeutament en el 42,2% i el rati deute net/Ebitda i de cobertura financera en 1,9x i en 9,7x, respectivament.

El passat 2 de desembre de 2008 el Grup Gas Natural va renovar el seu programa Euro Medium Term Notes (EMTN) i ho va ampliar de 4.000 milions d'euros a 8.000 milions d'euros, amb les mateixes característiques que l'actual. El 31 de desembre de 2008 l'esmentat programa s'està utilitzant per emissions realitzades en anys anteriors en 725 milions d'euros.

Els instruments financers disponibles superen els 10.095 milions d'euros el 31 de desembre de 2008 i inclouen el programa Euro Medium Term Notes (EMTN) per import de 7.275 milions d'euros i el programa d'Euro Commercial Paper (ECP) per 1.000 milions d'euros amb limitada utilització durant aquest període.

Així mateix, en el marc del procés per a l'adquisició d'Unión Fenosa, el Grup Gas Natural va subscriure el juliol de 2008, amb deu entitats financeres, els documents relatius a l'assegurament del finançament necessari per a l'adquisició del 100% de l'esmentada societat.

Aquest finançament ascendeix a 18.260 milions d'euros i inclou 1.100 milions d'euros pel refinançament de deute d'Unión Fenosa i fins a un màxim de 700 milions d'euros pel refinançament de deute del Grup Gas Natural. Està estructurat en deu trams amb venciments entre febrer de 2010 i agost de 2013. El 31 de desembre de 2008 l'import disposat puja a 1.675 milions d'euros.

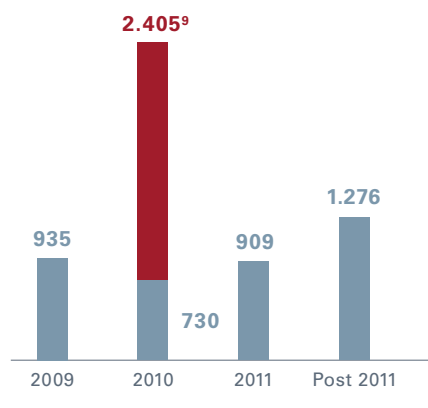
El 73,8% del deute financer brut ⁽¹⁾ a 31 de desembre de 2008 està a tipus d'interès fix i el 26,2% restant a tipus variable.

El 16,9% del deute financer brut té venciment a curt, i el 83,1% restant, a llarg termini.

En allò referent a la distribució de venciments del deute, el 23,1% del deute financer brut del Grup Gas Natural el 31 de desembre de 2008 ⁽²⁾ té venciment posterior a l'any 2011.

El 31 de desembre de 2008 la tresoreria i altres actius líquids equivalents ascendeixen a 473 milions d'euros (incloent-hi els instruments financers derivats actius).

Venciment del deute financer brut (milions d'euros)

Inversions

Les inversions totals ascendeixen a 3.697 milions d'euros, i inclouen la inversió financera realitzada en l'adquisició de la participació del 14,7% en Unión Fenosa per un import total de 2.451 milions d'euros.

El desglossament de les inversions per naturalesa és el següent:

⁽¹⁾ Total deute financer brut 5.525 milions d'euros.
⁽²⁾ Inclou 1.675 milions d'euros del finançament de l'adquisició del 9,9% d'Unión Fenosa.

incloïen el desenvolupament de Plana del Vent (800 MW), en operació comercial des de 2007, i el desenvolupament de la central de Màlaga.

El Grup Gas Natural destina el 43% de les seves inversions materials a l'activitat de distribució de gas a Espanya, materialitzada en la posada en servei de

l'exercici 2007, dels quals 0,43 euros van ser pagats el 8 de gener de 2008 amb el caràcter de dividend a compte. El dividend complementari de 0,71 euros ha estat satisfet l'1 de juliol de 2008.

La proposta de distribució de resultats de l'exercici 2008 que el Consell d'Administració elevarà a la Junta General Ordinària per a la seva aprovació suposa destinar 663 milions d'euros a dividends, el que inclou un dividend extraordinari de 90 milions d'euros.

El passat 8 de gener de 2009 es va distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2008 de 0,48 euros per acció, el que suposa un increment del 11,6% en relació al dividend a compte de l'any anterior.

Així mateix, el Consell d'Administració del Grup Gas Natural ha acordat, el 30 de gener de 2009, convocar Junta General Extraordinària per a sotmetre a la seva aprovació l'augment de capital social amb dret de subscripció preferent previst en el context de l'operació d'adquisició d'Unión Fenosa.

El 31 de desembre de 2008 el patrimoni del Grup Gas Natural arriba als 6.721 milions d'euros, amb un creixement del 4,6% en els últims dotze mesos. D'aquest patrimoni, és atribuïble al Grup Gas Natural la xifra de 6.376 milions d'euros, amb un increment del 5%. La rendibilitat sobre els fons propis mitjos arriba al 17%.

Desglossament de les inversions per naturalesa (milions d'euros)

	2008	2007	%
Inversions materials	1.068	1.148	(6,9)
Inversions en immobilitzats intangibles	141	63	-
Inversions financeres	2.488	1.112	-
Total inversions	3.697	2.323	59,1

Les inversions materials de l'exercici arriben als 1.068 milions d'euros, amb un descens del 6,9% respecte les de l'any anterior, degut fonamentalment a unes menors inversions en *up & midstream* i en generació d'electricitat a Espanya.

Les inversions financeres per import de 2.488 milions d'euros corresponen fonamentalment a l'adquisició del 14,7% d'Unión Fenosa realitzada en l'exercici, mentre que el 2007 inclouen principalment l'adquisició del Grup Italmeco a Itàlia i l'adquisició de les societats mexicanes els actius de les quals estan integrats per cinc centrals de cycle combinat i un gasoducte.

La inversió en distribució de gas arriba als 662 milions d'euros, un 6,1% superior a la de l'any anterior. Destaca la recuperació de la inversió en distribució de gas a Llatinoamèrica amb un augment del 15,3% el principal motor de creixement del qual ha estat la distribució de gas a Brasil. La inversió en distribució de gas a Espanya augmenta en un 2,2%, en línia amb el creixement de punts de subministrament en el mercat de finca habitada.

Les inversions en generació elèctrica de 2008 inclouen el desenvolupament de la central de Màlaga (400 MW) i de la central del Port de Barcelona (800 MW), mentre que en el mateix període de l'any anterior

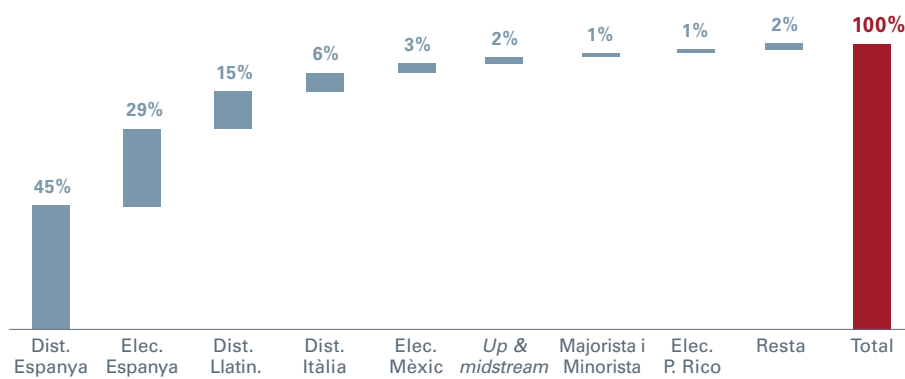
3.149 km de nova xarxa en els últims dotze mesos, amb un creixement del 6,9%, la qual cosa permet continuar amb un considerable ritme de captació de nous punts de subministrament, malgrat l'alentiment en el segment de nova edificació.

El 29,1% de les inversions materials en el període corresponen a l'activitat d'electricitat a Espanya, principalment, als desenvolupaments de cycles combinats.

Patrimoni

La Junta General Ordinària d'Accionistes, celebrada el 21 de maig de 2008, va acordar un augment del 16,3% en el dividend i abonar un total de 1,14 euros per acció amb càrrec als resultats de

Inversions materials per activitats

Informació borsària

L'any 2008 es va caracteritzar pel trasllat a l'economia real de la crisi de confiança en els mercats financers internacionals iniciada l'any 2007. El setembre de 2008, la situació es va agreujar, amb la fallida de diverses entitats financeres relacionades amb el mercat hipotecari. Tot això va afectar a les principals borses mundials, la majoria de les quals van acumular descensos superiors al 40%.

La borsa espanyola, que va seguir la mateixa tendència que la resta de borses mundials, va posar fi a cinc anys consecutius de guanys continuats. Dels 133 valors que cotitzen en el Mercat Continu, tan sols dos valors van aconseguir finalitzar l'any amb guanys.

L'Ibex 35, principal índex de la borsa espanyola, va tancar l'any amb un caiguda del 39,4% respecte l'exercici 2007 en assolir els 9.195,8 punts, marcant un màxim anual de 15.186 i un mínim anual de 7.737,2, els dies 2 de gener de 2008 i 27 d'octubre, respectivament.

Per la seva banda les accions Gas Natural sbg van tancar l'exercici a 19,29 euros amb una pèrdua del 51,8%. El màxim anual es va registrar el 19 de febrer a 42,45 euros i el mínim anual, el 10 d'octubre a 18,51 euros.

El volum d'accions negociat durant l'any 2008 va ser de 376,2 milions d'accions, un 7,5% inferior al de l'exercici anterior. Del total d'accions negociades, un 93,9% ho van ser dins de l'horari del mercat continu, si bé, d'aquest percentatge un 16,1% va ser

contractat a través de les anomenades operacions de bloc. El 7,1% restant es va negociar a través d'operacions especials. La mitja diària de títols negociats va ser d'1,6 milions d'accions.

El volum efectiu negociat va suposar 11.833,3 milions d'euros, un 24,4% inferior a l'assolit en l'exercici anterior. La mitja diària de negociació va ser de 37,5 milions d'euros.

El grup Gas Natural es va situar com el catorzè valor més contractat del mercat continu en l'any 2008. La capitalització borsària de Gas Natural sbg, el 31 de desembre de 2008, va ser de

8.637,6 milions d'euros, situant-se en el dotzè lloc en l'Ibex 35 amb una ponderació del 1,61%. D'acord amb la normativa borsària, la seva participació en aquest índex va ser del 60% de la seva capitalització.

El 30 de juliol de 2008 Gas Natural SDG va arribar a un acord amb ACS per l'adquisició del total de la seva participació del 45,3% en Unión Fenosa, a un preu efectiu de 18,33 euros per acció. A primers d'agost de 2008 va adquirir ja un 9,9% d'Unión Fenosa, quedant subjecta a la transmissió de les restants accions a l'autorització per part de les autoritats en matèria de competència. Un cop aconseguida la mateixa i superat el límit del 30% dels drets de vot en Unión Fenosa, el Grup Gas Natural estarà obligat, en el termini d'un mes, a presentar una Oferta Pública d'Adquisició per la resta d'accions d'Unión Fenosa.

D'acord amb el contracte subscrit amb ACS es va procedir a l'ajust del preu de compravenda deduint el dividend distribuït el passat 2 de gener de 2009 per Unión Fenosa de 0,28 euros per acció, essent en conseqüència el nou preu ajustat de 18,05 euros per acció.

El Grup Gas Natural va superar una nova revisió de la sèrie d'índexs de sostenibilitat FTSE4Good i va ser inclòs, per setè any consecutiu, en aquesta eina dirigida a inversors socialment

responsables. Els criteris d'inclusió en FTSE4Good fan referència a la sostenibilitat mediambiental, al desenvolupament de relacions positives amb els grups d'interès, al respecte i promoció dels drets humans, a la garantia de bons estàndards en la gestió de la cadena de valor, i a la lluita contra la corrupció. El Grup és una de les dues úniques empreses espanyoles que formen part del FTSE4Good des de la seva creació, el 2001.

En l'exercici borsari de 2008, Borses i Mercats Espanyols (BME) i el Grup FTSE a Espanya van llançar conjuntament un nou índex denominat FTSE4Good Ibex, en el qual es va incloure Gas Natural SDG. Aquest nou indicador està compostat per companyies espanyoles cotitzades als mercats operats per Borses i Mercats Espanyols (BME), que desenvolupen pràctiques de negoci socialment responsables.

Així mateix, el Grup Gas Natural es va mantenir per quart any consecutiu en l'índex mundial d'inversió socialment responsable Dow Jones Sustainability Index (DJSI World), que inclou les 320 empreses del món amb millors criteris de responsabilitat corporativa. La puntuació global obtinguda va augmentar un 4% respecte l'any anterior, fins a situar-se en 76 punts sobre 100, el que la va situar només a un punt del líder sectorial mundial i quinze punts per sobre de la mitjana del sector.

També el Grup Gas Natural va ser inclòs també aquest any en el selectiu europeu DJSI Stoxx, prevalent en el subsector *utilities* uns rígids criteris.

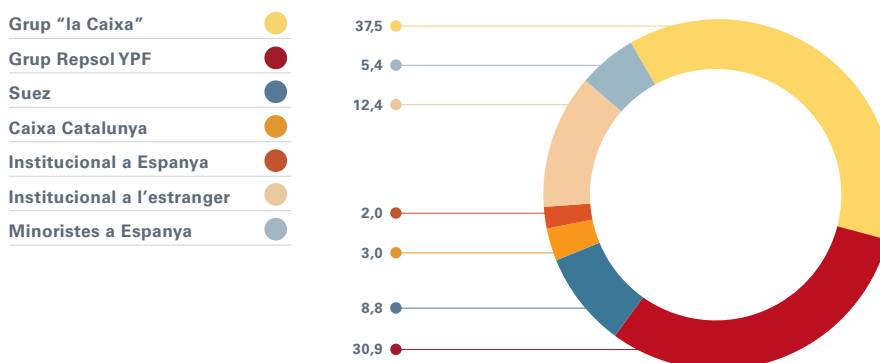
D'aquesta manera, el Grup Gas Natural es manté en el reduït col·lectiu de companyies presents tant en FTSE4Good com en DJSI World.

Així mateix, també podem destacar la presència del Grup, per segon any consecutiu, en el KLD Climate Change 100 Index, que reconeix a aquelles companyies millor posicionades en matèria de canvi climàtic. El Grup també forma part del ECPI Ethical Index Euro i l'univers d'inversió ètica de Triodos Bank.

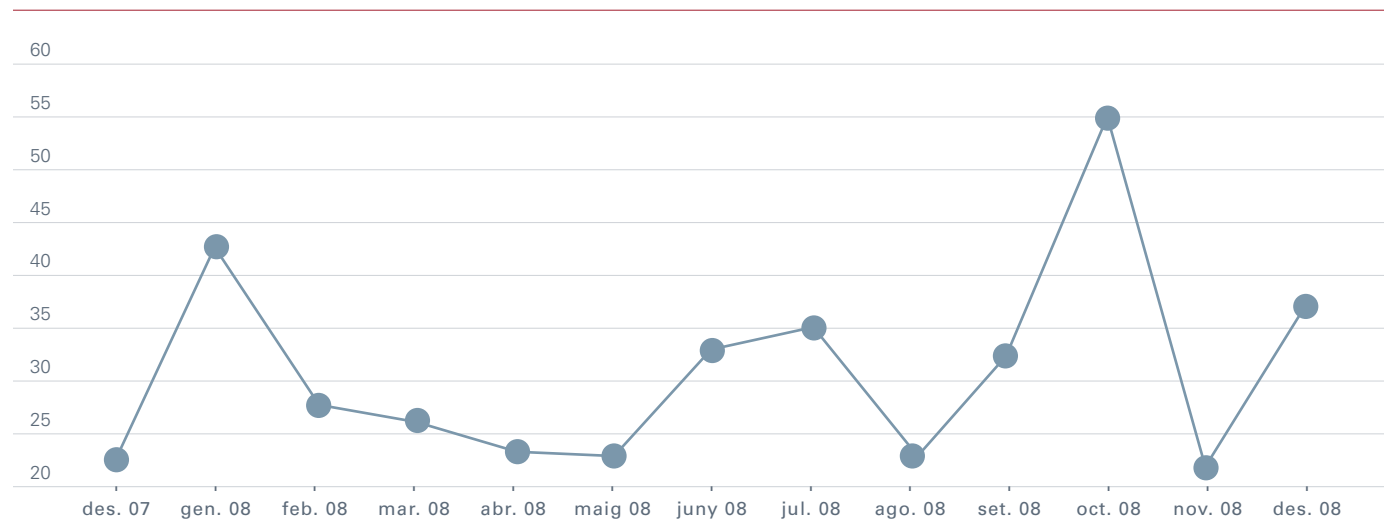
Les accions de Gas Natural BAN, la distribuïdora del Grup Gas Natural a l'Argentina, van tancar l'exercici a 1,22 pesos, amb una baixada del 51,8%. El màxim i mínim anual van ser de 2,54 pesos i 1,15 pesos, respectivament. El nombre d'accions negociades durant l'any 2008 va ser d'1,6 milions de títols. Així mateix, l'índex Merval, representatiu de la Borsa de Buenos Aires, va tancar amb una pèrdua del 49,8%.

El 31 de desembre de 2008 i tenint el compte la millor informació disponible, el nombre d'accionistes de Gas Natural SDG, s'estima al voltant de 27.000.

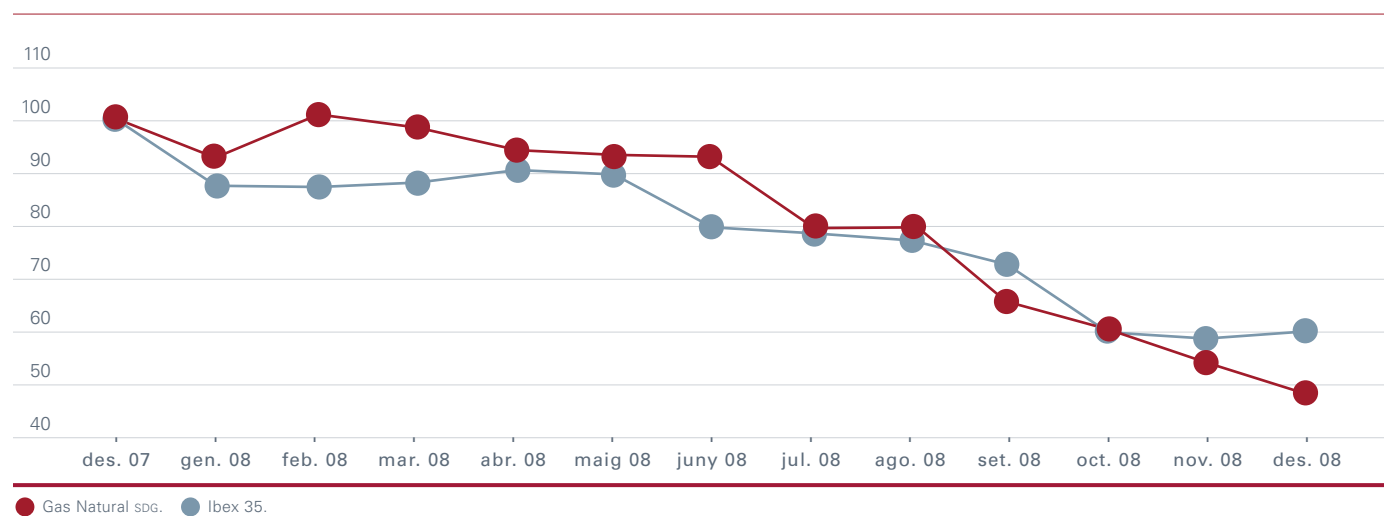
Estructura accionarial de Gas Natural SDG. (%) 2008

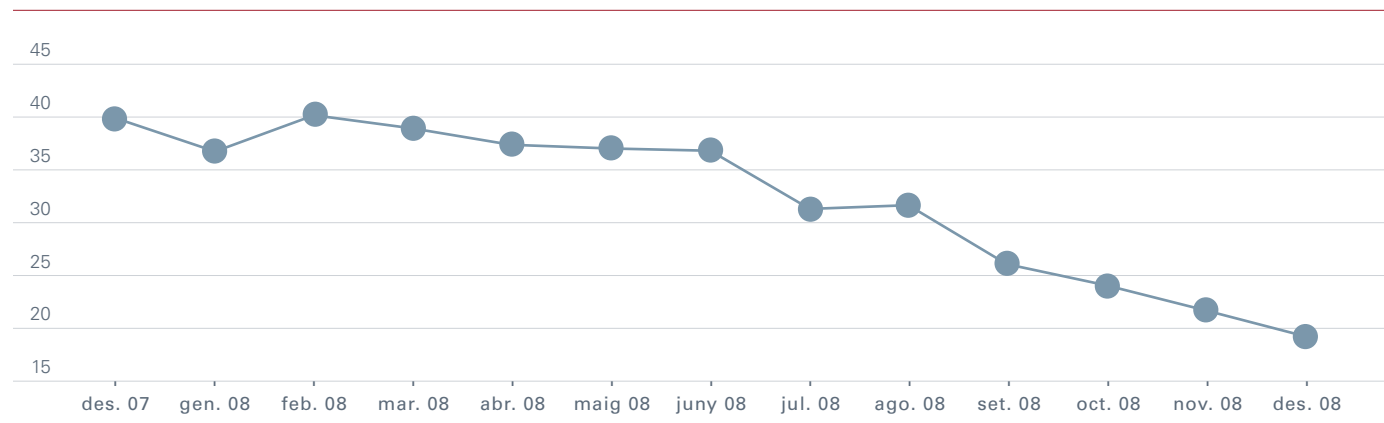
Nombre d'accions negociades. Dades mensuals en milions

Evolució de Gas Natural sdg i Ibex 35

Cotització de Gas Natural sdg. Tancament mensual en euros

**Anàlisi de
resultats
per activitats**

Distribució Espanya	56
Distribució Llatinoamèrica	58
Distribució Itàlia	60
Electricitat Espanya	61
Electricitat Puerto Rico	63
<i>Up & midstream</i>	64
Majorista i minorista	66

Distribució Espanya

Inclou l'activitat retribuïda de distribució de gas, el subministrament de gas a tarifa, els ATX (serveis d'accés de tercers a la xarxa) i el transport secundari, així com les activitats no retribuïdes de distribució (lloguer de comptadors, escomeses a clients, etc.) a Espanya.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat de distribució de gas a Espanya va arribar als 1.711 milions d'euros, amb un descens del 19,1% respecte l'any anterior, a causa d'una menor activitat de vendes de gas a tarifa, en la mesura en que aquesta activitat, d'acord amb Llei 12/2007 i amb l'Ordre ITC/2309/2007, va deixar de realitzar-se des del dia 1 de juliol de 2008.

L'Ebitda es va situar en 886 milions d'euros, amb un augment del 2,7% sobre l'obtingut l'any anterior i en línia amb l'augment de la retribució regulada per a l'exercici de 2008. En el darrer trimestre va disminuir un 9% respecte a l'any 2007, pel cessament de l'activitat regulada de

subministrament a tarifa (juliol 2008) i la regularització de la millor estimació dels ajustos en la retribució per a 2008.

Les vendes de l'activitat regulada de gas a Espanya, que agrupa el subministrament de gas a tarifa fins al 30 de juny de 2008 i els serveis d'accés d'ATX, tant de distribució de gas com de transport secundari, van ascendir a 270.073 GWh, amb un lleuger descens del 0,4% respecte a les de l'any anterior, per la disminució de l'activitat industrial en l'últim trimestre de l'any, a causa de la situació econòmica.

D'acord amb la Llei 12/2007, publicada el 3 de juliol de 2007, i amb l'Ordre ITC/2309/2007, publicada el 31 de juliol de 2007, el dia 1 de juliol de 2008 va desaparèixer el mercat regulat del gas. Les societats distribuïdores deixen de fer l'activitat de subministrament a tarifa i es crea el subministrament d'últim recurs. El Reial Decret 1068/2007, publicat el 28 de juliol de 2007, regula la posada en marxa del

Distribució Espanya. Principals magnituds

	2008	2007	%
Vendes activitat de gas (GWh)	270.073	271.058	(0,4)
Venda de gas a tarifa	14.177	38.288	(63,0)
Residencial	13.910	26.343	(47,2)
Industrial	267	11.945	(97,8)
ATX	255.896	232.770	9,9
Xarxa de distribució (km)	48.578	45.429	6,9
Increment de punts de subministrament, en milers	161	246	(34,6)
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	5.842	5.681	2,8

subministrament d'últim recurs en el sector del gas natural, podent-se acollir els consumidors connectats a gasoductes amb una pressió menor o igual a 4 bars i amb un consum anual inferior a 3 GWh. El Grup Gas Natural és una de les empreses que assumeix l'obligació de subministrament d'últim recurs.

Els serveis de distribució i transport secundari per a l'accés de tercers a la xarxa van augmentar un 9,9% i van assolir els 255.896 GWh, dels quals 118.578 GWh (12% més) van correspondre a serveis realitzats per tercers i la resta, 137.318 GWh (8,2% més), a la comercialització del Grup com a principal operador en el mercat liberalitzat de gas.

El Grup va continuar amb l'expansió de la seva xarxa de distribució, que es va incrementar en 3.149 km en els últims dotze mesos, i va arribar a 45 nous municipis en 2008. El nombre de punts de subministrament es va incrementar en 161.000 en els últims dotze mesos, un creixement inferior a l'any 2007 en un 34,6%, causat pel menor volum de construcció de nous habitatges.

EL 31 de desembre de 2008, la xarxa de distribució va arribar als 48.578 km, amb un creixement del 6,9%, i el nombre de punts de subministrament dels 5.842.000, un 2,8% superior.

El 16 de gener de 2009, es va publicar la Resolució de 31 de desembre de 2008 de la Direcció de Política Energètica i Mines, que va establir la retribució de la distribució en aplicació de l'ITC/3802/2008. La retribució inicial reconeguda al Grup Gas Natural per a 2009 ascendeix a 1.206 milions d'euros.

En relació al transport secundari, la retribució per l'any 2009 arriba als 24 milions d'euros.

Distribució Llatinoamèrica

Correspon a l'activitat de distribució de gas a l'Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic.

L'import net de la xifra de negocis va assolir els 2.531 milions d'euros i va registrar un creixement del 43,3% destacant l'aportació de Brasil de 1.517 milions d'euros.

Distribució Llatinoamèrica. Principals magnituds

	2008	2007	%
Vendes activitat de gas (GWh)	208.408	179.314	16,2
Venda de gas a tarifa	144.065	115.132	25,1
ATX	64.343	64.182	0,3
Xarxa de distribució (km)	61.196	59.555	2,8
Increment de punts de subministrament, en milers	176	170	3,5
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	5.253	5.077	3,5

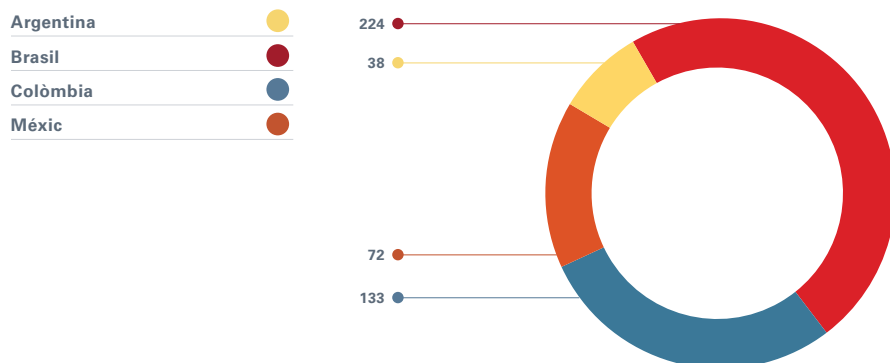
Distribució Llatinoamèrica. Principals magnituds per països. 2008

	Argentina	Brasil	Colòmbia	Mèxic	Total
Vendes activitat de gas (GWh)	71.964	75.867	16.720	43.857	208.408
Increment vs. 2007 (%)	(2,8)	64,0	6,7	1,2	16,2
Xarxa de distribució 31/12/2007	22.360	5.881	17.052	15.903	61.196
Increment vs. 31/12/2007 (km)	505	246	497	393	1.641
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	1.393	789	1.926	1.145	5.253
Increment vs. 31/12/2007, en milers	38	16	110	12	176

Ebitda a Llatinoamèrica per països

Principals magnituds per països. (milions d'euros) 2008

L'Ebitda va arribar als 467 milions d'euros, amb un increment del 9,9% respecte al registrat l'any anterior.

En el gràfic adjunt destaca l'aportació del Brasil, que representa un 48% del total, amb un Ebitda de 224 milions d'euros i un augment del 21,7% respecte l'exercici anterior, centrat bàsicament en l'increment del marge de gas per les majors vendes al mercat de generació elèctrica i per l'actualització tarifària per inflació en les àrees de Rio de Janeiro i São Paulo.

Destaca també Colòmbia, que va assolir un Ebitda de 133 milions d'euros, amb un creixement del 9% respecte el mateix període de l'any anterior, degut principalment a l'increment de les vendes en el mercat residencial i a la millora en els marges de comercialització i vendes del mercat d'automoció.

En allò referent a l'Ebitda d'Argentina i Mèxic, els descensos es devien principalment a la depreciació del 7% i del 9%, respectivament, d'ambdues monedes respecte a l'euro.

Les vendes de l'activitat de gas a Llatinoamèrica, que agrupa les vendes de gas i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), van ascendir a 208.408 GWh, amb un increment del 16,2% respecte les vendes registrades en l'exercici anterior.

Destaca Brasil amb un augment del 64%, originat bàsicament per l'increment de vendes al mercat de generació elèctrica, fomentat pel Govern Federal per la baixa hidràulica, i Colòmbia, amb un increment del 6,7% per majors vendes al mercat residencial degut a l'increment de la base de clients i al major nombre de vehicles convertits en el sector automobilístic.

Així mateix, Mèxic va augmentar les vendes de gas un 2,6% respecte a les de l'exercici anterior per les majors vendes en el mercat industrial, registrant Argentina un descens del 5,5% per menors vendes al mercat residencial, a causa de la benignitat de les temperatures respecte l'exercici anterior.

La xarxa de distribució es va incrementar en 1.641 km en els últims dotze mesos, i ha arribat als 61.196 quilòmetres el 31 de desembre de 2008, amb un creixement del 2,8%, en línia amb l'increment dels punts de subministrament del 3,5%.

La xifra de punts de subministrament de distribució de gas va assolir els 5.253.000 el 31 de desembre de 2008. Es mantenen les elevades taxes de creixement interanual, amb un increment de 176.000 punts de subministrament. Destaca Colòmbia, amb un augment de 110.000 punts de subministrament, a causa dels majors nivells de captació a la zona de Bogotà i l'Altiplà Cundiboyacense.

Distribució Itàlia

Les operacions de distribució de gas a Itàlia representen una contribució a l'Ebitda de 36 milions d'euros, amb un augment del 2,9% respecte l'any anterior. En el segon trimestre de 2007, va tenir lloc una regularització de tarifes de distribució en zones de nova gasificació, reconegudes pel Regulador de forma extraordinària per 7 milions d'euros.

Amb l'adquisició del grup gasista Italmeco el desembre de 2007, el Grup Gas Natural va ampliar la seva àrea de distribució al país a 31 nous municipis de les regions de Basilicata, Calàbria, Campània i Lazio, el que va suposar la incorporació de 8.930 punts de subministrament de distribució de gas i de 509 km de xarxa.

El passat 3 de juliol de 2008, el Grup Gas Natural va adquirir el grup de distribució de gas PITTA Costruzioni, que opera a la regió de Puglia, al sud d'Itàlia, per un import de 30 milions d'euros. El grup adquirit té llicència per distribuir gas natural en onze municipis, on compta amb 15.000 clients i una xarxa de distribució de 393 km.

Després de completar aquesta operació, el Grup Gas Natural amplia la seva àrea de distribució a Itàlia i arriba als 187 municipis en vuit regions: Abruzzo, Basilicata, Calàbria, Campània, Lazio, Molise, Puglia i Sicília.

L'activitat de distribució de gas va assolir els 2.933 GWh, amb un augment del 4,8% respecte a 2007, degut fonamentalment a la incorporació d'Italmeco i PITTA (176 GWh més).

Distribució Itàlia. Principals magnituds

	2008	2007	%
Vendes activitat de gas (GWh)	2.933	2.800	4,8
Venda de gas a tarifa	2.632	2.635	(0,1)
ATX	301	165	82,4
Xarxa de distribució (km)	5.521	4.775	15,6
Punts de subministrament, en milers (el 31/12)	397	357	11,2

Electricitat Espanya

Inclou les activitats de generació d'electricitat d'Espanya (cicles combinats, parcs eòlics i cogeneració), el *trading* d'electricitat en mercats majoristes i la comercialització majorista i minorista d'electricitat en el mercat liberalitzat espanyol.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'electricitat va arribar als

1.898 milions d'euros, molt superior a la xifra del 2007, degut fonamentalment a l'augment dels preus de l'electricitat i a una major producció.

La demanda elèctrica acumulada a desembre de 2008 (263.784 GWh) va ser un 0,9% superior a la demanda de 2007.

Un cop descomptats els efectes del diferent nombre de dies laborables i de la

Electricitat Espanya. Principals magnituds

	2008	2007	%
Capacitat de generació elèctrica (MW)	3.991	3.980	0,3
Cicles combinats	3.600	3.600	-
Eòlica	363	363	-
Cogeneració	28	17	64,7
Energia elèctrica produïda (GWh)	18.130	16.975	6,8
Cicles combinats	17.225	16.096	7,0
Eòlica	772	779	(0,9)
Cogeneració	133	100	33,0
Electricitat contractada (GWh/any) ⁽¹⁾	2.541	6.239	(59,3)
Vendes d'electricitat (GWh)	6.216	2.214	-
Residencial	484	736	(34,2)
Industrial	5.732	1.478	-

(1) Font Red Eléctrica Española.

temperatura, va resultar un augment del 0,7%. La desacceleració econòmica es mostra en el consum elèctric: al mes de desembre de 2008 la demanda va disminuir un 1,3%, que corregida equival a un descens del 3,4% enfront de desembre de 2007.

En termes d'Ebitda, els resultats obtinguts en l'any 2008 es van elevar a 366 milions d'euros, un 31,2% superior a la xifra de l'any anterior, a causa de l'augment de l'electricitat generada i l'augment dels preus del *pool*. Tot això unit a l'optimització de la participació del Grup Gas Natural en els diferents mercats elèctrics de generació d'electricitat a Espanya, combinat amb l'activitat de *trading* i la comercialització en el mercat liberalitzat espanyol.

El Grup compta amb 3.600 MW operatius en instal·lacions de generació elèctrica amb cicles combinats. En fase de construcció es troben un grup de 400 MW a Màlaga i dos grups per un total de 800 MW al Port de Barcelona. Continua el procés de tramitació del cicle combinat de 800 MW de Lantarón (Àlaba).

La generació d'electricitat amb cicles combinats va ascendir a 17.225 GWh l'any 2008. La quota acumulada el 2008 del Grup Gas Natural en generació d'electricitat en règim ordinari es va situar en el 8%. El nombre d'hores equivalents de funcionament el 2008 va ser de 4.817 hores, corresponents a un factor de càrrega del 54,8%, enfront del 57,7% de l'any anterior.

En l'àmbit del règim especial, la companyia compta amb una potència eòlica atribuïble de 363 MW. La producció eòlica neta atribuïble dels parcs eòlics participats pel Grup Gas Natural durant 2008 va ser de 772 GWh, similar a la de l'any 2007.

Addicionalment, el negoci de cogeneració del Grup Gas Natural, amb una potència atribuïble de 28 MW, va generar en 2008 133 GWh, el que suposa un increment del 33% respecte a 2007. En el quart trimestre de 2008 es van posar en operació comercial 7 MW, corresponents a la planta de tractament de purins de Cinca Medio, situada al municipi de Monzón (Osca).

El 31 de desembre de 2008 la cartera de clients elèctrics del Grup Gas Natural era de 2.541 GWh/any, i disminuint respecte 2007 de forma molt pronunciada a tancament d'any, degut a optimitzacions de la cartera de clients.

El Grup va continuar durant el quart trimestre de 2008, el desenvolupament de l'activitat de *trading* en els mercats energètics d'electricitat, així com també en el comerç de drets i crèdits d'emissió de CO₂ i en la gestió de fórmules sobre els índexs de gas i derivats del petroli. Mitjançant tota aquesta activitat, s'està realitzant una gestió activa de la posició i l'optimització dels marges i l'exposició al risc.

Electricitat Puerto Rico

El Grup Gas Natural és present a Puerto Rico des d'octubre de 2003, quan va adquirir el 47,5% de l'empresa EcoEléctrica, a més del dret exclusiu sobre l'entrada de gas natural addicional a l'illa i un contracte d'operació, manteniment i gestió de combustibles.

Les instal·lacions d'EcoEléctrica consten d'una planta de regasificació, amb una capacitat de 115.000 m³, i una central de cicle combinat de 542 MW (271 MW atribuïbles). És la primera planta privada de generació d'energia elèctrica que utilitza gas natural com a combustible i està situada a Peñuelas, al sud de Puerto Rico.

Les activitats del Grup a Puerto Rico van assolir un Ebitda de 53 milions d'euros amb un descens del 10,2% degut principalment a la depreciació del dòlar respecte a l'euro. En moneda local l'Ebitda va arribar als 77 milions de dòlars, un 4,4% inferior.

Electricitat Puerto Rico (milions d'euros)

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	149	144	3,5
Proveïments	(82)	(72)	13,9
Despeses de personal, net	(3)	(3)	-
Altres despeses/ingressos	(11)	(10)	10,0
Ebitda	53	59	(10,2)
Dotació a l'amortització	(18)	(18)	-
Dotació a provisions	-	-	-
Beneficis d'explotació	35	41	(14,6)

Up & midstream

Inclou el desenvolupament dels projectes integrats de gas natural líquid (GNL), l'exploració, desenvolupament i producció d'hidrocarburs, la gestió del transport marítim i l'operació del gasoducte Magrib-Europa.

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat de *up & midstream* va arribar als 284 milions d'euros, amb un augment del 9,7%.

L'Ebitda de 2008 va ser de 185 milions d'euros, un 17,1% superior al de l'any anterior. La major utilització de la flota de vaixells metaners l'any en curs i un major volum de gas natural vehiculat pel gasoducte Magrib-Europa (7,5% més), va compensar l'evolució desfavorable del tipus de canvi del dòlar, que afecta les activitats d'EMPL, i per les majors despeses d'exploració i desenvolupament.

D'acord amb l'oferta pública internacional de concessió de capacitat d'importació i exportació a través de la connexió internacional de Larrau, es va adjudicar al Grup Gas Natural la capacitat d'exportació a llarg termini. Una vegada més, aquest fet demostra l'interès de la companyia pel desenvolupament d'infraestructures d'interconnexió amb la resta d'Europa.

Es van publicar les normes del Pla Hivernal 2008/2009, que contemplen la cobertura de la demanda per a aquest període. Com a part de les mesures adoptades pel Grup Gas Natural pel compliment del pla, es disposa de dos vaixells magatzem de gas natural líquid, així com de capacitat d'extracció d'emmagatzematges subterranis a través de la reserva adjudicada i a més adquirida pel Grup.

Continuen les activitats de desenvolupament del projecte d'exploració en Gassi Chergui (Algèria), havent iniciat la perforació d'un segon pou, i s'estan realitzant diferents activitats per preparar la perforació durant 2009 d'un pou a Tanger-Larache (Marroc), on el Grup Gas Natural té una participació del 24%.

Petroleum Oil & Gas Espanya (100% del Grup Gas Natural), participa juntament amb Repsol YPF a un sondeig *off-shore* que està previst executar en l'any 2009 en la concessió de Montanazo (davant la costa de Tarragona), pel qual es van realitzar treballs preparatoris durant el quart trimestre de 2008. Així mateix, es van iniciar els treballs de recerca geològics i de recopilació de dades relatives al permís d'investigació d'hidrocarburs de Villaviciosa

Up & midstream. Principals magnituds

	2008	2007	%
Transport de gas-EMPL (GWh)	133.497	124.150	7,5
Portugal-Marroc	34.926	28.094	24,3
Grup Gas Natural	98.571	96.056	2,6

(Astúries), en el qual és titular d'un 90%. Addicionalment, la societat participa en el permís Loquiz-Urederra (Àlaba i Navarra), el proper objectiu del qual és la realització d'un primer sondeig exploratori al llarg de l'any 2009.

El Grup Gas Natural i Repsol YPF, en consorci amb altres empreses, van signar un acord d'accionistes amb l'objectiu de desenvolupar un projecte integrat de gas a Angola. Es va constituir la societat Gas Natural West Àfrica (60% Repsol YPF - 40% Grup Gas Natural), que gestionarà el projecte. Inicialment s'avaluaran les reserves de gas, per posteriorment escometre les inversions necessàries per desenvolupar-se en forma de GNL. Es va avançar en la delimitació dels treballs exploratoris de sísmica i perforació que es realitzaran durant l'any 2009.

El Grup Gas Natural i Gazprom Marketing & Trading van signar un acord marc per fer operacions puntuals en el mercat del GNL. L'acord permetrà realitzar transaccions de forma àgil quan sorgeixin oportunitats concretes i les condicions del mercat siguin favorables. Així mateix, s'està treballant conjuntament per analitzar possibilitats de col·laboració en altres línies de negoci.

En data 24 de juliol de 2008, es va acordar ampliar la relació comercial amb Qatargas i establir el marc i les bases per negociar la compra de 5 bcm de GNL a mig i llarg termini.

Majorista i minorista

Aquest epígraf agrupa les activitats d'aprovisionament i comercialització de gas, tant a Espanya com a l'exterior, i la comercialització d'altres productes i serveis relacionats amb la comercialització minorista a Espanya.

L'import net de la xifra de negocis va assolir els 8.220 milions d'euros, el que suposa un augment del 36,2% respecte l'any anterior. Aquest creixement es deu fonamentalment a l'augment dels volums comercialitzats, tant a Espanya, per majors vendes a cicles combinats, com a Europa.

L'Ebitda de l'exercici 2008 va registrar uns resultats de 465 milions d'euros, amb un augment del 4,3% en l'acumulat i del 13,7% en termes trimestrals. L'evolució de l'Ebitda es correspon amb l'optimització de la cartera de contractes de gas al mercat liberalitzat, així com amb l'increment de l'eficiència derivat de la gestió del risc

de la cartera de *commodities* i del tipus de canvi associat a la cartera comercial. La diversificació de la cartera de *commodities*, així com la gestió conjunta del risc de *commodity* i dòlar, recolza el manteniment del nivell de l'Ebitda en un context de significativa volatilitat en els mercats energètics i de divises.

L'aprovisionament i comercialització total del Grup Gas Natural va ser de 292.629 GWh, xifra similar a la de l'any anterior, dels quals 239.090 GWh van tenir com a destinació el mercat espanyol (-2,6%) i els 53.539 GWh restants els mercats internacionals (+13,5%), pels marges obtinguts en les vendes a l'exterior.

Majorista i minorista. Principals magnituds

	2008	2007	%
Subministrament de gas (GWh):	292.629	292.730	-
Espanya:	239.090	245.566	(2,6)
Mercat espanyol regulat	17.383	45.024	(61,4)
Mercat espanyol liberalitzat	221.707	200.542	10,6
Comercialització Grup Gas Natural ⁽²⁾	189.492	167.389	13,2
Proveïment a tercers	32.215	33.153	(2,8)
Resta:	53.539	47.164	13,5
Proveïments	45.946	40.708	12,9
Comercialització Europa	7.593	6.456	17,6
Contractes multiproducte (el 31/12)	2.119.631	1.904.663	11,3
Contractes per client (el 31/12)	1,39	1,37	1,5

⁽²⁾ No inclou operacions d'intercanvi amb empreses energètiques.

Fins l'1 de juliol de 2008, l'aprovisionament de gas al mercat regulat va correspondre a Enagás, que juntament amb la gestió d'existències que realitza, subministra a les societats distribuïdores de gas, tant a la pròpia companyia com a tercers. El 2008 aquesta activitat va arribar als 17.383 GWh, fins al 30 de juny de 2008.

Pel que fa al mercat liberalitzat, les vendes van ser de 221.707 GWh, amb un augment del 10,6% respecte les de l'any anterior. El major consum de gas per a la generació d'electricitat en cicles combinats, degut a la baixa hidràulica, va impulsar el creixement d'aquesta magnitud. D'aquestes vendes, 189.492 GWh foren comercialitzats pel Grup Gas Natural, destinant-se principalment al mercat industrial, a més del subministrament a cicles combinats i al mercat residencial. D'altra banda, l'aprovisionament al mercat liberalitzat d'altres comercialitzadores de gas va assolir els 32.215 GWh, amb un descens del 2,8%.

El Grup està realitzant actuacions encaminades a impulsar el desenvolupament a Espanya de l'ús del gas natural comprimit per a vehicles (Gas Natural Comprimit), tant en el sector públic com privat. El Grup Gas Natural és expert en aquesta línia de negoci, que ja té desenvolupada en països de Llatinoamèrica i Itàlia, on l'ús del gas natural per automoció està molt arrelat. A Espanya comercialitza aquesta aplicació del gas natural amb la marca "gn auto".

A través de la línia de negoci "gn auto", la companyia ofereix la gestió completa del projecte de construcció de l'estació de càrrega (inversió econòmica, posterior manteniment i gestió), i el subministrament de gas natural ja comprimit, assegurant d'aquesta manera la màxima disponibilitat de les instal·lacions.

En el marc de les activitats de la línia de negoci gnSolar, el Grup Gas Natural va editar una nova guia tècnica per a instal·lacions solars tèrmiques. Aquesta guia es va fer per tal que promotors i constructors tinguessin una eina actualitzada en instal·lar aquestes infraestructures de servei. Aquesta línia de negoci pretén impulsar l'ús conjunt de l'energia solar i el gas natural en els edificis residencials i del sector terciari, oferint assessorament a promotors i constructors, a més d'un servei de manteniment per a aquest tipus d'instal·lacions.

El Grup Gas Natural va llançar el juliol de 2008 la nova oficina virtual a www.gasnatural.es, que permet gestionar els principals tràmits dels clients a través de la xarxa. Tot això mitjançant una navegació més intuïtiva i un accés més ràpid a la informació, juntament amb un disseny més atractiu i pràctic.

Per últim, el Grup Gas Natural va augmentar en 144.000 el nombre de contractes de manteniment amb els seus clients l'any 2008, assolint la xifra d'1.677.000 al tancament de l'exercici.

**Informe d'Auditoria,
Comptes Anuals
Consolidats
i Informe de Gestió
del Grup Gas Natural**

Informe d'Auditoria	69
Comptes Anuals Consolidats	
Balanç de Situació Consolidat	70
Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat	71
Estat Consolidat d'Ingressos i Despeses Reconeixudes	72
Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat	73
Memòria	74
Informe de Gestió Consolidat	161

Edifici Caja Madrid
Avinguda Diagonal, 640
08017 Barcelona
Tel.: +34 932 532 700
Fax: +34 934 059 030

INFORME D'AUDITORIA DELS COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

Als Senyors Accionistes de Gas Natural SDG, S.A.

Hem auditat els comptes anuals consolidats de Gas Natural SDG, S.A. (la societat dominant) i societats dependents (el Grup) que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008, el compte de pèrdues i guanys consolidat, l'estat consolidat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i la memòria dels comptes anuals consolidats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de la societat dominant. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de la societat dominant presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació consolidat, del compte de pèrdues i guanys consolidat, de l'estat consolidat d'ingressos i despeses reconeguts, de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat i de la memòria dels comptes anuals consolidats, a més de les xifres de l'exercici 2008, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix exclusivament als comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. Amb data 7 de març de 2009 vam emetre l'informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2007 en el qual vam expressar una opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 adjunts expressen, en tota els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents a 31 de desembre de 2008 i dels resultats consolidats de les seves operacions, dels canvis en els ingressos i despeses reconeguts i dels seus fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual finalitzat en aquesta data i contenen la informació necessària i suficient per interpretar-los i comprendre'ls adequadament, de conformitat amb les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea que guarden uniformitat amb les aplicades en l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2008 conté les explicacions que els Administradors de la societat dominant consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. La nostra tasca com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió de cap informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Gas Natural SDG, S.A. i societats dependents.

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.

Manuel Valls i Morató
Soci - Auditor de Comptes

9 de febrer de 2009

PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L. - R. M. Madrid, C/Alfaro 11, 28014, tel. 91 531 2000, fax 91 531 2001, e-mail: info@pwc.es
Inscrita en el R.O.A.C. con el número 50242 - C.I.F. B-79 031299

Balanç de Situació Consolidat

(en milions d'euros)

Actiu	31.12.08	31.12.07
Immobilitzat intangible (Nota 5)	1.617	1.636
Fons de comerç	546	541
Altres immobilitzat intangible	1.071	1.095
Immobilitzat material (Nota 6)	9.988	9.705
Inversions comptabilitzades pel mètode de la participació (Nota 7)	42	38
Actius financers no corrents (Nota 8)	2.820	719
Actiu per impost diferit (Nota 20)	339	274
Actiu no corrent	14.806	12.372
Actius no corrents mantinguts per a la venda	5	2
Existències (Nota 9)	560	462
Deutors comercials i altres comptes a cobrar (Nota 10)	2.785	2.372
Clients per vendes i prestacions de serveis	2.370	2.077
Altres deutors	398	282
Actius per impost corrent	17	13
Altres actius financers corrents (Nota 8)	360	60
Efectiu i altres actius líquids equivalents (Nota 11)	249	152
Actiu corrent	3.959	3.048
Total actiu	18.765	15.420
Patrimoni net i passiu		
Capital	448	448
Reserves	5.158	4.716
Resultat de l'exercici atribuït a la societat dominant	1.057	959
Dividend a compte	(215)	(192)
Ajustos per canvis de valor	(72)	139
Actius Financers disponibles per a la venda	57	155
Operacions de cobertura	(78)	(3)
Diferències de conversió	(51)	(13)
Patrimoni net atribuït a la societat dominant	6.376	6.070
Interessos minoritaris	345	357
Patrimoni net (Nota 12)	6.721	6.427
Subvencions (Nota 13)	606	543
Provisions no corrents (Nota 14)	625	465
Passius financers no corrents (Nota 15)	4.451	3.075
Deutes amb entitats de crèdit i obligacions	4.449	3.072
Altres passius financers	2	3
Passiu per impost diferit (Nota 20)	526	495
Altres passius no corrents (Nota 17)	706	599
Passiu no corrent	6.914	5.177
Provisions corrents (Nota 14)	146	65
Passius financers corrents (Nota 15)	934	1.004
Deutes amb entitats de crèdit i obligacions	924	996
Altres passius financers	10	8
Creditors comercials i altres comptes a pagar (Nota 18)	2.865	2.357
Proveïdors	2.345	1.926
Altres creditors	311	261
Passius per impost corrent	209	170
Altres passius corrents (Nota 19)	1.185	390
Passiu corrent	5.130	3.816
Total patrimoni net i passiu	18.765	15.420

Les notes 1 a 35 són part integrant d'aquests Comptes Anuals Consolidats.

Compte de Pèrdues i Guanys Consolidat

(en milions d'euros)

	2008	2007
Import net de la xifra de negoci <i>(Nota 21)</i>	13.544	10.093
Aprovisionaments <i>(Nota 23)</i>	(9.796)	(6.747)
Altres ingressos d'explotació <i>(Nota 22)</i>	58	51
Despeses de personal <i>(Nota 24)</i>	(338)	(308)
Altres despeses d'explotació <i>(Nota 25)</i>	(985)	(901)
Amortització d'immobilitzat <i>(Notes 5 i 6)</i>	(726)	(651)
Imputació de subvencions d'immobilitzat i altres <i>(Nota 13)</i>	37	30
Resultat d'explotació	1.794	1.567
Ingressos financers	132	72
Despeses financeres	(419)	(295)
Variacions de valor raonable en instruments financers	17	1
Diferències de canvi netes	7	(2)
Resultat per alienacions d'instruments financers	14	64
Resultat financer <i>(Nota 26)</i>	(249)	(160)
Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació <i>(Nota 7)</i>	6	8
Resultat abans d'impostos	1.551	1.415
Impost sobre beneficis <i>(Nota 20)</i>	(379)	(359)
Resultat consolidat de l'exercici	1.172	1.056
Atribuïble a:		
Societat dominant	1.057	959
Interessos minoritaris	115	97
	1.172	1.056
Benefici en euros per acció bàsic i diluït atribuïble als accionistes de la societat dominant <i>(Nota 12)</i>	2,36	2,14

Estat Consolidat d'Ingressos i Despeses Recone­gudes

(en milions d'euros)

	2008	2007
Resultat consolidat de l'exercici	1.172	1.056
Ingressos i despeses reconegudes directament al patrimoni net	(275)	(69)
Per valoració d'actius financers disponibles per a la venda	(126)	51
Por cobertures de flux d'efectiu	(121)	(62)
Diferències de conversió	(99)	(75)
Per guanys i pèrdues actuàrials i altres ajustos	(15)	1
Efecte impositiu	86	16
Transferències al compte de pèrdues i guanys	11	(10)
Per valoració d'actius financers disponibles per a la venda	(4)	(80)
Por cobertures de flux d'efectiu	17	82
Efecte impositiu	(2)	(12)
Total ingressos i despeses reconegudes en l'exercici	908	977
Atribuïble a:		
Societat dominant	839	883
Interessos minoritaris	69	94

Estat de Fluxos d'Efectiu Consolidat

(en milions d'euros)

	2008	2007
Resultat abans d'impostos	1.551	1.415
Ajustos del resultat:	1.110	850
Amortització de l'immobilitzat	726	651
Altres ajustos del resultat net	384	199
Canvis en el capital corrent	(115)	114
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació:	(523)	(550)
Pagament d'interessos	(306)	(222)
Pagament per impostos sobre beneficis	(217)	(328)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació (Nota 27)	2.023	1.829
Pagaments per inversions:	(2.829)	(2.176)
Empreses del grup, associades i unitats de negoci	(28)	(1.015)
Immobilitzat material i intangible	(1.088)	(1.135)
Altres actius financers	(1.713)	(26)
Cobraments per desinversions:	66	176
Immobilitzat material i intangible	19	13
Altres actius financers	47	163
Altres fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió:	111	111
Cobraments de dividends	11	17
Cobraments d'interessos	20	18
Altres cobraments/(pagaments) d'activitats d'inversió (Nota 13)	80	76
Fluxos d'efectiu d'activitats d'inversió	(2.652)	(1.889)
Cobraments/(pagaments) per instruments de passiu financer:	1.286	730
Emissió	2.865	1.270
Devolució i amortització	(1.579)	(540)
Pagaments per dividends	(580)	(521)
Altres fluxos d'efectiu d'activitats de finançament	32	(112)
Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	738	97
Efecte de les variacions dels tipus de canvi	(12)	(12)
Variació d'efectiu i equivalents	97	25
Efectiu i equivalents al començament de l'exercici	152	127
Efectiu i equivalents al final de l'exercici	249	152

Notes explicatives als Comptes Anuals Consolidats de Gas Natural de l'exercici 2008

Nota 1. Informació general

Gas Natural SDG, S.A. és una societat anònima constituïda el 1843 i que té el seu domicili social a Plaça del Gas, número 1, de Barcelona.

Gas Natural SDG, S.A. i les seves filials (en endavant, GAS NATURAL) és un grup que té per objecte principal el subministrament, transport, distribució i comercialització de gas natural, així com les activitats d'exploració i desenvolupament, aprovisionament, regasificació, líquüfacció i emmagatzematge de gas natural i la generació i comercialització d'electricitat.

GAS NATURAL opera principalment a Espanya i fora del territori espanyol, especialment a Llatinoamèrica, Puerto Rico, Itàlia, França i Àfrica.

Les accions de Gas Natural SDG, S.A. estan admeses a cotització en les quatre borses espanyoles, cotitzen en el mercat continu i formen part del Ibex 35. Les accions de la participada Gas Natural BAN, S.A. cotitzen a la Borsa de Buenos Aires (Argentina).

Les companyies que componen GAS NATURAL tanquen el seu exercici el 31 de desembre.

Els comptes anuals de Gas Natural SDG, S.A. i els comptes anuals consolidats de GAS NATURAL corresponents a l'exercici 2007 van ser aprovats per la Junta General d'Accionistes celebrada el 21 de maig de 2008.

Els comptes anuals consolidats corresponents a l'exercici 2008, que han estat formulats pel Consell d'Administració amb data 30 de gener de 2009, es sotmetran, igual que les de les societats participades, a l'aprovació de les respectives Juntes Generals d'Accionistes, estimant que seran aprovats sense cap modificació.

Les xifres contingudes en aquests comptes anuals consolidats es mostren en milions d'euros, excepte per les xifres de resultat per acció, que s'expressen en euros per acció, accions emeses, que es mostren en milions d'accions, informació de les operacions amb parts vinculades, retribucions als membres del Consell d'Administració i Comitè de Direcció i honoraris d'auditoria, que es presenten en milers d'euros i llevat d'allò indicat expressament en una altra unitat.

Nota 2. Bases de presentació i polítiques comptables

2.1 Bases de presentació

Els comptes anuals consolidats de GAS NATURAL de l'exercici 2008 han estat preparats d'acord amb allò establert a les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea (NIIF-UE), de conformitat amb el Reglament (CE) n° 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell.

Els comptes anuals consolidats mostren la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de GAS NATURAL a 31 de desembre de 2008, i dels resultats consolidats de les seves operacions, dels canvis en

l'estat consolidat d'ingressos i despeses reconegudes i dels fluxos d'efectiu consolidats, que s'han produït en GAS NATURAL en l'exercici acabat en aquesta data. Els Comptes Anuals Consolidats s'han preparat sota l'enfocament del cost històric, encara que modificat per la revalorització dels instruments financers que d'acord amb la norma d'instruments financers es registren a valor raonable i la consideració dels criteris de registre de combinacions de negoci.

Els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 de GAS NATURAL han estat preparats a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per Gas Natural SDG, S.A. i la resta de societats integrades en el Grup. Cada societat prepara els seus comptes anuals seguint els principis i criteris comptables en vigor al país en el qual realitza les operacions, per la qual cosa, en el procés de consolidació, s'han introduït els ajustos i reclasseficacions necessàries per homogeneïtzar aquests principis i criteris per adequar-los a les NIIF-UE. Així mateix, es modifiquen les polítiques comptables de les societats consolidades, quan cal, per assegurar la seva uniformitat amb les polítiques comptables adoptades per GAS NATURAL.

A efectes de l'adaptació a l'estructura de la Circular 1/2008 de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), de 30 de gener, l'estructura del balanç de situació, el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconegudes i l'estat de fluxos d'efectiu consolidat difereix respecte a la presentada als comptes anuals consolidats de l'exercici 2007 en la presentació d'alguns epígrafs.

Els epígrafs del balanç de situació d'Instruments financers derivats s'han agregat en els epígrafs corresponents d'Actius financers no corrents, Deutors comercials i Altres comptes a cobrar, altres actius financers corrents, Passius financers no corrents i corrents i creditors comercials i Altres comptes a pagar .

S'ha desagregat l'epígraf de resultat financer net en els epígrafs d'Ingressos financers, Despeses financeres, Variacions de valor raonable en instruments financers i Diferències de canvi netes. Es presenta l'epígraf de resultat de l'alienació d'actius no corrents en l'epígraf de resultat per l'alienació d'instruments financers. Es desagrega de l'epígraf d'Altres ingressos l'epígraf de la imputació de subvencions d'immobilitzat i altres.

Les diferències en la presentació d'aquests epígrafs no són rellevants per a una adequada interpretació i comprensió d'aquests comptes anuals consolidats.

Les polítiques que s'indiquen a continuació s'han aplicat uniformement als exercicis que es presenten.

2.2 Consolidació

a) Dependents

Es consideren societats dependents aquelles sobre les quals GAS NATURAL té poder per dirigir les polítiques financeres i operatives, cosa que normalment ve acompanyada d'una participació superior a la meitat dels drets de vot que es poden exercir.

Per comptabilitzar l'adquisició de dependents s'utilitza el mètode d'adquisició. El cost d'adquisició és el valor raonable dels actius lliurats, dels instruments de patrimoni emesos i dels passius incorreguts o assumits en la data d'intercanvi, el valor raonable de qualsevol contraprestació addicional que depengui d'esdeveniments futurs (sempre que sigui probable i es pugui valorar amb fiabilitat) més els costos directament atribuïbles a l'adquisició.

Les dependents es consoliden pel mètode d'integració global a partir de la data en què es transfereix el control a GAS NATURAL.

En el procés de consolidació, s'eliminen les transaccions, els saldos i els guanys no realitzats entre societats de GAS NATURAL. Les pèrdues no realitzades també s'eliminen, a menys que la transacció proporcioni evidència d'una pèrdua per deteriorament de l'actiu transferit.

La participació dels accionistes minoritaris en el patrimoni i en els resultats de les societats dependents es presenta de forma detallada sota la denominació d'Interessos minoritaris en el Balanç de Situació i en Benefici atribuïble a interessos minoritaris en el Compte de Pèrdues i Guanys. En el cas d'adquisicions d'interessos minoritaris, el sobrepreu pagat respecte al valor net comptable es reconeix com a fons de comerç.

Les opcions de venda atorgades a accionistes minoritaris de societats dependents en relació amb participacions en aquestes societats, es valoren al valor actual de la quantitat a reemborsar, és a dir, el seu preu d'exercici, i es presenten en Altres passius

b) Negocis conjunts

S'entenen per negocis conjunts aquells on existeixen acords contractuals en virtut dels quals dues o més societats participen en societats, realitzen operacions o mantenen actius de forma que, qualsevol decisió estratègica, tant financera com operativa, és sotmesa al consentiment unànim dels partícips.

Les participacions en negocis conjunts s'integren pel mètode de consolidació proporcional de manera que l'agregació de saldos i les posteriors eliminacions tenen lloc només en la proporció de la participació de GAS NATURAL.

Els actius i passius assignats a les operacions conjuntes i els actius que es controlen conjuntament, es presenten en el balanç de situació consolidat classificats d'acord amb la seva naturalesa específica. De la mateixa manera, els ingressos i despeses amb origen en negocis conjunts, es presenten al compte de pèrdues i guanys consolidat d'acord amb la seva pròpia naturalesa.

c) Associades

Associades són totes les entitats sobre les quals GAS NATURAL exerceix una influència significativa però no té el control i que, generalment, ve acompanyada per una participació que oscil·la entre un 20% i un 50% dels drets de vot.

Les inversions en associades es comptabilitzen pel mètode de la participació. La participació en les pèrdues o guanys posteriors a l'adquisició de les associades es reconeix en el compte de resultats, i la seva participació en els moviments patrimonials posteriors a l'adquisició es reconeix en reserves. Els resultats no realitzats amb les associades s'eliminen en funció del percentatge de participació en aquestes.

d) Perímetre de consolidació

A l'annex s'inclouen les societats participades directa i indirectament per GAS NATURAL que han estat incloses en el perímetre de consolidació.

Les principals variacions en el perímetre de consolidació produïdes en l'exercici de 2008 han estat les següents (Nota 28):

Denominació de l'entitat	Categoria de l'operació	Data efectiva de l'operació	% de drets de vot adquirits / donats de baixa	% de drets de vot després de l'operació	Mètode d'integració després de l'operació
Biogás Doña Juana, S.A. ESP	Constitució	5 de febrer	50%	50%	Proporcional
Gas Natural West África, S.L.	Alienació	29 de febrer	60%	40%	Proporcional
Administración y Servicios ECAP, S.A.	Constitució	14 de març	100%	100%	Global
Dawn Energy - Produção de Energia, Unipessoal Lda.	Adquisició	4 d'abril	100%	100%	Global
Cetraro Distribuzione Gas S.r.l.	Constitució	28 d'abril	60%	60%	Global
O Novo Aquilón, S.L.	Adquisició	6 de juny	60%	60%	Proporcional
Gas Natural Servicios, Ltd	Constitució	9 de juny	100%	100%	Global
Parques Eólicos 2008-2012, S.L.	Adquisició	17 de juny	54%	54%	Proporcional
Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM)	Adquisició	20 de juny	20%	20%	Posada equivalència
Pitta Construzioni S.p.A.	Adquisició	3 de juliol	100%	100%	Global
Sociedad de Tratamiento la Andaya, S.L.	Adquisició	9 de juliol	15%	60%	Global
Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.	Adquisició	9 de juliol	14%	94%	Global
Portal del Instalador, S.A.	Adquisició	9 de juliol	10%	85%	Global

D'altra banda, en l'exercici 2008 es van realitzar les següents operacions societàries entre empreses del Grup:

- En el mes de juliol es va produir la fusió per absorció de Invergas Puerto Rico, S.A. per Gas Natural Electricidad SDG, S.A.
- En el mes de novembre es va produir la fusió per absorció de Gas Natural Eólica, S.A. per Gas Natural Corporación Eólica, S.L. i DER Castilla la Mancha, S.A. per Desarrollo de Energías Renovables, S.A.
- Amb data 22 de desembre de 2008 es va aprovar la fusió per absorció de Gas Natural la Coruña, S.A. per Gas Galicia, S.A. Després de la materialització de la fusió, prevista per a l'exercici 2009, la participació de GAS NATURAL serà del 61,6%.

Les principals variacions en el perímetre de consolidació produïdes en l'exercici 2007 van ser les següents (Nota 28):

Denominació de l'entitat	Categoria de l'operació	Data efectiva de l'operació	% de drets de vot adquirits / donats de baixa	% de drets de vot després de l'operació	Mètode d'integració després de l'operació
Burgalesa de Generación Eólica, S.A.	Alienació	9 de febrer	24	-	-
Gas Natural Vehicular del Norte, Asociación en Participación	Constitució	14 de febrer	51	51	Proporcional
Eastern España, S.A.U,	Adquisició	21 de febrer	100	100	Global
Invergas, S.A.	Adquisició	15 de juny	28	100	Global
Gas Natural sbg Argentina, S.A.	Adquisició	15 de juny	28	100	Global
Natural Energy, S.A.	Adquisició	15 de juny	28	100	Global
Natural Servicios, S.A.	Adquisició	15 de juny	28	100	Global
Tratamiento Cinca Medio, S.L.	Adquisició	1 d'agost	80	80	Global
Subgrupo sociedades eólicas Canarias (1)	Constitució	1 d'agost	100	100	Global
Energías Eólicas de Lanzarote, S.L.	Adquisició	7 de setembre	50	50	Proporcional
Energías Eólicas de Fuerteventura, S.L.	Adquisició	7 de setembre	50	50	Proporcional
Alas Capital & Gas Natural, S.A.	Adquisició	11 de setembre	40	40	Proporcional
Gas Natural West Africa, S.L.	Constitució	26 d'octubre	100	100	Global
Agrupación Energética C.S.U. Bellvitge, AIE	Liquidació	20 de novembre	50	-	-
ITAL.ME.CO, S.R.L.	Adquisició	17 de desembre	100	100	Global
Calgas, S.c.a.r.l	Adquisició	17 de desembre	100	100	Global
Mecogas, S.r.l.,	Adquisició	17 de desembre	100	100	Global
Subgrupo Generación México (2)	Adquisició	27 de desembre	100	100	Global
Iradia Climatización, A.I.E	Liquidació	31 de desembre	100	-	-

(1) El subgrup de societats eòliques de Canàries inclou: Gas Natural Wind Canarias, S.L., Gas Natural Wind, S.L., Gas Natural Wind 2, S.L., Gas Natural Wind 3, S.L., Gas Natural Wind 4, S.L., Gas Natural Wind 5, S.L., Gas Natural Wind 6, S.L. i Gas Natural Energy Canarias, S.L.

(2) El subgrup Generación México inclou les següents societats: Central de Anáhuac, S.A. de C.V., Central Lomas del Real, S.A. de C.V., Central Valle Hermoso, S.A. de C.V., Central Saltillo, S.A. de C.V., Electricidad Águila de Altamira, Gasoducto del Río, S.A. de C.V. i Compañía Mexicana de Gerencia y Operación, S.A. de C.V., Controladora del Golfo, S.A. de C.V. (Nota 28).

(3) A través de la compra de la societat ITALMECO, SRL s'adquireixen les societats Calgas, s.r.l. i Mecogas, s.r.l. (Nota 28).

D'altra banda, en l'exercici 2007, es van realitzar les següents operacions societàries entre empreses del Grup:

- El 20 de juny es va produir la fusió per absorció de Eastern España, S.A.U per Petroleum Oil & Gas, S.A.U.
- El 20 de juliol es va produir la fusió per absorció de Portal Gas Natural, S.A. per Gas Natural Informática, S.A.
- El 21 de desembre es va produir la fusió per absorció de les societats S.C.M., Srl i Nettis Gestioni, S.r.L. per Gas Natural Distribuzione Italia, S.p.A.

e) Adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

GAS NATURAL va anunciar en el mes de juliol un acord per a l'adquisició de la participació del 45,306% d'ACS, S.A. a Unión Fenosa, S.A. La compra d'Unión Fenosa, S.A. suposarà un avenç significatiu en el desenvolupament de GAS NATURAL i en la seva estratègia de convertir-se en un Grup líder integrat de gas i electricitat.

En relació amb l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A., GAS NATURAL ha subscrit els següents acords:

Contracte de compravenda d'accions subscrit amb ACS

El 30 de juliol de 2008, GAS NATURAL i les societats ACS, S.A., Actividades de Construcción y Servicios, S.A., PR Pisa, S.A., Roperfeli, S.L., Villa Áurea, S.L., i Villanova, S.A. (conjuntament, ACS) van subscriure un contracte de compravenda per a l'adquisició per GAS NATURAL de la totalitat de la participació d'ACS en el capital social d'Unión Fenosa, S.A. això és, de 414.108.015 accions, representatives del 45,306% dels seus drets de vot, per un preu en efectiu de 18,33 euros per acció.

De conformitat amb allò disposat en el contracte, la transmissió de la propietat de 91.403.796 accions, representatives d'un 9,99% dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A., es va dur a terme en els cinc dies hàbils següents, per un import de 1.676 milions d'euros.

La compravenda de les 322.704.219 accions restants va quedar subjecta a les condicions següents: 1) la recepció per GAS NATURAL de la corresponent autorització per part de la CNE, o bé de la confirmació expressa per aquesta que la seva autorització no és necessària, i 2) la recepció de la resolució definitiva en via administrativa de les autoritats competents en matèria de Competència autoritzant la transmissió de les esmentades accions.

Amb data 18 de setembre de 2008, la CNE va resoldre que no era necessària la seva autorització per a l'adquisició per GAS NATURAL del 35,316% restant dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A. titularitat d'ACS, donant així per complida la primera de les condicions esmentades.

A la data de formulació d'aquests Comptes Anuals Consolidats, resta pendent la resolució per part de les autoritats de competència, motiu pel qual encara no s'ha materialitzat la compravenda de l'esmentat 35,316%.

Un cop adquirida la propietat de les accions titularitat d'ACS i donat que GAS NATURAL haurà assolit, en conseqüència, un percentatge de drets de vot d'Unión Fenosa, S.A. superior al 30%, GAS NATURAL queda obligada a formular una Oferta Pública d'Adquisició obligatòria per la totalitat dels valors d'Unión Fenosa, S.A. dels quals no és titular, en el termini màxim d'un mes, quedant mentrestant limitats els seus drets polítics fins al 30%. El preu ofert als accionistes d'Unión Fenosa, S.A. ha de ser almenys igual al preu equitatiu, tal com es defineix en la normativa sobre Ofertes Públiques d'Adquisició de valors, el qual, a la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats, s'espera que sigui igual al preu per acció pagat a ACS, menys l'import brut d'aquells dividends o altres distribucions efectuades a favor dels accionistes d'Unión Fenosa, S.A. que tingués lloc amb anterioritat a l'adquisició.

Com a conseqüència de l'acord adoptat el 16 de desembre de 2008 pel Consell d'Administració d'Unión Fenosa, S.A. relatiu a la distribució en data 2 de gener de 2009 d'un dividend a compte dels resultats de l'exercici 2008 de 0,28 euros bruts per acció, i conforme a allò previst en l'esmentat contracte i en l'anunci que sobre el mateix va publicar GAS NATURAL, el preu de les 322.704.219 accions d'ACS pendents de transmissió i de la contraprestació de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions, inicialment fixat en 18,33 euros per acció, ha quedat reduït en l'import brut del dividend repartit, essent per tant de 18,05 euros per acció.

Les participacions representatives del 9,99% que ja s'han adquirit, s'han registrat com a actius financers disponibles per a la venda (Nota 8).

En relació amb les participacions restants representatives del 35,316% pendents d'adquirir, contemplades en el mateix contracte pel qual es va adquirir el 9,99% esmentat anteriorment, s'ha considerat que aquesta adquisició, juntament amb les participacions que s'adquiriran com a resultat de la liquidació de l'Oferta Pública obligatòria d'Adquisició d'accions esmentada anteriorment, donarà lloc a la combinació de negocis d'Unión Fenosa, S.A. en una data futura. En conseqüència, dita adquisició del 35,316% es troba fora de l'abast de la NIC 39 i no s'ha registrat com un instrument financer en el balanç a 31 de desembre de 2008.

Contracte de compravenda subscrit amb Caixanova

Amb data 12 de desembre de 2008, GAS NATURAL, d'una banda, i Caixa de Ahorro de Vigo, Ourense e Pontevedra (Caixanova), de l'altra, van subscriure un contracte de compravenda per a l'adquisició per GAS NATURAL de 43.106.409 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives d'un 4,72% dels seus drets de vot, que es van transmetre en aquesta data per un preu efectiu de 18 euros per acció, la qual cosa suposa un import de 776 milions d'euros, amb pagament ajornat, que serà satisfet de la manera següent: 1) 200 milions d'euros es pagaran en el mateix dia en què GAS NATURAL pagui les accions del 35,316% d'Unión Fenosa, S.A. a ACS; i 2) 576 milions d'euros es pagaran el tercer dia hàbil borsari següent a la data de publicació del resultat de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions, d'Unión Fenosa, S.A. o el 30 d'abril de 2009, la data anterior de les dues.

Aquestes participacions s'han registrat com a actius financers disponibles per a la venda (Nota 8).

Equity Swap subscrit amb UBS Limited

Amb data 14 d'agost de 2008, GAS NATURAL va signar un contracte de *Equity Swap* amb l'entitat financera UBS Limited, sobre 47.070.000 accions d'Unión Fenosa, S.A. representatives del 5,15% dels seus drets de vot, com subjacent, cosa que permet a GAS NATURAL liquidar l'operació, bé per diferències (Liquidació en efectiu), bé mitjançant l'adquisició de les esmentades accions (Liquidació física) a partir de l'obtenció de les autoritzacions necessàries a aquests efectes. El període d'exercici per a la liquidació, si s'escau, mitjançant el lliurament físic de les accions, que va començar el 19 de setembre de 2008, acabarà el 27 d'abril de 2009 (és a dir, 3 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada pel 30 d'abril de 2009). GAS NATURAL té l'opció d'acabar anticipadament aquest *Equity Swap*, mitjançant notificació amb un mínim de 15 dies hàbils borsaris d'antelació, i en aquest cas, acabaria en la data inclosa en la notificació.

Equity Swap subscrit amb ING Belgium, Sucursal en España

El 24 de setembre de 2008, GAS NATURAL va signar un nou contracte de *Equity Swap* amb l'entitat financera ING Belgium, S.A., Sucursal en España, sobre 27.421.139 accions d'Unión Fenosa, S.A., com subjacent, representatives aproximadament del 3% dels seus drets de vot. GAS NATURAL té l'opció de liquidar aquest *Equity Swap* per diferències (Liquidació en efectiu), o mitjançant lliurament físic de les accions (Liquidació física). El període d'exercici per a la liquidació, si s'escau, mitjançant el lliurament físic de les accions, que va començar el 14 d'octubre de 2008, acabarà el 27 d'abril de 2009 (és a dir, 3 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada pel 30 d'abril de 2009). GAS NATURAL té l'opció d'acabar anticipadament aquest *Equity Swap* mitjançant notificació amb un mínim de 5 dies hàbils borsaris d'antelació, i en aquest cas, acabaria en la data inclosa en la notificació.

Equity Swap subscrit amb Société Générale, Sucursal en España

El 3 de novembre de 2008 es va subscriure un *Equity Swap* i complementat el 24 de desembre de 2008 amb l'entitat financera Société Générale, Sucursal en España, fins a un màxim d'11.395.623 accions d'Unión Fenosa, S.A., com a subjacent, representatives del 1,25% dels seus drets de vot. GAS NATURAL té l'opció de liquidar aquest *Equity Swap* per diferències (Liquidació en efectiu), o mitjançant lliurament físic de les accions (Liquidació física), això últim subjecte a les autoritzacions necessàries a aquests efectes. La liquidació es realitzarà per diferències, llevat que GAS NATURAL notifiqui abans del 23 de març de 2009 (és a dir, 26 dies hàbils borsaris abans de la data de venciment, fixada pel 30 d'abril de 2009), la seva intenció de liquidar-lo mitjançant lliurament físic de les accions. GAS NATURAL té l'opció d'acabar anticipadament aquest *Equity Swap*, sempre que ho notifiqui com a molt tard el 23 de març de 2009, indicant el mètode de liquidació elegit. En aquest cas, la liquidació es portaria a terme el tercer dia hàbil borsari següent a la notificació de terminació anticipada.

Contracte de compravenda subscrit amb Caja Navarra

GAS NATURAL va subscriure en data 24 de setembre de 2008 un contracte de compravenda d'accions amb Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Navarra (Caja Navarra), per a l'adquisició de 2.721.000 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 0,297% dels drets de vot d'aquesta, que són titularitat de Caixa Navarra. La liquidació de la transmissió, és a dir, el lliurament de les accions i el pagament del preu de compra, es durà a terme la primera de les dates següents: 1) o el tercer dia hàbil borsari posterior a aquell en què hagi de produir-se la liquidació de l'Oferta Pública d'Adquisició d'accions d'Unión Fenosa, S.A. que GAS NATURAL té previst formular; 2) o el 31 de desembre de 2009 o dia hàbil borsari immediatament anterior, en cas que la liquidació de l'oferta no hagi tingut lloc abans d'aquesta data o no estigui prevista per la mateixa, o 3) el cinquè dia hàbil següent a la data en què GAS NATURAL comuniqui la seva decisió de no formular l'oferta o de desistir de l'oferta formulada, comunicació que haurà de produir-se en el termini màxim de 24 hores des que aquesta decisió hagi estat adoptada.

Els esmentats contractes *Equity Swaps* i el Contracte de Compravenda d'Accions subscrit amb Caja Navarra li confereixen el dret a adquirir un total de 88.607.762 accions, representatives del 9,69% dels drets de vot d'Unión Fenosa, S.A.

En tant en quant no es produeixi la liquidació dels esmentats instruments financers mitjançant lliurament físic de les accions, si s'escau, i de la referida compravenda d'accions, correspondrà als titulars de les accions l'exercici dels drets polítics derivats de les mateixes.

Els esmentats contractes *Equity Swaps* i el Contracte de Compravenda a termini d'Accions a preu fix subscrit amb Caja Navarra, que tenen un preu mitjà de 17,33 euros per acció, han estat considerats com a derivats financers i s'han registrat com a actius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats (Nota 8).

2.3 Transaccions en moneda estrangera

Les partides incloses en els comptes anuals consolidats de cada una de les entitats de GAS NATURAL es valoren utilitzant la moneda de l'entorn econòmic principal en què l'entitat opera. Els comptes anuals consolidats es presenten en euros, que és la moneda de presentació de GAS NATURAL.

Les transaccions en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional utilitzant els tipus de canvi vigents en les dades de les transaccions. Les pèrdues i guanys en moneda estrangera que resulten de la liquidació d'aquestes transaccions i de la conversió als tipus de canvi de tancament dels actius i passius monetaris denominats en moneda estrangera es reconeixen en el compte de resultats.

Els resultats i la situació financera de totes les entitats de GAS NATURAL (cap de les quals té la moneda d'una economia hiperinflacionista) que tenen una moneda funcional diferent de la moneda de presentació es converteixen a la moneda de presentació com segueix:

- Els actius i passius de cada balanç presentat es converteixen al tipus de canvi de tancament en la data del balanç.
- Els ingressos i despeses de cada compte de resultats es converteixen als tipus de canvi mig mensuals, a menys que aquesta mesura no sigui una aproximació raonable de l'efecte acumulatiu dels tipus existents en les dades de la transacció. En aquest cas, els ingressos i despeses es converteixen en la data de les transaccions.
- Totes les diferències de canvi resultants es reconeixen com un component separat del patrimoni net (diferències de conversió).

Els ajustos al fons de comerç i al valor raonable que sorgeixen de l'adquisició d'una entitat estrangera es tracten com a actius i passius de l'entitat estrangera i es converteixen al tipus de canvi de tancament.

Els tipus de canvi respecte de l'euro (EUR) de les principals divises de les societats de GAS NATURAL a 31 de desembre de 2008 i 2007 han estat:

	31 de desembre de 2008		31 de desembre de 2007	
	Tipus de tancament	Tipus mig acumulat	Tipus de tancament	Tipus mig acumulat
Dòlar nord-americà (USD)	1,39	1,47	1,47	1,37
Pes Argentí (ARS)	4,78	4,61	4,61	4,24
Real Brasiler (BRL)	3,25	2,67	2,61	2,66
Pes Mexicà (MXN)	19,17	16,29	16,05	14,97
Pes Colombià (COP)	3.122	2.874	2.966	2.842

2.4 Informació financera per segments

Un segment de negoci (segment principal de GAS NATURAL) és un grup d'actius i operacions que subministren productes o serveis subjectes a riscos i rendiments diferents als d'altres segments de negoci.

Un segment geogràfic és el que proporciona productes o serveis en un entorn econòmic concret subjecte a riscos i rendiments diferents als d'altres segments que operen en altres entorns econòmics.

2.5 Immobilitzat intangible

a) Fons de comerç

El fons de comerç representa l'excés del cost d'adquisició sobre el valor raonable de la participació en els actius nets identificables de la dependent, controlada conjuntament, o associada adquirida, en la data d'adquisició. El fons de comerç relacionat amb adquisicions de dependents o controlades conjuntament s'inclou en immobilitzat intangible, i el relacionat amb adquisicions d'associades, s'inclou en inversions comptabilitzades aplicant el mètode de la participació.

El fons de comerç que es deriva de les adquisicions realitzades abans de l'1 de gener de 2004 es registra per la quantitat reconeguda com a tal en els comptes anuals consolidats a 31 de desembre de 2003 preparats sota els principis comptables espanyols.

El fons de comerç no s'amortitza i es revisa anualment per analitzar les possibles pèrdues per deteriorament del seu valor, registrant al balanç al seu valor de cost menys les pèrdues per deteriorament acumulades.

b) Concessions i altres drets d'ús

Les concessions i altres drets d'ús es refereixen a l'autorització administrativa per a la distribució i transport de gas natural. Es valoren al seu cost d'adquisició si s'adquireixen directament a un organisme públic o similar, o al valor dels fluxos d'efectiu descomptats a obtenir de la concessió corresponent, en cas d'adquirir-se com a part d'una combinació de negocis.

Les concessions i altres drets d'ús s'amortitzen linealment al llarg del període de durada dels mateixos, excepte en el cas del gasoducte Magrib-Europa, que es basa en el volum de gas transportat durant la vida del dret d'ús.

c) Aplicacions informàtiques

Els costos directament relacionats amb la producció de programes informàtics que sigui probable que hagin de generar beneficis econòmics superiors als costos, es reconeixen com a actius intangibles. Els costos directes inclouen les despeses del personal que desenvolupa els programes informàtics.

Els costos d'aplicacions informàtiques reconeguts com a actius, s'amortitzen linealment durant un període de quatre anys des de l'entrada en explotació de l'aplicació.

d) Despeses de recerca

Les despeses de recerca es reconeixen com una despesa quan es produeixen.

e) Altre immobilitzat intangible

En un altre immobilitzat intangible, principalment s'inclouen els següents conceptes:

- El cost de l'adquisició dels drets de regasificació en exclusiva a les instal·lacions de EcoEléctrica L.P., Ltd. a Puerto Rico, s'amortitza linealment fins a la data d'extinció dels drets (2025).
- Els projectes de desenvolupament adquirits de nous parcs de generació eòlica encara no posats en funcionament, s'amortitzaran linealment durant la seva vida útil (20 anys).
- Els drets d'emissió rebuts sense contraprestació es valoren pel seu valor nominal i els adquirits al cost d'adquisició. En cas que GAS NATURAL no tingui els drets suficients per complir les seves quotes d'emissió, es registra en provisions el dèficit valorat al cost d'adquisició per drets comprats i al valor raonable pels drets pendents de compra a la data de presentació dels estats financers.

No existeixen immobilitzats intangibles amb una vida útil indefinida diferents del fons de comerç.

2.6 Immobilitzat material

a) Cost

Els béns compresos en l'immobilitzat material es valoren al preu d'adquisició o al cost de producció.

Formen part de l'immobilitzat material els costos financers corresponents al finançament dels projectes d'instal·lacions tècniques amb un període de construcció superior a l'any, fins a la preparació de l'actiu pel seu ús.

Els costos de renovació, ampliació o millora són incorporats a l'actiu com major valor del bé exclusivament quan suposen un augment de la seva capacitat, productivitat o prolongació de la seva vida útil.

Els costos de reparacions importants s'activen i s'amortitzen durant la vida útil estimada dels mateixos (generalment, de 2 a 6 anys), mentre que les despeses recurrents de manteniment s'imputen als resultats de l'exercici en què es produeixen.

Els imports relacionats amb els treballs efectuats per l'empresa per l'immobilitzat material corresponen al cost directe de producció.

Es registra com a immobilitzat material el gas no extraïble precis per l'explotació dels emmagatzematges subterranis de gas natural (gas matalàs), amortitzats en el període de vida útil de l'emmagatzematge subterrani.

Les despeses derivades de les actuacions empresarials encaminades a la protecció i millora del medi ambient es comptabilitzen com a despesa de l'exercici en què es produeixen. Quan suposen incorporacions a l'immobilitzat material, quan la seva finalitat sigui la minimització de l'impacte mediambiental i la protecció i millora del medi ambient, es comptabilitzen com a major valor de l'immobilitzat.

Els beneficis i pèrdues en vendes són determinats per comparació del preu de venda amb els valors comptables i són registrats en el compte de resultats.

b) Amortització

Els actius s'amortitzen linealment, durant la seva vida útil estimada, o en cas de ser menor, durant la durada de la concessió (Nota 5). Les vides útils estimades són:

	Anys de vida útil estimada
Construccions	33-50
Vaixells pel transport de gas natural líquid	25-30
Instal·lacions tècniques (xarxa de distribució i transport de gas)	20-40
Instal·lacions tècniques (plantes de cicle combinat)	25
Instal·lacions tècniques (parcs de generació eòlica)	20
Altres instal·lacions tècniques i maquinària	8-20
Estris i eines	3
Mobiliari i bens	10
Equips informàtics	4
Elements de transport	6

Els valors residuals i les vides útils dels actius es revisen, ajustats, si s'escau, en la data de cada balanç.

Quan el valor comptable d'un actiu és superior al seu import recuperable estimat o quan ja no és útil, a causa, per exemple, de desplaçaments a la xarxa de distribució, el seu valor es redueix de forma immediata fins al seu import recuperable (Nota 2.7).

c) Operacions d'exploració i producció de gas

GAS NATURAL registra les operacions d'exploració de gas d'acord amb el mètode d'exploració amb èxit, el tractament del qual és el següent:

- Despeses d'exploració

Els costos d'exploració (despeses de geologia i geofísica, costos associats al manteniment de les reserves no provades i altres costos relacionats), excloent els costos de perforació, es carreguen a resultats en el moment en què es produeixen.

Si no es troben reserves provades que justifiquin el seu desenvolupament comercial, els costos de perforació inicialment capitalitzats són carregats en resultats. No obstant això si, com a conseqüència dels sondejos d'exploració, es troben reserves provades, els costos són traspassats a Inversions en zones amb reserves.

- Inversions en zones amb reserves

Els costos d'adquisició de nous interessos en zones amb reserves, els costos de desenvolupament per extracció, tractament i emmagatzematge de gas, així com el valor actual estimat dels costos d'abandonament, es capitalitzen i s'amortitzen al llarg de la vida comercial estimada del jaciment en funció de la relació existent entre la producció de l'any i les reserves provades al començament del període d'amortització.

A la data de tancament, o sempre que hi hagin indicis de que pugui existir un deteriorament en el valor dels actius, es compara el valor recuperable dels mateixos amb el seu valor net comptable.

2.7 Pèrdues per deteriorament de valor dels actius

Els actius es revisen, per pèrdues per deteriorament, sempre que algun succés o canvi en les circumstàncies indiqui que el valor net comptable pot no ser recuperable. Addicionalment es revisa almenys anualment pels fons de comerç.

Es reconeix en resultats una pèrdua per deteriorament per la diferència entre el valor net comptable de l'actiu i la quantitat recuperable. La quantitat recuperable és la més gran entre el valor raonable de l'actiu menys els costos per a la venda o el seu valor d'ús. A efectes d'avaluar les pèrdues per deteriorament del valor, els actius s'agrupen al nivell més baix pel que hi ha fluxos d'efectiu identificables per separat. Al avaluar el valor d'ús, els futurs fluxos d'efectiu estimats es calculen al seu valor actual. A tal efecte, els actius i fons de comerç s'assignen a unitats generadores d'efectiu (UGE). Cada UGE representa la inversió de GAS NATURAL per a cada segment de negoci en cada país on opera.

En cas de deteriorament es realitzen revisions a cada data de balanç per si s'haguessin produït reversions de les pèrdues.

Els càlculs del valor recuperable utilitzen projeccions de fluxos de caixa basats en pressupostos aprovats que cobreixen un període de cinc anys basats en resultats passats i expectatives pel desenvolupament del mercat d'acord amb les previsions sectorials disponibles. Els aspectes més sensitius que s'inclouen en les projeccions utilitzades en totes les UGE són els preus de compra i venda de gas i/o electricitat, la inflació, els costos de personal i les inversions. Els fluxos de caixa posteriors al període de cinc anys s'extrapolen utilitzant els tipus de creixement estimat del 0% a l'1%. Els tipus de creixement no superen el tipus de creixement mig a llarg termini pel negoci en el qual opera la UGE. Els tipus de descompte es determinen segons les dades de mercat i s'han situat en 2008 entre el 6% i el 18% per a les UGE.

2.8 Actius i passius financers**Inversions financeres**

Les adquisicions i alienacions d'inversions es reconeixen en la data de negociació, és a dir, la data en què GAS NATURAL es compromet a adquirir o vendre l'actiu, classificant a l'adquisició en les següents categories:

a) Crèdits i comptes a cobrar

Són actius financers no derivats amb cobraments fixos o determinables que no cotitzen en un mercat actiu, i sobre els quals no hi ha intenció de negociar a curt termini. S'inclouen en actius corrents, excepte per venciments superiors a dotze mesos des de la data del balanç que es classifiquen com a actius no corrents.

Es registren inicialment al seu valor raonable i posteriorment al seu cost amortitzat, utilitzant el mètode d'interès efectiu.

S'efectuen les correccions de valor necessàries per deteriorament de valor quan existeix evidència objectiva de que no es cobraran tots els imports que es deuen. L'import de la provisió és la diferència entre el valor en llibres de l'actiu i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs estimats, descomptats al tipus d'interès efectiu

b) Actius financers mantinguts fins al venciment

Són valors representatius de deute amb cobraments fixos o determinables i venciment fix que GAS NATURAL té la intenció efectiva i la capacitat de mantenir fins al seu venciment. Els criteris de valoració d'aquestes inversions són els mateixos que pels crèdits i comptes a cobrar.

c) Actius financers a valor raonable amb canvis a resultats

Són actius que s'adquireixen amb el propòsit d'alienar-los a curt termini. Els derivats es consideren en aquesta categoria a no ser que estiguin designats com a instruments de cobertura. Aquests actius financers es valoren, tant en el moment inicial com en valoracions posteriors, pel seu valor raonable, imputant els canvis que es produeixin en aquest valor en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici.

d) Actius financers disponibles per a la venda

Són els valors representatius de deute i instruments de patrimoni, no derivats, que no es classifiquen en cap de les categories anteriors.

Es reconeixen pel seu valor raonable, les pèrdues i guanys no realitzades que sorgeixen de canvis en el valor raonable es reconeixen en el patrimoni net. Quan es venen o pateixen pèrdues per deteriorament del valor, els ajustos acumulats en la reserva per ajustos per valoració s'inclouen en el compte de resultats com a pèrdues i guanys.

Els valors raonables de les inversions que cotitzen es basen en el valor de cotització. En el cas de participacions en societats no cotitzades s'estableix el valor raonable emprant tècniques de valoració que inclouen l'ús de transaccions recents entre parts interessades i degudament informades, referències a altres instruments substancialment iguals i l'anàlisi de fluxos d'efectiu futurs descomptats. En cas que cap tècnica esmentada pugui ser utilitzada per fixar el valor raonable, es registren les inversions al seu cost d'adquisició minorat per la pèrdua per deteriorament, si s'escau.

Els actius financers es donen de baixa quan els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu de l'actiu han vençut o s'han transferit, essent necessari que s'hagin transferit de manera substancial els riscos i beneficis inherents a la seva propietat. No es donen de baixa els actius financers i es reconeix un passiu per un import igual a la contraprestació rebuda en les cessions d'actius en què s'han retingut els ingressos i beneficis inherents al mateix.

Efectiu i altres actius líquids equivalents

L'efectiu i altres actius líquids equivalents inclouen l'efectiu en caixa, els dipòsits a la vista en entitats de crèdit i altres inversions a curt termini de gran liquiditat amb un venciment original de no més de tres mesos des de la data de la seva adquisició.

Deutes financers

Els deutes financers es reconeixen inicialment al seu valor raonable, net dels costos de la transacció que s'haguessin incorregut. Qualsevol diferència entre l'import rebut i el seu valor de reemborsament es reconeix en el compte de resultats durant el període d'amortització del deute financer, utilitzant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Els deutes financers es classifiquen com a passius corrents a menys que el seu venciment tingui lloc a més de dotze mesos des de la data del balanç, o incloguin clàusules de renovació tàcita a exercici de GAS NATURAL.

Creditors comercials i altres comptes a pagar

Els creditors comercials i altres comptes a pagar corrents són passius financers a curt termini que es valoren a valor raonable, no meriten explícitament interessos i es registren pel seu valor nominal. Es consideren deutes no corrents els de venciment superior a dotze mesos.

2.9 Derivats i altres instruments financers

Els derivats financers es reconeixen al seu valor raonable en la data de contracte, recalculant-se successivament al seu valor raonable. El mètode pel reconeixement del guany o pèrdua depèn de si es classifica el derivat com un instrument de cobertura, i en aquest cas, la naturalesa de l'actiu objecte de la cobertura.

Per a cada operació de cobertura GAS NATURAL documenta la relació entre l'instrument de cobertura i l'element cobert, la naturalesa del risc a cobrir i la mesura de l'eficàcia de l'instrument de cobertura. Addicionalment, de forma periòdica es revisen els objectius de la gestió de riscos i l'estratègia de cobertura.

Una cobertura es considera altament eficaç quan els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu dels elements objecte de cobertura es compensen amb el canvi en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de l'instrument de cobertura amb una efectivitat compresa en un rang del 80% al 125%.

A efectes de la seva comptabilització, les operacions es classifiquen de la manera següent:

a) Cobertura del valor raonable

Els canvis en el valor raonable dels derivats designats, que compleixen les condicions per classificar-se com a operacions de cobertura del valor raonable, es reconeixen en el compte de resultats, juntament amb qualsevol canvi en el valor raonable de les partides cobertes.

b) Cobertura de fluxos d'efectiu

La part efectiva de canvis en el valor raonable dels derivats designats i qualificats com a cobertura de fluxos d'efectiu es reconeix en el patrimoni net. El guany o pèrdua corresponent a la part no efectiva es reconeix immediatament en el compte de resultats.

Els imports acumulats en el patrimoni net es traspassen al compte de resultats en l'exercici en què la partida coberta afecta el guany o la pèrdua.

c) Derivats que no qualifiquen per a la comptabilitat de cobertura

Certs derivats no compleixen el criteri per poder aplicar la comptabilitat de cobertura. Els canvis en el valor raonable de qualsevol derivat que no qualifiqui per a la comptabilitat de cobertura es reconeixen immediatament en el compte de resultats.

d) Contractes de compra i venda de gas

En el curs normal dels seus negocis GAS NATURAL disposa de contractes de compra i venda de gas que en la majoria dels casos inclouen clàusules *take or pay*, en virtut de les quals el comprador assumeix l'obligació de pagar el valor de la quantitat de gas contractada amb independència de que la rebí o no. Aquests contractes es celebren i es mantenen amb el propòsit de fer front a les necessitats de recepció o lliurament físic de gas previstes per GAS NATURAL d'acord a les estimacions periòdiques de compra i venda de gas, el seguiment de les quals es fa de manera sistemàtica i que s'ajusten en el seu cas, mitjançant lliurament físic. En conseqüència, es tracta de contractes per a "ús propi" i, per tant, es troben fora de l'àmbit de la NIC 39.

El valor de mercat dels diferents instruments financers es calcula mitjançant els procediments següents:

- Pels derivats cotitzats en un mercat organitzat, per la seva cotització al tancament de l'exercici.
- En el cas dels derivats no negociables en mercats organitzats, pel descompte de fluxos de caixa, basant-se en les condicions de mercat a data de tancament de l'exercici o, en el cas d'elements no financers, en la millor estimació de les corbes futures de preus d'aquests elements.

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes principals són comptabilitzats separatament com a derivats, només quan les seves característiques econòmiques i riscos inherents no estan relacionats estretament amb els instruments en els que es troben implícits i el conjunt no estigui sent comptabilitzat a valor raonable amb canvis a través del compte de resultats.

2.10 Existències

Les existències es valoren al menor d'entre el cost o el seu valor net realitzable. El cost es determina pel cost mig ponderat.

El cost de les existències inclou el cost de les matèries primeres i aquells costos directament atribuïts a l'adquisició i/o producció, incloent també els incorreguts al traslladar les existències a la seva ubicació actual.

El valor net realitzable és el preu de venda estimat en el curs normal del negoci, menys els costos variables de venda aplicables.

2.11 Actius mantinguts per a la venda

GAS NATURAL classifica com a actius mantinguts per la venda els actius sobre els quals en la data de tancament de l'exercici s'han iniciat gestions actives per a la seva venda i s'estima que la mateixa es durà a terme dins dels dotze mesos següents. Aquests actius es presenten valorats al menor import entre el seu valor comptable i el valor raonable minorat pels costos necessaris per a la seva alienació i no estan subjectes a amortització.

2.12 Capital social

El capital social està representat per accions ordinàries.

Els costos d'emissió de noves accions o opcions, nets d'impostos, es dedueixen del patrimoni net, com a menors reserves.

Els dividendes sobre accions ordinàries es reconeixen com a menor valor del patrimoni quan són aprovats.

2.13 Subvencions de capital i ingressos diferits

GAS NATURAL rep compensacions pels imports desemborsats per a la construcció o adquisició de determinades instal·lacions d'immobilitzat.

Les subvencions de capital i ingressos diferits corresponen bàsicament a:

- Les subvencions oficials, corresponents bàsicament als convenis amb Comunitats Autònomes per a la gasificació de municipis i altres inversions gasistes, per a les que GAS NATURAL ha complert totes les condicions establertes i que es valoren per l'import concedit.
- Ingressos per escomeses i ramals per les actuacions necessàries per atendre nous subministraments o l'ampliació dels ja existents.
- Ingressos per desplaçament de xarxa a càrrec de tercers.

Les subvencions de capital i ingressos diferits es reconeixen en resultats de forma sistemàtica en funció de la vida útil de l'actiu corresponent, compensant d'aquesta forma la despesa per la dotació de l'amortització.

En cas de substitució de l'actiu corresponent, els ingressos per desplaçaments de xarxa a càrrec de tercers s'imputen a resultats per l'import del valor net comptable dels actius substituïts. L'import restant es reconeix en resultats de forma sistemàtica en funció de la vida útil de l'actiu corresponent.

2.14 Provisions per obligacions amb el personal

a) Obligacions per pensions i similars

Per a determinats col·lectius GAS NATURAL té reconeguts plans d'aportació definida per a la jubilació i de prestació assegurada externament pels riscos de defunció i invalidesa, que es troben aïllats a la normativa vigent en matèria de plans i fons de pensions, que cobreix els compromisos adquirits per GAS NATURAL amb el personal actiu afectat. Reconeixen uns drets econòmics per serveis passats desemborsats totalment i es compromet a l'aportació d'un percentatge del salari computable segons el col·lectiu de procedència. També hi ha plans d'aportació definida d'estalvi a la jubilació per a recompensar la permanència del personal directiu.

Les aportacions anuals per cobrir els compromisos meritats per compte de l'entitat respecte als plans, són comptabilitzats amb càrrec al compte de pèrdues i guanys de cada exercici.

Per a determinats col·lectius existeixen compromisos de prestació definida en relació amb el pagament de complements per pensions de jubilació, mort i invalidesa, d'acord amb les prestacions acordades per l'entitat i que han estat exterioritzats en el cas d'Espanya mitjançant la formalització de contractes d'assegurança de primes úniques conforme al Reial Decret 1588/1999 de 15 d'octubre pel qual s'aprova el Reglament sobre la instrumentació dels compromisos per pensions de les empreses.

El passiu reconegut respecte dels plans de prestacions definides és el valor actual de l'obligació en la data del balanç menys el valor raonable dels actius afectes al pla, juntament amb ajustos per costos per serveis passats. L'obligació per prestacions definides es calcula anualment per actuàries independents d'acord amb el mètode de la unitat de crèdit projectada. El valor actual de l'obligació es determina descomptant els fluxos d'efectiu futurs estimats a tipus d'interès de bons denominats en la moneda en què es pagaran les prestacions i amb terminis de venciment similars als de les corresponents obligacions.

GAS NATURAL s'ha aïllat a la possibilitat consistent en el reconeixement íntegre de les pèrdues i guanys actuàries que sorgeixen per canvis en les hipòtesis actuàries o per diferències entre les hipòtesis i la realitat en el període en el qual ocorren directament en patrimoni en l'epígraf de Reserves.

Els costos per serveis passats es reconeixen immediatament en el compte de resultats (en despeses de personal), a no ser que els canvis en el pla de pensions estiguin condicionats a la continuïtat dels empleats en servei per un període de temps específic (període de consolidació). En aquest cas, els costos per serveis passats s'amortitzen segons el mètode lineal durant el període de consolidació. El cost d'interès d'actualitzar les obligacions de personal i el rendiment previst dels actius del pla es registren en el resultat financer

b) Altres obligacions posteriors a la jubilació

Algunes companyies de GAS NATURAL ofereixen prestacions posteriors a la jubilació als seus empleats. El dret a aquest tipus de prestacions normalment està condicionat a la permanència de l'empleat en l'empresa fins a la seva jubilació i durant un mínim determinat d'anys. Els costos esperats d'aquestes prestacions es meriten durant la vida laboral dels empleats d'acord amb un mètode comptable similar al dels plans de pensions de prestacions definides. Les pèrdues i guanys actuàries que sorgeixen de canvis en les hipòtesis actuàries es carreguen o abonen en l'epígraf de Reserves.

c) Indemnizacions

Les indemnitzacions per cessament es paguen als empleats com a conseqüència de la decisió de rescindir el seu contracte de treball abans de l'edat normal de jubilació o quan el treballador ho accepta voluntàriament a canvi d'aquestes prestacions. GAS NATURAL reconeix aquestes prestacions quan s'ha compromès de forma demostrable a cessar en la seva feina als treballadors actuals, d'acord amb un pla formal detallat sense possibilitat de retirada, o proporcionar indemnitzacions per cessament. En cas que sigui necessari el mutu acord, únicament es registra la provisió en aquelles situacions en què GAS NATURAL ha decidit que donarà el seu consentiment a la baixa dels empleats, una vegada sol·licitada per ells.

2.15 Provisions

Es reconeixen les provisions quan GAS NATURAL té una obligació present, ja sigui legal o implícitament, com a resultat de successos passats; hi ha més probabilitats que hagi de ser necessària una sortida de recursos per liquidar l'obligació que el cas contrari; i l'import s'ha estimat de manera fiable. No es reconeixen provisions per pèrdues d'exploració futures.

Es registren provisions quan els costos inevitables de complir amb les obligacions que comporta un contracte de caràcter onerosos excedeixen els beneficis que s'espera rebre per ells.

Es valoren les provisions al valor present de l'import necessari per liquidar l'obligació a la data del balanç, segons la millor estimació disponible.

Quan s'espera que part del desemborsament necessari per liquidar la provisió sigui reemborsat per un tercer, el reemborsament es reconeix com un actiu independent, sempre que sigui pràcticament segura la seva recepció.

2.16 Arrendaments

Els arrendaments en els quals l'arrendatari té substancialment tots els riscos i els avantatges derivats de la propietat dels actius, es classifiquen com a arrendaments financers. Es reconeixen al començament del contracte prenent el menor del valor raonable de l'actiu i del valor present dels pagaments per l'arrendament incloent, en el seu cas, l'opció de compra. Cada pagament per arrendament es desglossa entre la reducció del deute i la càrrega financera, de manera que s'obtingui un tipus d'interès constant sobre el deute pendent d'amortitzar. L'obligació de pagament derivada de l'arrendament, neta de la càrrega financera, es reconeix com altres passius. La part d'interès de la càrrega financera s'imputa al compte de resultats durant el període de vigència de l'arrendament amb l'objecte d'obtenir un tipus d'interès periòdic constant sobre el deute pendent d'amortitzar a cada període. L'immobilitzat material adquirit sota contractes d'arrendament financer s'amortitza durant la vida útil de l'actiu.

Els arrendaments en els quals l'arrendador conserva una part important dels riscos i avantatges derivats de la titularitat, es classifiquen com a arrendaments operatius. Els pagaments en concepte d'arrendament operatiu es carreguen en el compte de resultats sobre una base lineal durant el període de l'arrendament.

2.17 Impost sobre beneficis

La despesa meritada de l'Impost sobre beneficis inclou la despesa per l'impost diferit i la despesa per l'impost corrent, entès aquest com la quantitat a pagar (o recuperar) relativa al resultat fiscal de l'exercici.

Els impostos diferits es registren per comparació de les diferències temporàries que sorgeixen entre les bases fiscals dels actius i passius i els seus imports comptables en els comptes anuals consolidats utilitzant els tipus impositius que s'espera que estiguin en vigor quan els actius i passius es realitzin. Pels beneficis no distribuïts de les filials no es reconeixen impostos diferits quan GAS NATURAL pot controlar la reversió de les diferències temporals i sigui probable que no hagin de revertir en un futur previsible.

Els impostos diferits originats per càrrecs o abonaments directes en comptes de patrimoni es comptabilitzen també amb càrrec o abonament al patrimoni.

Els actius per impostos diferits es reconeixen en la mesura que és probable que hagi de disposar de beneficis fiscals futurs amb els quals poder compensar les diferències temporàries.

2.18 Reconeixement d'ingressos i despeses

Les vendes de béns es reconeixen quan els productes han estat lliurats al client i el client els ha acceptat, encara que no s'hagin facturats, o, en cas aplicable, els serveis han estat prestats i la probabilitat de cobrança dels corresponents comptes a cobrar està raonablement assegurada. Les despeses es reconeixen atenent a la seva meritació, de forma immediata en el supòsit de desemborsaments que no hagin de generar beneficis econòmics futurs o quan no compleixen els requisits necessaris per registrar-les comptablement com a actiu.

Les vendes es valoren netes d'impostos i descomptes i s'eliminen les transaccions entre companyies de GAS NATURAL.

A la nota 3 es descriuen els aspectes fonamentals de les regulacions sectorials que són d'aplicació.

La xifra de vendes de l'exercici inclou l'estimació de l'energia subministrada que es troba pendent de facturació.

El marc regulador del sector del gas natural a Espanya (Nota 3) regula un procediment de liquidació per a la redistribució entre les empreses del sector de la facturació obtinguda per peatges, cànon i tarifes netes de quotes per destinacions específics, costos d'adquisició de gas i retribució de l'activitat de subministrament a tarifa, de manera que cada empresa percebi la retribució que li ha estat reconeguda per les seves activitats regulades.

La retribució de l'activitat de distribució es calcula i registra com a ingrés en funció de l'actualització de la retribució de l'exercici anterior, l'increment mig de consumidors i de l'energia vehiculada segons s'estableix en l'Ordre Ministerial i s'ajusta amb les dades reals.

La retribució de l'activitat de subministrament a tarifa es calcula i registra com a ingrés aplicant les variables i coeficients de la fórmula continguda en l'Ordre Ministerial que estableix la retribució de l'exercici, tenint en compte l'energia subministrada. A partir de l'1 juliol de 2008 l'activitat de subministrament a tarifa ha deixat de ser una activitat de distribució.

L'Ordre Ministerial de 28 d'octubre de 2002 per la qual es regulen els procediments de liquidació estableix que les desviacions que es posin de manifest per l'aplicació del procediment de liquidacions entre els ingressos nets liquidables definitius i les retribucions acreditades cada any, seran tingudes en compte en el càlcul de les tarifes, peatges i cànon dels dos anys següents. A la data de formulació d'aquests comptes anuals no s'han publicat les liquidacions definitives dels exercicis 2006 i 2007, però sí s'han tingut en compte les desviacions provisionals d'aquests exercicis amb l'objecte de calcular les tarifes, peatges i cànon dels exercicis 2007 a 2009. No s'espera que de les liquidacions definitives es deriven diferències significatives respecte a les estimacions realitzades.

La xifra d'ingressos inclou l'import tant de les vendes de gas a tarifa i d'últim recurs, com de les vendes de gas realitzades en el mercat liberalitzat, ja que tant el distribuïdor a tarifa com el comercialitzador d'últim recurs i lliure es consideren un agent principal i no un comissionista del subministrament realitzat.

Els intercanvis de gas que, o bé tinguin un valor diferent, o bé comportin costos que produeixen diferències de valor, s'inclouen en la xifra d'ingressos.

Els contractes de compra o venda d'elements no financers que s'han celebrat i continuen essent mantinguts amb l'objectiu de rebre o lliurar aquests elements d'acord amb els requeriments d'utilització esperats per l'entitat, es registren d'acord amb els seus termes contractuals.

Les vendes d'electricitat realitzades en base a la regulació del sector (Nota 3) es registren d'acord amb els consums reals.

GAS NATURAL manté contractes de cessió de capacitat de generació d'energia elèctrica sense opció de compra de les seves centrals de cycle combinat a Mèxic i Puerto Rico. D'acord amb aquests contractes, GAS NATURAL obté ingressos fixos per la disponibilitat i operació de les centrals de cycle combinat en el període de vigència dels contractes. Aquests contractes es classifiquen com a arrendaments operatius, per la qual cosa els ingressos fixos es reconeixen de forma lineal en cada exercici del període del contracte, amb independència del calendari de facturació acordat.

Els ingressos per interessos es reconeixen usant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Els ingressos per dividends es reconeixen quan s'estableix el dret a rebre el cobrament.

2.19 Estat de Fluxos d'Efectiu

Els estats de flux d'efectiu consolidats han estat realitzats utilitzant el mètode indirecte, i en els mateixos s'utilitzen les següents expressions amb el significat que a continuació s'indica:

- a) Activitats d'explotació: activitats que constitueixen els ingressos ordinaris del Grup, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o finançament.
- b) Activitats d'inversió: activitats d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents.
- c) Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la grandària i composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació.

2.20 Noves normes NIIF-UE i interpretacions CINIIF

S'han aprovat i publicat noves normes comptables (NIIF-UE) i interpretacions (CINIIF) amb data d'entrada en vigor l'1 de gener de 2008 i que han estat adoptades per GAS NATURAL:

- a) CINIIF 11, "Transaccions amb accions pròpies i del grup", que analitza la forma en què s'ha d'aplicar la norma NIIF 2 "Pagaments basats en accions".
- b) CINIIF 14, "NIC 19 Límit d'un actiu per prestacions definides, obligació de mantenir un nivell mínim de finançament i la seva interacció".

Així mateix, s'ha adoptat la NIC 39 i la NIIF 7 (modificacions), "Reclassificació d'Actius Financers" emesa per l'IASB l'octubre de 2008 i adoptada per la Unió Europea per a la seva aplicació des de l'1 de juliol de 2008 i s'ha aplicat anticipadament la NIIF 8, "Segments operatius", que substitueix la NIC 14 i estableix que la informació per segments s'ha de basar en la informació interna de gestió.

L'adopció d'aquestes normes no ha tingut impactes sobre aquests comptes anuals consolidats.

Així mateix, s'han aprovat i publicat les següents noves NIIF i CINIIF amb data d'entrada en vigor com a molt tard l'1 de gener de 2009:

- NIC 1 (revisada) "Presentació d'estats financers".
- NIC 23 (modificació) "Costos per interessos".
- NIIF 2 (actual) "Pagaments basats en accions".
- CINIIF 13 "Programes de fidelització de clients".
- NIIF 1 "Adopció per primera vegada de les NIIF" i NIC 27 "Estats financers consolidats i separats".
- Millores de les Normes Internacionals d'Informació Financera.
- NIC 32 (modificació) "Instruments financers: presentació" i NIC 1 (modificació) "Presentació d'estats financers".

De l'anàlisi d'aquestes noves normes comptables i interpretacions a aplicar a exercicis que s'iniciïn l'1 de gener de 2.009 GAS NATURAL no espera que la seva aplicació tingui efectes significatius sobre els comptes anuals consolidats.

D'altra banda, ha entrat en vigor una interpretació de la NIIF emesa per l'IASB (CINIIF 12 "Acords de concessió de serveis") que no ha estat aplicada donat que no es troba adoptada per la Unió Europea a la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats. GAS NATURAL no ha avaluat encara l'impacte que l'aplicació d'aquesta norma tindrà sobre els comptes anuals consolidats.

2.21 Estimacions i hipòtesis comptables significatives

La preparació dels comptes anuals consolidats requereix la realització d'estimacions i hipòtesis. Es relacionen a continuació les normes de valoració que requereixen una major quantitat d'estimacions:

a) Provisions

Com a norma general es registren els passius quan és probable que una obligació doni lloc a un pagament. GAS NATURAL realitza una estimació dels imports a liquidar en el futur, incloent els corresponents a impostos sobre beneficis, obligacions contractuals, litigis pendents o altres passius. Aquestes estimacions estan subjectes a interpretacions dels fets i circumstàncies actuals, projeccions d'esdeveniments futurs i estimacions dels efectes financers d'aquests esdeveniments.

b) Impost sobre beneficis i actius per impost diferit

El càlcul de la despesa per l'impost sobre beneficis requereix la interpretació de normativa fiscal en les jurisdiccions on opera GAS NATURAL. La determinació de desenllaços esperats respecte a controvèrsies i litigis pendents, requereix la realització d'estimacions i judicis significatius. GAS NATURAL avalua la recuperabilitat dels actius per impostos diferits en base a les estimacions de resultats fiscals futurs i de la capacitat de generar resultats suficients durant els períodes en els que siguin deduïbles aquests impostos diferits.

c) Reconeixement d'ingressos i despeses

Els ingressos d'energia són reconeguts quan el bé ha estat lliurat al client en base a les lectures periòdiques del comptador i inclouen la meritació estimada pel valor del bé consumit des de la data de la lectura del comptador fins al tancament del període. El consum diari estimat es deriva dels perfils històrics de client ajustats estacionalment i altres factors que poden mesurar i que afecten al consum. Històricament, no s'ha realitzat cap ajustament material corresponent als imports registrats com a ingressos no facturats i no s'espera tenir-los en el futur.

La regulació sectorial ha establert l'obligació de minorar dels ingressos de generació l'import equivalent als drets d'emissió assignats (Nota 3). El resultat de l'aplicació d'aquesta normativa no ha suposat per GAS NATURAL el registre d'imports significatius respecte a les estimacions realitzades.

d) Fons de comerç

El fons de comerç es sotmet a proves de deteriorament anualment.

El valor recuperable estimat de les UGE aplicat a les proves de deteriorament ha estat determinat a partir dels fluxos d'efectiu descomptats basats en els pressupostos aprovats de GAS NATURAL.

GAS NATURAL considera que, en base als coneixements actuals, els canvis previstos en els supòsits clau sobre els quals es basa la determinació de les quantitats recuperables, no comportaran que els valors nets comptables de les UGE superin les quantitats recuperables. S'ha realitzat un anàlisi de sensibilitat en relació a la taxa de descompte utilitzada, conclouent que si hagués estat un 1% més alt, mantenint constants la resta d'hipòtesis, no tindria repercussió en la possible recuperació dels fons de comerç registrats.

e) Valor raonable de derivats o altres instruments financers

El valor raonable dels instruments financers que es comercialitzen en mercats actius es basa en els preus de mercat a la data de balanç. El preu de cotització de mercat que s'utilitza pels actius financers és el preu corrent comprador.

El valor raonable dels instruments financers que no cotitzen en un mercat actiu es determina usant tècniques de valoració. GAS NATURAL utilitza una varietat de mètodes i realitza hipòtesis que es basen en les condicions del mercat existents en cada una de les dates del balanç. Per determinar el valor raonable de la resta d'instruments financers s'utilitzen altres tècniques, com fluxos d'efectiu descomptats estimats. El valor raonable de les permutes de tipus d'interès es calcula com el valor actual dels fluxos futurs d'efectiu estimats. El valor raonable dels contractes de tipus de canvi a termini es determina utilitzant el tipus de canvi a termini cotitzats en el mercat en la data del balanç. El valor raonable dels derivats de preus de *commodities* es determina utilitzant les corbes futures de preus cotitzats en el mercat en la data de balanç.

S'assumeix que l'import en llibres menys la provisió per deteriorament de valor dels comptes a cobrar i a pagar s'aproxima al seu valor raonable. El valor raonable dels passius financers a efectes de la presentació d'informació financera s'estima descomptant els fluxos contractuals futurs d'efectiu al tipus d'interès corrent del mercat del que pot disposar GAS NATURAL per instruments financers similars.

Nota 3. Marc regulatori

a) Regulació del sector del gas natural a Espanya**Principals característiques del sector del gas natural a Espanya**

El sector gasista espanyol està regulat per la Llei 34/1998, de 7 d'octubre, del sector d'hidrocarburs, recentment reformada per la Llei 12/2007, de 2 de juliol, i per la seva normativa de desenvolupament, entre la que destaca per la seva importància el Reial Decret 1434/2002, de 27 de desembre i el Reial Decret 949/2001, de 3 d'agost.

El Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme és el competent per a la regulació dels sectors de gas i electricitat, mentre que la Comissió Nacional d'Energia (CNE) és l'autoritat reguladora que té encomanades les tasques de mantenir i assegurar la competència efectiva i el funcionament transparent dels sectors energètics espanyols. Les Conselleries corresponents de les Comunitats Autònomes tenen competències, tant de desenvolupament normatiu, com d'execució de la normativa.

Així mateix, el Gestor Tècnic del Sistema, Enagás, S.A., és responsable del funcionament adequat i coordinació del sistema gasista. En aquest sentit, cal tenir en compte que la Llei 12/2007 limita la participació a Enagás, S.A. a un màxim del 5% del capital, l'exercici dels drets de vot a un 3% amb caràcter general, l'1% en el cas dels subjectes que exerceixen activitats gasistes i, en tot cas, la suma de la participació dels accionistes que exerceixen activitats en el sector del gas no pot superar el 40%.

A grans trets, el sector gasista espanyol té les següents característiques principals:

- És un sector en què conviuen activitats regulades i no regulades, essent les activitats regulades el transport (incloent-hi la regasificació, l'emmagatzematge i el transport en sentit estricte) i la distribució de gas natural, i les activitats no regulades la producció, l'aprovisionament i el subministrament de gas natural realitzat per les comercialitzadores.
- El sector del gas natural és gairebé totalment dependent dels subministraments exteriors de gas natural, que suposen gairebé el 99,9% del gas natural subministrat a Espanya.
- Seguint les directrius establertes per la normativa comunitària (Directives 2003/55/CE, de 26 de juny, i 98/30/CE, de 22 de juny), el subministrament de gas natural a Espanya està completament liberalitzat, tots els consumidors espanyols són qualificats i poden triar lliurement proveïdor de gas natural des de l'1 de gener de 2003. El

procediment liberalitzador del sector s'ha vist reforçat de forma substancial amb la desaparició des de l'1 de juliol de 2008 del subministrament regulat a tarifa per les empreses distribuïdores i la consegüent obligació de tots els consumidors de participar en el mercat liberalitzat (encara que, com s'indica més endavant, s'ha mantingut una tarifa d'últim recurs pels consumidors de menor volum).

La regulació de les activitats de gas natural a Espanya

Les activitats del sector del gas natural, es classifiquen en: 1) activitats regulades: transport (que inclou l'emmagatzematge, la regasificació i el transport pròpiament dit) i la distribució de gas natural; i 2) activitats no regulades: la producció, l'aprovisionament i la comercialització de gas natural.

1. Activitats regulades

Les activitats regulades es caracteritzen per:

- Necessitat d'autorització administrativa prèvia: la realització de les activitats regulades requereix una autorització administrativa prèvia de caràcter reglat, per a la obtenció de la qual el sol·licitant bàsicament ha de demostrar la seva capacitat legal, tècnica i econòmica per a l'exercici d'aquesta activitat. Aquesta autorització concedeix un monopoli legal per un determinat territori.
- Remuneració establerta normativament: les directrius generals per les quals s'estableix la remuneració d'aquestes activitats es regulen en el Reial Decret 949/2001, mentre que la remuneració concreta a percebre s'actualitza anualment mitjançant d'ordre ministerial.

Així, el marc econòmic d'aquestes activitats persegueix incentivar el desenvolupament de les xarxes i permetre que les empreses que les fan recuperin els recursos invertits, tant les inversions realitzades, com els costos d'operació.

- Submissió a obligacions específiques: l'exercici de les activitats regulades està sotmès a obligacions específiques per a permetre assegurar el desenvolupament de la competència en la fase de comercialització. Les dues obligacions principals en aquest sentit consisteixen a permetre l'accés de tercers a les xarxes de transport (incloent regasificació i emmagatzematge) i distribució i l'obligació de mantenir separades les activitats regulades i les no regulades.

El Reial Decret 949/2001 regula l'accés dels tercers a la xarxa, determinant els subjectes amb dret d'accés, com realitzar la sol·licitud, els terminis de la mateixa, les causes de denegació d'accés, així com els drets i obligacions de cada un dels subjectes relacionats amb aquest sistema. Els titulars de les xarxes de transport i distribució tenen dret a percebre uns peatges i cànon com a compensació per aquest accés, que s'actualitzen anualment per ordre ministerial.

La normativa estableix un deure de separació funcional, que implica no només una separació comptable -a fi d'evitar els subsidis creuats i incrementar la transparència del càlcul de tarifes, peatges i cànon- i jurídica -per mitjà de societats separades-, sinó el deure de funcionament autònom de la societat filial regulada respecte de la resta de societats del grup en què s'integra.

1.1. Transport

L'activitat de transport comprèn la regasificació, l'emmagatzematge i el transport del gas en sentit estricte a través de la xarxa de transport bàsica de gas d'alta pressió:

- Regasificació: el gas natural és importat a Espanya via gasoducte (en forma gasosa) i via vaixells metaners (en forma líquida, referit com a gas natural líquid). La regasificació és l'activitat que comprèn la conversió del gas natural en estat líquid, emmagatzemat en tancs criogènics generalment de les plantes de regasificació, a l'estat gasós i la seva introducció dins de la xarxa nacional de gasoductes.

- **Transport:** un cop el gas natural és importat o produït i si és necessari, regasificat, s'injecta en forma gasosa en la xarxa de transport d'alta pressió. La xarxa de transport travessa la majoria de les regions espanyoles i trasllada el gas natural als grans consumidors, a les plantes de producció d'electricitat, a clients industrials i als distribuïdors locals.

La xarxa de transport és propietat principalment d'Enagás, S.A., encara que altres empreses de GAS NATURAL tenen una petita proporció d'aquesta.

- **Dipòsit:** les instal·lacions d'emmagatzematge estan compostes fonamentalment per dipòsits subterranis, necessaris per assegurar que hi ha un subministrament constant de gas natural que no es veu afectat pels canvis estacionals i altres pics en la demanda. Aquestes instal·lacions serveixen també per a complir amb l'obligació establerta en el Reial Decret 1766/2007, de 28 de desembre, de mantenir unes existències mínimes de seguretat. Part de les instal·lacions d'emmagatzematge subterrani estan exemptes de l'obligació de permetre l'accés a tercers.

1.2. Distribució

El gas natural és transportat de la xarxa de transport a alta pressió al consumidor final a través de la xarxa de transport de mitja i baixa pressió.

Fins l'1 de juliol de 2008 el distribuïdor tenia l'obligació de subministrar el gas als consumidors que s'acollissin a la tarifa regulada, per la qual cosa també es trobava dins dels mercats de subministrament minorista. No obstant això, des d'aquesta data, l'activitat de les distribuïdores es limita a la gestió de les xarxes de distribució, essent, en el seu cas, les comercialitzadores de cada grup les encarregades del subministrament d'últim recurs, que s'esmenta en l'apartat 2.2.

De conformitat amb el Reial Decret Llei 5/2005, d'11 de març, l'exercici de l'activitat de distribució es basa en un règim d'autoritzacions administratives que concedeixen l'exclusivitat al distribuïdor sobre la seva zona. A més, amb l'entrada en vigor de la Llei 12/2007, al distribuïdor d'una zona se li atorga preferència per obtenir les autoritzacions de les zones limítrofes a la seva.

La Resolució de 31 de desembre de 2008 de la Direcció de Política Energètica i Mines va establir la retribució de la distribució pel 2009 en aplicació de l'Ordre Ministerial 3802/2008. En concret, la retribució inicial reconeguda de GAS NATURAL per a l'exercici 2009 ascendeix a 1.206 milions d'euros.

2. Activitats no regulades

2.1. Aprovisionament (importació de gas natural)

Considerant la poca rellevància de la producció de gas natural a Espanya, aquesta secció es centrará en l'aprovisionament internacional del gas natural.

L'aprovisionament de gas natural a Espanya es realitza en la seva majoria mitjançant operadors de gas com GAS NATURAL a través de contractes a llarg termini amb productors de gas. Aquest aprovisionament, encara que és una activitat no regulada, està sotmès a dos tipus de limitacions, l'objectiu de les quals consisteix, bàsicament, en assegurar la diversificació del subministrament i introducció de competència en el mercat: 1) cap país pot ser l'origen de més del 60% del gas introduït a Espanya, i 2) des de l'1 de gener de 2003 cap subjecte o grup empresarial podrà aportar en el seu conjunt gas natural pel seu consum a Espanya en una quantia superior al 70% del consum nacional, exclosos els autoconsums.

2.2. Comercialització

Des de l'1 de juliol de 2008, de conformitat amb la Llei 12/2007 i la seva normativa de desenvolupament, entre les quals destaquen el Reial Decret 1068/2007, de 27 de juliol, i l'Ordre 2309/2007 de 30 de juliol, el gas natural, ha passat a ser subministrat exclusivament pels comercialitzadors, ha desaparegut el subministrament a tarifa, que fins ara era realitzat per les empreses distribuïdores, i es reconeix el dret dels consumidors connectats a menys de 4 bar que no superen un determinat llindar de consum (3 GWh, que es redueixen a 2 GWh al juliol 2009 i a 1 GWh al juliol 2010) a ser subministrats a un preu màxim que es denomina tarifa d'últim recurs.

Per facilitar el canvi de comercialitzador, la Llei 12/2007 va ordenar la creació de l'oficina de canvis de subministrador - "Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM)" - que està participada pels principals operadors gasistes i elèctrics.

Mitjançant successives ordres ministerials s'han regulat els criteris per l'establiment de la tarifa de subministrament d'últim recurs, el seu funcionament i la fixació del seu import concret. D'acord amb la legislació, pel càlcul de l'esmentada tarifa, que s'actualitzarà trimestralment, s'hauran de tenir en compte de forma additiva el cost de la matèria primera, els peatges d'accés que corresponguin, els costos de comercialització i dels costos derivats de la seguretat de subministrament.

b) Regulació del sector del gas natural a Llatinoamèrica

Al Brasil, Colòmbia i Mèxic existeixen marcs regulatoris i tarifaris estables que defineixen els procediments i tràmits necessaris per a la revisió periòdica de tarifes i de marges de distribució. La revisió tarifària es porta a terme amb periodicitat quinquennal mitjançant la presentació dels corresponents expedients tarifaris davant dels ens reguladors .

A Mèxic, PEMEX és l'operador dominant.

Al Brasil, Petrobras és l'operador dominant.

A Colòmbia, les autoritats han determinat que les empreses transportistes no podran realitzar de manera directa cap activitat de producció, comercialització o distribució (i a l'inrevés). També es limita al 25% la participació accionarial que les empreses transportistes poden tenir en les empreses de producció, comercialització o distribució de gas (i a l'inrevés).

A l'Argentina, com a conseqüència de la crisi del 2001, es va produir una congelació i pesificació de les tarifes. Tanmateix, des de l'any 2007 el Govern argentí està introduint de manera gradual un sistema estable de retribució de les distribuïdores basat en una adequada retribució dels actius. En aquest context, el 10 d'octubre de 2008 el Govern argentí va publicar un augment tarifari que oscil·la entre el 10% i el 30%, aplicable des de l'1 de setembre d'aquest any a clients residencials i industrials i al gas natural vehicular.

c) Regulació del sector del gas natural a Itàlia

A Itàlia, l'activitat de subministrament de gas natural està completament liberalitzada des de l'1 de gener 2003. No obstant, pels clients residencials (clients que no superen un llindar de consum de 200.000 m³ a l'any) que no han optat per un nou subministrador, el preu de subministrament de gas natural segueix essent fixat per la Autorità per Energia Elettra e il Gas (la Comissió Nacional d'Energia italiana, AEEG). En canvi, pels clients residencials que hagin triat un nou subministrador de gas natural en el mercat, la AEEG estableix, sobre la base dels costos efectius de servei, preus de referència que les empreses subministradores, en el marc de les obligacions de servei públic, han d'incloure dins de la pròpia oferta comercial.

A la regió de Sicília, la liberalització de les activitats de subministrament de gas natural ha estat implementada segons modalitats i terminis diferents, estant prevista la seva conclusió l'1 de gener de 2010, moment en què tots els consumidors tindran llibertat d'elecció del distribuïdor.

El subministrament de gas natural només pot ser efectuat per part d'empreses que no tinguin cap altra activitat en el sector del gas natural, llevat activitats d'importació, exportació, producció i venda a l'engròs. Existeix igualment una separació jurídica obligatòria de l'operador del sistema de distribució, així com unes limitacions en els percentatges màxims d'aprovisionament i de comercialització per afavorir la competència i l'entrada de nous operadors.

d) Regulació del sector elèctric a Espanya

97

Principals característiques del sector elèctric a Espanya

La regulació del sector elèctric a Espanya té com a marc de referència la Llei 54/1997, de 27 de novembre, del sector elèctric, que ha estat reformada recentment per la Llei 17/2007, de 4 de juliol i per la seva pròpia normativa de desenvolupament, entre la qual destaca el Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre que regula les activitats de transport, distribució, comercialització i subministrament així com les autoritzacions administratives, el Reial Decret 2019/1997, de 26 de desembre, que regula el mercat de producció i el Reial Decret 661/2007, de 25 de maig, que regula el règim especial.

El Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme és el competent per a la regulació dels sectors de gas i electricitat, mentre que la Comissió Nacional d'Energia (CNE) és l'autoritat reguladora que té encomanades les tasques de mantenir i assegurar la competència efectiva i el funcionament transparent dels sectors energètics espanyols. Les Conselleries corresponents de les Comunitats Autònomes tenen competències, tant de desenvolupament normatiu, com d'execució de la normativa. El Consell de Seguretat Nuclear exerceix competències específiques sobre les instal·lacions que utilitzen aquesta tecnologia.

Així mateix, l'Operador Tècnic del Sistema, Red Eléctrica de España, S.A. (REE), té com a funció principal garantir la continuïtat i seguretat del subministrament elèctric i la correcta coordinació del sistema de producció i transport. En aquest sentit, cal tenir en compte que la Llei 17/2007 limita amb caràcter general la participació en REE a un màxim del 3% del capital social o dels drets de vot i l'1% del capital social en el cas dels subjectes que exerceixen activitats en el sector elèctric. A més, en tot cas, la suma de la participació dels accionistes que exerceixen activitats en el sector elèctric no pot superar el 40%.

El sector elèctric té les següents característiques principals:

- És un sector en què conviuen activitats regulades i no regulades, essent les activitats regulades el transport i la distribució d'electricitat; i les activitats no regulades la generació i la comercialització d'electricitat.
- Seguint les directrius establertes per la normativa comunitària (Directives 2003/54/CE, de 26 de juny, i 96/92/CE, de 22 de juny), tots els consumidors espanyols són qualificats i poden triar lliurement proveïdor d'electricitat des de l'1 de gener de 2003. De conformitat amb la Llei 17/2007 i, a semblança del sector gasista, a partir de l'1 de gener de 2009 havia de desaparèixer el subministrament a tarifa per les empreses distribuïdores i el conjunt dels consumidors s'hauria d'haver vist obligat a participar en el mercat liberalitzat. Tanmateix, aquesta reforma s'ha vist endarrerida per la no publicació de la normativa de desenvolupament de la Llei 12/2007, que haurà de regular el funcionament pràctic de la tarifa d'últim recurs.
- L'electricitat consumida a Espanya es produeix majoritàriament en el territori nacional, ja que les interconnexions internacionals amb França i Portugal tenen capacitat reduïda.
- Des de l'1 de juliol de 2007 ha entrat en funcionament el Mercat Ibèric de l'Energia Elèctrica (MIBEL) entre Espanya i Portugal de forma efectiva, que ha suposat la integració dels sistemes elèctrics d'ambdós països (encara que aquesta integració encara no és perfecta).
- El sistema elèctric no ha estat autosuficient en els darrers anys, generant un dèficit anual.

La regulació de les activitats del sector elèctric a Espanya

Les activitats del sector elèctric, es classifiquen en: 1) activitats regulades: transport i distribució d'electricitat; i 2) activitats no regulades: generació i comercialització d'electricitat.

1. Activitats regulades

Les activitats regulades es caracteritzen pel fet que l'accés a les mateixes està sotmès a autorització administrativa, la seva remuneració s'estableix normativament i el seu exercici està sotmès a una sèrie d'obligacions específiques:

- **Necessitat d'autorització administrativa prèvia:** la realització de les activitats regulades requereix una autorització administrativa prèvia de caràcter reglat, per a la obtenció de la qual el sol·licitant bàsicament ha de demostrar la seva capacitat legal, tècnica i econòmica per a l'exercici d'aquesta activitat. Aquesta autorització concedeix un monopoli legal per un determinat territori.
- **Remuneració establerta normativament:** les directrius generals per les quals s'estableix la remuneració d'aquestes activitats es regulen pel Reial Decret 2819/1998, de 23 de desembre, pel transport, i pel Reial Decret 222/2008, de 15 de febrer, per a la distribució, i pretenen assegurar una adequada remuneració de l'exercici d'aquestes activitats i el desenvolupament de les xarxes. La remuneració a percebre per l'acompliment d'aquestes activitats s'actualitza anualment mitjançant d'ordre ministerial.
- **Submissió a obligacions específiques:** l'exercici de les activitats regulades està sotmès a obligacions específiques per a permetre assegurar el desenvolupament de la competència en la fase de comercialització. Les dues obligacions principals en aquest sentit consisteixen a permetre l'accés de tercers a les xarxes de transport i distribució i l'obligació de mantenir separades les activitats regulades i les no regulades.

El Reial Decret 1955/2000 regula l'accés dels tercers a la xarxa, determinant els subjectes amb dret d'accés, com realitzar la sol·licitud, els terminis de la mateixa, les causes de denegació d'accés, així com els drets i obligacions de cada un dels subjectes relacionats amb aquest sistema. Els titulars de les xarxes de transport i distribució tenen dret a percebre uns peatges i cànons com a compensació per aquest accés, que s'actualitzen anualment per ordre ministerial.

La normativa estableix un deure de separació funcional, que implica no només una separació comptable -a fi d'evitar els subsidis creuats i incrementar la transparència del càlcul de tarifes, peatges i cànons- i jurídica -per mitjà de societats separades-, sinó el deure de funcionament autònom de la societat filial regulada respecte de la resta de societats del grup en què s'integra.

1.1. Transport

El transport d'electricitat uneix els centres de producció amb les xarxes de distribució i els clients finals específics. La xarxa de transport és propietat principalment de REE.

1.2. Distribució

La distribució d'energia elèctrica comprèn totes aquelles activitats que tenen la funció de fer arribar l'energia des de la xarxa de transport d'alta tensió fins als consumidors finals. En l'actualitat, els distribuïdors són alhora titulars de les instal·lacions de distribució, gestors de la xarxa de baixa tensió i subministradors a tarifa de consumidors finals.

No obstant això, igual que ha succeït en el sector gasista, estava previst que a partir de l'1 de gener de 2009, l'activitat de les distribuïdores estigués restringida a la gestió de les xarxes de distribució, essent, en el seu cas, les comercialitzadores de cada grup les encarregades del subministrament d'últim recurs. L'entrada en vigor d'aquesta reforma s'ha endarrerit davant la manca de publicació de la regulació de la tarifa elèctrica d'últim recurs.

2. Activitats no regulades

2.1. *Generació d'electricitat*

L'activitat de generació d'energia elèctrica comprèn la producció de generació d'energia elèctrica en règim ordinari i l'activitat de generació d'energia elèctrica en règim especial. El règim especial tracta d'incentivar la generació elèctrica a partir de la cogeneració i de les fonts renovables a través de l'oferiment d'una remuneració més atractiva.

El règim especial està reservat per a les plantes de fins a 50 MW de potència instal·lada que utilitzen energies renovables com a font d'energia, residus i la cogeneració. En règim ordinari produeixen la resta de plantes de generació d'energia elèctrica, és a dir, aquelles que tenen una potència superior a 50 MW i/o utilitzen una font primària diferent de les anteriors com energia nuclear o carbó.

La retribució de l'activitat de generació en règim ordinari es realitza amb base en els preus del mercat de producció elèctrica. El Reial Decret 661/2007 estableix un règim econòmic específic per a les instal·lacions de producció d'energia elèctrica en règim especial, que recull unes tarifes, primes i incentius específics per a cada tipus de tecnologia (excepte per a les instal·lacions solars fotovoltaïques posteriors al 29 de setembre de 2008).

Des de l'any 2006 la normativa va establir l'obligació sobre generadors de minorar dels ingressos de generació l'import equivalent al valor dels drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle assignats prèvia i gratuïtament.

L'energia produïda en el sistema es ven en el mercat majorista de producció d'energia elèctrica, regulat pel Reial Decret 2019/1997, bé en el mercat organitzat spot o pool elèctric, o bé mitjançant contractes bilaterals, físics i financers, i la contractació a termini.

2.2. *La comercialització d'electricitat*

L'activitat de comercialització es basa en els principis de llibertat de contractació i selecció de subministrador pel client. La comercialització, com a activitat liberalitzada, té una retribució pactada lliurement entre les parts.

Com s'ha esmentat anteriorment, a partir de l'1 de gener de 2009 el mercat regulat hauria d'haver quedat circumscrit als petits consumidors (tarifa d'últim recurs) i tal activitat hauria de ser realitzada pels comercialitzadors a tarifa. Tanmateix, l'entrada en vigor d'aquesta reforma s'ha vist endarrerida, tot i que s'espera que el nou règim comenci l'1 de juliol de 2009.

Per facilitar el canvi de comercialitzador, la Llei 12/2007 va ordenar la creació de l'oficina de canvis de subministrador -"Oficina de Cambios de Suministrador, S.A. (OCSUM)"- que està participada pels principals operadors gasistes i elèctrics.

e) Regulació del sector d'electricitat a Puerto Rico

El sector elèctric de Puerto Rico està controlat per l'Autoridad de Energía Eléctrica (AEE o Puerto Rico Electric Power Authority (PREPA)), corporació pública i agència governamental fundada el 1941. La seva missió és proveir el servei d'energia elèctrica als clients de la forma més eficient, econòmica i segura, en harmonia amb el medi ambient.

Actualment, produeix, transmet i distribueix pràcticament tota l'electricitat que es consumeix a Puerto Rico i és una de les grans empreses d'electricitat de servei públic als Estats Units. PREPA té amplis poders sota la legislació de Puerto Rico i s'autoregula en matèria de tarifes i estàndards de qualitat de servei.

Existeixen generadors independents que venen la seva energia a PREPA, entre els quals es troba Ecoeléctrica, societat participada per GAS NATURAL.

f) Regulació del sector d'electricitat a Mèxic

El sector elèctric de Mèxic està configurat per dues societats públiques que monopolitzen el sector: Comisión Federal de Electricidad (CFE) i Luz y Fuerza del Centro. Aquesta última societat opera en el centre del país, principalment a la Ciutat de Mèxic i als voltants, mentre que la primera opera a la resta del país. Ambdues societats estan verticalment integrades en generació, transmissió i distribució.

La Llei del Servei Públic d'Energia Elèctrica en 1992, va permetre la participació de la inversió privada en el sector de la generació d'energia elèctrica a Mèxic sota la figura del productor independent o productor extern d'energia, autoabastament, cogeneració, importació i exportació.

Fins al mes de desembre de 2008, la Comissió Reguladora d'Energia havia atorgat 22 permisos sota la modalitat de producció independent, amb una capacitat autoritzada d'11.958 MW mitjançant cicles combinats. Els productors independents venen la seva energia de manera exclusiva a CFE, d'acord amb contractes de compromís de capacitat i energia associada de llarg termini.

Nota 4. Informació financera per segments

a) Format principal de presentació d'informació per segments: segments de negoci

Els segments de negoci de GAS NATURAL són:

- Distribució de gas. La distribució de gas engloba l'activitat de gas regulada, l'activitat retribuïda de distribució de gas i transport, els serveis d'accés de tercers a la xarxa, a més de les activitats connexes amb la distribució. Fins el 30 de juny de 2008 també incloïa el subministrament a tarifa que, tal com s'indica a la nota 3.a), ha passat a ser subministrat en el mercat liberalitzat com subministrament d'últim recurs.

La distribució de gas inclou les vendes a clients regulats a Espanya (fins a 30 de juny de 2008), Llatinoamèrica i Itàlia a preus regulats. Els clients regulats resideixen en països on el mercat del gas natural no ha estat liberalitzat, com és el cas de Llatinoamèrica, o clients que resideixen en països on el mercat del gas natural ha estat liberalitzat però han optat per romandre dins del mercat regulat.

- Electricitat. Inclou la generació d'electricitat mitjançant centrals de cicle combinat, projectes de cogeneració i de generació eòlica a Espanya, Puerto Rico i Mèxic (com a conseqüència de la combinació de negocis realitzada el 27 de desembre de 2007) i la comercialització d'electricitat a Espanya a clients del mercat liberalitzat.

- *Upstream & midstream* (UP & MID):

Upstream. Inclou l'exploració de gas i les activitats de producció i transport de gas des del moment de la seva extracció fins a la seva arribada a la planta de líquefacció i el procés de líquefacció.

Midstream. Inclou les activitats de la cadena de valor de Gas Natural Liquefacció (GNL) des de la seva sortida dels països exportadors (plantes de líquefacció) fins als punts d'entrada dels mercats finals.

Aquestes activitats inclouen el transport del GNL des de la planta de líquefacció mitjançant transport marítim, el procés de regasificació i l'operació del gasoducte Magrib-Europa.

- Majoristes i minoristes (M&M). Inclou la comercialització de gas natural a clients majoristes i minoristes del mercat liberalitzat espanyol (incloent el subministrament d'últim recurs a partir de l'1 de juliol de 2008), a més del subministrament de productes i serveis relacionats amb el gas a Espanya. Així mateix, inclouen les vendes de gas natural a majoristes fora d'Espanya.

Els resultats per segments pels exercicis de referència són els següents:

2008	Distribució de gas				Electricitat				M&M	UP&MID	Altres	Total
	Espanya	Llatino-amèrica	Itàlia	Total	Espanya	Mèxic	P. Rico	Total				
INCN segments (*)	1.711	2.531	164	4.406	1.898	671	149	2.718	8.220	284	167	15.795
INCN entre segments (*)	(993)	-	-	(993)	(461)	-	-	(461)	(504)	(157)	(136)	(2.251)
INCN consolidat (*)	718	2.531	164	3.413	1.437	671	149	2.257	7.716	127	31	13.544
Ebitda (*)	886	467	36	1.389	366	97	53	516	465	185	9	2.564
Dotació a l'amortització	(303)	(94)	(27)	(424)	(98)	(63)	(18)	(179)	(8)	(49)	(66)	(726)
Dotació a provisions	(10)	(10)	(1)	(21)	(6)	-	-	(6)	(19)	-	2	(44)
Resultat d'explotació	573	363	8	944	262	34	35	331	438	136	(55)	1.794
Resultat financer net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(249)
Resultat mètode participació	5	-	-	5	1	-	-	1	-	-	-	6
Resultat abans d'impostos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.551
Impost sobre beneficis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(379)
Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.172

2007	Distribució de gas				Electricitat				M&M	UP&MID	Altres	Total
	Espanya	Llatino-amèrica	Itàlia	Total	Espanya	Mèxic	P. Rico	Total				
INCN segments (*)	2.116	1.766	151	4.033	1.127	-	144	1.271	6.037	259	154	11.754
INCN entre segments (*)	(541)	-	-	(541)	(87)	-	-	(87)	(756)	(151)	(126)	(1.661)
INCN consolidat (*)	1.575	1.766	151	3.492	1.040	-	144	1.184	5.281	108	28	10.093
Ebitda (*)	863	425	35	1.323	279	-	59	338	446	158	12	2.277
Dotació a l'amortització	(285)	(94)	(24)	(403)	(79)	-	(18)	(97)	(8)	(46)	(97)	(651)
Dotació a provisions	(6)	(18)	(9)	(33)	(5)	-	-	(5)	(10)	(6)	(5)	(59)
Resultat d'explotació	572	313	2	887	195	-	41	236	428	106	(90)	1.567
Resultat financer net	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(160)
Resultat mètode participació	6	-	-	6	2	-	-	2	-	-	-	8
Resultat abans d'impostos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.415
Impost sobre beneficis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(359)
Resultat de l'exercici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.056

(*) INCN correspon a l'import net de la xifra de negocis. L'Ebitda es calcula com el resultat d'explotació més la dotació a l'amortització i la dotació de provisions operatives.

Els actius, inversions comptabilitzades pel mètode de participació, passius i inversions, incloent-hi les altes per combinacions de negocis, per segments són els següents:

A 31.12.2008	Actius	Inversions mètode de la participació	Passius	Inversió/ combinacions de negoci
Distribució de gas	7.103	36	(1.631)	722
Espanya	4.443	36	(982)	461
Llatinoamèrica	1.948	-	(393)	141
Itàlia	712	-	(256)	120
Electricitat	4.229	6	(504)	420
Espanya	2.881	6	(264)	377
Mèxic	1.126	-	(175)	36
Puerto Rico	222	-	(65)	7
Majorista i minorista	2.339	-	(2.387)	13
<i>Upstream & midstream</i>	1.070	-	(61)	29
Altres	431	-	(484)	81
Total	15.172	42	(5.067)	1.265

A 31.12.2007	Actius	Inversions mètode de la participació	Passius	Inversió/ combinacions de negoci
Distribució de gas	6.960	32	(1.642)	688
Espanya	4.249	32	(1.083)	451
Llatinoamèrica	2.074	-	(322)	124
Itàlia	637	-	(237)	113
Electricitat	3.842	6	(487)	1.369
Espanya	2.530	6	(236)	331
Mèxic	1.095	-	(180)	1.030
Puerto Rico	217	-	(71)	8
Majorista i minorista	1.762	-	(1.159)	15
<i>Upstream & midstream</i>	1.061	-	(121)	159
Altres	410	-	(463)	71
Total	14.035	38	(3.872)	2.302

Els actius per segments consisteixen principalment en immobilitzat material, immobilitzat intangible, existències, derivats designats com a cobertura de transaccions comercials futures, clients, deutors i efectiu i altres mitjans líquids equivalents. Exclouen els saldos deutors amb Hisenda Pública, els actius financers i els derivats per negociació o cobertura de préstecs. Els actius no considerats ascendeixen a 3.551 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 i a 1.347 milions d'euros a 31 de desembre 2007.

Els passius per segments consisteixen en passius d'explotació (incloent derivats designats com a operacions de cobertura per transaccions futures). Exclouen conceptes com Hisenda Pública creditora, deute financer i els derivats de cobertura corresponents. Els passius no considerats ascendeixen a 6.977 milions d'euros a desembre de 2008 i a 5.121 milions d'euros a desembre de 2007.

La inversió inclou l'immobilitzat intangible (Nota 5) i l'immobilitzat material (Nota 6).

b) Format secundari de presentació d'informació per segments: segments geogràfics

El domicili de GAS NATURAL, on resideix l'operativa principal, està ubicat a Espanya. Les àrees d'operacions abasten principalment la resta d'Europa (Itàlia i França), Llatinoamèrica, Puerto Rico, els Estats Units d'Amèrica i el Magrib.

L'import net de la xifra de negoci de GAS NATURAL assignat segons el país de destinació es detalla en el quadre següent:

	2008	2007
Espanya	8.578	7.160
Resta d'Europa	419	314
Llatinoamèrica	3.201	1.797
Puerto Rico	149	144
Estats Units d'Amèrica	728	590
Altres	469	88
Total	13.544	10.093

Els actius de GAS NATURAL, que inclouen els actius d'explotació segons descripció anterior i les inversions comptabilitzades aplicant el mètode de la participació assignats, segons la ubicació dels mateixos són els següents:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Espanya	10.712	9.511
Resta d'Europa	858	731
Llatinoamèrica	3.074	3.169
Puerto Rico	223	217
Magrib	377	445
Total	15.244	14.073

Les inversions en actius materials i altres actius intangibles de GAS NATURAL assignades segons la ubicació dels actius són:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Espanya	936	888
Resta d'Europa	69	58
Llatinoamèrica	178	124
Puerto Rico	7	8
Magrib	19	133
Total	1.209	1.211

Nota 5. Immobilitzat intangible

El moviment produït en els exercicis 2008 i 2007 en l'immobilitzat intangible és el següent:

	Concessions i altres drets d'ús	Aplicacions informàtiques	Altres immobilitzat immaterial	Subtotal	Fons de comerç	Total
Cost brut	1.164	355	241	1.760	441	2.201
Fons d'amortització	(323)	(229)	(20)	(572)	-	(572)
Valor net comptable a 1.1.2007	841	126	221	1.188	441	1.629
Inversió	3	55	5	63	-	63
Desinversió	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Dotació a l'amortització	(49)	(45)	(18)	(112)	-	(112)
Diferències de conversió	(16)	-	-	(16)	(22)	(38)
Combinacions de negoci i altres (Nota 28)	-	-	-	-	122	122
Reclassificacions i altres	-	-	(27)	(27)	-	(27)
Valor net comptable a 31.12.2007	779	136	180	1.095	541	1.636
Cost brut	1.126	409	205	1.740	541	2.281
Fons d'amortització	(347)	(273)	(25)	(645)	-	(645)
Valor net comptable a 1.1.2008	779	136	180	1.095	541	1.636
Inversió	4	69	68	141	-	141
Desinversió	-	(1)	-	(1)	-	(1)
Dotació a l'amortització	(49)	(49)	(6)	(104)	-	(104)
Diferències de conversió	(61)	(2)	-	(63)	2	(61)
Combinacions de negoci i altres (Nota 28)	-	-	-	-	3	3
Reclassificacions i altres	3	1	(1)	3	-	3
Valor net comptable a 31.12.2008	676	154	241	1.071	546	1.617
Cost brut	1.071	434	271	1.776	546	2.322
Fons d'amortització	(395)	(280)	(30)	(705)	-	(705)
Valor net comptable a 31.12.2008	676	154	241	1.071	546	1.617

En l'epígraf de Concessions i altres drets d'ús s'inclou:

- El dret d'ús del gasoducte Magrib-Europa, mitjançant el qual GAS NATURAL utilitza en exclusiva el gasoducte de transport, i té l'obligació de mantenir i millorar, en el necessari, aquest gasoducte. El valor net comptable d'aquest dret puja a 357 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (362 milions d'euros a 31 de desembre de 2007). Aquest dret finalitzarà el 2021 i podrà ser renovat.
- Acords de concessió mitjançant els quals GAS NATURAL opera a la distribució de gas natural a Llatinoamèrica, generalment amb terminis superiors a 30 anys, prorrogables. Aquests acords contenen disposicions per a l'ús de vies públiques pel subministrament directe de gas als consumidors finals, així com per a la construcció i manteniment de les instal·lacions de gas. Existeixen també obligacions de connexió d'acord amb la normativa d'aplicació. Al venciment dels acords de concessió, existeix una obligació legal de transmetre la titularitat de la xarxa a canvi d'una compensació apropiada. Cal destacar els següents acords de concessió:
 - a) Concessió de distribució de gas a l'àrea metropolitana de Rio de Janeiro que ascendeix a 158 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (210 milions d'euros a 31 de desembre de 2007). La concessió finalitzarà el 2027 i podrà ser renovada.

b) Concessió de distribució de gas al sud de l'estat de São Paulo que ascendeix a 125 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (162 milions d'euros a 31 de desembre de 2007). La concessió finalitzarà l'any 2030 i podrà ser renovada.

L'epígraf Altre immobilitzat intangible inclou principalment projectes en desenvolupament per a parcs de generació eòlica nous que ascendeixen a 79 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (81 milions d'euros a 31 de desembre de 2007), el cost de l'adquisició dels drets de regasificació en exclusiva a Puerto Rico que ascendeixen a 61 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (65 milions d'euros a 31 de desembre de 2007) i els drets d'emissió adquirits per 60 milions d'euros (1 milió d'euros a 31 de desembre de 2007).

Els principals moviments de fons de comerç en els exercicis 2008 i 2007 es descriuen a la Nota 28. En l'exercici 2007 es va adquirir el 28% de participació en el capital de les societats dependents Invergás, S.A., Gas Natural sbg Argentina, S.A., Natural Energy, s.A. i Natural Servicios, s.A. que donà lloc a un fons de comerç de 27 milions d'euros.

El fons de comerç s'assigna a les unitats generadores d'efectiu (UGE) de GAS NATURAL identificades segons el país d'explotació i el segment comercial de negoci. Es presenta a continuació un resum per segments de l'assignació del fons de comerç.

	A 31.12.2008				A 31.12.2007			
	Distribució de gas	Electricitat	UP&MID	Total	Distribució de gas	Electricidad	UP&MID	Total
Espanya	-	118	2	120	-	118	2	120
Itàlia	143	-	-	143	140	-	-	140
Argentina	26	-	-	26	27	-	-	27
Puerto Rico	-	122	-	122	-	115	-	115
Mèxic	25	89	-	114	30	84	-	114
Brasil	21	-	-	21	25	-	-	25
	215	329	2	546	222	317	2	541

Les proves de deteriorament s'han realitzat el 31 de desembre de 2008 i 2007. De l'anàlisi del deteriorament del fons de comerç realitzat no es va deduir que fos probable que sorgís cap deteriorament en un període futur.

Nota 6. Immobilitzat material

El moviment durant els exercicis 2008 i 2007 en els diferents comptes d'immobilitzat material i de les seves corresponents amortitzacions acumulades i provisions ha estat el següent:

	Terrenys i construccions	Vaixells en règim d'arrendament financer	Instal·lacions de gas	Plantes de cicles combinats	Parcs de generació eòlica	Exploració i desenvolupament	Altres immobilitzats	Inmobilitzat en curs	Total
Cost brut	220	352	8.164	1.492	379	116	486	623	11.832
Fons d'amortització	(62)	(39)	(3.110)	(170)	(54)	(37)	(254)	-	(3.726)
Valor net comptable a 1.1.2007	158	313	5.054	1.322	325	79	232	623	8.106
Inversió	18	81	527	55	13	62	26	366	1.148
Desinversió	(1)	-	(7)	(2)	-	(2)	(29)	-	(41)
Dotació a l'amortització	(7)	(12)	(375)	(72)	(18)	(5)	(50)	-	(539)
Diferències de conversió	(3)	-	(33)	(45)	-	(6)	(8)	(3)	(98)
Combinacions de negoci (Nota 28)	13	-	56	1.015	-	4	2	1	1.091
Reclassificacions i altres	3	-	84	374	25	(62)	140	(526)	38
Valor net comptable a 31.12.2007	181	382	5.306	2.647	345	70	313	461	9.705
Cost brut	249	433	8.760	2.873	416	112	594	461	13.898
Fons d'amortització	(68)	(51)	(3.454)	(226)	(71)	(42)	(281)	-	(4.193)
Valor net comptable a 1.1.2008	181	382	5.306	2.647	345	70	313	461	9.705
Inversió	10	-	560	48	2	14	21	413	1.068
Desinversió	(2)	-	(12)	-	(1)	-	(2)	(1)	(18)
Dotació a l'amortització	(8)	(15)	(395)	(145)	(22)	(4)	(33)	-	(622)
Diferències de conversió	(1)	-	(177)	60	-	1	-	(10)	(127)
Combinacions de negoci (Nota 28)	-	-	56	-	-	-	-	-	56
Reclassificacions i altres	(3)	-	113	3	5	(4)	(88)	(100)	(74)
Valor net comptable a 31.12.2008	177	367	5.451	2.613	329	77	211	763	9.988
Cost brut	248	433	9.208	3.001	429	123	475	763	14.680
Fons d'amortització	(71)	(66)	(3.757)	(388)	(100)	(46)	(264)	-	(4.692)
Valor net comptable a 31.12.2008	177	367	5.451	2.613	329	77	211	763	9.988

Els vaixells pel transport de gas natural líquid han estat adquirits en virtut de contractes d'arrendament financer (Nota 17). El desembre de 2007 es va adquirir un vaixell de 138.000 m³ de capacitat a través d'un contracte de *time-charter* amb una durada de 25 anys, ampliable per períodes consecutius de 5 anys, i que representa una inversió conjunta de 162 milions d'euros corresponent al valor actual dels pagaments compromesos per Repsol YPF (50%) i GAS NATURAL (50%).

En exploració i desenvolupament s'inclou a 31 de desembre de 2008 el valor net comptable d'Inversions en zones amb reserves per 31 milions d'euros i Costos d'exploració per 46 milions d'euros.

L'immobilitzat en curs a 31 de desembre de 2008 inclou inversions realitzades a les plantes de cicle combinat a Màlaga, la posada en marxa de la qual s'estima per a l'exercici 2009, i al Port de Barcelona, la posada en marxa de la qual s'estima per a l'exercici 2010, per un import total de 522 milions d'euros (298 milions d'euros a 31 de desembre de 2007). El juliol de 2007 es va iniciar l'operativa comercial de la planta de cicle combinat de Plana del Vent (Tarragona).

Els interessos intercalaris activats en l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2008 en projectes d'immobilitzat durant la seva construcció ascendeixen a 25 milions d'euros (17 milions d'euros a 31 de desembre de 2007). Els interessos intercalaris en l'exercici 2008 representen el 8,2% del total dels costos financers per endeutament net (8,5% per a l'exercici corresponent a 31 de desembre de 2007).

GAS NATURAL manté a 31 de desembre de 2008 compromisos d'inversió per 316 milions d'euros, bàsicament per la construcció de plantes de generació elèctrica per cicles combinats i pels projectes d'*upstream*. Així mateix, existeix un compromís conjuntament amb Repsol YPF, S.A. per contractar un vaixell criogènic pel transport de gas natural líquid amb una capacitat de 138.000 m³, l'entrada en funcionament del qual està prevista per a l'exercici 2009.

A 31 de desembre de 2008 GAS NATURAL no disposava d'immobles d'inversió.

L'immobilitzat material inclou elements en ús totalment amortitzats per import de 716 milions d'euros.

És política de GAS NATURAL contractar totes les pòlisses d'assegurances que s'estimin necessàries per donar cobertura als possibles riscos que poguessin afectar els elements d'immobilitzat material.

Nota 7. Inversions comptabilitzades pel mètode de la participació

El moviment en els exercicis 2008 i 2007 de les inversions comptabilitzades pel mètode de la participació és el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	38	34
Participació en el resultat de l'exercici	6	8
Dividends rebuts	(1)	(2)
Desinversions	-	(2)
Altres	(1)	-
Saldo final	42	38

El febrer de 2007 es va vendre la participació del 24,2% en el capital de Burgalesa de Generación Eólica, S.A.

Les dades més significatives corresponents a les associades, consolidades pel mètode de la participació, cap de les quals cotitza en borsa, són els següents:

	País	Actiu	Passiu	Ingrés	Resultat	Participació
2008						
Enervent, S.A.	Espanya	22	16	7	2	26,0%
Gas Aragón, S.A.	Espanya	131	67	55	10	35,0%
Kromschroeder, S.A.	Espanya	16	4	18	-	42,5%
Oficina de Cambios de Suministrador, S.A.	Espanya	-	-	-	-	20,0%
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	11	2	5	2	20,0%
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A. (1)	Espanya	10	6	4	2	18,0%
Torre Marenstrum, S.L.	Espanya	77	57	6	-	45,0%
2007						
Enervent, S.A.	Espanya	24	18	6	2	26,0%
Gas Aragón, S.A.	Espanya	123	82	74	17	35,0%
Kromschroeder, S.A.	Espanya	19	6	25	1	42,5%
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	11	4	3	3	20,0%
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A. (1)	Espanya	11	8	2	2	18,0%
Torre Marenstrum, S.L.	Espanya	78	58	6	-	45,0%

(1) Consolidada pel mètode de la participació tot i que el percentatge de participació es situa per sota del 20%, ja que GAS NATURAL té una representació significativa en la seva gestió.

Nota 8. Actius financers

El detall dels actius financers, excloent Deutors comercials i altres comptes a cobrar (Nota 10) i Efectius i altres actius líquids equivalents (Nota 11), a 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per naturalesa i categoria és el següent:

El 31 desembre 2008	Valor raonable con amb canvis en resultats	Disponibles para a la venda	Préstecs i partides a a cobrar	Inversions mantingudes fins el venciment	Derivats de cobertura	Total
Instruments de patrimoni	-	2.599	-	-	-	2.599
Derivats (Nota 16)	-	-	-	-	4	4
Altres actius financers	-	-	215	2	-	217
Actius financers no corrents	-	2.599	215	2	4	2.820
Derivats (Nota 16)	36	-	-	-	7	43
Altres actius financers	169	-	95	53	-	317
Actius financers corrents	205	-	95	53	7	360
Total actius financers a 31 desembre 2008	205	2.599	310	55	11	3.180

El 31 desembre 2007	Valor raonable con amb canvis en resultats	Disponibles para a la venda	Préstecs i partides a a cobrar	Inversions mantingudes fins el venciment	Derivats de cobertura	Total
Instruments de patrimoni	-	298	-	-	-	298
Derivats (Nota 16)	-	-	-	-	33	33
Altres actius financers	150	-	186	52	-	388
Actius financers no corrents	150	298	186	52	33	719
Derivats (Nota 16)	-	-	-	-	6	6
Altres actius financers	-	-	54	-	-	54
Actius financers corrents	-	-	54	-	6	60
Total actius financers a 31 desembre 2007	150	298	240	52	39	779

Actius financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats

Els instruments financers valorats a valor raonable amb canvis en resultats recullen imposicions financeres amb venciment 2009 per un import de 158 milions d'euros que han meritat un interès del 2,57%. Per a aquestes imposicions no s'han identificat canvis en el valor raonable derivats del risc de crèdit associat a l'instrument.

També s'inclou la valoració a valor raonable dels contractes d'*Equity Swap* sobre 85.886.762 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 9,40% del capital social, i del contracte de compravenda a termini subscrit a preu fix amb Caja Navarra sobre 2.721.000 accions d'Unión Fenosa, S.A., representatives del 0.297% del capital social, tots ells esmentats a la Nota 2.2.e). El diferencial entre el valor de mercat de l'actiu de referència i el preu contractat s'ha registrat en el compte de resultats, dins l'epígraf Variacions de valor raonable d'instruments financers (Nota 26).

Actius financers disponibles per a la venda

El moviment en els exercicis 2008 i 2007 dels actius financers disponibles per a la venda és el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	298	368
Augments	2.459	4
Desinversions	(32)	(124)
Ajust a valor raonable	(126)	51
Diferències de conversió	(1)	-
Altres	1	(1)
Saldo final	2.599	298

En actius financers disponibles per a la venda s'inclouen els següents actius:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Participacions cotitzades	2.571	239
Participacions no cotitzades	28	31
Fons d'inversió mobiliària	-	28
	2.599	298

La principal variació de l'exercici 2008, es produeix com a conseqüència de la compra del 14,72% de la societat Unió Fenosa, S.A. (Nota 2.2.e) per un import total de 2.457 milions d'euros. Aquesta participació s'ha ajustat al valor de cotització al tancament de l'exercici (17,73 euros per acció) amb efecte en l'epígraf Ajustos per canvis de valor de patrimoni per un import de 72 milions d'euros abans de l'efecte impositiu (net d'impostos puja a 51 milions d'euros). No s'ha considerat necessari registrar una pèrdua per deteriorament de valor d'aquesta inversió amb càrrec al compte de resultats per considerar que existeixen plusvàlues tàcites en el moment de l'adquisició i subsisteixen a la data de formulació dels comptes anuals consolidats.

El 30 de juliol de 2008 es va procedir a la venda de la participació del 14,77% en el capital de Transportadora Colombiana de Gas S.A., ESP per 11 milions d'euros, que va generar un benefici net de 8 milions d'euros.

A 31 de desembre de 2008 la participació de GAS NATURAL a Enagás, S.A. era del 5% d'acord amb el que disposa la Llei 62/2003 de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, la qual estableix que cap persona física o jurídica podrà participar directament o indirectament en l'accionariat d'aquesta entitat en una proporció superior al 5% del capital social. D'acord amb el que estableix la Llei 12/2007, de 2 de juliol, les persones físiques o jurídiques que realitzin activitats en sector gasista no podran exercir drets polítics en el Gestor Tècnic del Sistema, condició atribuïda a Enagás, S.A., per sobre del 1%. Segons el valor de cotització de Enagás, S.A. a 31 de desembre de 2008 de 15,56 euros per acció (19,99 euros per acció a 31 de desembre de 2007), la valoració de la participació puja a 186 milions d'euros (239 milions d'euros a 31 de desembre de 2007).

El 17 de maig de 2007 es va procedir a la venda de la participació del 9,38% en el capital de Naturgas Energia Grup, S.A. per 122 milions d'euros, que va generar un benefici net de 65 milions d'euros, reduint les reserves d'Ajustos per canvis de valor.

Préstecs i partides a cobrar

La composició a 31 de desembre de 2008 i 2007 es mostra a continuació:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Crèdits comercials	89	81
Fiances i dipòsits	53	52
Deutors ingressos capacitat	57	50
Altres crèdits	16	3
Préstecs i partides a cobrar no corrents	215	186
Crèdits comercials	47	47
Dividend a cobrar	41	3
Altres crèdits	7	4
Préstecs i partides a cobrar corrents	95	54
Total	310	240

El desglossament per venciments a desembre de 2008 i 2007 és el següent:

Venciments	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Abans d'1 any	95	54
Entre 1 any i 5 anys	127	58
Més de 5 anys	88	128
Total	310	240

Els crèdits comercials inclouen, principalment, crèdits per la venda d'instal·lacions de calefacció i gas finançades a llarg termini.

Els tipus d'interès corresponents (entre 7,75% i 9% per crèdits entre 1 i 5 anys) s'ajusten als tipus d'interès del mercat per a préstecs d'aquesta classe i durada per la qual cosa el seu valor raonable i el seu valor comptable no difereixen de manera significativa.

En Deutors ingressos capacitat, es recullen els ingressos pendents de facturar reconeguts per la linealització en el període de vigència dels contractes de cessió de capacitat de generació a Mèxic i Puerto Rico.

S'inclou en Altres crèdits no corrents i corrents el valor actual dels imports diferits pendents de cobrament de la venda de les participacions esmentada en la Nota 17 a Chemo España, S.L. per import de 22 milions de dòlars nord-americans, amb venciments entre 2009 i 2013.

Inversions mantingudes fins al venciment

Els instruments financers mantinguts fins al venciment recullen imposicions financeres per 54 milions d'euros, dels quals 53 milions d'euros tenen venciment 2009, que han meritat un interès del 4,76%.

Derivats de cobertura

A la Nota 16 es recull el detall dels instruments financers derivats.

Nota 9. Existències

El desglossament de les existències és el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Gas natural i gas natural líquat	480	376
Materials i altres existències	80	86
Total	560	462

Les existències de gas inclouen bàsicament les existències en els emmagatzemaments subterranis, en trànsit marítim, en plantes i en gasoductes.

Nota 10. Deutors comercials i altres comptes a cobrar

La composició d'aquest epígraf és la següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Clients	2.464	2.172
Comptes a cobrar d'empreses vinculades (1)	89	80
Provisió per depreciació de deutors	(183)	(175)
Clients per vendes i prestacions de serveis	2.370	2.077
Administracions públiques	78	92
Pagaments anticipats	62	47
Instruments financers derivats (Nota 16)	60	5
Deutors varis	198	138
Altres deutors	398	282
Actiu per impost corrent	17	13
Total	2.785	2.372

(1) Grup Repsol YPF i Grup Suez (GDF-Suez a 31.12.08)

El moviment de la provisió per depreciació de deutors és el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	(175)	(153)
Dotació neta de l'exercici	(41)	(42)
Baixes	18	18
Diferències de conversió i altres	15	2
Saldo final	(183)	(175)

Amb caràcter general, les facturacions pendents de cobrament no meriten interessos, estant establert el seu venciment en un període mig de quinze dies.

Nota 11. Efectiu i altres mitjans líquids equivalents

Efectiu i altres mitjans líquids equivalents al efectiu inclou:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Tresoreria	122	55
Inversions a curt termini (Espanya i resta d'Europa)	87	13
Inversions a curt termini (Llatinoamèrica)	40	84
Total	249	152

Les inversions a curt termini són molt líquides (menys de 10 dies) i amb un tipus d'interès efectiu ponderat de 4,4% el desembre de 2008 (5,9% el desembre de 2007).

Els tipus d'interès efectius mig ponderats de les inversions a curt termini són:

- Espanya: 3,6% al desembre 2008 i 4,0% el desembre 2007.

- Llatinoamèrica: 7,3% al desembre 2008 i 6,3% el desembre 2007.

Nota 12. Patrimoni

La composició i el moviment d'aquest epígraf és la següent:

Patrimoni atribuïble als accionistes de la societat							
	Capital social	Reserves	Resultat de l'exercici	Ajustos per canvis de valor	Subtotal	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
Balanç a 1.1.2007	448	4.133	855	216	5.652	344	5.996
Dividend	-	390	(855)	-	(465)	(70)	(535)
Ingressos i despeses reconegudes	-	-	960	(77)	883	94	977
Adquisició d'interessos minoritaris	-	-	-	-	-	(11)	(11)
Balanç a 31.12.2007	448	4.523	960	139	6.070	357	6.427
Dividend	-	427	(960)	-	(533)	(82)	(615)
Ingressos i despeses reconegudes	-	(7)	1.057	(211)	839	69	908
Altres variacions	-	-	-	-	-	1	1
Balanç a 31.12.2008	448	4.943	1.057	(72)	6.376	345	6.721

Capital social

A 31 de desembre de 2008 i a 31 de desembre de 2007 el nombre autoritzat total d'accions ordinàries és de 447.776.028 accions representades mitjançant anotacions en compte amb un valor nominal d'1 euro per acció. Totes les accions emeses estan totalment desemborsades i amb els mateixos drets polítics i econòmics.

El Consell d'Administració de la societat, per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes, celebrada el dia 16 de maig de 2007, de conformitat amb l'article 153, 1, b) de la Llei de Societats Anònimes, va ser autoritzat per augmentar el capital social com a màxim en 223.888.014 euros dins del termini de 5 anys, mitjançant desemborsament dinerari i en una o diverses vegades sense necessitat de nova autorització.

Per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 21 de maig de 2008, el Consell d'Administració va ser autoritzat per tal que en un termini no superior als divuit mesos, pogués adquirir a títol onerós, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social, accions de la societat que estiguin totalment desemborsades, sense que mai es superi, entre les accions adquirides per la societat i les que tinguessin les societats dominades, l'esmentat percentatge. El preu mínim i màxim d'adquisició serà el de cotització en el Mercat Continu de les Borses de Valors espanyoles amb una oscil·lació en més o en menys d'un 5%.

Durant els exercicis 2008 i 2007 no s'han realitzat transaccions amb accions pròpies.

La totalitat de les accions de Gas Natural SDG, S.A. estan admeses a cotització en les quatre Borses Oficials espanyoles, cotitzen en el mercat continu i formen part del Ibex35.

La cotització a la fi de l'exercici 2008 de les accions de Gas Natural SDG, S.A. es va situar en 19,29 euros (40,02 euros a 31 de desembre de 2007). Així mateix, la participada, Gas Natural BAN, S.A. té admeses a cotització a la Borsa de Buenos Aires (Argentina) 159.514.583 accions que representen el 49% de la seva totalitat la cotització de les quals a 31 de desembre de 2008 ascendeix a 1,22 pesos per acció (2,53 pesos per acció a 31 de desembre de 2007).

Les participacions més rellevants en el capital social de Gas Natural SDG, S.A. a 31 de desembre de 2008 són les següents:

Participació en el capital social %	
Grup "la Caixa" (Criteria CaixaCorp, S.A.)	37,46
Grup Repsol YPF	30,85
Grup GDF-Suez	8,84
Caixa d'Estalvis de Catalunya	3,03

El 22 de juliol de 2008 s'ha conclòs el procés de fusió dels Grups Gaz de France i Suez, resultant el Grup GDF-Suez.

El 28 d'octubre de 2008 el Grup GDF-Suez i Criteria CaixaCorp, S.A. van adquirir el 5,03% de Gas Natural SDG, S.A., fins a aquesta data propietat de Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, S.A. (HISUSA), en la mateixa proporció en la que participen en HISUSA (51% pel Grup GDF-Suez i 49% per Criteria CaixaCorp, S.A.).

Reserves:

L'epígraf de Reserves inclou, entre altres, les següents reserves:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Reserva legal (a)	90	90
Reserva estatutària (b)	68	68
Reserva de revalorització (c)	225	225
Reserva per redenominació en euros (d)	1	1

a) Reserva legal

D'acord amb el que disposa el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes s'ha de destinar una xifra igual al 10% dels beneficis a aquesta reserva fins que representi, com a mínim, el 20% del capital social. La reserva legal es pot utilitzar per augmentar el capital en la part que superi el 10% del capital ja augmentat.

Excepte per a la finalitat esmentada, i sempre que no superi el 20% del capital social, la reserva legal únicament es pot utilitzar per compensar pèrdues i sempre que no hi hagi altres reserves disponibles suficients per a aquest fi.

b) Reserva estatutària

En virtut dels Estatuts Socials de Gas Natural SDG, S.A., el 2% del benefici net de l'exercici s'ha d'assignar a la reserva estatutària fins que aquesta assoleixi, almenys, el 10% del capital social.

c) Reserva de revalorització

La reserva de revalorització es pot destinar a l'eliminació de resultats comptables negatius, o a l'ampliació del capital social o reserves de lliure disposició, sempre que la plusvàlua monetària hagi estat realitzada. S'entendrà realitzada la plusvàlua en la part corresponent a l'amortització comptabilitzada quan els elements patrimonials actualitzats hagin estat transmesos o quan hagin estat donats de baixa en els llibres de comptabilitat.

d) Reserva per redenominació en euros

D'acord amb el que disposa la Llei 46/1998 sobre introducció de l'euro es va constituir una reserva indisponible relacionada amb la redenominació a euros de les accions que constitueixen el capital social de la societat.

Guanys per acció

Els guanys bàsics per acció es calculen dividint el benefici atribuïble a Accionistes de la societat dominant entre el nombre mig ponderat de les accions ordinàries en circulació durant l'any.

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Benefici atribuïble a accionistes de la societat dominant	1.057	959
Nombre mig ponderat d'accions ordinàries en circulació (milions)	448	448
Guanys per acció (en euros):		
Bàsics	2,36	2,14
Diluïts	2,36	2,14

La societat no té emissions d'instruments financers que puguin diluir el benefici per acció.

Dividends

El Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. va acordar, en la seva reunió del 30 de novembre de 2007, distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2007 de 0,43 euros per acció, per un import total de 193 milions d'euros, pagat a partir del dia 8 gener de 2008.

La Junta General d'Accionistes celebrada el 21 de maig del 2008 va aprovar la següent distribució del benefici net de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici 2007:

Base de repartiment

Pèrdues i guanys	746
------------------	-----

Distribució

A reserva voluntària	235
A dividend	511

El Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. va acordar, en la seva reunió del 28 de novembre de 2008, distribuir un dividend a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2008 de 0,48 euros per acció, per un import total de 215 milions d'euros, a pagar a partir del dia 8 de gener de 2009.

La societat comptava, a la data d'aprovació del dividend a compte, amb la liquiditat necessària per procedir al seu pagament d'acord amb els requisits dels articles 194.3 i 216 del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes.

L'estat comptable provisional formulat pels administradors a 28 de novembre de 2008 és el següent:

Resultat després d'impostos	676
Previsió de pagament a compte	215
Liquiditat de tresoreria	464
Línies de crèdit no disposades	1.350
Liquiditat total	1.814

Amb data 30 de gener de 2009, el Consell d'Administració aprova la proposta que elevarà a la Junta General d'Accionistes de distribució del benefici net de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici 2008, que és la següent:

Base de repartiment

Perdues i guanys	992
------------------	-----

Distribució

A reserva voluntària	419
A dividend	573

Nota 13. Subvencions

El detall i els moviments produïts en subvencions de capital i altres ingressos diferits durant els exercicis 2008 i 2007 han estat els següents:

	Subvencions oficials	Ingressos per escomeses i ramals	Ingressos per desplaçament de xarxa amb càrrec a tercers	Altres	Total
A 1.01.2007	196	160	96	26	478
Finançament rebut	27	27	20	2	76
Aplicacions a resultats	(9)	(11)	(9)	(1)	(30)
Combinacions de negocis (Nota 28)	24	-	-	-	24
Diferències de conversió	-	(1)	(1)	(3)	(5)
A 31.12.2007	238	175	106	24	543
Finançament rebut	28	29	20	3	80
Aplicacions a resultats	(13)	(14)	(9)	(1)	(37)
Combinacions de negocis (Nota 28)	22	-	-	-	22
Diferències de conversió	-	(1)	-	(1)	(2)
A 31.12.2008	275	189	117	25	606

Nota 14. Provisions

El detall de les provisions a 31 de desembre de 2008 i 2007 és:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Provisions per obligacions amb el personal	69	87
Altres provisions	556	378
Provisions no corrents	625	465
Provisions corrents	146	65
Total	771	530

Provisions per obligacions amb el personal

A continuació s'inclou un desglossament de les provisions relatives a les obligacions amb el personal:

	Pensions	Altres obligacions amb el personal	Total
A 1.1.2007	57	21	78
Dotacions amb càrrec a resultats	6	2	8
Pagaments en l'exercici	(6)	-	(6)
Diferències de conversió	1	-	1
Variacions reconegudes directament en patrimoni	(1)	-	(1)
Altres aplicacions	7	-	7
A 31.12.2007	64	23	87
Dotacions amb càrrec a resultats	6	1	7
Pagaments en l'exercici	(8)	(18)	(26)
Diferències de conversió	(8)	-	(8)
Variacions reconegudes directament en patrimoni	15	-	15
Altres aplicacions	-	(6)	(6)
A 31.12.2008	69	-	69

Pensions

Desglossament per país	A 31.12.2008	A 31.12.2007	A 1.1.2007
Espanya ⁽¹⁾	33	27	21
Brasil ⁽²⁾	33	32	31
Itàlia	2	4	4
Mèxic	1	1	1
Total	69	64	57

1) Plans de pensions i altres prestacions posteriors a la relació laboral a Espanya

A 31 de desembre de 2008 i 31 de desembre de 2007, GAS NATURAL tenia en vigor els següents compromisos per a determinats empleats:

- Pensionistes (jubilats, persones discapacitades, vídues i orfes).
- Cobertura de jubilació i mort a favor de determinats empleats.
- Plans de jubilació anticipada.
- Sanitat i altres prestacions.
- Subsidi de gas.
- Determinades quantitats globals i pensions incloses en convenis col·lectius.
- Cobertura de defunció durant tota la vida per un col·lectiu determinat.

El detall de les provisions per a pensions i obligacions similars reconegudes en balanç, així com el moviment del valor actual de les obligacions i del valor raonable dels actius del pla és el següent:

Valor actual de les obligacions	2008	2007
Saldo inicial	182	189
Cost del servei de l'exercici	1	2
Cost d'interessos	9	10
Guanys i pèrdues actuàries	12	(7)
Beneficis pagats	(13)	(12)
Saldo final	191	182

Valor raonable actius del pla

Saldo inicial	155	168
Rendiment esperat	7	9
Aportacions	3	2
Guanys i pèrdues actuàries	6	(6)
Prestacions pagades	(13)	(11)
Altres	-	(7)
Saldo final	158	155

Provisions per pensions i obligacions similars	33	27
---	-----------	-----------

El rendiment real sobre actius del pla durant l'exercici 2008 va ser de 7 milions d'euros.

Les quantitats reconegudes al compte de resultats són les següents:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Cost de servei de l'exercici	1	2
Cost d'interessos	9	10
Rendiment previst dels actius del pla	(7)	(9)
Càrrec total en compte de resultats	3	3

El moviment en el passiu reconegut en el balanç és el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	27	21
Dotació amb càrrec al compte de resultats	3	3
Contribucions pagades	(3)	(3)
Variacions reconegudes directament en patrimoni	6	(1)
Altres aplicacions	-	7
Saldo final	33	27

Les principals categories d'actius, expressades en percentatge sobre el valor raonable total dels actius són les següents:

% sobre total	2008	2007
Bons	16,55	16,53
Immobles i altres actius	83,45	83,47

Els actius del pla són pòlisses d'assegurances aptes, els fluxos de les quals es corresponen amb les prestacions assegurades tant en els imports com en el calendari de pagaments (pòlisses de *matching*) amb rendibilitat garantida del pla.

L'import acumulat dels guanys i pèrdues actuàries reconeguts directament en patrimoni és negatiu en 4 milions d'euros per l'exercici 2008 (positiu en 2 milions d'euros per 2007).

Les hipòtesis actuàries van ser les següents:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Tipus de descompte (anual) (%)	5,0	5,0
Rendiment previst sobre actius de pla (anual) (%)	5,0	5,0
Incrementos futurs en salari (anual) (%)	3,0	3,0
Incrementos futurs en pensió (anual) (%)	2,5	2,5
Tipus d'inflació (anual) (%)	2,3	2,0
Taula de mortalitat	PERMF 2000	PERMF 2000

El rendiment previst dels actius del pla s'igualava a la taxa de descompte aplicada en la determinació del valor actual de les obligacions, ja que l'esmentada taxa s'ha determinat en base a una rendibilitat d'acord amb condicions de mercat a la data de valoració per bons corporatius d'alta qualificació creditícia.

2) Plans de pensions i altres prestacions posteriors a la relació laboral al Brasil

A 31 de desembre de 2008 i a 31 de desembre de 2007, GAS NATURAL té en vigor les següents prestacions per a determinats empleats a Brasil:

- Pla de prestacions definides posteriors a la relació laboral denominat "Pla Gassius", amb cobertura per a la jubilació, mort durant el treball i pensions per discapacitat i quantitats globals.
- Pla d'assistència sanitària posterior a la relació laboral.
- Altres plans de prestacions definides posteriors a la relació laboral que garanteix pensions temporals, pensions de vida i quantitats globals depenent dels anys de servei.

Les quantitats reconegudes en el balanç es determinen de la manera següent:

Valor actual de les obligacions	2008	2007
Saldo inicial	109	90
Cost del servei de l'exercici	-	-
Cost d'interessos	10	10
Guany i pèrdues actuàries	3	10
Beneficis pagats	(6)	(7)
Diferències de conversió	(21)	6
Saldo final	95	109
Valor raonable actius del pla		
Saldo inicial	77	59
Rendiment esperat	7	7
Aportacions	3	3
Guany i pèrdues actuàries	(6)	10
Prestacions pagades	(6)	(7)
Diferències de conversió	(13)	5
Saldo final	62	77
Provisions per pensions i obligacions similars	33	32

El rendiment real sobre actius del pla durant l'exercici 2008 no ha tingut impactes significatius.

Els actius de pla de pensions s'inverteixen de la manera següent:

	A 31.12.2008 (%)	A 31.12.2007 (%)
Títols	10,7	18,9
Bons	84,0	77,1
Terrenys	5,3	4,0
Total	100,0	100,0

Les quantitats reconegudes en el compte de resultats són les següents:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Cost de servei de l'exercici	-	-
Cost d'interessos	10	10
Rendiment previst dels actius del pla	(7)	(7)
Càrrec total en compte de resultats	3	3

El moviment en el passiu reconegut en el balanç és el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Saldo inicial	32	31
Diferències de conversió	(8)	1
Dotació amb càrrec al compte de resultats	3	3
Contribucions pagades	(3)	(3)
Variacions reconegudes directament en patrimoni	9	-
Saldo final	33	32

L'import acumulat dels guanys i pèrdues actuàrials reconeguts directament en patrimoni és de 3 milions d'euros en 2008 (12 milions el 2007).

Les principals hipòtesis actuàrials anuals van ser les següents:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Tipus de descompte (anual) (%)	10,8	10,5
Rendiment previst sobre actius de pla (anual) (%)	10,8	10,5
Incrementos futurs en salari (anual) (%)	6,5	6,0
Incrementos futurs en pensions (anual) (%)	0,0	0,0
Tipus d'inflació (anual) (%)	4,5	4,5
Taula de mortalitat	AT-83	AT-83

Altres provisions relatives a obligacions amb el personal

Les Altres obligacions amb el personal corresponen als compromisos retributius de caràcter diferit per a recompensar la permanència del personal directiu. Amb efectes 1 de gener de 2008 s'han substituït aquests compromisos per un pla d'aportació definida d'estalvi a la jubilació amb rendibilitat garantida, instrumentat a través d'assegurances col·lectives de compromisos per pensions.

Altres provisions corrents i no corrents

S'inclouen en aquest epígraf les provisions constituïdes per fer front a obligacions derivades principalment de reclamacions fiscals, així com també de litigis i arbitratges en curs. La informació sobre la naturalesa de les disputes amb tercers i la posició de l'entitat per a cada una d'elles es detalla en l'apartat de "Litigis i arbitratges" de la Nota 32.

També s'inclou en provisions corrents l'excés d'emissions sobre els drets assignats per un import de 60 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (sense impacte a 31 de desembre de 2007).

El moviment de les provisions corrents i no corrents és el següent:

	2008		2007	
	Provisions no corrents	Provisions corrents	Provisions no corrents	Provisions corrents
Saldo inicial	378	65	367	8
Dotacions/reversions amb càrrec a resultats				
Dotacions	171	59	137	1
Reversions	(6)	-	(22)	(2)
Pagaments en l'exercici	(10)	(12)	(40)	(6)
Combinacions de negoci (Nota 28)	1	-	1	-
Diferències de conversió	(1)	5	(5)	-
Traspassos i d'altres	23	29	(60)	64
Saldo final	556	146	378	65

En relació amb les provisions no corrents, donades les característiques dels riscos inclosos, no és possible determinar un calendari raonable de les dades de pagament.

Nota 15. Deute financer

La composició del deute financer a 31 de desembre de 2008 i 2007 és la següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Emissions d'obligacions i altres valors negociables	551	724
Deute financer amb entitats de crèdit	3.784	2.302
Instruments financers derivats	114	46
Altres passius financers	2	3
Deute financer no corrent	4.451	3.075
Emissions d'obligacions i altres valors negociables	231	70
Deute financer amb entitats de crèdit	683	899
Instruments financers derivats	10	27
Altres passius financers	10	8
Deute financer corrent	934	1.004
Total	5.385	4.079

El valor comptable i el valor raonable del deute financer no corrent és el següent:

	Valor comptable		Valor raonable	
	A 31.12.2008	A 31.12.2007	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Emissió d'obligacions i altres valors negociables	551	724	562	770
Deute Financer amb entitats de crèdit i altres passius financers	3.786	2.305	3.797	2.278

El valor raonable de deutes amb tipus d'interès fixos s'estima sobre la base dels fluxos de caixa descomptats sobre els terminis restants d'aquest deute. Els tipus de descompte es van determinar sobre els tipus de mercat disponibles a 31 de desembre de 2008 i a 31 de desembre de 2007 sobre deute financer amb característiques de venciment i crèdit similars.

El moviment del deute financer és el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	4.079	3.218
Diferències de conversió	(102)	(59)
Increment/(decrement) de deute financer	1.408	920
Saldo final	5.385	4.079

En l'exercici 2008 i en l'exercici 2007 l'evolució dels valors representatius del deute ha estat la següent:

	A 1.1.2008	Emissions	Recompres o reemborsaments	Ajustos por tipus de canvi i altres	A 31.12.2008
Emesos en un estat membre de la Unió Europea	753	602	(602)	1	754
Emesos fora d'un estat membre de la Unió Europea	41	-	(14)	1	28
Total	794	602	(616)	2	782

	A 1.1.2007	Emissions	Recompres o reemborsaments	Ajustos por tipus de canvi i altres	A 31.12.2007
Emesos en un estat membre de la Unión Europea	756	-	(3)	-	753
Emesos fora d'un estat membre de la Unió Europea	56	-	(11)	(4)	41
Total	812	-	(14)	(4)	794

A 31 de desembre de 2008, les disponibilitats de liquiditat arriben als 10.095 milions d'euros, considerant l'efectiu i altres actius líquids equivalents per un import de 249 milions d'euros (Nota 11), les imposicions financeres classificades com mantingudes fins al venciment i valor raonable amb canvi en resultats per un import de 212 milions d'euros (Nota 8) i les línies de crèdit i emissions de deute no disposades per un import de 9.634 milions d'euros. Aquests imports no inclouen el finançament compromès per a l'adquisició d'Unión Fenosa S.A., que a 31 de desembre de 2008 està disponible però no disposat per 16.585 milions d'euros.

Les taules següents descriuen el deute financer consolidat brut per instrument a 31 de desembre de 2008 i a 31 de desembre de 2007 i el seu calendari de venciments, considerant l'impacte de la cobertura dels derivats.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i següents	Total
A 31 de desembre de 2008							
Emissió d'obligacions i altres valors negociables							
Fixa	200	551	-	-	-	-	751
Variable	31	-	-	-	-	-	31
Bancs institucionals							
Fixa	64	35	21	43	43	193	399
Variable	41	41	22	23	15	7	149
Bancs comercials i altres passius financers							
Fixa	90	1.612	600	411	11	74	2.798
Variable	508	84	232	30	69	334	1.257
Total fixa	354	2.198	621	454	54	267	3.948
Total variable	580	125	254	53	84	341	1.437
Total	934	2.323	875	507	138	608	5.385

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 i següents	Total
A 31 de desembre de 2007							
Emissió d'obligacions i altres valors negociables							
Fixa	26	200	524	-	-	-	750
Variable	44	-	-	-	-	-	44
Bancs institucionals							
Fixa	123	60	33	-	-	-	216
Variable	15	38	48	29	-	-	130
Bancs comercials i altres passius financers							
Fixa	91	58	10	611	12	106	888
Variable	705	360	103	35	435	413	2.051
Total fixa	240	318	567	611	12	106	1.854
Total variable	764	398	151	64	435	413	2.225
Total	1.004	716	718	675	447	519	4.079

En el cas de no tenir en compte l'impacte dels derivats en el deute financer, la classificació entre tipus fix i variable seria: a tipus fix 653 milions d'euros en 2008 (761 milions d'euros en 2007) i a tipus variable 4.608 milions de euros en 2008 (3.245 milions d'euros en 2007).

Les taules següents descriuen el deute financer brut nominat per monedes a 31 de desembre de 2008 i a 31 de desembre de 2007 i el seu perfil de venciment, considerant l'impacte de la cobertura dels derivats:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i següents	Total
A 31 de desembre de 2008							
Deute denominat en euros	453	2.132	775	457	29	463	4.309
Deute denominat en moneda estrangera:							
Dòlar nord-americà	184	77	22	16	17	120	436
Pes mexicà	76	-	-	-	68	-	144
Real brasiler	147	71	65	34	24	25	366
Pes colombià	29	17	13	-	-	-	59
Pes argentí	45	26	-	-	-	-	71
Total	934	2.323	875	507	138	608	5.385

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 i següents	Total
A 31 de diciembre de 2007							
Deute denominat en euros	440	426	586	612	413	353	2.830
Deute denominat en moneda estrangera:							
Dòlar nord-americà	133	108	70	20	13	129	473
Pes mexicà	197	-	-	-	-	-	197
Real brasiler	145	132	58	39	21	37	432
Pes colombià	45	11	4	4	-	-	64
Pes argentí	44	39	-	-	-	-	83
Total	1.004	716	718	675	447	519	4.079

El deute financer en euros ha suportat a 31 de desembre de 2008 un tipus d'interès efectiu mig del 4,90% (4,62% a 31 de desembre de 2007) i el deute financer en moneda estrangera ha suportat un tipus d'interès efectiu mig del 10,04% (10,37% a 31 de desembre de 2007) incloent-hi els instruments derivats assignats a cada transacció.

Tot seguit descrivim els instruments de finançament més destacats:

Programa ECP. El març de 2001, GAS NATURAL va subscriure un programa d'Euro Commercial Paper (ECP) en virtut del qual es podia emetre fins a un principal total de 1.000 milions d'euros o el seu equivalent en divises alternatives. A 31 de desembre de 2008 i 2007 no hi havia cap quantitat disposada.

Programa EMTN. El 1999, es va establir un programa d'European Medium Term Notes (EMTN) a mig termini en virtut del qual es podia emetre fins a un principal total de 2.000 milions d'euros. El 27 de desembre de 2007 l'esmentat programa es va ampliar fins a 4.000 milions d'euros i el 2 de desembre de 2008, es va ampliar addicionalment fins a 8.000 milions d'euros. A 31 de desembre de 2008 i 2007 estava disposat un principal total de 725 milions d'euros.

Deute amb entitats de crèdit pel gasoducte Magrib-Europa. El 1994, es va subscriure un crèdit de 450 milions de dòlars nord-americans amb el Banc Europeu d'Inversions (BEI), estructurat en tres trams amb venciments fins al 2010. El 1995, es va subscriure un préstec de 200 milions de dòlars nord-americans amb l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) amb venciments fins al 2010. Els dos crèdits es van atorgar en relació amb la construcció del gasoducte Magrib-Europa. A 31 de desembre de 2008, 149 milions de dòlars nord-americans (234 milions de dòlars nord-americans a 31 de desembre 2007) del préstec BEI i 80 milions de dòlars nord-americans (120 milions de dòlars nord-americans a 31 de desembre 2007) del préstec ICO estaven pendents d'amortitzar. El venciment mig d'aquest deute és de 2 anys. Així mateix durant l'exercici 2008 es va formalitzar una pòlissa de crèdit amb un límit de 40 milions de dòlars nord-americans, totalment disposada a 31 de desembre de 2008.

Deute amb entitats de crèdit europees (bancs comercials/institucionals). A 31 de desembre de 2008, aquests deutes corresponen al finançament per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. (veure apartat al respecte), 600 milions d'euros (600 milions d'euros a 31 de desembre 2007) pel préstec sindicat "Club Deal" amb venciment en 2011, a un préstec formalitzat amb l'ICO per 300 milions d'euros en 2008 i a préstecs bilaterals per un import de 725 milions d'euros i venciments en 2009, 2011 i 2012 (750 milions d'euros en 2007 amb venciments en 2008 i 2012). També s'inclouen línies de crèdit disposades per 239 milions d'euros (634 milions d'euros a 31 de desembre 2007).

Deute amb entitats de crèdit a l'Amèrica Llatina (bancs comercials/institucionals). A 31 de desembre de 2008, el deute a Llatinoamèrica va ascendir a 640 milions d'euros (776 milions d'euros a 31 de desembre 2007) amb una àmplia gamma d'institucions financeres, de les quals el 16% estaven garantides per la matriu. El desglossament geogràfic d'aquests deutes és el següent: Argentina 71 milions d'euros (83 milions d'euros a 31 de desembre 2007), Mèxic 144 milions d'euros (197 milions d'euros a 31 de desembre 2007), Colòmbia 59 milions d'euros (64 milions d'euros a 31 de desembre 2007) i Brasil 366 milions d'euros (432 milions d'euros a 31 de desembre 2007).

Operadores de parcs de generació eòlica (bancs comercials). A 31 de desembre de 2008, les societats operadores de parcs eòlics tenien 107 milions d'euros de deute pendents, principalment en relació amb el finançament de projectes (117 milions d'euros a 31 de desembre 2007). La major part d'aquest deute venç el 2012 i següents.

Puerto Rico (bancs comercials). A 31 de desembre de 2008, el deute associat amb la planta de cicle combinat i la planta de regasificació a Puerto Rico ascendeix a 193 milions d'euros (185 milions d'euros a 31 de desembre 2007), incloent 11 milions d'euros en línies de crèdits disposades (10 milions d'euros a 31 de desembre 2007). El 80% d'aquest deute venç el 2012 i següents.

Finançament de l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

Amb data 7 d'agost de 2008, GAS NATURAL va subscriure un contracte de finançament amb diverses entitats financeres per un import màxim de 19.000 milions d'euros que ha estat objecte de cancel·lacions voluntàries parcials per un import total de 740 milions d'euros. El Contracte de Finançament estableix un tipus d'interès indexat a l'EURIBOR més un marge variable entre 1,05% i 3,00% (en funció del tram i de la qualificació creditícia de GAS NATURAL) i inclou l'obligació de satisfer el pagament de certes comissions en relació amb l'estructuració i disponibilitat dels fons, l'emissió d'avalis i les funcions de l'entitat agent del sindicat.

Aquest finançament es podrà utilitzar exclusivament per a l'adquisició de les accions d'Unión Fenosa, S.A. i pel refinançament de l'endeutament d'Unión Fenosa, S.A. (fins a 1.100 milions d'euros) i de GAS NATURAL (fins a 700 milions d'euros) conforme a les condicions establertes en el Contracte de Finançament.

El finançament està dividit en deu trams, amb els següents imports i venciments:

Tram	Import (milions d'€)	Venciment
A1	5.940	364 dies des de la primera de les següents dates (la "Data de Referència"):
D1	99	- la data en la que GAS NATURAL hagi d'efectuar el pagament en efectiu derivat de la compravenda d'accions d'Unión Fenosa, S.A. de conformitat amb l'oferta; - la data en la que GAS NATURAL adquireixi el "control" d'Unión Fenosa, S.A.; i - el 7 de febrer de 2009.
A2	5.940	364 dies des de la Data de Referència. Aquest venciment podrà ser ampliat per GAS NATURAL per un únic termini adicional d'1 any, amb subjecció a determinades condicions.
D2	99	
B	3.500	7 d'agost de 2011.
D3	58	
C1	1.780	7 d'agost de 2013.
D4	31	
C2	800	7 d'agost de 2013.
D5	13	

A 31 de desembre de 2008 s'ha disposat de 1.675 milions d'euros del Contracte de Finançament per finançar l'adquisició del 9,99% de participació en el capital d'Unión Fenosa, S.A. en virtut del contracte de compravenda d'accions subscrit amb ACS i referit a la Nota 2.2.e). Així mateix, s'han subscrit contractes de permutes financeres per cobrir el risc de tipus d'interès de l'import total disposat (Nota 16).

El Contracte de Finançament preveu com supòsit de venciment anticipat el qual, en el termini de tres mesos des de la liquidació de l'Oferta la qualificació creditícia a llarg termini de GAS NATURAL sigui inferior a BBB (estable) de Standard and Poor's i Baa2 (estable) de Moody's, i cumulativament, s'hagi rebut una quantitat inferior a 3.500 milions d'euros a través de la subscripció d'un augment del seu capital social. A aquests efectes, els accionistes principals de GAS NATURAL, Critería Caixa Corp i Repsol YPF, en els consells d'administració celebrats el 30 de juliol de 2008, s'han compromès a aportar els fons propis necessaris, fins a un import màxim de 1.903 milions d'euros i 1.600 milions d'euros, respectivament.

El Contracte de Finançament inclou com a supòsits d'amortització anticipada obligatòria total o parcial, segons el cas, la disposició d'actius, el pagament de dividends d'Unión Fenosa, S.A., l'obtenció de finançament i el canvi de control de GAS NATURAL. També inclou les següents limitacions financeres, expressades en ratis i magnituds financeres:

1) La relació Ebitda consolidat/Despeses financeres netes consolidades no podrà ser inferior a:

Període	Rati
31 desembre 2009 i 30 juny 2010	2,75
31 desembre 2010 en endavant	3,50

2) La relació Deute financer net consolidat/Ebitda consolidat no haurà d'excedir de:

Període	Rati
31 desembre 2009	5,25
30 juny 2010	4,85
31 desembre 2010	4,50
30 juny 2011 en endavant	4,00

3) Actius totals: en la data en què es compleixin dotze mesos des de la data en la qual GAS NATURAL adquireixi el "control" d'Unión Fenosa, S.A., l'import total dels actius de Gas Natural SDG, S.A. (excloent certs actius) no podrà ser inferior a 11.000 milions d'euros.

4) Deute financer net consolidat: no podrà excedir de 30.000 milions d'euros, en cap moment anterior al 31 de desembre de 2009.

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats GAS NATURAL no es troba en situació d'incompliment de les obligacions financeres indicades, que poguessin donar lloc a una situació de venciment anticipat dels compromisos financers.

Nota 16. Gestió del risc i instruments financers derivats

La gestió del risc

GAS NATURAL compta amb una sèrie de normes, procediments i sistemes orientats a la identificació, mesurament i gestió de les diferents categories de risc que defineixen els principis bàsics d'actuació següents:

- Garantir que els riscos més rellevants siguin correctament identificats, avaluats i gestionats.
- Segregació a nivell operatiu de les funcions de gestió del risc.
- Assegurar que el nivell d'exposició al risc assumit per GAS NATURAL en el desenvolupament dels seus negocis sigui congruent amb el perfil global de risc objectiu i amb la consecució dels seus objectius anuals i estratègics.
- Enfocament integrat de la gestió rendibilitat-risc.
- Assegurar una adequada determinació i revisió del perfil de risc per part del Comitè de Riscos, proposant límits globals per categoria de risc, i la seva assignació entre les Unitats de Negoci.

Risc de tipus d'interès

Les variacions dels tipus d'interès modifiquen el valor raonable d'aquells actius i passius financers que acrediten un tipus d'interès fix, així com els fluxos d'efectiu dels actius i passius financers indexats a un tipus d'interès variable, per la qual cosa afecten tant el patrimoni com el resultat respectivament.

L'objectiu de la gestió del risc de tipus d'interès és mantenir un equilibri entre el deute variable i fix que permeti reduir els costos del deute financer dins dels paràmetres de risc establerts.

GAS NATURAL utilitza permutes financeres per gestionar la seva exposició a fluctuacions en els tipus d'interès.

L'estructura de deute a 31 de desembre de 2008 i 2007, una vegada considerades les cobertures a través dels derivats contractats, és la següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Tipus d'interès fix	3.948	1.854
Tipus d'interès variable	1.437	2.225
Total	5.385	4.079

La taxa d'interès variable està subjecta principalment a les oscil·lacions de l'EURIBOR, el LIBOR i els tipus indexats de Mèxic, Brasil, Colòmbia i Argentina.

La sensibilitat del resultat i del patrimoni (ajustos per canvis de valor) a la variació dels tipus d'interès és la següent:

	Increment/descens en el tipus d'interès (punts bàsics)	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2008	+10	(1)	8
	-10	1	(8)
2007	+10	(2)	3
	-10	2	(3)

Risc de tipus de canvi

Les variacions de tipus de canvi poden afectar el valor raonable de:

- Contravalor dels fluxos d'efectiu associats a compravenda de matèries primeres denominats en moneda diferent a la moneda local o funcional.
- Deute nomenat en monedes diferents a la moneda local o funcional.
- Operacions i inversions en monedes diferents de l'euro, pel que fa al contravalor del patrimoni net aportat i resultats.

Per mitigar aquests riscos GAS NATURAL finança, en la mesura del possible, les seves inversions en la moneda local. Així mateix, intenta fer coincidir, sempre que sigui possible, els costos i ingressos indexats en una mateixa divisa, així com els imports i venciment d'actius i passius que es deriven de les operacions denominades en divises diferents de l'euro.

Per a les posicions obertes els riscos en monedes que no siguin la moneda funcional són gestionats, de considerar necessari, mitjançant la contractació de permutes financeres i assegurances de canvi dins els límits aprovats d'instruments de cobertura.

La divisa diferent de l'euro en què més opera GAS NATURAL és el dòlar nord-americà. La sensibilitat del resultat i del patrimoni (Ajustos per canvis de valor) de GAS NATURAL a una variació del 5% (increment i decrement) del tipus de canvi del dòlar enfront de l'euro és la següent:

	%	2008	2007
Efecte en el resultat abans d'impostos	+5	-	1
	-5	-	(1)
Efecte en el patrimoni abans d'impostos	+5	(25)	(21)
	-5	28	23

Risc de preu de *commodities*

Una part important de les despeses d'explotació de GAS NATURAL està vinculada a la compra de gas pel seu subministrament a clients o per a la generació d'energia elèctrica a les plantes de cycle combinat. Per tant, GAS NATURAL es troba exposat al risc de variació del preu de gas, la determinació està subjecta bàsicament als preus del cru i els seus derivats. Especialment destacable és l'efecte que té l'estacionalitat de la demanda en les puntes de consum hivernal, suposant la necessitat d'adquisició de gas addicional per garantir la continuïtat del subministrament amb compres spot a uns nivells de preu superiors als dels contractes d'aprovisionament de llarg termini. Addicionalment, com a conseqüència de la significativa presència en el negoci de generació d'electricitat, GAS NATURAL es troba exposat al risc de variació del preu de venda d'electricitat.

L'exposició a aquests riscos es gestiona i mitiga a través del seguiment de la posició respecte a aquestes *commodities*, tractant d'equilibrar les obligacions de compra i subministrament i la diversificació i gestió dels contractes de subministrament. Quan no és possible assolir una cobertura natural es gestiona la posició, dins de paràmetres de risc raonables, contractant ocasionalment derivats per reduir l'exposició al risc de preu, designant generalment com a instruments de cobertura.

En les operacions de *trading* d'electricitat realitzades per GAS NATURAL, el risc és poc significatiu a causa del reduït volum d'aquestes operacions i als límits establerts, tant en import com en venciment temporal.

La sensibilitat del resultat i del patrimoni (Ajustos per canvis de valor) a la variació del valor raonable dels derivats contractats per cobrir el preu de *commodities*, prenent com a referència de variació del preu de compra de gas l'índex Henry Hub i com a referència de variació del preu de venda d'electricitat el preu en el mercat diari de l'electricitat (OMEL), és la següent:

	Increment/descens en el preu de compra de gas (%)	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2007	+10	-	1
	-10	-	(1)

A 31 de desembre de 2008 no es mantenen derivats sobre preus de gas.

	Increment/descens en el preu de venda d'electricitat (%)	Efecte en el resultat abans d'impostos	Efecte en el patrimoni abans d'impostos
2008	+10	7	(5)
	-10	(7)	5
2007	+10	(4)	(14)
	-10	4	14

Risc de crèdit

El risc de crèdit derivat de la fallida d'una contrapart està controlat a través de polítiques que assegurin que les vendes al major de productes es facin a clients amb un historial de crèdit adequat, respecte als quals s'estableixen els corresponents anàlisis de solvència i en base als quals s'assignen els corresponents límits de crèdit.

Per això s'han dissenyat diversos models de mesurament de la qualitat creditícia. A partir d'aquests models pot mesurar la probabilitat d'impagament d'un client, i es pot controlar la pèrdua esperada de la cartera comercial.

Els principals tipus de garanties que es negocien són avals, fiances i dipòsits. A 31 de desembre de 2008, GAS NATURAL havia rebut garanties per 21 milions d'euros per cobrir el risc de clients industrials de gran consum. Durant l'exercici 2008, s'han executat avals per imports inferiors a 1 milió d'euros.

Així mateix, els imports de deutes comercials es reflecteixen al balanç de situació nets de provisions d'insolvències (Nota 10), estimades per GAS NATURAL en funció de l'antiguitat del deute i l'experiència d'exercicis anteriors d'acord amb la prèvia segregació de carteres de clients i de l'entorn econòmic actual.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, GAS NATURAL no tenia concentracions significatives de risc de crèdit.

Per mitigar el risc de crèdit derivat de posicions financeres, la contractació de derivats i la col·locació d'excedents de tresoreria es realitza en bancs i institucions financeres d'alta solvència d'acord amb la qualificació creditícia de Moody's i S&P.

Igualment, la gran majoria dels comptes per cobrar no vençuts ni provisionats tenen una elevada qualitat creditícia d'acord amb les valoracions de GAS NATURAL, basades en l'anàlisi de solvència i dels hàbits de pagament de cada client.

L'anàlisi d'antiguitat dels actius financers en mora però no considerats deteriorats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Menys de 90 dies	101	175
90 – 180 dies	31	33
Més de 180 dies	9	1
Total	141	209

Els actius financers deteriorats estan desglossats a la Nota 10.

Risc de liquiditat

GAS NATURAL manté unes polítiques de liquiditat que assegurin el compliment dels compromisos de pagament adquirits, diversificant la cobertura de les necessitats de finançament i els venciments del deute. Una gestió prudent del risc de liquiditat incorpora el manteniment de prou efectiu i actius a realitzar i la disponibilitat de fons per import adequat per cobrir les obligacions de crèdit.

A 31 de desembre de 2008, les disponibilitats de liquiditat arriben als 10.095 milions d'euros (Nota 15).

El detall dels venciments dels passius financers existents a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014 i següents	Total
A 31 de desembre de 2008							
Creditors comercials i altres comptes a pagar	(2.865)	-	-	-	-	-	(2.865)
Préstecs i altres deutes financers	(1.350)	(2.520)	(1.001)	(563)	(200)	(672)	(6.306)
Derivats financers	(47)	(38)	(15)	(6)	(5)	(2)	(113)
Altres passius	(823)	(51)	(46)	(40)	(139)	(577)	(1.676)
Total (1)	(5.085)	(2.609)	(1.062)	(609)	(344)	(1.251)	(10.960)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 i següents	Total
A 31 de desembre de 2007							
Creditors comercials i altres comptes a pagar	(2.357)	-	-	-	-	-	(2.357)
Préstecs i altres deutes financers	(1.189)	(836)	(841)	(742)	(485)	(556)	(4.649)
Derivats financers	(12)	(12)	(3)	(1)	(4)	(5)	(37)
Altres passius	(48)	(47)	(51)	(55)	(36)	(612)	(849)
Total (1)	(3.606)	(895)	(895)	(798)	(525)	(1.173)	(7.892)

(1) Els imports inclosos són els fluxos de caixa contractuals sense descomptar, per la qual cosa, difereixen dels imports inclosos en el balanç i en la Nota 15.

Gestió del capital

El principal objectiu de la gestió del capital de GAS NATURAL és assegurar una estructura financera que optimitzi el cost de capital mantenint una sòlida posició financera, per compatibilitzar la creació de valor per l'accionista amb l'accés als mercats financers a un cost competitiu per cobrir les necessitats de finançament.

L'1 d'agost de 2008 i a causa de l'acord assolit amb ACS per l'adquisició del 45.306% de les accions d'Unión Fenosa, S.A. per part de GAS NATURAL (Nota 2.2.e), les agències de *rating* han posat en revisió amb implicació negativa dels *ratings* actuals.

La classificació creditícia del deute de GAS NATURAL a llarg termini és la següent:

	2008	2007
Moody's	A3	A2
Standard & Poor's	A	A
Fitch	A	A+

GAS NATURAL considera com a indicadors dels objectius fixats per a la gestió del capital mantenir, després de l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A., un nivell de palanquejament aproximat del 50% a llarg termini i un *rating* creditici mínim de BBB. Així mateix, per garantir una estructura financera sòlida i flexible, GAS NATURAL podria augmentar els seus fons propis per assegurar l'obtenció del citat *rating* creditici. S'estima que la quantia màxima d'aquest augment ascendirà a 3.500 milions d'euros. Els accionistes principals, Critería Caixa Corp i Repsol YPF, s'han compromès a realitzar les aportacions necessàries per garantir dita quantitat.

El rati de palanquejament és el següent:

	2008	2007
Deute financer net:	4.913	3.689
Deute financer no corrent (Nota 15)	4.451	3.075
Deute financer corrent (Nota 15)	934	1.004
Efectiu i altres mitjans equivalents (Nota 11)	(249)	(152)
Derivats (Nota 16)	(11)	(36)
Imposicions financeres (Nota 8)	(212)	(202)
Patrimoni net:	6.721	6.427
Dels accionistes de la societat dominant (Nota 12)	6.376	6.070
D'interessos minoritaris (Nota 12)	345	357
Palanquejament (Deute financer net/(Deute financer net + Patrimoni net))	42,2%	36,5%

Instruments financers derivats

El detall dels instruments financers derivats per categories i venciments és el següent:

	A 31.12.2008		A 31.12.2007	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Instruments financers derivats de cobertura	4	114	33	46
Cobertura fluxos d'efectiu				
- Tipus d'interès	1	114	30	12
- Preu de <i>commodities</i>	-	-	3	-
Cobertura valor raonable				
- Tipus d'interès i tipus de canvi	3	-	-	34
Instruments financers derivats no corrents	4	114	33	46
Instruments financers derivats de cobertura	49	34	11	61
Cobertura fluxos d'efectiu				
- Tipus d'interès	7	-	-	-
- Tipus de canvi	-	15	-	12
- Preu de <i>commodities</i>	15	3	4	22
Cobertura valor raonable				
- Tipus d'interès i tipus de canvi	-	10	6	27
- Tipus de canvi	27	6	1	-
Altres Instruments financers	54	44	-	3
- Preu de <i>commodities</i>	18	44	-	3
- <i>Equity swap</i>	36	-		
Instruments financers derivats corrents	103	78	11	64
Total	107	192	44	110

S'inclouen en Altres instruments financers els derivats no designats comptablement de cobertura.

L'impacte en el compte de resultats dels instruments financers derivats és el següent:

	2008		2007	
	Resultat explotació	Resultat financer	Resultat explotació	Resultat financer
Cobertura fluxos d'efectiu	(20)	3	(75)	(7)
Cobertura valor raonable	5	(36)	(1)	18
Altres	(18)	13	(1)	-
Total	(33)	(20)	(77)	11

El detall dels instruments financers derivats a 31 de desembre de 2008 i 2007, el seu valor raonable i el desglossament per venciments dels valors nocials és el següent:

		31.12.2008						
		Valor raonable	Valor nocial (en milions d'euros)					Total
			2009	2010	2011	2012	2013	
Cobertura de tipus d'interès:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Permutes financeres (EUR)	(92)	1.401	1.401	2.577	202	8	5	5.594
Permutes financeres (USD)	(13)	52	39	8	9	10	44	162
Permutes financeres (MXN)	-	34	-	-	-	-	-	34
Permutes financeres (ARS)	-	-	6	-	-	-	-	6
Permutes financeres (BRL)	-	4	-	-	-	-	-	4
Collars (EUR)	(1)	17	6	4	13	3	5	48
Cobertura de tipus de canvi:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Assegurança de canvi (USD)	(15)	530	-	-	-	-	-	530
Cobertura de valor raonable:								
Permutes financeres (BRL)	(7)	19	4	4	2	-	-	29
Assegurances de canvi (USD)	21	441	-	-	-	-	-	441
Assegurança de canvi (DHN)	-	6	-	-	-	-	-	6
Cobertura de <i>commodities</i> :								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Derivats preus de <i>commodities</i> (EUR)	12	89	-	-	-	-	-	89
Altres:								
Assegurança de canvi (USD)	-	1	-	-	-	-	-	1
Assegurança de canvi (DHN)	-	1	-	-	-	-	-	1
<i>Equity swaps</i> (EUR)	36	1.487	-	-	-	-	-	1.487
Derivats preus de <i>commodities</i> (EUR)	(26)	99	-	-	-	-	-	99

31.12.2007								
	Valor raonable	Valor nocional (en milions d'euros)						
		2008	2009	2010	2011	2012	Posteriors	Total
Cobertura de tipus d'interès:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Permutes financeres (EUR)	26	3	202	2	601	8	21	837
Permutes financeres (USD)	(12)	9	9	35	7	8	52	120
Permutes financeres (MXN)	-	62	-	-	-	-	-	62
Permutes financeres (ARS)	-	25	-	-	-	-	-	25
Collars (EUR)	1	5	15	5	3	10	10	48
Cobertura de tipus de canvi:								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Permutes financeres (USD)	3	-	39	-	-	-	-	39
Assegurança de canvi (USD)	(12)	433	-	-	-	-	-	433
Cobertura de valor raonable:								
Permutes financeres (BRL)	(61)	48	20	1	-	-	-	69
Permutas financieras (MXN)	6	62	-	-	-	-	-	62
Assegurances de canvi (BRL)	-	13	-	-	-	-	-	13
Assegurances de canvi (USD)	1	70	-	-	-	-	-	70
Cobertura de <i>commodities</i> :								
Cobertura de fluxos d'efectiu:								
Derivats preus de <i>commodities</i> (EUR)	(9)	147	4	-	-	-	-	151
Derivats preus de <i>commodities</i> (USD)	(6)	60	-	-	-	-	-	60
Altres:								
Assegurança de canvi (USD)	-	44	-	-	-	-	-	44
Derivats preus de <i>commodities</i> (EUR)	(3)	35	-	-	-	-	-	35

Nota 17. Altres passius no corrents

La composició d'aquest epígraf a 31 de desembre de 2008 i 2007 es mostra a continuació:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Deute per contractes d'arrendament financer ⁽¹⁾	374	382
Deute ingressos capacitat ⁽²⁾	141	116
Fiances i dipòsits	42	41
Altres passius ⁽³⁾	149	60
Total	706	599

(1) Deute per contractes d'arrendament financer

El 2003, GAS NATURAL va adquirir dos vaixells pel transport de gas natural liquat amb una capacitat de 276.000 m³ a través de contractes d'arrendament financer. La durada d'aquests contractes és de 20 anys, amb venciment el 2023.

El desembre de 2007 es va adquirir un vaixell de 138.000 metres cúbics de capacitat a través d'un contracte de *time-charter* amb una durada de 25 anys i venciment el 2032, ampliable per períodes consecutius de cinc anys, i que representa una inversió conjunta de 162 milions d'euros corresponent al valor actual dels pagaments compromesos per Repsol YPF (50%) i GAS NATURAL (50%).

El detall dels pagaments mínims pels contractes d'arrendament financer són els següents:

	A 31.12.2008			A 31.12.2007		
	Valor nominal	Descompte	Valor actual	Valor nominal	Descompte	Valor actual
Menys d'un any	36	(2)	34	36	(2)	34
Entre un i cinc anys	145	(30)	115	144	(29)	115
Més de cinc anys	577	(318)	259	612	(345)	267
Total	758	(350)	408	792	(376)	416

El Deute per contractes d'arrendament financer ha suportat a 31 de desembre de 2008 un tipus d'interès efectiu mig del 6,8% (7% a 31 desembre de 2007).

(2) Deute ingressos capacitat

Recull els ingressos facturats per cessió de capacitat de generació elèctrica, pendents de reconèixer en ingressos, per la linealització dels mateixos en el període de vigència dels contractes a Mèxic.

(3) Altres passius

S'inclou l'obligació de recompra de les accions preferents de Buenergia Gas & Power, Ltd. (societat tenidora del 47,5% de EcoEléctrica, L.P.), que està participada en un 95% per GAS NATURAL i en un 5% per una filial del Grup General Electric, anomenada Project Finance XI (PFXI). PFXI és, a més, titular de les accions preferents de Buenergia que li atorguen un dret preferent sobre els dividendes d'aquesta societat i que hauran de ser recomprades per Buenergia, en la mesura en què la societat reparteixi beneficis, d'acord amb el calendari següent:

	Milions de dòlars USA
2009 ⁽¹⁾	15
2010	21
2011	14
2012	6
2013	6
Total	62

(1) Inclou la part a curt termini altres passius corrents (Nota 19).

També s'inclou el compromís de compra sense prima atorgat a Sinca Inbursa, S.A. de C.V. (Inbursa). El 22 de setembre de 2008 s'ha venut el 15% de Gas Natural México, S.A. de C.V. i Sistemas de Administración, S.A. de C.V. a Inbursa, per 761 milions de pesos mexicans (49 milions d'euros), acordant un compromís de recompra sobre aquestes accions. Inbursa podrà oferir fins el 22 de maig del 2013 totes les accions que tingui en aquell moment a GAS NATURAL qui tindrà l'obligació d'adquirir-les. El preu d'adquisició serà determinat pel major entre la valoració a mercat de cada acció, en base als resultats de les participades, o el capital invertit actualitzat per interessos financers. Com a conseqüència d'aquest compromís aquesta venda s'ha registrat com un pagament ajornat, per la qual cosa es segueix assignant a la societat dominant l'esmentat percentatge. El passiu registrat al 31 de desembre de 2008 ascendeix a 781 milions de pesos mexicans i equival al valor actual de l'import a reemborsar.

També s'inclou el compromís de compra sense prima atorgat a Chemo España, S.L. El 16 desembre de 2008 s'ha venut a Chemo España, S.L. el 28% Invergás, S.A. i Gas Natural SDG Argentina, S.A., la qual cosa suposa una participació en Gas Natural BAN, S.A., Natural Energy, S.A. i Natural Servicios, S.A. del 19,6%, per 56 milions de dòlars nord-americans (38 milions d'euros) mitjançant un cobrament inicial de 28,5 milions de dòlars i la resta en cobraments diferits (Nota 8), acordant un compromís de recompra sobre aquestes accions. Chemo España, S.L. podrà oferir durant el mes de setembre del 2013 totes les accions que tingui en aquell moment a GAS NATURAL qui tindrà l'obligació d'adquirir-les. El preu d'adquisició serà determinat pel capital invertit. Com a conseqüència d'aquest compromís aquesta venda s'ha registrat com un pagament ajornat, per la qual cosa es segueixen assignant a la societat dominant

els esmentats percentatges. El passiu registrat al 31 de desembre de 2008 ascendeix a 50 milions de dòlars nord-americans i equival al valor actual de l'import a reemborsar.

No existeixen diferències significatives entre els valors comptables i els valors raonables en deutes per contractes d'arrendament financer, fiances i dipòsits i altres passius

Nota 18. Creditors comercials i altres comptes a pagar

El detall a 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Creditors comercials	2.254	1.909
Creditors comercials empreses vinculades (1)	90	16
Creditors comercials empreses associades	1	1
Proveïdors	2.345	1.926
Administracions públiques	212	195
Instruments financers derivats (Nota 16)	68	37
Remuneracions pendents de pagament	31	29
Altres creditors	311	261
Passius per impost corrent	209	170
Total	2.865	2.357

(1) Grup Repsol YPF i Grup Suez (GDF-Suez a 31.12.08).

La major part dels comptes a pagar no acrediten interessos i tenen establert un venciment contractual inferior a 30 dies en el cas de proveïdors per compres de gas i per a la resta de proveïdors entre 30 i 90 dies.

Nota 19. Altres passius corrents

El detall a 31 de desembre de 2008 i 2007 es el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Dividend a pagar	230	205
Despeses meritades i no pagades	117	124
Passiu per arrendament financer (Nota 17)	34	34
Altres passius	804	27
Total	1.185	390

S'inclou en altres passius el deute amb Caixanova per 776 milions d'euros (Nota 2.2.e).

Nota 20. Situació fiscal

Gas Natural SDG, S.A. com a societat dominant del Grup Consolidat Fiscal i per a la seva tributació a Espanya, tributa des de l'any 1993 en el Règim de Consolidació Fiscal regulat en el Capítol VII del Títol VII del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, el que implica la determinació de forma conjunta del resultat fiscal del Grup i les deduccions i bonificacions a la quota.

En l'exercici 2008, el Grup Consolidat Fiscal el constitueixen més de Gas Natural SDG, S.A. les societats següents:

Aplicaciones y Proyectos Energéticos, S.A.,	Gas Natural Informática, S.A.
Boreas Eólica 2, S.A.	Gas Natural Internacional SDG, S.A.
Boreas Eólica, S.A.	Gas Natural Murcia SDG, S.A.
Compañía Auxiliar de Industrias Varias, S.A.	Gas Natural Rioja S.A.
Desarrollo de Energías Renovables, S.A.	Gas Natural Servicios SDG, S.A.
Desarrollo del Cable, S.A.	Gas Natural Soluciones, S.L.
Distribuidora Eléctrica Navasfrías, S.L.	Gas Natural Transporte SDG, S.L.
Electra de Abusejo, S.L.	Gas Natural Wind, S.L.
Gas Natural Andalucía, S.A.	Gas Natural Wind 2, S.L.
Gas Natural Aprovisionamientos SDG, S.A.	Gas Natural Wind 3, S.L.
Gas Natural Cantabria SDG, S.A.	Gas Natural Wind 4, S.L.
Gas Natural Capital Markets, S.A.	Gas Natural Wind 5, S.L.
Gas Natural Castilla La Mancha, S.A.	Gas Natural Wind 6, S.L.
Gas Natural Castilla y León, S.A.	Gas Natural Wind Canarias, S.L.
Gas Natural Cegás, S.A.	Gas Navarra, S.A.
Gas Natural Comercial SDG, S.L.	Holding Gas Natural, S.A.
Gas Natural Comercializadora, S.A.	La Energía, S.A.
Gas Natural Corporación Eólica, S.L.	La Propagadora del Gas, S.A.
Gas Natural Distribución Eléctrica, S.A.	Portal del Instalador, S.A.
Gas Natural Distribución SDG, S.A.	Sagane, S.A.
Gas Natural Electricidad SDG, S.A.	Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.
Gas Natural Energy Canarias, S.L.	Sociedad de Tratamiento Almazán, S.L.
Gas Natural Exploración, S.L.	Tratamiento Cinca Medio, S.L.

Altres societats residents a Espanya i que no estan integrades en el Grup Fiscal tributen de forma individualitzada.

D'altra banda, diverses societats del Grup a Itàlia tributen també en règim de consolidació fiscal.

La resta de societats de GAS NATURAL tributen, en cadascun dels països en què operen, aplicant el tipus de gravamen vigent en l'Impost sobre beneficis al resultat de l'exercici. En alguns països es registren impostos addicionals com el Guany Mínim Presumpte que, generalment, són recuperables en els deu exercicis següents, o bé, impostos substitutius com l'Impost Empresarial a Taxa Única (IETU) que grava el corrent d'efectiu i els pagaments no són recuperables en futures bases positives de l'impost sobre beneficis.

La conciliació entre la taxa impositiva aplicable i la taxa efectiva i la composició de la despesa per impost sobre beneficis pels exercicis 2008 i 2007 és la següent:

	2008	%	2007	%
Resultat abans d'impostos	1.551		1.415	
Impost teòric	465	30,0	460	32,5
Canvi tipus impositiu a Espanya	-	-	4	0,3
Tipus impositius societats estrangeres	(29)	(1,9)	(27)	(2,0)
Deduccions fiscals per reinversió	(1)	(0,1)	(68)	(4,8)
Altres deduccions fiscals	(43)	(2,8)	(13)	(0,9)
Efecte beneficis nets íntegres mètode participació	(2)	(0,1)	(2)	(0,1)
Diferències impositives exercici anterior	(15)	(0,9)	3	0,2
Altres conceptes	4	0,2	2	0,1
Impost sobre beneficis	379	24,4	359	25,3
Desglossament de la despesa corrent/diferida:				
Impost corrent	352		461	
Impost diferit	27		(102)	
Impost sobre beneficis	379		359	

La taxa efectiva de l'exercici 2008 ha estat del 24,4% (la de l'exercici 2007 va ascendir a 25,3%). El canvi en la taxa efectiva correspon, bàsicament, a la disminució del tipus a Espanya que ha passat del 32,5% al 30%, i a la diferent aplicació de deduccions fiscals generades (principalment deduccions per reinversió de beneficis extraordinaris i altres deduccions fiscals per deduccions d'activitats exportadores i altres conceptes).

Degut a la modificació introduïda per la Llei 35/2006 de 28 novembre, segons la qual el tipus de gravamen de l'Impost sobre Societats a Espanya es va modificar del 35% al 32,5%, pels períodes impositius iniciats a partir d'1 de gener de 2007 i al 30%, pels períodes impositius iniciats a partir de l'1 de gener de 2008, es va ajustar l'import dels impostos diferits en funció de l'import pel qual s'esperen recuperar o pagar. Els esmentats ajustos es van registrar com a major despesa per impost sobre beneficis (per un import de 4 milions d'euros en 2007), excepte en el cas que estiguessin relacionats amb partides inicialment registrades contra patrimoni.

La Llei 12/2007 de 2 de juliol, va modificar el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats Anònimes, pel que fa al Règim fiscal de les transmissions d'actius realitzades en compliment de disposicions amb rang de llei de la normativa de defensa de la competència. Com a conseqüència d'aquesta modificació legislativa, les rendes positives obtingudes en les vendes de participacions en Enagás, S.A. s'integraran en l'exercici en què es transmetin, o es donin de baixa en el balanç dels béns i drets objecte de reinversió, aplicant en la quota íntegra de la deducció per reinversió aplicable en el període impositiu en què es va publicar la norma establint l'obligació de transmissió.

Les rendes acollides a la deducció per reinversió prevista en el Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats Anònimes, i que bàsicament procedeixen de vendes de participacions de Enagás, S.A., i les inversions en què s'han materialitzat, han estat les següents:

Any venda	Import obtingut de la venda	Import reinvertit
2002	917	917
2003	39	39
2004	327	327
2005	432	432
2006	321	321
2007	122	122
Total	2.158	2.158

La reinversió s'ha realitzat en elements patrimonials de l'immobilitzat afectes a activitats econòmiques, havent estat efectuada tant per la pròpia societat com per la resta d'empreses del grup fiscal en virtut del que disposa l'article 75 del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats.

El detall dels impostos diferits és el següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Actius per impostos diferits		
No corrents	275	238
Corrents	64	36
	339	274
Passius per impostos diferits		
No corrents	(486)	(478)
Corrents	(40)	(17)
	(526)	(495)
Impostos diferits nets	(187)	(221)

El moviment i la composició dels epígrafs d'impostos diferits és la següent:

Impostos diferits d'actiu	Provisions obligacions amb el personal	Altres provisions	Crèdits fiscals	Diferències amortització	Valoració actius i instruments financers	Altres	Total
A 1.1.2007	35	33	41	46	40	60	255
Creació/(reversió)	(2)	26	(3)	1	(24)	12	10
Combinacions de negoci	-	-	8	-	-	13	21
Moviments lligats ajustos patrimoni	-	-	-	-	(2)	-	(2)
Diferències de conversió	1	1	(1)	3	-	(3)	1
Altres	(4)	5	(2)	(1)	(2)	(7)	(11)
A 31.12.2007	30	65	43	49	12	75	274
Creació/(reversió)	(6)	(16)	(1)	4	(2)	3	(18)
Combinacions de negoci	-	-	-	-	-	1	1
Moviments lligats ajustos patrimoni	5	-	-	-	59	-	64
Diferències de conversió	(1)	(2)	1	(6)	-	(5)	(13)
Altres	(6)	16	-	31	(1)	(9)	31
A 31.12.2008	22	63	43	78	68	65	339

Impostos diferits de passiu	Diferències amortització	Plusvàlues diferides	Valoració combinació de negocis	Valoració actius en instruments financers	Altres	Total
A 1.1.2007	60	178	150	71	12	471
Creació/(reversió)	-	(55)	(11)	(25)	(1)	(92)
Combinacions de negoci	47	-	65	-	11	123
Moviments lligats ajustos patrimoni	-	-	-	(1)	-	(1)
Diferències de conversió	(2)	-	2	1	(2)	(1)
Altres	(8)	-	-	(1)	4	(5)
A 31.12.2007	97	123	206	45	24	495
Creació/(reversió)	19	-	(11)	1	-	9
Combinacions de negoci	-	-	2	-	-	2
Moviments lligats ajustos patrimoni	-	-	-	(4)	-	(4)
Diferències de conversió	5	-	(8)	-	(1)	(4)
Altres	21	-	4	-	3	28
A 31.12.2008	142	123	193	42	26	526

En l'exercici 2007 la reversió de l'impost diferit de passiu per plusvàlues diferides inclou bàsicament l'aplicació de la Llei 12/2007 que s'ha reconegut com menor despesa per Impost sobre beneficis.

A 31 de desembre de 2008 els crèdits fiscals pendents d'enregistrar ascendien a 7 milions d'euros (15 milions d'euros a 31 de desembre de 2007).

En aquest exercici s'han iniciat actuacions inspectores davant Gas Natural SDG, S.A. i Gas Natural Internacional SDG, S.A. per l'impost sobre societats (2003 a 2005) i d'altres impostos (2004 a 2005). Si bé el procés no està acabat, no s'estima que com a resultat de les actuacions en curs es posin de manifest passius significatius. La societat Gas Natural SDG, S.A. té oberts a inspecció els exercicis compresos entre els anys 2006 a 2008 pels impostos que li són d'aplicació.

La informació sobre les principals actuacions administratives amb transcendència fiscal, i la posició de l'entitat per a cada una d'elles es detalla en l'apartat de "Litigis i arbitratges" de la Nota 32.

Nota 21. Import net de la xifra de negocis

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Vendes de gas i accés a xarxes de distribució	10.610	8.316
Vendes d'electricitat	2.056	1.117
Lloguer d'instal·lacions, manteniment i serveis de gestió	534	368
Serveis de transport	117	98
Altres ingressos i serveis a clients	227	194
Total	13.544	10.093

Nota 22. Altres ingressos d'explotació

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Altres ingressos de gestió	56	50
Subvencions d'explotació	2	1
Total	58	51

Nota 23. Aprovisionaments

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Compres d'energia	8.902	6.145
Servei d'accés a xarxes de distribució	716	408
Altres compres i variació d'existències	178	194
Total	9.796	6.747

Nota 24. Despeses de personal

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Sous i salaris	258	244
Despeses Seguritat Social	57	55
Plans d'aportació definida	14	9
Plans de prestació definida	1	2
Treballs realitzats per l'immobilitzat del grup	(52)	(47)
Altres	60	45
Total	338	308

El nombre mig d'empleats de GAS NATURAL durant l'exercici 2008 ha estat de 6.850 i en 2007 de 6.705.

A 31 de desembre de 2008, GAS NATURAL tenia un total de 6.757 empleats (6.953 a 31 de desembre de 2007), dels quals 3.696 pertanyen a Espanya, 391 a la resta d'Europa, 107 al Magrib, 2525 a Llatinoamèrica i 38 a Puerto Rico.

D'acord amb allò que estableix la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, publicada al BOE de 23 de juliol de 2008, el nombre d'empleats de GAS NATURAL a l'acabament de l'exercici 2007 distribuït per categories i gèneres és el següent:

	Homes	Dones	Total
Directius	439	102	541
Tècnics	2.896	1.269	4.165
Administratius	335	750	1.085
Operaris	961	5	966
Total	4.631	2.126	6.757

Nota 25. Altres despeses d'explotació

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Operació i manteniment	191	184
Publicitat i altres serveis comercials	190	169
Serveis professionals i assegurances	103	86
Impostos locals	102	88
Serveis informàtics	25	24
Arrendaments	36	34
Subministraments	46	42
Altres	292	274
Total	985	901

Nota 26. Resultat financer net

El detall d'aquest epígraf en els comptes de resultats de l'exercici 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Dividends	48	9
Interessos	69	51
Altres	15	12
Total ingressos financers	132	72
Cost del deute financer	(325)	(223)
Despeses per interessos de pensions	(5)	(4)
Altres despeses financeres	(89)	(68)
Total despeses financeres	(419)	(295)
Variacions de valor raonable en instruments financers:		
Instruments financers derivats (Nota 16)	13	1
Actius financers a valor raonable amb canvi en resultats (Nota 8)	4	-
Diferències de canvi netes	7	(2)
Resultat per alienacions d'instruments financers	14	64
Resultat financer net	(249)	(160)

En Variacions de valor raonable en instruments financers derivats es recull bàsicament l'efecte dels contractes d'*Equity Swap* esmentats a la Nota 8, per un resultat positiu de 13 milions d'euros.

Els resultats per alienació d'instruments financers de l'exercici 2008 corresponen principalment a la plusvàlua per la venda de la participació del 14,77% de la societat Transportadora Colombiana de Gas S.A., ESP (Nota 8).

Els resultats per alienació d'instruments financers de l'exercici 2007 corresponen principalment a la plusvàlua per la venda de la participació del 9,38% de Naturgas Energía Grupo, S.A. (Nota 8).

Nota 27. Efectiu generat en les operacions d'explotació

La composició de l'efectiu generat en les operacions d'explotació de 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Resultat abans d'impostos	1.551	1.415
Ajustos del resultat:	1.110	850
Amortització de l'immobilitzat (Nota 5 i 6)	726	651
Altres ajustos del resultat net:	384	199
Resultat financer (Nota 26)	249	160
Resultat entitats valorades mètode participació (Nota 7)	(6)	(8)
Imputació subvencions a resultats (Nota 13)	(37)	(30)
Variació neta Provisions (Nota 14)	180	72
Altres ajustos	(2)	5
Canvis en el capital corrent (excloent els efectes de canvis en el perímetre i diferències de conversió):	(115)	114
Existències	(99)	(3)
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	(438)	(232)
Creditors comercials i altres comptes a pagar	422	349
Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació:	(523)	(550)
Pagament d'interessos	(306)	(222)
Pagaments per impostos sobre beneficis	(217)	(328)
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	2.023	1.829

Nota 28. Combinacions de negocis

En data 3 de juliol de 2008 GAS NATURAL adquireix a Itàlia el 100% del capital de la societat Pitta Construzione, S.p.A. Si l'adquisició hagués tingut lloc l'1 de gener del 2008, la contribució a les vendes hagués estat de 4 milions d'euros i no hagués representat cap impacte en resultats.

El detall dels actius nets adquirits i el fons de comerç és el següent:

Preu de compra:	
Efectiu pagat	27
Total preu de compra	27
Valor raonable dels actius nets adquirits	24
Fons de comerç (Nota 5)	3

L'efectiu pagat en l'adquisició de Pitta Construzione S.p.A. ascendeix a 27 milions d'euros, assumint uns passius de 3 milions d'euros el que suposa una valoració de la societat de 30 milions d'euros.

Els actius i passius derivats de l'adquisició són els següents:

	Valor raonable	Valor en llibres
Immobilitzat material	53	47
Actiu per impost diferit	1	1
Deutors comercials i altres comptes a cobrar	1	1
Total actius	55	49
Subvencions de capital	22	22
Provisions no corrents	1	1
Passius per impostos diferits	2	-
Passius financers corrents	3	3
Altres passius corrents	3	3
Total passius	31	29
Actius nets adquirits	24	20
Preu de compra	27	
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents en la filial adquirida	-	
Efectiu utilitzat en l'adquisició	27	

El fons de comerç és atribuïble a l'alta rendibilitat del negoci adquirit i a les sinergies que es preveu que sorgeixin després de l'adquisició de GAS NATURAL.

Les combinacions de negocis més significatives realitzades el 2007 són les següents:

En data 27 de desembre 2007 GAS NATURAL va adquirir a Mèxic el 100% del capital de les societats de generació elèctrica per cicle combinat Central de Anáhuac S.A. de CV, Central Lomas del Real S.A. de CV, Central Valle Hermoso S.A. de CV, Central Saltillo S.A. de CV i Central Aguila de Altamira S.A. de CV, la societat Gasoducto del Río S.A. de CV i les societats Controladora del Golfo S.A. de CV i la Cía Mexicana de Gerencia y Operación S.A. de CV. Si l'adquisició hagués tingut lloc l'1 de gener del 2007, la contribució a les vendes i al resultat de l'any hagués estat 627 milions d'euros i 29 milions d'euros, respectivament.

El detall dels actius nets adquirits i el fons de comerç és el següent:

Preu de compra:	
Efectiu pagat	1.010
Total preu de compra	1.010
Valor raonable dels actius nets adquirits	923
Fons de comerç (Nota 5)	87

GAS NATURAL ha completat la següent assignació del preu de compra per reflectir el valor raonable dels actius i passius adquirits, sense que hagi resultat cap diferència respecte a l'assignació provisional:

	Valor raonable	Valor en llibres
Immobilitzat material	1.030	807
Actius financers no corrents	43	43
Actiu per impost diferit	21	21
Altres actius corrents	112	112
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents	69	69
Total actius	1.275	1.052
Passius financers no corrents	15	15
Altres passius no corrents	119	119
Passius per impostos diferits	121	59
Altres passius corrents	97	97
Total passius	352	290
Actius nets adquirits	923	762
Preu de compra	1.010	
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents en la filial adquirida	69	
Efectiu utilitzat en l'adquisició	941	

El valor raonable de l'immobilitzat material es va determinar en base al valor actual dels fluxos d'efectiu esperats pels contractes de cessió de capacitat de generació d'energia elèctrica i de compravenda d'energia amb la Comissió Federal d'Electricitat de Mèxic. Aquests contractes tenen una durada de 25 anys a partir de la data d'entrada en operació comercial de cadascuna de les plantes.

El fons de comerç és atribuïble a l'alta rendibilitat del negoci adquirit i als beneficis i sinergies que es preve que sorgeixin com a conseqüència de l'adquisició i integració en el Grup GAS NATURAL.

En data 17 de desembre de 2007 GAS NATURAL va adquirir el 100% del capital social ITAL.ME.CO SRL, grup italià dedicat principalment a la distribució i comercialització de gas que opera a quatre regions del centre i del sud d'Itàlia. Si l'adquisició hagués tingut lloc l'1 de gener del 2007, la contribució a les vendes de l'any hagués estat de 4 milions d'euros i no hagués representat cap impacte en resultats.

El detall dels actius nets adquirits i el fons de comerç és el següent:

Preu de compra:	
Efectiu pagat	24
Total preu de compra	24
Valor raonable dels actius nets adquirits	24
Fons de comerç (Nota 5)	-

Els actius i passius derivats de l'adquisició són els següents:

	Valor raonable	Valor en llibres
Immobilitzat material	57	53
Actius financers corrents	28	28
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents	1	1
Total actius	86	82
Passius financers no corrents	8	8
Subvencions	24	24
Altres passiu no corrent	1	1
Provisions	1	1
Passius per impostos diferits	1	-
Passius financers corrents	1	1
Altres passius corrents	26	26
Total passius	62	61
Actius nets adquirits	24	21
Preu de compra	24	
Efectiu i altres mitjans líquids equivalents en la filial adquirida	1	
Efectiu utilitzat en l'adquisició	23	

A mes de febrer 2007 GAS NATURAL va adquirir el 100% del capital social d'Eastern España S.A.U, societat que té com a principal objecte social la recerca i explotació d'hidrocarburs i transport, emmagatzematge, depuració i venda dels productes extrets. El valor raonable dels actius nets adquirits d'aquesta societat puja a 3 milions d'euros i el preu de compra és de 3 milions d'euros, per tant, no es genera fons de comerç.

Nota 29. Negocis conjunts

GAS NATURAL participa en diferents negocis conjunts que compleixen les condicions indicades a la Nota 2.2.b). Les participacions en negocis conjunts el 31 de desembre de 2008 i 2007 són les següents:

	2008 (%) 2007 (%)			2008 (%) 2007 (%)	
A.E.Hospital Universitario Trias Pujol	50,0	50,0	Gas Natural West Africa, S.L. ⁽¹⁾	40,0	100,0
Alas Capital & GN, S.A.	40,0	40,0	Los Castrios, S.A.	33,3	33,3
Biogas Doña Juana, S.A. ESP	48,0	-	Molinos de la Rioja, S.A.	33,3	33,3
Central Térmica La Torrecilla, S.A.	50,0	50,0	Molinos de Linares, S.A.	33,3	33,3
CH4 Energía S.A. de C.V.	50,0	50,0	Molinos del Cidacos, S.A.	50,0	50,0
Desarrollo de Energías Renovables . de Navarra, S.A	50,0	50,0	Montouto 2000, S.A.	49,0	49,0
Desarrollo de Energías Renovables la Rioja, S.A.	36,3	36,3	O Novo Aquilón, S.L.	60,0	-
EcoEléctrica Holding Ltd y dependientes	50,0	50,0	Parques Eólicos 2008-2012, S.L.	54,0	-
Energías Eólicas de Fuerteventura S.A.	50,0	50,0	Repsol - Gas Natural LNG, S.L.	50,0	50,0
Energías Eólicas de Lanzarote, S.A.	50,0	50,0	Sociedad de Tratamientos La Andaya, S.L. ⁽²⁾	-	45,0
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	50,0	50,0	Transnatural S.R.L. de México	50,0	50,0
Gas Natural Vehicular del Norte, Asociación en Participación	51,0	51,0	UTE Gas Natural Servicios-Dalkia Energia	50,0	50,0

(1) El febrer de 2008 es ven un 60% motiu pel qual passa a consolidar-se per integració proporcional.

(2) El juliol de 2008 s'adquireix un 15% addicional per la qual cosa passa a consolidar-se per integració global, deixant de ser considerada negoci conjunt des d'aquesta data.

L'aportació de les participacions en negocis conjunts d'actius, passius, ingressos i resultats de GAS NATURAL és la següent:

	A 31.12.2008	A 31.12.2007
Actius no corrents	365	462
Actius corrents	96	88
Actius	461	550
Passius no corrents	285	294
Passius corrents	59	118
Passius	344	412
Actius nets	117	138
	2008	2007
Ingressos	265	232
Despeses	235	218
Beneficis després d'impostos	30	14

No hi ha passius contingents de les participacions en negocis conjunts. A la informació sobre compromisos contractuals de la Nota 32 s'inclou el compromís per a la compra de gas per EcoEléctrica L.P. de 314 milions d'euros a 31 de desembre de 2008 (162 milions d'euros a 31 de desembre de 2007).

Adicionalment, GAS NATURAL participa a 31 de desembre de 2008 en els actius en operació controlats conjuntament que es detallen a continuació, pels quals obté ingressos i incorre en despeses d'acord amb el seu percentatge de participació en els mateixos:

Nom	Participació (%)	Operador	Activitat
Espanya			
Boquerón	4,50	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració i producció
Casablanca	9,46	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració i producció
Chipirón	2,00	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració i producció
Montanazo	17,06	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració i producció
Murcia-Siroco	40,00	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració
Rodaballo	4,00	Repsol Investigaciones Petrolíferas, S.A.	Exploració i producció
Sestao Knutsen	50,00	Repsol - Gas Natural LNG, S.L.	Transport gas natural líquid
Algèria			
Gassi-Chergui	30,00	Repsol Exploración Argelia, S.A.	Exploració

Nota 30. Informació de les operacions amb parts vinculades

S'entenen com a parts vinculades les següents:

- Els accionistes significatius de GAS NATURAL, entenent com a tals, aquells que tenen directa i indirectament participacions iguals o superiors al 5% així com els accionistes que, sense ser significatius, hagin exercit la facultat de proposar la designació d'algun membre del Consell d'Administració.

Atenent a aquesta definició, els accionistes significatius de GAS NATURAL són el Grup Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (Grup "la Caixa"), el Grup Repsol YPF, el Grup Gaz de France-Suez (Grup GDF-Suez), Caixa d'Estalvis de Catalunya i, fins el 28 d'octubre de 2008, HISUSA (Nota 12).

- Els administradors i directius de la societat i la seva família propera. El terme "administrador" significa un membre del Consell d'Administració; "directiu" significa un membre del Comitè de Direcció de GAS NATURAL. Les operacions realitzades amb administradors i directius es detallen a la Nota 31.

- Les operacions realitzades entre societats o entitats del Grup formen part del tràfic habitual. L'import dels saldos i transaccions no eliminats en el procés de consolidació no és significatiu.

Els imports agregats d'operacions amb accionistes significatius són els següents:

2008					
Despeses i Ingressos (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Despeses financeres	16.810	-	-	-	37
Arrendaments (1)	3.174	8.460	-	-	-
Recepció de serveis	-	27.005	14.667	-	-
Compra de béns (terminats o en curs)	-	964.210	357.267	-	-
Altres despeses (2)	12.339	8.904	665	-	304
Total despeses	32.323	1.008.579	372.599	-	341
Ingressos financers	13.622	-	-	-	825
Arrendaments	-	463	-	-	-
Prestació de serveis	-	18.803	39.878	-	-
Venda de béns (terminats o en curs)	-	442.202	1.143.004	-	-
Altres ingressos	2.344	2.949	-	-	-
Total ingressos	15.966	464.417	1.182.882	-	825

2008					
Altres transaccions (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Compra d'actius materials, intangibles o altres actius	-	219	-	-	-
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista) (3)	161.936	-	-	-	341
Venda d'actius materials, intangibles o altres actius (4)	-	2	-	-	-
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatari) (5)	107.757	-	-	-	-
Garanties i avals prestats	39.418	-	-	-	-
Garanties i avals rebuts	114.598	-	-	-	60.000
Dividends i altres beneficis distribuïts	172.367	157.463	32.016	25.677	15.447
Altres operacions (6)	1.278.731	-	-	-	11.477

2007					
Despeses i Ingressos (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Despeses financeres	7.991	-	-	-	215
Arrendaments (1)	3.377	157	-	-	-
Recepció de serveis	-	12.809	4.303	-	-
Compra de béns (terminats o en curs)	-	846.294	95.483	-	-
Altres despeses (2)	6.368	6.420	-	-	315
Total despeses	17.736	865.680	99.786	-	530
Ingressos financers	7.812	-	-	-	2.336
Arrendaments	-	120	-	-	-
Prestació de serveis	-	13.426	37.416	-	-
Venda de béns (terminats o en curs)	-	360.777	645.850	-	-
Altres ingressos	2.176	-	-	-	-
Total ingressos	9.988	374.323	683.266	-	2.336

2007					
Altres transaccions (en milers d'euros)	Grup "la Caixa"	Grup Repsol YPF	Grup GDF-Suez (*)	HISUSA	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Compra d'actius materials, intangibles o altres actius	-	-	-	-	-
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista) (3)	110.703	-	-	-	-
Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestari) (4)	110.288	-	-	-	23.042
Contractes d'arrendament financer (arrendatari)	-	-	-	-	1.472
Garanties i avals prestats	39.402	-	-	-	-
Garanties i avals rebuts	83.605	-	-	-	60.000
Dividends i altres beneficis distribuïts	145.081	135.363	14.124	22.023	13.279
Altres operacions (6)	794.241	-	-	-	12.380

(*) Des del dia 22 de juliol de 2008 inclou les operacions del Grup Gaz de France, que s'han incorporat al Grup Gaz de France-Suez com a conseqüència de la seva fusió.

(1) Les operacions amb el Grup "la Caixa" corresponen bàsicament als serveis de renting de vehicles i el manteniment dels mateixos, registrats com a arrendaments operatius d'acord a les característiques dels contractes.

(2) Inclou aportacions a plans de pensions, assegurances de vida, assegurances col·lectives i altres despeses. S'ha subscrit i desemborsat a Vida Caixa, S.A. un pla d'aportació definida que substitueix compromisos retributius de caràcter diferit amb personal directiu (Nota 14).

(3) Inclou tresoreria i inversions financeres.

(4) Com a part de l'acord per a l'exploració i desenvolupament conjunt d'un projecte integrat gasista a Angola, s'ha procedit a la venda d'un 60% de participació en la societat Gas Natural West Africa, S.L. al Grup Repsol YPF per 2 milers d'euros (Nota 2).

(5) A 31 de desembre de 2008 les línies de crèdit contractades amb el Grup "la Caixa" ascendien a 232.335 milers d'euros, havent-ne disposat de 28.428 milers d'euros. Addicionalment, el Grup "la Caixa" manté participacions en crèdits sindicats de 79.329 milers d'euros.

A 31 de desembre de 2007 les línies de crèdit contractades amb el Grup "la Caixa" ascendien a 230.571 milers d'euros, havent-ne disposat de 80.587 milers d'euros. Addicionalment, el Grup "la Caixa" manté participacions en crèdits sindicats de 29.701 milers d'euros. Les línies de crèdit contractades amb Caixa "Estalvis de Catalunya" ascendien a 30.000 milers d'euros, havent-ne disposat de 23.042 milers d'euros.

(6) A 31 de desembre de 2008 s'inclouen en Altres operacions amb el Grup "la Caixa" 807.141 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus de canvi (403.841 milers d'euros a 31 de desembre de 2007) i 471.590 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus d'interès (390.400 milers d'euros a 31 de desembre de 2007). En aquest mateix apartat s'inclouen amb Caixa d'Estalvis de Catalunya 11.477 milers d'euros corresponents a cobertures de tipus d'interès (12.380 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).

Nota 31. Informació sobre membres del Consell d'Administració i Comitè de Direcció

Retribucions dels membres del Consell d'Administració

El detall de les remuneracions rebudes pels membres del Consell d'Administració, en milers d'euros, és el següent:

Concepte retributiu	2008	2007
Retribució fixa	707	547
Retribució variable	764	1.135
Dietes	4.167	4.169
Altres	3	2
Total	5.641	5.853
Altres beneficis		
Fons i plans de pensions: aportacions	151	12
Primes d'assegurances de vida	25	24
Total altres beneficis	176	36

S'inclou en l'apartat de "Dietes" tant l'import corresponent al Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. i a les diferents comissions del mateix, com les corresponents al consell d'altres societats participades per 81 milers d'euros en l'exercici 2008 (77 milers d'euros en 2007).

L'import meritat pels membres del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., per la seva pertinença al Consell d'Administració, Comissió Executiva, Comissió d'Auditoria i Control (CAiC) i Comissió de Nomenaments i Retribucions (CNIr), va ascendir a 4.086 milers d'euros (4.092 milers d'euros en l'exercici 2007), segons el detall següent:

	Càrrec	Consell	Comissió Executiva	CAiC	CNIr	Total
Sr. Salvador Gabarró i Serra	President	550	550	-	-	1.100
Sr. Antonio Brufau i Niubó	Vicepresident	127	126	-	12	265
Sr. Rafael Villaseca i Marco	Conseller delegat	127	126	-	-	253
Sr. Juan María Nin Génova	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. Francisco Reynés Massanet	Vocal	127	126	12	-	265
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	127	126	-	-	253
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal	127	126	-	-	253
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Vocal	127	-	12	-	139
Caixa d'Estalvis de Catalunya (1)	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal	127	126	-	-	253
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	127	126	-	-	253
Sr. Emiliano López Achurra	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. Miguel Valls i Maseda	Vocal	127	-	12	12	151
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Vocal	127	-	-	-	127
Sr. José Arcas Romeu	Vocal	127	-	-	12	139
		2.582	1.432	36	36	4.086

(1) Representada pel Sr. Narcís Serra i Serra.

A la sessió de data 23 de febrer de 2007, el Consell d'Administració va adoptar la supressió de la Comissió d'Estratègia, Inversions i Competència (CEIiC). Les funcions de dita comissió han estat assumides per la Comissió Executiva.

S'inclouen en l'apartat "Fons i Plans de pensions: aportacions", les aportacions a plans de pensions i assegurances col·lectives.

Els membres del Consell d'Administració de la societat no han percebut remuneració en concepte de participació en beneficis o primes, ni tenen concedits crèdits ni bestretes. Tampoc no han rebut accions ni opcions sobre accions durant l'exercici, ni han exercit opcions ni tenen opcions pendents d'exercitar.

El contracte del conseller delegat conté una clàusula que estableix una indemnització que triplica la compensació anual prevista per a determinats supòsits d'extinció de la relació i una indemnització d'un any de retribució pel pacte de no competència post-contractual per un període d'un any.

Operacions amb administradors

En relació amb l'abast de la informació exigida per l'article 127 ter, apartat 4, del Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, s'informa tant de la participació en el capital que ostentin els administradors en societats amb el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat, directament o indirectament, com en societats que reuneixin les mateixes característiques, siguin aquestes del grup, associades o no tinguin vinculació.

Administradors i càrrec en altres societats amb anàloga o complementària activitat	Càrrec en Gas Natural SDG S.A.	Nombre d'accions i percentatge a:				
		Gas Natural	Enagás	Repsol YPF	Endesa	Iberdrola
Sr. Salvador Gabarró i Serra Vocal Consell Administració d' Enagás, S.A. Vicepresident 1 ^{er} de "la Caixa" Conseller de Critería CaixaCorp, S.A.	President	-	10 (0,000)	-	-	10.350 (0,001)
Sr. Antonio Brufau i Niubó President executiu de Repsol YPF, S.A. President de YPF, S.A.	Vicepresident	32.306 (0,007)	-	205.621 (0,017)	-	-
Sr. Rafael Villaseca i Marco Vicepresident de Repsol-Gas Natural LNG, S.L. President de Gas Natural Aprovechamientos SDG, S.A.	Conseller	1.000 (0,000)	356 (0,000)	646 (0,000)	859 (0,000)	2.544 (0,000)
Sr. Juan María Nin Génova Conseller de Critería CaixaCorp, S.A. Conseller de Repsol YPF, S.A.	Vocal	144 (0,000)	-	242 (0,000)	-	-
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	-	-	-	-	-
Sr. Carlos Losada Marrodán (1)	Vocal	5.808 (0,001)	-	-	-	-
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo Director general Económico-Financer Repsol YPF, S.A.	Vocal	200 (0,000)	-	200 (0,000)	-	-
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	100 (0,000)	-	-	-	-
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	Vocal	3.834 (0,001)	-	-	-	-
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Vocal	13.550.000 (3,03)	-	19.868.984 (1,627)	-	-
Sr. Emiliano López Achurra	Vocal	-	-	-	-	-
Sr. Miguel Valls i Maseda	Vocal	2.600 (0,001)	-	-	-	-
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Vocal	-	-	-	-	-
Sr. José Arcas Romeu	Vocal	415 (0,000)	-	-	-	2.320 (0,000)
Sr. Francisco Reynés Massanet Director General de Critería CaixaCorp, S.A.	Vocal	24 (0,000)	-	-	-	-
Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal	1.000 (0,000)	-	-	-	-
Sr. Enrique Locutura Rupérez Director general GNL de Repsol YPF, S.A. President de Repsol – Gas Natural LNG, S.L.	Vocal	4.134 (0,001)	-	3.758 (0,000)	-	-

(1) A través de Dña. Mercedes Cabestany de Dalmases.

Retribucions del Comitè de Direcció

El detall de les remuneracions rebudes pels membres del Comitè de Direcció, excloent el conseller delegat que s'inclou en l'apartat de retribucions als membres del Consell d'Administració, incloent aportacions a fons i plans de pensions i primes d'assegurances de vida, en milers d'euros, és el següent:

Concepte retributiu	2008	2007
Retribució fixa	2.840	2.422
Retribució variable	1.573	2.324
Dietes	-	4
Altres	45	27
Total	4.458	4.777
Altres beneficis		
Fons i plans de pensions: aportacions	1.259	81
Primes d'assegurances de vida	45	27
Total altres beneficis	1.304	108

Durant l'exercici 2007 el cost de les indemnitzacions percebudes pel Comitè de Direcció que van causar baixa en la companyia va ascendir a 4.647 milers d'euros, no havent incorregut en cap cost en l'exercici 2008.

S'inclouen en l'apartat "Fons i Plans de pensions: Aportacions", les aportacions a plans de pensions i assegurances col·lectives.

Els contractes subscrits amb els membres del Comitè de Direcció contenen clàusules d'indemnització que donen dret als seus beneficiaris a percebre, en cas d'extinció de la relació laboral pels següents supòsits:

- Acomiadament improcedent o objectiu;
- Extinció del contracte individual de treball a l'empara dels articles 40, 41 i 50 del Text Refós de l'Estatut dels Treballadors;
- Voluntat del directiu després de produir-se una situació de canvi de control de la companyia;

La indemnització que legalment correspongui amb un import mínim de dos (2) anualitats, així com una indemnització equivalent a una (1) anualitat de Retribució Fixa per no competència post-contractual (pacte de no concurrència d'activitats i pacte de no sol·licitació) per un període de dos (2) anys des de la finalització de la relació laboral.

Operacions amb administradors i directius

Els Administradors i directius no han dut a terme, durant els exercicis 2008 i 2007, operacions alienes al tràfic ordinari o que no s'hagin realitzat en condicions normals de mercat amb la societat o amb les societats del Grup.

Nota 32. Compromisos i passius contingents

Garanties

A 31 de desembre de 2008 GAS NATURAL tenia prestats avals davant de tercers derivats de les seves activitats per import de 538 milions d'euros.

D'altra banda, també tenia concedits avals financers per un total de 667 milions d'euros com a garantia del compliment de les obligacions de préstecs rebuts per societats participades.

GAS NATURAL estima que els passius no previstos a 31 de desembre de 2008, si hi hagués, que es poguessin originar pels avals prestats, no serien significatius.

Compromisos contractuals

Les següents taules presenten els compromisos contractuals de compra i de venda a 31 de desembre de 2008:

Compra	A 31 de desembre de 2008						
	Total	2009	2010	2011	2012	2013	i següents
Obligacions per arrendaments operatius ⁽¹⁾	407	69	58	50	51	20	159
Obligacions per compres de gas natural ⁽²⁾	85.396	7.854	7.295	7.171	6.496	5.887	50.693
Obligacions per transport de gas natural ⁽³⁾	1.151	111	119	116	102	98	605
Compromisos d'inversió ⁽⁴⁾	316	200	116	-	-	-	-
Total obligacions contractuals	87.270	8.234	7.588	7.337	6.649	6.005	51.457

Venda	A 31 de desembre de 2008						
	Total	2009	2010	2011	2012	2013	i següents
Obligacions per cessió capacitat cicles combinats ⁽⁵⁾	2.807	202	194	175	179	197	1.860
Obligacions per vendes de gas natural ⁽⁶⁾	11.972	2.992	1.924	1.541	1.544	1.423	2.548
Total obligacions contractuals	14.779	3.194	2.118	1.716	1.723	1.620	4.408

1) Reflecteix bàsicament els pagaments previstos d'arrendament operatiu dels sis vaixells pel transport de gas natural liquat, que finalitzen en el període 2009-2012 i els costos operatius associats als contractes de noliejament de vaixells en règim d'arrendament financer indicats en la Nota 17. També s'hi inclou el lloguer de l'edifici "Torre del Gas" propietat de Torre Marenstrum, S.L., pel qual GAS NATURAL té un contracte d'arrendament operatiu sense opció de compra per un període de deu anys a partir de març de 2006, prorrogable a valor de mercat per períodes successius de tres anys, amb caràcter potestatiu de GAS NATURAL i amb caràcter obligatori per a Torre Marenstrum, S.L.

2) Reflecteix bàsicament els compromisos a llarg termini per comprar gas natural sota els contractes de subministrament de gas amb clàusules *take or pay* negociats i mantinguts per "ús propi" (Nota 2.9.d). Normalment aquests contractes tenen un termini de 20 a 25 anys, una quantitat mínima de gas a comprar i mecanismes de revisió de preus indexats a preus internacionals de gas natural i preus regulats de gas natural en els països de destinació. Els compromisos segons aquests contractes s'han calculat en base als preus de gas natural a 31 de desembre de 2008.

3) Reflecteix els compromisos a llarg termini (de 20 a 25 anys) de transport de gas calculats en base als preus a 31 de desembre de 2008.

4) Reflecteix bàsicament els compromisos per pagaments en virtut dels contractes clau en mà per a la construcció de les plantes de generació de cicle combinat a Màlaga (amb una capacitat de 400 MW) i al Port de Barcelona (amb una capacitat de 800 MW) i l'ampliació de la planta d'Arrúbal (amb una capacitat de 100 MW), així com compromisos d'inversió de projectes d'*upstream*.

5) Reflecteix els compromisos segons els contractes a llarg termini (25 anys) de cessió de capacitat de generació elèctrica a Mèxic i Puerto Rico sense opció de compra, ambdós classificats com a arrendaments operatius. Els compromisos segons aquests contractes s'han calculat en base als preus al 31 de desembre 2008.

6) Reflecteix els compromisos a llarg termini per a vendre gas natural sota els contractes de vendes de gas amb clàusules *take or pay* negociats i mantinguts per "ús propi" (Nota 2.9.d). S'han calculat en base als preus de gas natural a 31 de desembre de 2008.

Litigis i arbitratge

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats els principals litigis o arbitratges en els que GAS NATURAL és part són els següents:

Contracte de subministrament amb Atlantic

La companyia Atlantic LNG 2/3 de Trinitat i Tobago ha informat a GAS NATURAL sobre la iniciació d'un procediment d'arbitratge en el qual es discuteix l'aplicació de les clàusules de revisió de preus contingudes en els contractes de subministrament subscrits amb aquesta companyia. El procés arbitral està en la seva fase inicial.

Contracte de subministrament amb Sonatrach

Després d'un intercanvi de correspondència amb Sonatrach respecte a certes diferències en la interpretació de determinades clàusules dels contractes de subministrament, Sonatrach ha presentat una demanda d'arbitratge per a tractar de modificar els contractes i en especial la seva fórmula de preus, demanant un alça de preus. GAS NATURAL s'ha oposat a la demanda i ha anunciat una reconvenió per instar la rebaixa del preu.

Projecte Gassi Touil

Sonatrach ha iniciat un procediment arbitral internacional en relació amb el projecte integrat Gassi Touil sol·licitant que es declari adequada la resolució del seu contracte amb GAS NATURAL i Repsol YPF. El tribunal arbitral ha acordat les condicions del traspàs provisional de les activitats a Sonatrach com fou sol·licitat per les tres empreses, sotmetent les seves conseqüències econòmiques al laude de fons. Sonatrach, Repsol YPF i GAS NATURAL ja han formulat les seves respectives reclamacions, sol·licitant Sonatrach una indemnització de 800 milions de dòlars, mentre que Repsol YPF i GAS NATURAL (la participació en el consorci que intervé en el projecte és del 60% i 40% respectivament) reclamen la

quantitat de 2.400 milions de dòlars. El resultat final del procediment s'estima que no tindrà cap impacte negatiu significatiu en aquests comptes anuals.

Contracte de subministrament amb Iberdrola

GAS NATURAL ha presentat una sol·licitud d'iniciació d'arbitratge per divergències en el contracte de subministrament de gas amb Iberdrola. Posteriorment, Iberdrola ha anunciat que en el seu dia formularà una reconvençió. El procediment arbitral està en la fase inicial.

Arbitratge amb Texas Gas de Toluca de R.L. de C.V.:

Texas Gas de Toluca S. de R.L. de C.V. va presentar un arbitratge contra Gas Natural México, S.A. de C.V. i PEMEX, a les que presta el servei de transport a la zona de Toluca, reclamant el pagament de les diferències que se li deuen segons la seva interpretació dels contractes. La quantitat reclamada no està completament detallada en l'escrit d'interposició ja que es refereix a diferències que es produeixen mes a mes, l'import net acumulat de les quals s'estima, el 31 de desembre de 2008, en 121 milions de pesos. El procediment segueix el seu tràmit, estimant probable una resolució favorable.

Compromisos d'inversió i cobertura de clients a Mèxic

En compliment de les condicions de les licitacions en els permisos de distribució per a les zones geogràfiques de Toluca, Districte Federal, Bajío i Bajío Nord, GAS NATURAL va presentar garanties per import de 23 milions de dòlars nord-americans per assegurar els compromisos de cobertura de clients i inversió que a la data de finalització del període inicial no van poder complir, en particular, pel que fa referència a la cobertura de clients, degut a causes de força major, entre elles, al retard en la construcció de les infraestructures de transport a construir per tercers així com per les dificultats en l'obtenció de les llicències municipals per a realitzar les obres de canalització del gas.

GAS NATURAL ha presentat davant els Tribunals Federals els recursos corresponents al·legant la força major i ha obtingut la suspensió definitiva de l'execució de les garanties fins a la finalització dels procediments.

Reclamacions fiscals a Espanya

Com a conseqüència de diversos processos d'inspecció, pel que fa als exercicis fiscals del 1990 al 2002, l'Inspecció ha qüestionat la procedència de la deducció per activitats d'exportació, havent signat les actes en disconformitat. L'import total acumulat a 31 de desembre de 2008 objecte d'aquestes actes ascendeix a un total de 201 milions d'euros, estant actualment recorregudes davant l'Audiència Nacional i el Tribunal Suprem. GAS NATURAL calcula que el resultat final d'aquestes reclamacions no portarà associat impactes significatius no considerats en aquests comptes anuals consolidats.

Reclamacions fiscals a l'Argentina

Les autoritats fiscals argentines han realitzat diferents reclamacions fiscals l'import total de les quals, incloent interessos, puja a 229 milions de pesos argentins, en relació amb el tractament fiscal dels guanys de capital en el període comprès entre 1993 i 2001, derivades de la transferència de xarxes de distribució per part de tercers a Gas Natural BAN, S.A. Totes les reclamacions han estat impugnades i s'estima obtenir un resultat final positiu d'aquestes impugnacions. Així, la Cambra Nacional d'Apel·lacions va dictar, en l'exercici 2007, un fallo pel període 1993-1997 pel qual ordena deixar sense efecte la Resolució determinada d'Ofici per la qual l'Administració Federal d'Ingressos Públics (AFIP) va reclamar l'impost suposadament degut, confirmant a més la no aplicació de multes. La decisió de la Cambra ha estat apel·lada davant la Cort Suprema de Justícia.

Reclamacions fiscals al Brasil

El setembre de 2005 l'Administració Tributària de Rio de Janeiro va deixar sense efecte el reconeixement que havia admès prèviament a l'abril de 2003 per a la compensació dels crèdits per les contribucions sobre vendes PIS i COFINS pagades per la societat Companhia Distribuidora de Gás do Rio de Janeiro - CEG. La instància administrativa va confirmar aquesta resolució al març de 2007, per la qual cosa la societat interposar el recurs davant la jurisdicció contenciosa administrativa (Justícia Federal do Rio de Janeiro), que està en tràmit. Posteriorment, s'ha notificat el 26 de gener de 2009 una acció civil pública contra CEG pels mateixos fets. GAS NATURAL considera, juntament amb els assessors legals de la companyia, que les actuacions esmentades no tenen fonament per la qual cosa no es considera

probable la pèrdua d'aquestes accions judicials. L'import d'aquesta quota tributària qüestionada, actualitzat el 31 de desembre de 2008, puja a 257 milions de reals brasilers.

GAS NATURAL considera que les provisions registrades en aquests comptes anuals consolidats cobreixen adequadament els riscos descrits en aquesta nota, per la qual cosa no s'espera que dels mateixos es desprenguin passius addicionals als registrats.

Nota 33. Honoraris auditoria

Els honoraris meritats durant l'exercici 2008 per PricewaterhouseCoopers per serveis d'auditoria de comptes i altres serveis prestats a GAS NATURAL relacionats amb l'auditoria, van ascendir a 2.434 milers d'euros (1.855 milers d'euros en l'exercici 2007).

Així mateix, els honoraris meritats durant l'exercici 2008 per altres serveis prestats a GAS NATURAL per altres societats que utilitzen la marca PricewaterhouseCoopers van ascendir a 828 milers d'euros (1.310 milers d'euros en l'exercici 2007).

Nota 34. Medi ambient

Principals actuacions ambientals

Al llarg de 2008, GAS NATURAL va continuar adoptant mesures per compatibilitzar un indispensable desenvolupament energètic amb la protecció del medi ambient i, en particular, amb la lluita contra els efectes del canvi climàtic.

Aquesta forma d'entendre el desenvolupament del negoci ve acompanyat d'un rigorós control ambiental de totes les seves activitats i operacions: exploració, emmagatzematge, transport, distribució de gas i generació d'electricitat, a més d'altres associades a les seves instal·lacions i centres de treball.

El Grup posseeix la titularitat de concessions pel desenvolupament d'activitats d'extracció i producció d'hidrocarburs. Donades les peculiars característiques ambientals de l'entorn on es desenvolupen, s'adopten estrictes mesures de protecció ambiental en aquest tipus de treballs.

El parc de generació elèctrica de GAS NATURAL assoleix una eficiència ambiental superior a la dels sistemes tradicionals. GAS NATURAL aposta per la generació elèctrica, utilitzant el gas natural com a energia primària amb l'aplicació de tecnologies més eficients, com les centrals de cicle combinat o les plantes de cogeneració, que permeten no només mantenir uns rendiments elevats, sinó també minimitzar la generació de emissions. Addicionalment, estén la generació elèctrica procedent de fonts d'energia renovables mitjançant l'ampliació de la seva potència eòlica. En l'actualitat GAS NATURAL és un dels principals operadors de cicle combinat del món.

GAS NATURAL manté una activa política de vigilància i, si escau, de substitució o condicionament de xarxes, que li permet gestionar i minimitzar adequadament les emissions de metà a l'atmosfera. Referent a això, durant 2008 s'han planificat les proves de camp a realitzar al Brasil, amb la finalitat de millorar i actualitzar el mètode de càlcul emprat per determinar les emissions de metà a l'atmosfera, considerant les singularitats i característiques de les xarxes i les pressions de subministrament de cada un dels països on GAS NATURAL està present.

GAS NATURAL continua treballant en la promoció, a Espanya, del gas natural comprimit, on actualment ja s'utilitza en més de 1.600 vehicles de servei públic, que reposten combustible en 40 estacions de càrrega. Ciutats com Madrid, Barcelona, Salamanca, Burgos, Sevilla i València, entre d'altres, compten amb vehicles propulsats amb gas natural. A través de la seva línia de negoci "gn auto", ofereix la gestió completa del projecte de construcció de l'estació de càrrega i el subministrament de gas natural comprimit, assegurant d'aquesta manera la màxima disponibilitat de les instal·lacions. En 2008, GAS NATURAL va inaugurar a València la primera estació de càrrega de gas d'ús públic i va signar acords amb diferents ajuntaments i entitats per estudiar la incorporació de sortidors de gas natural en estacions

de servei així com la utilització del gas natural vehicular en flotes de vehicles a Espanya. El juny de 2008 GAS NATURAL es va adherir al Fòrum pro clima Madrid, una iniciativa de promoció de l'ús del gas natural vehicular en les flotes de repartiment per impulsar accions destinades a millorar la qualitat de l'aire de zones urbanes i contribuir a la lluita contra el canvi climàtic.

GAS NATURAL ha prosseguit el 2008 amb el desenvolupament d'actuacions dirigides a reduir el consum d'energia a través de la difusió entre els seus empleats de bones pràctiques d'estalvi energètic, instal·lació de monitors energètics en els edificis de major mida, l'establiment de sistemes de detecció de presència i la millora d'aïllaments tèrmics. La intranet de Gas Natural ofereix informació sobre temperatures i despesa energètica en temps real, així com els valors històrics de cada centre.

D'altra banda, la constant introducció d'importantes millores en el control de la informació sobre els residus ha permès conèixer, per a cada categoria de residu gestionat el mètode de tractament en les activitats d'exploració, distribució, centrals de cicle combinat, plantes de cogeneració, parcs eòlics i centres de treball.

El compromís de GAS NATURAL amb el medi ambient, aposta pel desenvolupament de tecnologies més netes, econòmiques i eficients, juntament amb l'estudi de noves solucions que permetin integrar les energies renovables amb el gas natural de la manera més eficient destacant, entre altres, les següents iniciatives:

- Primera planta experimental de producció i emmagatzematge d'hidrogen d'Europa, en una aposta de GAS NATURAL per les energies netes i renovables. La iniciativa té com a finalitat l'estudi de la idoneïtat de l'hidrogen com a mitjà d'emmagatzematge d'energia en forma gasosa, aprofitant l'excedent del Parc Eòlic Experimental Sotavento.
- Integració d'una pila de combustible de H_2 , de 200 kW, a la seu del Grup a Barcelona.
- Primera planta de refrigeració solar d'Europa, amb tecnologia de doble efecte, que permet un major aprofitament de l'energia solar per obtenir fred apte per a sistemes de climatització. L'objectiu d'aquest projecte pretén establir els paràmetres tècnics, econòmics i mediambientals que permetin el disseny i implantació de sistemes de refrigeració mitjançant l'aprofitament d'energia solar en el sector de l'edificació, desplaçant el consum d'energia elèctrica de xarxa i reduint així les puntes de demanda elèctrica estivals. Així mateix, disposa d'una instal·lació de referència per demostració a professionals, prescriptors energètics i les pròpies Administracions, de la viabilitat tècnica d'aquest tipus d'aplicacions.
- Projecte SPHERA de recerca bàsica, per a l'obtenció d'hidrogen de recursos renovables (biomassa) o per procediments lliures d'emissions de CO_2 (descarbonització termoquímica catalítica del CH_4) i la seva utilització en generació elèctrica. Aquesta iniciativa, emmarcada en el programa CENIT del Ministeri d'Indústria, pretén fomentar la cooperació estable públic-privada en recerca, desenvolupament i innovació (R+D+i), en àrees d'importància estratègica per a l'economia promovent la creació de consorcis estratègics nacionals d'investigació tècnica (CENIT).
- Guia tècnica per a instal·lacions solars tèrmiques: desenvolupament d'una eina informàtica de lliure distribució i fàcil ús pel càlcul i dimensionat d'instal·lacions de refrigeració solar.

Els compromisos ambientals de GAS NATURAL no solament tenen repercussió en les societats que conformen el Grup, sinó que el seu abast també es fa extensiu a tots els grups d'interès de la cadena de valor de la companyia. El Grup compta ja amb el 75% dels seus principals contractistes i empreses col·laboradores adherits voluntàriament a les "Bones Pràctiques d'actuació ambiental en obres per a la construcció de xarxes de distribució". Addicionalment, GAS NATURAL també involucra als seus clients en l'ús responsable de l'energia desenvolupant, en col·laboració amb la Fundació GAS NATURAL i l'àrea de màrqueting, campanyes i jornades de patrocini i formació, englobades sota la iniciativa "Compromís natural" amb l'objecte d'incrementar la seva sensibilitat en qüestions ambientals. A través del lloc web de la companyia s'impulsen diverses campanyes de sensibilització i divulgació, així com jocs interactius d'eficiència energètica, que faciliten als clients consells sobre l'aplicació de mesures d'estalvi energètic.

Totes aquestes actuacions mediambientals realitzades en l'exercici 2008 han assolit unes inversions totals de 46 milions d'euros, xifra que representa unes inversions i amortitzacions acumulades incloses en l'actiu del balanç de situació de 405 milions d'euros i 117 milions d'euros, respectivament.

Les possibles contingències, indemnitzacions i altres riscos de caràcter mediambiental en els que pogués incórrer GAS NATURAL estan adequadament coberts amb les Pòlisses d'assegurança de responsabilitat civil que té subscrites.

Emissions

El Consell de Ministres va aprovar, amb data 14 de novembre de 2007, l'assignació individual de drets d'emissió de gasos d'efecte hivernacle pel període 2008-2012, resultant per GAS NATURAL una assignació de 14,2 milions de tones de CO₂, segons el detall següent:

(mtCO ₂)	2008	2009	2010	2011	2012
Drets d'emissió assignats	2.884	2.829	2.829	2.829	2.829

Els consums de drets d'emissió durant l'exercici 2008 van ascendir a 6.348 milers de tones (5.754 milers de tones durant l'exercici 2007).

GAS NATURAL ha realitzat les adquisicions necessàries per cobrir el dèficit de drets d'emissió.

GAS NATURAL va seguir realitzant aportacions al Community Development Carbon Fund, un fons dependent del Banc Mundial que treballa en projectes vinculats amb el desenvolupament de processos productius, l'educació i la salut dels països més desfavorits, i al Spanish Carbon Fund, promogut pel Ministeri Espanyol de Medi Ambient. A més, GAS NATURAL participa al Multilateral Carbon Credit Fund.

A finals de 2008, el Grup Gas Natural tenia en desenvolupament vuit projectes de MDN, en diferents fases d'execució i 48.000 drets d'emissió reconeguts per Nacions Unides per projectes MDN (Sombrilla i Quimvale):

- Estudi de l'aprofitament de biogàs procedent de dipòsits de residus sòlids urbans. En concret, l'aprofitament energètic del biogàs a aproximadament 250.000 MWh PCI/any a l'abocador de Doña Juana (Bogotà), la instal·lació d'aquest tipus més gran a l'Amèrica Llatina, amb dos milions de tones de residus anuals dipositats.
- Projecte de Mecanismes de Desenvolupament Net (MDN) Sombrilla, de substitució de fuel per gas natural en forns, calderes, cambres d'assecatge i altres equipaments de vuit plantes industrials localitzades a Bogotà (Colòmbia). Projecte MDN Quimvale per a la substitució de fuel per gas natural a la caldera d'assecatge d'una indústria de carbonat càlcic a Rio de Janeiro (Brasil), així com nous Projectes MDN pel 2009 basats en la implantació de sistemes de cogeneració, de reducció de fuites en les xarxes de gas i en la substitució de combustibles per altres menys intensius en carboni.

Nota 35. Esdeveniments posteriors al tancament

El 30 de gener de 2009 el Consell d'Administració acorda convocar Junta General Extraordinària a celebrar el proper 10 de març de 2009 per augmentar el capital social de GAS NATURAL (Nota 15).

Amb data 30 de gener de 2009, el Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. aprova, pel sistema de cooptació, el nomenament del Sr. Narcís Serra i Serra com a conseller dominical, a proposta de Caixa d'Estalvis de Catalunya, en substitució del conseller persona jurídica Caixa d'Estalvis de Catalunya.

D'acord amb el que disposa la Llei 26/2003 de 17 de juliol, a continuació s'inclouen les comunicacions dels nous administradors en relació amb les participacions que tenen en societats amb el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat que la societat, així com els càrrecs o les funcions que hi exerceixen:

Administradors i càrrec en altres societats amb anàloga o complementària activitat	Càrrec en Gas Natural SDG S.A	Nombre d'accions i percentatge en Gas Natural
Sr. Narcís Serra i Serra President de Caixa d'Estalvis de Catalunya	Conseller	20 (0,000)

Annex de companyies de GAS NATURAL

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació total	Patrimoni net		Resultats 2008	Dividend a compte
					Capital	Reserves		
Gas Natural Aprovevisionamientos SDG, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100,0	0,6	14,9	194,8	-
Sagane, S.A.	Espanya	Aprovisionament de gas	I.G.	100,0	94,8	22,1	89,1	-
Repsol-Gas Natural LNG, S.L.	Espanya	Aprovisionament i transport	I.P.	50,0	2,0	0,1	0,7	-
A.E.Hospital Universitario Trias Pujol	Espanya	Cogeneració	I.P.	50,0	0,4	(0,4)	-	-
Central Térmica La Torrecilla, S.A.	Espanya	Cogeneració	I.P.	50,0	1,2	(54,3)	-	-
La Energía, S.A.	Espanya	Cogeneració	I.G.	100,0	10,7	1,4	1,3	-
Sociedad de Tratamiento Hornillos, S.L.	Espanya	Cogeneració	I.G.	94,0	1,2	1,4	0,2	-
Sociedad de Tratamiento La Andaya, S.L.	Espanya	Cogeneració	I.G.	60,0	1,1	1,8	0,2	-
Tratamiento Almazán, S.L.	Espanya	Cogeneració	I.G.	90,0	2,7	(0,1)	(0,1)	-
UTE La Energía, SpA	Espanya	Cogeneració	I.G.	100,0	2,0	-	0,1	-
Cetraro Distribuzione Gas SRL	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	60,0	0,1	-	-	-
Congas Servizi Consorzio Gas Acqua Servizi, S.p.A.	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	90,0	0,1	1,0	(0,1)	-
Gas Natural Commercialisation France, S.A.S.	França	Comercialització de gas	I.G.	100,0	-	1,4	15,3	-
Gas Natural Vendita Italia, SpA	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	100,0	2,1	5,3	0,6	-
Mecogas SRL	Itàlia	Comercialització de gas	I.G.	100,0	-	0,1	0,1	-
Natural Energy, S.A. (¹)	Argentina	Comercialització de gas	I.G.	80,4	0,2	(0,3)	1,7	-
Gas Natural Comercial SDG, S.L.	Espanya	Comercialització de gas domèstic	I.G.	100,0	4,5	(0,6)	1,5	-
Gas Natural Comercializadora, S.A.	Espanya	Comercialització de gas i electricitat industrial	I.G.	100,0	2,4	29,9	4,7	-
CH4 Energía S.A. de C.V.	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	35,9	0,6	1,1	1,4	-
Transnatural S.R.L. de México	Mèxic	Comercialització de gas i transport	I.P.	35,9	10,4	(14,9)	(8,6)	-
Gas Natural Servicios SDG, S.A.	Espanya	Comercialització de gas, electricitat i gestió energètica	I.G.	100,0	2,9	19,6	(17,0)	-
Kromschroeder, S.A.	Espanya	Comptadors	P.E.	42,5	0,7	10,9	0,1	-
Gas Aragón, S.A.	Espanya	Distribució	P.E.	35,0	5,9	44,4	10,1	-
Distribuidora Eléctrica Navasfrías, S.L.	Espanya	Distribució d'energia elèctrica	I.G.	100,0	0,2	(7,0)	-	-
Eléctra de Abusejo, S.L.	Espanya	Distribució d'energia elèctrica	I.G.	100,0	0,7	(0,1)	(0,5)	-
Gas Natural Distribución Eléctrica, S.A.	Espanya	Distribució d'energia elèctrica	I.G.	100,0	1,2	0,1	(0,3)	-
Agragas, S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	90,0	0,1	35,0	0,9	-
Calgas s.c.a.r.l.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100,0	1,7	-	-	-
Ceg Río, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	59,6	27,5	19,6	23,5	(12,4)
Comercializadora Metrogas, S.A. de CV	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	71,8	128,1	(77,9)	(0,1)	-
Companhia Distribuidora de Gás do Rio de Janeiro, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	54,2	164,9	53,4	44,7	(33,3)
Gas Galicia SDG, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	62,0	32,6	7,3	(0,8)	-
Gas Natural Andalucía, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100,0	12,4	41,4	7,5	-
Gas Natural BAN, S.A. (¹)	Argentina	Distribució de gas	I.G.	50,4	214,7	(138,5)	11,1	(13,4)
Gas Natural Cantabria SDG, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90,4	3,2	28,0	3,5	-
Gas Natural Castilla La-Mancha, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	95,0	26,8	17,4	3,8	-
Gas Natural Castilla y León, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90,1	6,3	78,6	21,2	-
Gas Natural Cegas, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	99,7	25,4	68,1	11,7	-
Gas Natural Cundiboyacense, S.A. ESP	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	45,8	1,1	9,5	4,1	-
Gas Natural de São Paulo Sul, S.A.	Brasil	Distribució de gas	I.G.	100,0	350,7	(205,3)	22,6	(9,5)
Gas Natural del Oriente, S.A. ESP	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	32,2	9,2	23,4	9,0	(9,4)
Gas Natural Distribución SDG, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100,0	101,0	1.026,7	285,0	(284,3)
Gas Natural La Coruña, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	56,4	2,3	(0,7)	0,6	-
Gas Natural México, S.A. de CV (¹)	Mèxic	Distribució de gas	I.G.	71,8	470,7	(204,6)	16,9	-
Gas Natural Murcia SDG, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	99,9	24,3	(5,8)	(4,0)	-
Gas Natural Rioja, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	87,5	2,7	8,9	3,5	-
Gas Natural Transporte SDG, S.L.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	100,0	14,9	44,0	8,9	(7,2)
Gas Natural Vehicular del Norte Asociación en Participación	Mèxic	Distribució de gas	I.P.	36,6	0,7	(0,1)	(0,1)	-
Gas Natural, S.A. ESP	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	59,1	10,9	130,2	84,0	-
Gas Navarra, S.A.	Espanya	Distribució de gas	I.G.	90,0	3,6	27,1	7,4	-
Gasdotti Azienda Siciliana, S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	90,0	0,5	21,6	(0,1)	-
Gases de Barrancabermeja, S.A..	Colòmbia	Distribució de gas	I.G.	32,2	1,3	1,3	0,8	-
ITAL.ME.CO. S.R.L.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100,0	22,4	(1,1)	(1,2)	-
Normanna Gas, S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	90,0	0,1	29,2	0,6	-
Pitta Construzioni S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100,0	6,0	1,3	(0,3)	-
Smedigas S.p.A.	Itàlia	Distribució de gas	I.G.	100,0	0,6	19,6	(4,2)	-
Petroleum Oil & Gas España, S.A.	Espanya	Exploració hidrocarburs	I.G.	100,0	3,9	51,5	(0,3)	-
Gas Natural Capital Markets, S.A.	Espanya	Financera	I.G.	100,0	0,1	0,1	0,1	-
Gas Natural Finance, BV	Holanda	Financera	I.G.	100,0	-	2,0	0,5	-

Annex de companyies de GAS NATURAL (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació total	Patrimoni net		Resultats 2008	Dividend a compte
					Capital	Reserves		
Gas Natural International, Ltd.	Irlanda	Financera	I.G.	100,0	25,4	11,7	0,6	-
Central Anahuac, SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	254,8	(75,6)	5,6	-
Central Lomas del Real, SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	37,5	130,5	(5,2)	-
Central Saltillo S.A. de C.V.	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	150,7	(43,1)	3,9	-
Central Vallehermoso SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	43,4	160,6	(2,4)	-
Compañía Mexicana de Gerencia y Operación SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	-	0,6	(0,1)	-
Controladora del Golfo SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	122,7	-	-	-
EcoEléctrica, L.P.	Puerto Rico	Generació d'electricitat	I.P.	47,5	63,2	39,6	43,2	(12,1)
Electricidad Aguila de Altamira SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	159,8	(41,6)	2,7	-
Gasoducto del Río SA de CV	Mèxic	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	2,7	6,5	2,4	-
Lantarón Energía, S.L.	Espanya	Generació d'electricitat	I.G.	100,0	-	-	-	-
Alas Capital & GN Sa	Espanya	Generació eòlica	I.P.	40,0	0,1	-	-	-
Aplicaciones y Proyectos energéticos, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	0,1	0,1	-	-
Boreas Eólica 2, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	90,0	2,6	4,5	3,1	-
Boreas Eólica, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	99,5	5,2	5,5	3,3	-
Corporación Eólica de Zaragoza, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	68,0	2,5	0,3	1,0	-
Dawn Energy - Produção de Energia, Unipessoal Lda.	Portugal	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
Desarrollo de Energías Renovables de la Rioja, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	36,3	16,5	3,1	7,3	-
Desarrollo de Energías Renovables de Navarra, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	50,0	9,9	28,6	14,9	(4,0)
Desarrollo de Energías Renovables, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	42,2	128,1	19,7	(10,0)
Energías eólicas de Fuerteventura, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	50,0	-	-	-	-
Energías eólicas de Lanzarote, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	50,0	-	-	-	-
Energy Way Produção de Energia Lda	Portugal	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
Enervent, S.A.	Espanya	Generació eòlica	P.E.	26,0	2,4	3,7	2,1	-
Explotaciones Eólicas Sierra de Utrera, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	50,0	2,7	2,8	5,1	-
GN Energy Canarias, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind 2, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind 3, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind 4, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind 5, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind 6, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind Canaria,s S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
GN Wind, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	100,0	-	-	-	-
Los Castrios, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	33,1	2,2	0,3	1,5	-
Molinos de la Rioja, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	33,3	3,0	2,5	3,8	-
Molinos de Linares, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	25,0	0,1	-	-	-
Molinos de Valdebezana, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	59,7	0,1	-	(0,1)	-
Molinos del Cidacos, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	50,0	10,3	8,5	12,9	-
Montouto 2000, S.A.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	49,0	6,0	1,9	3,1	-
O Novo Aquilon, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	60,0	-	-	-	-
Parques Eólicos 2008-2012 S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.P.	54,0	-	-	-	-
Sistemas Energéticos La Muela, S.A.	Espanya	Generació eòlica	P.E.	20,0	3,1	3,5	2,0	-
Sistemas Energéticos Mas Garullo, S.A.	Espanya	Generació eòlica	P.E.	18,0	1,5	2,2	1,7	-
Tratamiento Cinca Medio, S.L.	Espanya	Generació eòlica	I.G.	80,0	2,0	-	0,3	-
Gas Natural do Brasil, S.A.	Brasil	Generació i comercialització d'electricitat	I.G.	100,0	0,6	(1,6)	(0,2)	-
Gas Natural Electricidad SDG, S.A.	Espanya	Generació i comercialització d'electricitat	I.G.	100,0	32,8	(4,8)	(26,0)	-
UTE GNS-Dalkia Energia	Espanya	Gestió Energètica	I.P.	50,0	-	(0,2)	-	-
Gas Natural Informática, S.A.	Espanya	Informàtica	I.G.	100,0	19,9	4,3	(3,5)	-
Torre Marenostrium, S.L.	Espanya	Immobiliària	P.E.	45,0	5,3	14,4	(0,2)	-
Natural Servicios, S.A. (¹)	Argentina	Instal·lacions de gas	I.G.	80,4	2,1	(0,9)	0,4	-
Gas Natural Exploración, S.L.	Espanya	Investigació i exploració hidrocarburs	I.G.	100,0	26,8	(0,6)	(9,2)	-
GN West Africa SL	Espanya	Investigació i exploració hidrocarburs	I.P.	40,0	-	-	-	-
El Andalus LNG SPA	Argelia	Liqüefacció	I.P.	32,0	-	-	-	-
Gas Natural Rigassificazione Italia, S.p.A	Itàlia	Regasificació de gas	I.G.	100,0	7,4	-	-	-
Natural Re, S.A.	Luxemburg	Assegurances	I.G.	100,0	3,2	9,1	5,1	-
Adm. de Servicios de Energía México, S.A. de CV	Mèxic	Serveis	I.G.	71,8	-	(0,3)	-	-
Adm. y Servicios ECAP, S.A. de CV	Mèxic	Serveis	I.G.	100,0	-	-	0,1	-
Compañía Auxiliar de Industrias Varias, S.A.	Espanya	Serveis	I.G.	100,0	0,3	1,4	0,1	-
Energía y Confort Administración de Personal, S.A. de CV	Mèxic	Serveis	I.G.	72,3	-	(0,2)	0,6	-
Gas Natural Servicios, S.A. de CV	Mèxic	Serveis	I.G.	71,8	6,1	(1,0)	1,1	-

Annex de companyies de GAS NATURAL (continuació)

Societat	País	Activitat	Mètode de consolidació	% de participació total	Patrimoni net		Resultats 2008	Dividend a compte
					Capital	Reserves		
Gas Natural Serviços, S.A.	Brasil	Serveis	I.G.	100,0	1,9	1,2	1,2	(0,2)
Gas Natural Soluciones, S.L.	Espanya	Serveis	I.G.	100,0	6,2	4,1	3,7	-
GNS Colombia Ltda.	Colòmbia	Serveis	I.G.	100,0	0,3	(0,1)	1,3	-
Oficina de cambios de suministrador, S.A.	Espanya	Serveis	P.E.	20,0	-	-	-	-
Portal del Instalador, S.A.	Espanya	Serveis	I.G.	85,0	1,3	0,1	0,2	-
Serviconfort Colombia, S.A.	Colòmbia	Serveis	I.G.	100,0	0,2	-	0,6	-
Sistemas de Administración y Servicios, S.A. de C.V. (1)	Mèxic	Serveis	I.G.	72,0	-	0,2	-	-
Buenergía Gas & Power, Ltd.	I. Caimà	Societat de cartera	I.G.	95,0	0,1	(43,4)	12,5	-
EcoEléctrica Holding, Ltd	I. Caimà	Societat de cartera	I.P.	47,5	63,2	19,4	-	(20,4)
EcoEléctrica Limited	I. Caimà	Societat de cartera	I.P.	47,5	0,6	0,2	-	(0,2)
Gas Natural Argentina SDC, S.A. (1)	Argentina	Societat de cartera	I.G.	72,0	105,0	(23,5)	-	-
Gas Natural Corporación Eólica, S.L.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100,0	5,5	5,8	3,7	-
Gas Natural Internacional SDG, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100,0	349,5	120,4	1,4	-
Gas Natural Italia s.p.A.	Itàlia	Societat de cartera	I.G.	100,0	0,1	0,4	0,1	-
Gas Natural Puerto Rico, Inc	Puerto Rico	Societat de cartera	I.G.	100,0	0,8	(0,1)	(0,4)	-
Holding Gas Natural, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100,0	0,3	0,2	-	-
Invergás, S.A. (1)	Argentina	Societat de cartera	I.G.	72,0	48,9	60,5	-	-
La Propagadora del Gas, S.A.	Espanya	Societat de cartera	I.G.	100,0	0,2	1,3	0,7	-
Gas Natural Distribuzione S.p.A.	Itàlia	Societat de cartera i distribució de gas	I.G.	100,0	4,7	116,1	(1,4)	-
Desarrollo del Cable, S.A.	Espanya	Telecomunicacions	I.G.	100,0	21,1	20,6	11,9	-
Europe Maghreb Pipeline, LTD.	Regne Unit	Transport de gas	I.G.	72,6	0,1	70,7	119,3	(45,0)
Metragaz, S.A.	Marroc	Transport de gas	I.G.	72,3	3,4	0,9	1,0	-
Biogás Doña Juana, S.A. ESP	Colòmbia	Tractament i aprofitament del biogàs	I.P.	49,8	1,1	-	-	-

(1) El percentatge de participació és el corresponent a les accions de titularitat legal. Addicionalment hi ha un compromís de recompra d'accions pels percentatges indicats a la Nota 17, que també s'assignen a la societat dominant.

Informe de Gestió Consolidat

1. Evolució dels negocis

Anàlisi de l'exercici 2008

El benefici net de l'exercici 2008 creix un 10,2% respecte l'any anterior i es situa en 1.057 milions d'euros, mantenint la senda de creixement de doble dígit malgrat els nivells de volatilitat dels preus energètics, mercats de divises i mercats financers.

L'Ebitda de l'exercici 2008 creix un 12,6% respecte al de l'any anterior i arriba als 2.564 milions d'euros. L'activitat de generació d'electricitat és el principal motor d'aquest important creixement, juntament amb la incorporació el 2008 de l'esmentada activitat a Mèxic i al creixement de l'activitat de distribució a Llatinoamèrica.

Millora de la consistència de l'Ebitda de l'exercici 2008 respecte l'any anterior en presentar una contribució dels seus negocis més diversificada.

L'Ebitda de l'activitat de distribució de gas a Espanya arriba als 886 milions d'euros, un 2,7% superior al de l'any anterior i representa el 34,6% de l'Ebitda consolidat.

La distribució de gas a Llatinoamèrica registra un increment a l'Ebitda del 9,9% i es situa en 467 milions d'euros. La diversificació en l'aportació de les monedes locals permet mitigar l'impacte resultant de la depreciació d'algunes d'elles.

Consolidació de la significativa contribució de l'activitat d'aprovisionament i comercialització majorista i minorista de gas, un 18,1% de l'Ebitda consolidat.

L'activitat d'electricitat (generació i comercialització) a Espanya assoleix un Ebitda de 366 milions d'euros i registra un creixement del 31,2%.

S'incorpora als resultats consolidats l'aportació dels actius elèctrics adquirits a Mèxic a finals de l'any 2007 (2.233 MW de capacitat instal·lada), amb un Ebitda de 97 milions en el període, i que representa un 3,7% del total consolidat.

El 30 de juliol de 2008 GAS NATURAL signa un acord amb ACS per a la compra del 45,3% d'Unión Fenosa, i adquireix ja a primers d'agost un 9,9% de l'elèctrica. GAS NATURAL subscriu amb deu entitats financeres els documents relatius a l'assegurament del finançament necessari per a l'adquisició del 100% d'Unión Fenosa. El 12 de desembre de 2008 s'adquireix un 4,7% addicional d'Unión Fenosa, S.A. a Caixanova.

El 8 de gener de 2009 GAS NATURAL distribueix un dividend brut a compte amb càrrec als resultats de l'exercici 2008 de 0,48 euros per acció, el que suposa un increment del 11,6% en relació al dividend a compte de l'exercici anterior.

La proposta de distribució dels resultats de l'exercici 2008 que el Consell d'Administració elevarà a la Junta General Ordinària suposa destinar 573 milions d'euros a dividends i assolir un *pay-out* del 54,2%.

Adquisició d'Unión Fenosa, S.A.

El 30 de juliol de 2008 GAS NATURAL va assolir un acord amb ACS per l'adquisició del total de la seva participació del 45,3% a Unión Fenosa, S.A., a un preu en efectiu de 18,33 euros per acció, i per tant valora el 100% del capital d'Unión Fenosa, S.A. en 16.757 milions d'euros.

Seguint els termes de l'acord signat, GAS NATURAL va adquirir a ACS a primers d'agost un 9,9% d'Unión Fenosa, S.A., per un import de 1.675 milions d'euros. Actualment, la transmissió de les accions restants està subjecta a l'autorització per part de les autoritats en matèria de competència.

D'acord amb el contracte subscrit amb ACS s'ha procedit a l'ajust del preu de compravenda deduint el dividend distribuït el passat 2 de gener de 2009 per Unión Fenosa, S.A. de 0,28 euros per acció, essent en conseqüència el nou preu ajustat de 18,05 euros per acció.

D'altra banda, el 12 de desembre de 2008 es va adquirir a Caixanova una participació del 4,7% en el capital d'Unión Fenosa, S.A., per la qual cosa a 31 de desembre de 2008 la participació de GAS NATURAL a Unión Fenosa, S.A. puja al 14,7%.

Un cop superat el llindar del 30% dels drets de vot a Unión Fenosa, S.A., GAS NATURAL estarà obligada, en el termini d'un mes, a presentar una Oferta Pública d'Adquisició per la resta d'accions d'Unión Fenosa, S.A.

La compra d'Unión Fenosa, S.A. implicarà un avenç significatiu en el desenvolupament de GAS NATURAL i en la seva estratègia de convertir-se en una companyia líder integrada de gas i electricitat i permetrà a GAS NATURAL accelerar el compliment del seu Pla Estratègic 2008-2012, situant-la en una nova dimensió com a operador integrat de gas i electricitat, per l'alta complementarietat dels negocis d'ambdues companyies a tota la cadena de valor dels dos negocis.

Amb la compra d'Unión Fenosa, S.A., GAS NATURAL passarà a tenir més de 20 milions de clients de gas i electricitat a tot el món, dels quals més de 9 són a Espanya. El negoci regulat de gas i electricitat aportarà estabilitat i creixement sostingut.

Finançament de l'operació

El juliol de 2008 GAS NATURAL va subscriure un acord amb deu entitats bancàries pel finançament de la compra de la totalitat d'Unión Fenosa, S.A., tant en l'adquisició de la participació d'ACS i Caixanova a Unión Fenosa, S.A., com en la posterior Oferta Pública d'Adquisició d'accions a la resta d'accionistes. Actualment, el nombre d'entitats participants al sindicat bancari en suma 19, i s'ha iniciat el procés de sindicació general.

Així mateix, per garantir una estructura financera sòlida i flexible, Criteria CaixaCorp i Repsol YPF s'han compromès a realitzar aportacions als fons propis de GAS NATURAL en la quantia i forma necessària per tal que GAS NATURAL obtingui un *rating* "consolidat" immediatament després de la liquidació de l'Oferta de, d'almenys, BBB (estable) i Baa2 (estable), per S & P i Moody's, respectivament.

Així mateix, el deute també es veurà reduït mitjançant la venda de determinats actius per un import total estimat de 3.000 milions d'euros.

Principals magnituds econòmiques

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	13.544	10.093	34,2
Ebitda	2.564	2.277	12,6
Beneficis d'explotació	1.794	1.567	14,5
Resultat net atribuïble a accionistes de la societat dominant	1.057	959	10,2
Inversions	3.697	2.323	59,1
Deute financer net (a 31/12)	4.913	3.690	33,1

Principals magnituds físiques

	2008	2007	%
Distribució de gas (GWh)	481.414	453.172	6,2
Espanya:	270.073	271.058	(0,4)
Vendes de gas a tarifa	14.177	38.288	(63,0)
ATX	255.896	232.770	9,9
Llatinoamèrica:	208.408	179.314	16,2
Vendes de gas a tarifa	144.065	115.131	25,1
ATX	64.343	64.182	0,3
Itàlia:	2.933	2.800	4,8
Vendes de gas a tarifa	2.632	2.635	(0,1)
ATX	301	165	82,4
Subministrament de gas (GWh)	292.629	292.730	-
Espanya	239.090	245.566	(2,6)
Internacional	53.539	47.164	13,5
Transport de gas – EMPL (GWh)	133.497	124.150	7,5
Xarxa de distribució de gas (Km)	115.295	109.759	5,0
Espanya	48.578	45.429	6,9
Llatinoamèrica	61.196	59.555	2,8
Itàlia	5.521	4.775	15,6
Punts de subministrament de distribució de gas, en milers (a 31/12)	11.492	11.115	3,4
Espanya	5.842	5.681	2,8
Llatinoamèrica	5.253	5.077	3,5
Itàlia	397	357	11,2
Contractes per client a Espanya (a 31/12)	1,39	1,37	1,5
Energia elèctrica produïda (GWh)	31.451	18.700	68,2
Espanya	18.130	16.975	6,8
Mèxic	11.455	-	-
Puerto Rico	1.866	1.725	8,2
Capacitat de generació elèctrica (MW)	6.495	6.484	0,2
Espanya	3.991	3.980	0,3
Mèxic	2.233	2.233	-
Puerto Rico	271	271	-

Import net de la xifra de negocis

	2008	%s/total	2007	%s/total	% 2008/2007
Distribució de gas	4.406	32,5	4.033	40,0	9,2
Espanya	1.711	12,6	2.116	21,0	(19,1)
Llatinoamèrica	2.531	18,7	1.766	17,5	43,3
Itàlia	164	1,2	151	1,5	8,6
Electricitat	2.718	20,1	1.271	12,6	113,8
Espanya	1.898	14,0	1.127	11,2	68,4
Mèxic	671	5,0	-	-	-
Puerto Rico	149	1,1	144	1,4	3,5
Upstream & midstream	284	2,1	259	2,6	9,7
Majorista i minorista	8.220	60,7	6.037	59,8	36,2
Altres	167	1,2	154	1,5	8,4
Ajustaments de consolidació	(2.251)	(16,6)	(1.661)	(16,5)	35,5
Total	13.544	100,0	10.093	100,0	34,2

L'import net de la xifra de negocis durant l'exercici 2008 ascendeix a 13.544 milions d'euros i registra un augment del 34,2% respecte l'any anterior. Aquest important creixement es deu fonamentalment a l'augment mitjà dels preus de l'electricitat a Espanya en relació a l'any anterior juntament amb una major producció elèctrica, a la incorporació de l'activitat elèctrica a Mèxic i a la major activitat gasista, especialment en distribució regulada al Brasil i en les activitats d'aprovisionament i comercialització de gas a mercats liberalitzats.

Ebitda (1)

	2008	%s/total	2007	%s/total	% 2008/2007
Distribució de gas	1.389	54,2	1.323	58,1	5,0
Espanya	886	34,6	863	37,9	2,7
Llatinoamèrica	467	18,2	425	18,7	9,9
Itàlia	36	1,4	35	1,5	2,9
Electricitat	516	20,1	338	14,9	52,4
Espanya	366	14,3	279	12,3	31,2
Mèxic	97	3,8	-	-	-
Puerto Rico	53	2,1	59	2,6	(10,2)
Upstream & midstream	185	7,2	158	6,9	17,1
Majorista i minorista	465	18,1	446	19,6	4,3
Altres	10	0,4	12	0,5	(16,7)
Total	2.564	100,0	2.277	100,0	12,16

(1) Ebitda = Resultat d'explotació + amortitzacions + provisions operatives.

L'Ebitda del 2008 arriba als 2.564 milions d'euros, amb un augment del 12,6% respecte l'any anterior, impulsat principalment per l'activitat de generació d'electricitat a Espanya, la incorporació el 2008 de l'esmentada activitat a Mèxic i el creixement de l'activitat de distribució a Llatinoamèrica.

L'activitat de distribució en el seu conjunt (Espanya, Llatinoamèrica i Itàlia) representa un 54,2% de l'Ebitda de GAS NATURAL. La contribució més gran correspon a la distribució regulada a Espanya, amb un 34,6%.

L'activitat d'electricitat a Mèxic aporta un 3,8% de l'Ebitda consolidat que, sumat a l'important creixement a Espanya, situa el pes de l'activitat de l'electricitat de GAS NATURAL en el 20,1%.

Resultat d'explotació

	2008	%s/total	2007	%s/total	% 2008/2007
Distribució de gas	944	52,6	887	56,6	6,4
Espanya	573	31,9	572	36,5	0,2
Llatinoamèrica	363	20,2	313	20,0	16,0
Itàlia	8	0,4	2	0,1	-
Electricitat	331	18,5	236	15,0	40,3
Espanya	262	14,6	195	12,4	34,4
Mèxic	34	1,9	-	-	-
Puerto Rico	35	2,0	41	2,6	(14,6)
Upstream & midstream	136	7,6	106	6,8	28,3
Majorista i minorista	438	24,4	428	27,3	2,3
Altres	(55)	(3,1)	(90,0)	(5,7)	(38,9)
Total	1.794	100,0	1.567,0	100,0	14,5

D'altra banda, les dotacions a amortitzacions augmenten un 11,6% mentre que les dotacions a provisions baixen un 24,6%, de manera que el benefici operatiu es situa en 1.794 milions d'euros, un 14,5% superior al de l'any anterior.

Resultat financer

El cost del deute financer net és de 301 milions d'euros, amb un increment de 97 milions d'euros respecte l'any anterior, fruit de l'increment del deute brut mig (+52%) causat pel deute financer associat a l'adquisició dels actius energètics a Mèxic el desembre de 2007 i a l'adquisició del 9,9% d'Unión Fenosa, S.A. el 2008.

Tot i el finançament per a l'adquisició de la participació a Unión Fenosa, S.A., gràcies a l'important generació de caixa durant el període, l'augment del deute net ha estat inferior al deute net contret per dita adquisició. El 31 de desembre de 2008, el deute financer net arriba als 4.913 milions d'euros i situa el rati d'endeutament al 42,2% i el rati deute net/Ebitda i de cobertura financer en 1,9 vegades i en 9,7 vegades, respectivament.

El passat 2 de desembre de 2008, GAS NATURAL va renovar el seu programa Euro Medium Term Notes (EMTN), ampliant-lo de 4.000 milions d'euros a 8.000 milions d'euros, amb les mateixes característiques de l'actual programa. A 31 de desembre de 2008, aquest programa és emprat per emissions realitzades en anys anteriors en 725 milions d'euros.

Els instruments financers disponibles arriben als 10.095 milions d'euros a 31 de desembre de 2008, i inclouen el programa Euro Medium Term Notes (EMTN) per import de 7.275 milions d'euros i el programa d'Euro Commercial Paper (ECP) per 1.000 milions de euros amb limitada utilització durant aquest període.

Així mateix, en el marc del procés per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A., GAS NATURAL ha subscrit els documents relatius a l'assegurament del finançament necessari per a l'adquisició del 100% de la societat esmentada amb deu entitats financeres.

Aquest finançament ascendeix a 18.260 milions d'euros, i inclou 1.100 milions d'euros pel refinançament de deute d'Unión Fenosa, S.A. i fins a un màxim de 700 milions d'euros pel refinançament de deute de GAS NATURAL. Està estructurat en deu trams amb venciments entre febrer 2010 i agost 2013. A 31 de desembre de 2008, l'import disposat puja a 1.675 milions d'euros.

L'1 d'agost de 2008, i degut a l'acord assolit amb ACS per l'adquisició del 45,3% de les accions d'Unión Fenosa, S.A. per part de GAS NATURAL, les agències de *rating* han revisat negativament els *ratings* actuals.

La qualificació creditícia del deute de GAS NATURAL a curt i llarg termini és la següent:

Agència	l/t	c/t
Moody's	A3	P-2
Standard & Poor's	A	A-1
Fitch	A	F1

GAS NATURAL està fermament compromesa en mantenir una posició financera sòlida i estable. Amb aquesta finalitat, s'ha marcat com a objectiu mantenir després de l'adquisició un *rating* creditici mínim de "BBB", en línia amb altres *utilities* mundials. Així mateix, per garantir una estructura financera sòlida i flexible, GAS NATURAL podria augmentar els seus fons propis per assegurar l'obtenció de l'esmentat *rating* creditici. S'estima que la quantia màxima d'aquest augment pujarà a 3.500 milions d'euros. Els accionistes principals, Critería CaixaCorp i Repsol YPF, s'han compromès a realitzar les aportacions necessàries per a garantir l'esmentada quantitat.

Resultat de l'alienació d'instruments financers

Els resultats de l'alienació d'instruments financers el 2008 arriben a 14 milions d'euros enfront de 64 milions d'euros durant el mateix període de l'any anterior.

Els resultats del mateix període de l'any anterior corresponen fonamentalment a l'alienació de la participació del 9,4% que es mantenia a Naturgas Energía.

Resultat d'entitats valorades pel mètode de participació

Les principals partides que formen aquest capítol corresponen als resultats de les participacions minoritàries en societats distribuïdores de gas a Espanya (Gas Aragón) i en societats de generació eòlica.

El resultat corresponent a la participació en resultats en associades durant el període és de 6 milions d'euros enfront dels 8 milions d'euros durant el mateix període de l'any anterior.

Impost sobre beneficis

GAS NATURAL tributa a Espanya en règim de consolidació fiscal, i té la consideració de subjecte passiu el grup fiscal, determinant la base imposable per l'agregació de les bases imposables de les societats integrants del Grup. La resta de societats residents a Espanya que no formen part del règim especial tributen de forma independent i les no residents tributen en cadascun dels països en què operen, aplicant el tipus de gravamen vigent en l'impost de societats (o impost equivalent) sobre els beneficis del període.

La despesa en concepte d'impost de societats durant l'exercici puja a 379 milions d'euros, el que suposa un tipus efectiu de gravamen del 24,4%, enfront del 25,3% registrat l'any anterior.

El diferencial respecte del tipus de gravamen obeeix a les deduccions aplicades i a l'aplicació de diferents règims de tributació de societats amb l'activitat desenvolupada en altres jurisdiccions.

Interessos minoritaris

Les principals partides que componen aquest capítol corresponen als resultats de la participació dels minoritaris a EMPL, en el subgrup de societats participades a Colòmbia, a Gas Natural BAN, a Gas Natural México i en les companyies brasileres CEG i CEG Rio, a més d'altres societats a Espanya.

El resultat atribuït als interessos minoritaris en 2008 ascendeix a 115 milions d'euros, amb un augment de 18 milions d'euros respecte l'any anterior, degut fonamentalment a les societats participades a Brasil i Colòmbia.

Inversions

Les inversions totals ascendeixen a 3.697 milions d'euros, i inclouen la inversió financera realitzada en l'adquisició de la participació del 14,7% a Unión Fenosa, S.A. per un import total de 2.451 milions d'euros.

El desglossament de les inversions per naturalesa és el següent:

	2008	2007	%
Inversions materials	1.068	1.148	(6,9)
Inversions en actius intangibles	141	63	-
Inversions financeres	2.488	1.112	-
Total inversions	3.697	2.323	59,1

Les inversions materials de l'exercici arriben als 1.068 milions d'euros, amb un descens del 6,9% respecte les de l'any anterior, degut fonamentalment a unes menors inversions en *upstream & midstream* i en generació d'electricitat a Espanya.

Les inversions financeres per import de 2.488 milions d'euros corresponen fonamentalment a l'adquisició del 14,7% d'Unión Fenosa, S.A. realitzada en l'exercici, mentre que el 2007 inclouen principalment l'adquisició del Grup Italmeco a Itàlia i l'adquisició de les societats mexicanes els actius de les quals estan formats per cinc centrals de cicle combinat i un gasoducte.

El desglossament per activitats de les inversions materials dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007	%
Distribució	662	624	6,1
Espanya	461	451	2,2
Llatinoamèrica	136	118	15,3
Itàlia	65	55	18,2
Electricitat	353	336	5,1
Espanya	310	329	(5,8)
Mèxic	36	-	-
Puerto Rico	7	7	-
Gas	33	163	-
<i>Up & midstream</i>	21	149	(85,9)
Majorista i minorista	12	14	(14,3)
Resta	20	25	(20,0)
Total inversions materials	1.068	1.148	(7,0)

La inversió en distribució de gas assoleix els 662 milions d'euros, un 6,1% més que la de l'any anterior. Destaca la recuperació de la inversió en distribució de gas a Llatinoamèrica amb un augment del 15,3% i com a principal motor de creixement la distribució de gas a Brasil. La inversió en distribució de gas a Espanya augmenta en un 2,2%, en línia amb el creixement de punts de subministrament en el mercat de finca habitada.

Les inversions en generació elèctrica l'any 2008 inclouen el desenvolupament de la central de Màlaga (400 MW) i de la central del Port de Barcelona (800 MW), mentre que en el mateix període de l'any anterior incloïen el desenvolupament de Plana del Vent (800 MW), en operació comercial des de 2007, i el desenvolupament de la central de Màlaga.

La inversió en *upstream & midstream* el 2007 reflecteix l'adquisició d'un nou vaixell metaner (50%), el Sestao-Knutsen, de 138.000 m³ de capacitat, els desenvolupaments en Gassi Chergui (Algèria) i una major activitat de Petroleum Oil & Gas Espanya.

GAS NATURAL destina el 43% de les seves inversions materials a l'activitat de la distribució del gas a Espanya, materialitzada en la posada en servei de 3.149 km de nova xarxa en els últims dotze mesos, amb un creixement del 6,9%, el que permet continuar amb un considerable ritme de captació de nous punts de subministrament, malgrat l'alentiment en el segment de nova edificació. El 29,1% de les inversions materials del període correspon a l'activitat de l'electricitat a Espanya, principalment, als desenvolupaments de cicles combinats.

A data 31 de desembre de 2008, l'immobilitzat material i intangible assoleix la xifra de 11.059 milions d'euros. El seu desglossament per activitats és el següent:

	A 31.12.2008	%
Distribució	6.056	54,8
Espanya	3.967	35,9
Llatinoamèrica	1.468	13,3
Itàlia	621	5,6
Electricitat	3.879	35,1
Espanya	2.688	24,3
Mèxic	1.023	9,3
Puerto Rico	168	1,5
Gas	939	8,5
<i>Up & midstream</i>	870	7,9
Majorista i minorista	69	0,6
Resta	185	1,7
Total immobilitzat material i intangible	11.059	100,0

El conjunt de l'immobilitzat material i intangible inclou immobilitzacions en curs per import de 770 milions d'euros, dels quals 603 milions d'euros corresponen a l'activitat d'electricitat, (construcció de plantes de cycle combinat i de parcs eòlics), 66 milions d'euros a Llatinoamèrica i 46 milions d'euros a *upstream & midstream*.

L'activitat de distribució de gas, amb un 54,8%, continua representant la major part del total d'immobilitzat material i actius intangibles nets de GAS NATURAL.

L'immobilitzat material i intangible en distribució de gas a Llatinoamèrica arriba als 1.468 milions d'euros, el 13,3% del total de GAS NATURAL.

Distribució a Espanya

Inclou l'activitat retribuïda de distribució de gas, el subministrament de gas a tarifa, els ATX (serveis d'accés de tercers a la xarxa) i el transport secundari, així com les activitats no retribuïdes de distribució (lloguer de comptadors, escomeses a clients, etc.) a Espanya.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	1.711	2.116	(19,1)
Aprovisionaments	(375)	(827)	(54,7)
Despeses de personal, net	(73)	(56)	30,4
Altres despeses/ingressos	(377)	(370)	1,9
Ebitda	886	863	2,7
Dotació a l'amortització	(303)	(285)	6,3
Dotació a provisions	(10)	(6)	66,7
Beneficis d'explotació	573	572	0,2

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat de la distribució de gas a Espanya arriba als 1.711 milions d'euros, amb un descens del 19,1% respecte l'any anterior. Aquest fet és degut a una menor activitat de vendes de gas a tarifa, en la mesura que aquesta activitat, d'acord amb Llei 12/2007 i amb l'Ordre ITC/2309/2007, va deixar de realitzar-se des del dia 1 de juliol de 2008.

L'Ebitda es situa en 886 milions d'euros, amb un augment del 2,7% sobre el reportat l'any anterior i en línia amb l'augment de la retribució regulada per a l'exercici 2008.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat de la distribució de gas a Espanya han estat les següents:

	2008	2007	%
Vendes activitat de gas (GWh)	270.073	271.058	(0,4)
Vendes de gas a tarifa	14.177	38.288	(63,0)
Residencial	13.910	26.343	(47,2)
Industrial	267	11.945	(97,8)
ATX	255.896	232.770	9,9
Xarxa de distribució (km)	48.578	45.429	6,9
Increment de punts de subministrament, en milers	161	246	(34,6)
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	5.842	5.681	2,8

Les vendes de l'activitat regulada de gas a Espanya, que agrupa el subministrament de gas a tarifa fins al 30 de juny de 2008 i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), tant de distribució de gas com de transport secundari, pugen a 270.073 GWh amb un lleuger descens del 0,4% respecte l'any anterior pel descens de l'activitat industrial en l'últim trimestre de l'any, fruit de la situació econòmica actual.

D'acord amb la Llei 12/2007, publicada el 3 de juliol de 2007, i amb l'Ordre ITC/2309/2007, publicada el 31 de juliol de 2007, el dia 1 de juliol de 2008, desapareix el mercat regulat del gas. Les societats distribuïdores deixen de fer l'activitat de subministrament a tarifa i es crea el subministrament d'últim recurs. El Reial Decret 1068/2007, publicat el 28 de juliol de 2007, regula la posada en marxa del subministrament d'últim recurs en el sector del gas natural, podent-se acollir-hi els consumidors connectats a gasoductes amb una pressió que sigui menor o igual a 4 bars i amb un consum anual inferior als 3 GWh. GAS NATURAL és una de les empreses que assumeix l'obligació de subministrament d'últim recurs.

Els serveis de distribució i transport secundari per a l'accés de tercers a la xarxa (ATX) augmenten en un 9,9% i assoleixen els 255.896 GWh, dels quals 118.578 GWh (+12%) corresponen a serveis realitzats per tercers i la resta, 137.318 GWh (+8,2%), a la comercialització de GAS NATURAL com a principal operador en el mercat liberalitzat de gas.

GAS NATURAL continua amb l'expansió de la seva xarxa de distribució que s'incrementa en 3.149 km durant els últims dotze mesos, i arriba a 45 nous municipis el 2008. El nombre de punts de subministrament s'incrementa en 161.000 en els últims dotze mesos, un creixement inferior a l'any 2007 a un 34,6% pel menor volum de construcció de nous habitatges.

A 31 de desembre de 2008, la xarxa de distribució arriba als 48.578 km, amb un creixement del 6,9%, i el nombre de punts de subministrament als 5.842.000, un 2,8% superior.

El 31 de desembre de 2008, es va publicar l'Ordre ITC/3802/2008 que estableix els peatges, tarifa d'últim recurs i determinats aspectes relatius a les activitats regulades del sector gasista. Aquesta ordre manté el sistema de càlcul de la retribució de la distribució però introdueix una modificació en l'actualització de la mateixa per inflació (IPH). En el moment d'actualitzar la retribució, es considerarà l'índex IPH real des de 2007 en lloc del previst, com fins ara.

El 16 de gener de 2009, es va publicar la "Resolució de 31 de desembre de 2008" de la Direcció de Política Energètica i Mines que va establir la retribució de la distribució en aplicació de la ITC/3802/2008. La retribució inicial reconeguda a GAS NATURAL per a 2009 ascendeix a 1.206 milions d'euros.

En relació al transport secundari, la retribució per l'any 2009 arriba als 24 milions d'euros.

Distribució a Llatinoamèrica

Correspon a l'activitat de distribució de gas a l'Argentina, Brasil, Colòmbia i Mèxic.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	2.531	1.766	43,3
Aprovisionaments	(1.814)	(1.112)	63,1
Despeses de personal, net	(66)	(61)	8,2
Altres despeses/ingressos	(184)	(168)	9,5
Ebitda	467	425	9,9
Dotació a la amortització	(94)	(94)	-
Dotació a provisions	(10)	(18)	(44,4)
Beneficis d'explotació	363	313	16,0

L'import net de la xifra de negocis arriba als 2.531 milions d'euros, i registra un creixement del 43,3% destacant l'aportació de Brasil de 1.517 milions d'euros.

L'Ebitda assoleix els 467 milions d'euros, amb un increment del 9,9% respecte al registrat l'any anterior.

Destaca l'aportació del Brasil, que representa un 48% del total, amb un Ebitda de 224 milions d'euros i un augment del 21,7% respecte l'exercici anterior, centrat bàsicament en l'increment del marge de gas per les majors vendes al mercat de generació elèctrica i per l'actualització tarifària per inflació en les àrees de Rio de Janeiro i São Paulo.

Destaca també Colòmbia, que arriba a un Ebitda de 133 milions d'euros, amb un creixement del 9% respecte el mateix període de l'any anterior, degut principalment a l'increment de les vendes en el mercat residencial i a la millora en els marges de comercialització i vendes del mercat d'automoció.

Pel que fa a l'Ebitda d'Argentina i Mèxic, els descensos es deuen principalment a la depreciació del 7% i del 9%, respectivament, d'ambdues monedes en relació a l'euro.

Principals magnituds

Les principals magnituds físiques del negoci de distribució de gas a l'Amèrica Llatina han estat les següents:

	2008	2007	%
Ventes activitat de gas (GWh)	208.408	179.314	16,2
Ventes de gas a tarifa	144.065	115.132	25,1
ATX	64.343	64.182	0,3
Xarxa de distribució (km)	61.196	59.555	2,8
Increment de punts de subministrament, en milers	176	170	3,5
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	5.253	5.077	3,5

Les principals magnituds físiques per països l'any 2008 són les següents:

	Argentina	Brasil	Colòmbia	Mèxic	Total
Ventes activitat de gas (GWh)	71.964	75.867	16.720	43.857	208.408
Increment vs. 2007 (%)	(2,8)	64,0	6,7	1,2	16,2
Xarxa de distribució	22.360	5.881	17.052	15.903	61.196
Increment vs. 31/12/2007 (km)	505	246	497	393	1.641
Punts subministrament, en milers (a 31/12)	1.393	789	1.926	1.145	5.253
Increment vs. 31/12/2007, en milers	38	16	110	12	176

Les Vendes de l'activitat de gas a Llatinoamèrica, que agrupa les vendes de gas i els serveis d'accés de tercers a la xarxa (ATX), ascendeixen a 208.408 GWh amb un increment del 16,2% respecte les vendes registrades en l'exercici anterior.

Destaca Brasil amb un augment del 64% originat bàsicament per l'increment de vendes al mercat de generació elèctrica, fomentat pel Govern Federal per la baixa hidraulicitat, i Colòmbia amb un increment del 6,7% per majors vendes al mercat residencial per l'increment de la base de clients i al mercat d'automoció pel major nombre de vehicles convertits.

Així mateix, Mèxic augmenta les vendes de gas un 2,6% respecte a les de l'exercici anterior fruit de les majors vendes en el mercat industrial, i Argentina registra un descens del 5,5% per menors vendes al mercat residencial per la benignitat de les temperatures respecte l'exercici anterior.

La xarxa de distribució s'incrementa en 1.641 km en els últims dotze mesos, assolint els 61.196 km a 31 de desembre de 2008, amb un creixement del 2,8% en línia amb l'increment dels punts de subministrament del 3,5%.

La xifra de punts de subministrament de distribució de gas arriba als 5.253.000, a 31 de desembre de 2008. Es mantenen les elevades taxes de creixement interanual amb un increment de 176.000 punts de subministrament, destacant Colòmbia amb un augment de 110.000 punts de subministrament pels majors nivells de captació a la zona de Bogotá i l'Altiplà Cundiboyacense.

Cal destacar els següents aspectes en relació amb l'activitat a la regió:

El 10 d'octubre de 2008, el govern de l'Argentina publica l'augment tarifari com a continuació a la bestreta reflectida en la signatura de l'Acta Acord el 9 d'abril de 2007. Aquest Increment, que s'aplicarà a clients residencials i industrials i al gas natural vehicular, oscil·la entre el 10% i el 30%, segons els nivells de consum i s'aplicarà des de l'1 de setembre de 2008.

El 16 de desembre de 2008, es formalitza l'acord de venda del 19,6% al Grup Chemo per un import de 56 milions de dòlars nord-americans com a continuació de l'acord arribat a principis d'agost del 2008. Un cop realitzada la venda, GAS NATURAL continua mantenint la majoria accionarial i la titularitat de la seva gestió.

El 17 de juliol del 2008, Gas Natural BAN llança una emissió d'obligacions negociables per un valor de 125,9 milions de pesos argentins i amb venciment el juliol del 2010.

Al Brasil, a la zona de Rio de Janeiro s'eleva els marges de distribució un 6,2% des del gener de 2008 per actualització del nivell d'inflació. Així mateix, continuen les negociacions amb l'administració per a l'aplicació en aquest exercici del nou marc tarifari del quinquenni 2008-2012.

Al mes de juny del 2008, l'actualització dels nivells d'inflació a la zona de São Paulo permet augmentar els marges de distribució un 9,8%.

El 21 de juliol del 2008, s'eleva els marges del mercat de generació elèctrica un 13,4% per actualització del nivell d'inflació.

El 31 de juliol de 2008, es signa el contracte definitiu amb Petrobras com a continuació de l'acord signat el 25 de març de 2008, per l'aprovisionament de gas que garanteix un creixement anual del 5% de les vendes de gas fins a l'any 2012, al Brasil. Aquest acord assegura el volum necessari de gas per atendre l'actual demanda i fer front al creixement futur previst en el Pla Estratègic 2008-2012, així mateix introdueix elements de flexibilitat, cobrint l'abastiment de gas, fins i tot en situacions d'emergència.

A Colòmbia, es mantenen els nivells de creixement del mercat d'automoció augmentant el nombre de vehicles convertits un 16% passant de 94.994 a 31 de desembre de 2007 a 110.092 vehicles convertits a 31 de desembre de 2008. Respecte el mercat d'automoció destaca la presentació de la marca "gn auto" per estandarditzar la imatge en el negoci de subministrament de gas a vehicles.

L'1 d'abril de 2008, es va signar amb Petrobras un acord per desenvolupar inicialment catorze estacions de gas natural vehicular a la ciutat de Bogotá que s'espera siguin posades en servei dins dels propers dotze mesos.

El 24 d'abril de 2008, s'obté carta de Duff and Phelps de Colòmbia, Societat Qualificadora de Valors, en la qual es ratifica la qualificació AAA amb perspectiva estable a Gas Natural ESP.

El 17 de juny de 2008, el Ministeri d'Ambient, Habitatge i Desenvolupament Territorial aprova el projecte per a la "captació, tractament i aprofitament energètic del biogàs provinent de l'abocador Doña Juana" considerant que contribueix al país en la recerca del desenvolupament sostenible, estimant que reduirà l'emissió de gasos d'efecte hivernacle a l'atmosfera en 15 milions de tones de CO₂ durant el període del projecte.

Per últim, a Mèxic, es continua treballant amb el Govern del Districte Federal en el marc del conveni signat, el 31 d'agost de 2007, per a desenvolupar i impulsar a Mèxic DF la distribució de gas, zona amb un mercat potencial de més de 2.100.000 clients, en la qual el nivell de captació de nous punts de subministrament, el 2008, ha estat de 18.253, un 23% superior a l'any anterior.

El 22 de setembre de 2008, es signa la venda del 15% de Gas Natural México a SINCA INBURSA, acordada el mes de juny de 2008, el que permet arribar a un acord estratègic entre ambdues companyies que s'espera contribueixi a accelerar el creixement a Mèxic i permeti avançar en el compliment del Pla Estratègic 2008-2012, que té a Mèxic un dels seus principals objectius, mantenint GAS NATURAL la majoria accionarial i el control de la gestió.

Distribució a Itàlia

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	164	151	8,6
Aprovisionaments	(105)	(93)	12,9
Despeses de personal, net	(13)	(15)	(13,3)
Altres despeses/ingressos	(10)	(8)	25,0
Ebitda	36	35	2,9
Dotació a la amortització	(27)	(24)	12,5
Dotació a provisions	(1)	(9)	(88,9)
Beneficis d'exploació	8	2	-

Les operacions de distribució de gas a Itàlia representen una contribució a l'Ebitda de 36 milions d'euros, amb un augment del 2,9% respecte l'any anterior. En el segon trimestre del 2007 va tenir lloc una regularització de tarifes de distribució en zones de nova gasificació reconegudes pel Regulador de forma extraordinària per 7 milions d'euros.

Principals magnituds

	2008	2007	%
Ventes activitat de gas (GWh)	2.933	2.800	4,8
Ventes de gas a tarifa	2.632	2.635	(0,1)
ATX	301	165	82,4
Xarxa de distribució (km)	5.521	4.775	15,6
Punts de subministrament, en milers (a 31/12)	397	357	11,2

Amb l'adquisició del grup gasista Italmeco el desembre de 2007, GAS NATURAL ha ampliat la seva àrea de distribució al país a 31 nous municipis de les regions de Basilicata, Calàbria, Campània i Lazio i ha suposat la incorporació de 8.930 punts de subministrament de distribució de gas i de 509 km de xarxa.

El passat 3 de juliol de 2008, GAS NATURAL va adquirir el grup de distribució de gas Pitta Costruzioni, que opera a la regió de Puglia, al sud d'Itàlia, per un import de 30 milions d'euros. El grup adquirit té amb llicència per distribuir gas natural a onze municipis on compta amb 15.000 clients i una xarxa de distribució de 393 km.

Després de completar aquesta operació, GAS NATURAL amplia la seva àrea de distribució a Itàlia i arriba als 187 municipis de vuit regions: Molise, Abruzzo, Puglia, Calàbria, Sicília, Basilicata, Campània i Lazio.

L'activitat de distribució de gas arriba als 2.933 GWh, amb un augment del 4,8% respecte a 2007 degut fonamentalment a la incorporació d'Italmeco i Pitta (+176 GWh).

Les operacions d'expansió han donat lloc a un augment de la xarxa de distribució de 345 km, i a un creixement de 24.290 nous punts de subministrament en l'any 2008.

Electricitat a Espanya

Inclou les activitats de generació d'electricitat d'Espanya (cicles combinats, parcs eòlics i cogeneració), el *trading* d'electricitat en mercats majoristes i la comercialització majorista i minorista d'electricitat en el mercat liberalitzat espanyol.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	1.898	1.127	68,4
Aprovisionaments	(1.378)	(727)	89,5
Despeses de personal, net	(4)	(5)	(20,0)
Altres despeses/ingressos	(150)	(116)	29,3
Ebitda	366	279	31,2
Dotació a la amortització	(98)	(79)	24,1
Dotació a provisions	(6)	(5)	20,0
Beneficis d'explotació	262	195	34,4

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat d'electricitat arriba als 1.898 milions d'euros, xifra molt superior a la del 2007, degut fonamentalment a l'augment dels preus de l'electricitat i a una major producció.

El preu mig ponderat del *pool* acumulat a desembre de 2008 s'ha situat en 65,6 €/MWh davant dels 40,8 €/MWh acumulat a desembre 2007, un 60,8% superior.

Aquest augment dels preus del *pool* durant l'exercici 2008 respecte de l'exercici 2007 s'ha degut, entre altres raons, a l'increment dels costos de generació en l'escenari alcista dels costos de combustibles amb el que va començar l'exercici, si bé en els mesos de novembre i desembre una caiguda del preu dels mateixos, les baixes demandes respecte a 2007 i una alta eolicitat van contenir l'increment de preus.

Adicionalment, ha continuat l'increment del preu dels drets d'emissió respecte l'any anterior. El preu mig dels drets d'emissions s'ha situat en 22,13 €/t cotitzant amb tendència a la baixa a tancament d'any, acompanyant el descens d'altres *commodities* i de la situació econòmica.

La demanda elèctrica acumulada a desembre de 2008 (263.784 GWh) ha estat un 0,9% superior a la demanda de 2007. Un cop descomptats els efectes del diferent nombre de dies laborals i de la temperatura, és un augment del 0,7%. La desacceleració econòmica es mostra en el consum elèctric: al mes de desembre de 2008 la demanda ha disminuït un 1,3%, que corregida equival a un descens del 3,4% enfront de desembre de 2007.

En termes d'Ebitda, els resultats obtinguts en l'any 2008 s'eleva a 366 milions d'euros, un 31,2% superior a la xifra de l'any anterior, a causa de l'augment de l'electricitat generada i l'augment dels preus del *pool*. Tot això unit a l'optimització de la participació de GAS NATURAL en els diferents mercats elèctrics de generació d'electricitat d'Espanya combinat amb l'activitat de *trading* i la comercialització en el mercat liberalitzat espanyol.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat d'electricitat de GAS NATURAL a Espanya són les següents:

	2008	2007	%
Capacitat de generació elèctrica (MW)	3.991	3.980	0,3
Cicles combinats	3.600	3.600	-
Eòlica	363	363	-
Cogeneració	28	17	64,7
Energia elèctrica produïda (GWh)	18.130	16.975	6,8
Cicles combinats	17.225	16.096	7,0
Eòlica	772	779	(0,9)
Cogeneració	133	100	33,0
Electricitat contractada (GWh/any)	2.541	6.239	(59,3)
Ventes d'electricitat (GWh)	6.216	2.214	-
Residencial	484	736	(34,2)
Industrial	5.732	1.478	-

GAS NATURAL compta amb 3.600 MW operatius en instal·lacions de generació elèctrica amb cicles combinats. Es troben en fase de construcció un grup de 400 MW a Màlaga i dos grups per un total de 800 MW al Port de Barcelona. Continua el procés de tramitació del cicle combinat de 800 MW de Lantarón (Àlaba).

La generació d'electricitat amb cicles combinats l'any 2008 puja a 17.225 GWh. La quota acumulada el 2008 de GAS NATURAL en generació d'electricitat en règim ordinari se situa en el 8%. El nombre d'hores equivalents de funcionament el 2008 ha estat de 4.817 hores, corresponents a un factor de càrrega del 54,8%, davant del 57,7% l'any anterior.

En l'àmbit del Règim Especial, GAS NATURAL compta amb una potència eòlica atribuïble de 363 MW. La producció eòlica neta atribuïble dels parcs eòlics participats per GAS NATURAL durant 2008 ha estat de 772 GWh, similar a la de l'any 2007.

Adicionalment, el negoci de cogeneració de GAS NATURAL, amb una potència atribuïble de 28 MW, el 2008 ha generat 133 GWh, el que suposa un increment del 33% respecte al 2007. En el quart trimestre de 2008, s'han posat en operació comercial 7 MW corresponents a la planta de tractament de purins de Cinca Medio, situada al municipi de Monzón (Osca). Així mateix la planta de tractament de purins de Almazán (Sòria) de 15 MW iniciarà la seva posada en marxa el primer trimestre del 2009.

La cartera de clients elèctrics de GAS NATURAL és a 31 de desembre de 2008 de 2.541 GWh/any, i a tancament d'any disminueix de forma molt pronunciada respecte el 2007, degut a optimitzacions de la cartera de clients.

GAS NATURAL ha continuat durant 2008 el desenvolupament de l'activitat de *trading* en els mercats energètics d'electricitat, així com també en el comerç de drets i crèdits d'emissió de CO₂ i en la gestió de fórmules sobre els índexs de gas i derivats del petroli. Mitjançant tota aquesta activitat s'està realitzant una gestió activa de la posició i l'optimització dels marges i l'exposició al risc.

En l'activitat de *trading* transfronterer entre Espanya i França, s'ha participat en les subhastes mensuals i diàries de capacitat d'interconnexió, així com en l'anyal, i gestió en els diferents mercats d'ambdós països (diari, intradiari, desviaments, futurs). L'operació de GAS NATURAL en el mercat francès constitueix un pas addicional dins l'objectiu d'expansió energètica del *trading* de GAS NATURAL cap altres mercats europeus per aconseguir una millor optimització de la posició elèctrica a través d'una cartera de països i productes més diversificada.

D'altra banda, ha continuat el *trading* d'emissions de CO₂ durant l'exercici 2008, a través de nombroses operacions de drets EUAs i crèdits CER's, tant en mercats organitzats (BLUENEXT, ECX), com amb diferents contraparts i per productes, *spot forward*, i estructurats.

El Ministeri d'Indústria va establir el febrer de 2007 un calendari de subhastes d'energia elèctrica per cobrir l'energia de tarifa per períodes trimestrals. El passat 16 de desembre de 2008, es va celebrar la setena d'aquestes subhastes CESUR, en la qual es va subhastar un producte base trimestral (gener - març del 2009) i un producte punta trimestral (8 hores a 20 hores dels dies laborables de gener -març del 2009). Es van posar a la venda 3.600 MW, repartits en 3.400 MW per al producte base i 200 MW per al producte punta, quantitats inferiors, en energia, a les ofertes en la sisena subhasta. Van participar 34 agents, GAS NATURAL entre ells. Els preus de tancament obtinguts foren de 58,86 €/MWh per al producte base i de 66,84 €/MWh per al producte punta

Electricitat a Mèxic

Els actius adquirits a Mèxic el desembre de 2007 són la central de Anáhuac (Río Bravo II), de 495 MW de potència; la central de Lomas del Real (Río Bravo III), de 495 MW; la central Valle Hermoso (Riu Bravo IV), de 500 MW; i la central Electricidad Águila de Altamira (Altamira II), de 495 MW, situades a l'estat de Tamaulipas, al nord-oest de Mèxic, així com el gasoducte de 54 km de longitud que subministra a aquestes quatre instal·lacions; i la central de Saltillo, de 248 MW, situada a l'estat de Coahuila, també al nord-oest del país.

El darrer 27 de desembre de 2007 es va fer efectiva la transmissió, una vegada obtinguda l'aprovació dels reguladors mexicans i del comitè de privatitzacions de França. La seva incorporació als resultats consolidats de GAS NATURAL per integració global es realitza des del 31 de desembre de 2007.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	671	-	-
Aprovisionaments	(544)	-	-
Despeses de personal, net	(7)	-	-
Altres despeses/ingressos	(23)	-	-
Ebitda	97	-	-
Dotació a la amortització	(63)	-	-
Dotació a provisions	-	-	-
Beneficis d'explotació	34	-	-

L'Ebitda del període arriba als 97 milions d'euros i representa el 3,8% de l'Ebitda consolidat de GAS NATURAL.

Principals magnituds

El 2008 l'energia generada i venuda arriba als 11.455 GWh i amb un factor de càrrega del 58,3%.

El sector elèctric de Mèxic està controlat per la Comisión Reguladora de Energía i principalment abastit per dues empreses públiques: Comisión Federal de Electricidad (CFE) y Luz y Fuerza del Centro. El sector privat en la generació d'energia elèctrica ha crescut substancialment sota la figura de productors externs d'energia. GAS NATURAL com a generador independent ven la seva energia a CFE d'acord a contractes de subministrament a llarg termini per la cessió de la capacitat de generació.

Electricitat a Puerto Rico

GAS NATURAL és present a Puerto Rico des de l'octubre de 2003, quan va adquirir el 47,5% de l'empresa EcoEléctrica, a més del dret exclusiu sobre l'entrada de gas natural addicional a l'illa i un contracte d'operació, manteniment i gestió de combustibles.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	149	144	3,5
Aprovisionaments	(82)	(72)	13,9
Despeses de personal, net	(3)	(3)	-
Altres despeses/ingressos	(11)	(10)	10,0
Ebitda	53	59	(10,2)
Dotació a la amortització	(18)	(18)	-
Dotació a provisions	-	-	-
Beneficis d'exploració	35	41	(14,6)

Les activitats de GAS NATURAL a Puerto Rico assoleixen un Ebitda de 53 milions d'euros amb un descens del 10,2% degut principalment a la depreciació d'un 7,3% del dòlar respecte a l'euro. En moneda local, l'Ebitda arriba als 77 milions de dòlars, un 4,4% inferior.

Principals magnituds

Les instal·lacions d'EcoEléctrica consten d'una planta de regasificació amb una capacitat de 115.000 m³ i una central de cycle combinat de 542 MW (271 MW atribuïbles). És la primera planta privada de generació d'energia elèctrica que fa servir gas natural com a combustible i està situada a Peñuelas, al sud de Puerto Rico.

Las vendas de generació elèctrica acumulades de 2008 d'EcoEléctrica han estat de 3.732 GWh (l'energia atribuïble a GAS NATURAL és de 1.866 GWh), amb un creixement del 8,2% i amb un factor de càrrega del 83,8%, molt superior al 77,7% registrat l'any anterior.

El maig de 2007, GAS NATURAL va signar un contracte amb l'autoritat elèctrica de Puerto Rico (PREPA) per proporcionar, a partir de 2009, serveis de regasificació per un volum de 0,7 bcm/any que serà destinat a generar electricitat a la central elèctrica d'Aguirre la transformació a gas natural de la qual es realitzarà en els propers mesos.

Up & midstream

Inclou el desenvolupament dels projectes integrats de gas natural líquid (GNL), l'exploració, desenvolupament i producció d'hidrocarburs, la gestió del transport marítim i l'operació del gasoducte del Magrib-Europa.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	284	259	9,7
Aprovisionaments	(46)	(47)	(2,1)
Despeses de personal, net	(5)	(5)	-
Altres despeses/ingressos	(48)	(49)	(2,0)
Ebitda	185	158	17,1
Dotació a la amortització	(49)	(46)	(6,5)
Dotació a provisions	-	(6)	-
Beneficis d'exploració	136	106	28,3

L'import net de la xifra de negocis de l'activitat *upstream & midstream* arriba als 284 milions d'euros, amb un augment del 9,7%.

L'Ebitda de 2008 és de 185 milions d'euros, un 17,1% superior al de l'any anterior. La major utilització de la flota de vaixells metaners l'any en curs i un major volum de gas natural vehiculat pel gasoducte Magrib-Europa (+7,5%), s'ha vist compensada per l'evolució desfavorable del tipus de canvi del dòlar, que afecta les activitats EMPL, i per les majors despeses d'exploració i desenvolupament.

Les operacions d'exploració i producció de gas es registren pel mètode de *successful efforts*, pel que els costos anteriors a la fase de perforació s'imputen als resultats en el moment en què es produeixen, i els costos de la fase de perforació es capitalitzen provisionalment com a immobilitzat material en curs, pendents de la determinació de si existeixen reserves provades que justifiquin el seu desenvolupament comercial.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat de transport internacional de gas són les següents:

	2008	2007	%
Transport de gas-EMPL (GWh)	133.497	124.150	7,5
Portugal-Marroc	34.926	28.094	24,3
GAS NATURAL	98.571	96.056	2,6

L'activitat de transport de gas desenvolupada al Marroc a través de les societats EMPL i Metragaz ha representat un volum total de 133.497 GWh, amb un augment del 7,5%. D'aquesta xifra, 98.571 GWh han estat transportats per GAS NATURAL a través de la societat Sagane 34.926 GWh per a Portugal i Marroc. L'optimització del balanç d'oferta demanda de GAS NATURAL i el creixement de les vendes a Espanya al costat de l'augment dels volums transportats per a Portugal han permès incrementar notablement el nivell d'utilització del gasoducte Magrib-Europa.

El darrer 10 d'abril de 2008, va tenir lloc la primera subhasta de capacitat d'emmagatzematges subterranis pel període entre l'1 d'abril de 2008 i el 31 de març de 2009 per un volum de 1.518 GWh. La subhasta, organitzada per l'Operador del Mercat Elèctric (OMEL) i sota la supervisió de la Comissió Nacional d'Energia (CNE), es va realitzar mitjançant el procediment de relloige ascendent casant a un preu de 2.588 €/GWh. GAS NATURAL es va adjudicar el 80% de la capacitat subhastada (1.209 GWh). La quantitat adjudicada està en línia amb els objectius estratègics de quota de comercialització en el mercat domèstic comercial.

D'acord amb l'oferta pública internacional de concessió de capacitat d'importació i exportació a través de la connexió internacional de Larrau, s'ha adjudicat a GAS NATURAL capacitat d'exportació a llarg termini. Una vegada més, aquest fet demostra l'interès de GAS NATURAL pel desenvolupament d'infraestructures d'interconnexió amb la resta d'Europa.

Es publiquen les normes del Pla Hivernal 2008/2009 que contemplen la cobertura de la demanda per a aquest període. Com a part de les mesures adoptades per GAS NATURAL pel compliment del Pla, es disposa de dos vaixells magatzem de GNL i capacitat d'extracció d'emmagatzematge subterrani a través de la reserva adjudicada i a més adquirida per GAS NATURAL.

Continuen les activitats de desenvolupament del projecte d'exploració en Gassi Chergui (Algèria) havent-se iniciat la perforació d'un segon pou i s'estan realitzant diferents activitats per preparar la perforació durant 2009 d'un pou a Tanger-Larache (Marroc), on GAS NATURAL té una participació del 24%.

Petroleum Oil & Gas Espanya (100% de GAS NATURAL) participa juntament amb Repsol YPF a un sondeig *off-shore*, que està previst executar en l'any 2009, en la concessió de Montanazo (davant la costa de Tarragona) pel qual s'han realitzat treballs preparatoris durant el quart trimestre de 2008. S'han iniciat els treballs de recerca geològica i de recopilació de dades relatives al permís d'investigació d'hidrocarburs de Villaviciosa (Astúries) en el qual és titular d'un 90%.

Adicionalment, la societat participa en el permís Loquiz-Urederra (Àlaba i Navarra) essent el proper objectiu la realització d'un primer sondeig exploratori al llarg de l'any 2009.

GAS NATURAL i Repsol YPF, en consorci amb altres empreses, han signat un acord d'accionistes amb l'objectiu de desenvolupar un projecte integrat de gas a Angola. S'ha constituït la societat Gas Natural West Africa (60% Repsol YPF - 40% GAS NATURAL) que gestionarà el projecte. Inicialment s'avaluaran les reserves de gas per, posteriorment, escometre les inversions necessàries per desenvolupar-se en forma de gas natural liquat (GNL). S'ha avançat en la delimitació dels treballs exploratoris de sísmica i perforació que es realitzaran durant l'any 2009.

En relació al Projecte Gassi Touil, i després de la decisió de resoldre el contracte de forma unilateral per part de Sonatrach l'agost de 2007, continua el procediment arbitral internacional on Repsol YPF i GAS NATURAL faran valer els seus drets i que decidirà sobre la validesa de la pretesa resolució i sobre els danys i perjudicis causats. El laude d'aquest procediment arbitral s'estima que es dictarà durant aquest any 2009.

Els projectes de GAS NATURAL de desenvolupament de dues terminals de regasificació a Itàlia (Trieste-Zaule i Taranto) continuen avançant en la tramitació i aprovació dels diferents permisos necessaris. El projecte de la terminal de Trieste-Zaule va obtenir el passat 20 de juny de 2008 el Dictamen positiu de l'Estudi d'Impacte Ambiental per part del Ministeri del Medi Ambient italià (MATT), i s'espera l'obtenció, en els propers mesos, per Decret Ministerial de l'Autorització Mediambiental. En el cas del projecte de Taranto, es continua amb el procés d'autoritzacions d'acord amb el que estableix la normativa italiana.

Ambdós projectes són *on-shore*, estan ubicats a la zona portuària dels municipis, tenen una Capacitat de regasificació prevista de 8 bcm/any i representen unes inversions d'uns 500 milions d'euros per terminal.

Snam Rete Gas continua amb el desenvolupament dels projectes de connexió de les terminals amb la xarxa de gasoductes nacional. El projecte de connexió de la terminal de Trieste es troba actualment en el procés de tramitació de l'autorització mediambiental.

El desenvolupament d'aquestes infraestructures contribuirà a la diversificació de les fonts d'aprovisionament de gas natural del país i a donar continuïtat al subministrament d'aquesta energia, un dels objectius de la política energètica del govern d'Itàlia.

GAS NATURAL i Gazprom Marketing & Trading han signat un acord marc per fer operacions puntuals en el mercat del gas natural liquat (GNL). L'acord permetrà realitzar transaccions de forma àgil quan sorgeixin oportunitats concretes i les condicions del mercat siguin favorables. Així mateix s'està treballant conjuntament per analitzar possibilitats de col·laboració en altres línies de negoci.

En data 24 de juliol de 2008 s'ha acordat ampliar la relació comercial amb Qatargas i establir el marc i les bases per negociar la compra de 5 bcm de gas natural liquat (GNL) a mig i llarg termini.

En el marc del pla de renovació de la flota, i després de la incorporació a finals del 2007 del Sestao-Knutsen de 138.000 m³ de capacitat, el maig de 2008 va finalitzar el contracte de sub-noliejament del vaixell Laietà de 40.000 m³, pertanyent a la flota de GAS NATURAL des de l'any 1969. Actualment la flota que opera Stream és d'onze vaixells.

Majorista i minorista

Aquest epígraf agrupa les activitats de proveïment i comercialització de gas tant a Espanya com a l'exterior i la comercialització d'altres productes i serveis relacionats amb la comercialització minorista a Espanya.

Resultats

	2008	2007	%
Import net de la xifra de negocis	8.220	6.037	36,2
Aprovisionaments	(7.433)	(5.368)	38,5
Despeses de personal, net	(64)	(57)	12,3
Altres despeses/ingressos	(258)	(166)	55,4
Ebitda	465	446	4,3
Dotació a la amortització	(8)	(8)	-
Dotació a provisions	(19)	(10)	90
Beneficis d'explotació	438	428	2,3

L'import net de la xifra de negocis arriba als 8.220 milions d'euros, i suposa un augment del 36,2% respecte l'any anterior. Aquest creixement es deu fonamentalment a l'augment dels volums comercialitzats tant a Espanya, per majors vendes a cicles combinats, com a Europa.

L'Ebitda de l'exercici 2008 registra uns resultats de 465 milions d'euros, amb un augment del 4,3% en l'acumulat. L'evolució de l'Ebitda es correspon amb l'optimització de la cartera de contractes de gas al mercat liberalitzat, així com a l'increment de l'eficiència derivat de la gestió del risc de la cartera de *commodities* i del tipus de canvi associats a la cartera comercial. La diversificació de la cartera de *commodities* així com la gestió conjunta del risc de *commodity* i dòlar recolza el manteniment del nivell d'Ebitda en un context de significativa volatilitat en els mercats energètics i de divisa.

Principals magnituds

Les principals magnituds en l'activitat d'aprovisionament i comercialització són les següents:

	2008	2007	%
Subministrament de gas (GWh)	292.629	292.730	-
Espanya	239.090	245.566	(2,6)
Mercat espanyol regulat	17.383	45.024	(61,4)
Mercat espanyol liberalitzat	221.707	200.542	10,6
Comercialització GAS NATURAL ⁽¹⁾	189.492	167.389	13,2
Aprovisionament a tercers	32.215	33.153	(2,8)
Internacional	53.539	47.164	13,5
Aprovisionament	45.946	40.708	12,9
Comercialització Europa	7.593	6.456	17,6
Contractes multiproducte (a 31/12)	2.119.631	1.904.663	11,3
Contractes per client (a 31/12)	1,39	1,37	1,5

(1) No inclou operacions d'intercanvi amb empreses energètiques.

L'aprovisionament i comercialització total de GAS NATURAL ha estat de 292.629 GWh, xifra similar a la de l'any anterior, dels quals 239.090 GWh han tingut com a destí el mercat espanyol (-2,6%) i els 53.539 GWh restants els mercats internacionals (+13, 5%) pels marges obtinguts en les vendes a l'exterior.

Fins l'1 de juliol de 2008, l'aprovisionament de gas al Mercat regulat correspon a Enagás qui, al costat de la gestió d'existències que realitza, subministra a les societats distribuïdores de gas, tant a la pròpia GAS NATURAL com a tercers. El 2008 aquesta activitat ha assolit els 17.383 GWh fins al 30 de juny de 2008.

Pel que fa al mercat liberalitzat, les vendes han estat de 221.707 GWh amb un augment del 10,6% respecte l'any anterior. El major consum de gas per a la generació d'electricitat en cicles combinats, degut a la baixa hidraulicitat, ha impulsat el creixement d'aquesta magnitud. D'aquestes vendes, 189.492 GWh han estat comercialitzats per GAS NATURAL, destinant-se principalment al Mercat industrial, a més del subministrament a cicles combinats i al mercat residencial. D'altra banda l'aprovisionament al mercat liberalitzat d'altres comercialitzadores de gas arriba als 32.215 GWh, amb un descens del 2,8%

GAS NATURAL està realitzant actuacions encaminades a l'objectiu d'impulsar el desenvolupament a Espanya de l'ús del gas natural per a vehicles, tant en el sector públic com privat. GAS NATURAL és experta en aquesta línia de negoci, que ja té desenvolupada en països de Llatinoamèrica i Itàlia, on l'ús del gas natural per automoció està molt arrelat, i a Espanya comercialitza aquesta aplicació del gas natural amb la marca "gn auto".

A través de la línia de negoci "gn auto", GAS NATURAL ofereix la gestió completa del projecte de construcció de l'estació de càrrega (inversió econòmica i posterior manteniment i gestió) i el subministrament de gas natural ja comprimit, assegurant d'aquesta manera la màxima disponibilitat de les instal·lacions.

En aquesta línia, durant l'any 2008, s'han signat acords marc amb:

- Carrefour per estudiar la instal·lació de sortidors a les estacions de servei de la cadena a Espanya, així com la incorporació de vehicles que utilitzin gas natural comprimit en la flota que realitza la seva logística.
- L'Ajuntament de Pozuelo de Alarcón per desenvolupar el gas natural comprimit com a combustible en la flota pública i privada de vehicles del municipi. El conveni preveu, així mateix, l'estudi i desenvolupament d'una xarxa d'estacions de servei per proveir de gas natural comprimit a la zona.

A més s'ha participat per primera vegada, a més de altres esdeveniments, en el Saló Internacional de l'Automòbil de Madrid, promovent l'ús del gas natural com a combustible per a vehicles i s'ha presentat la línia "gn auto".

Així mateix, s'ha inaugurat a València la primera estació d'ús públic a Espanya per proveir vehicles de gas. La previsió és que a curt termini repostin en aquesta estació camions de servei de recollida de residus i a mitjà termini la flota de taxis i vehicles lleugers.

GAS NATURAL ha participat en la creació de l'Associació Europea de Gas Natural Vehicular (NGVA Europe), organització creada per representar la indústria del gas natural com a combustible per a vehicles i promoure l'ús d'aquest combustible, així com un desenvolupament homogeni del sector a nivell europeu.

En el marc de les activitats de la línia de negoci "gnSolar," GAS NATURAL ha editat una nova guia tècnica per a instal·lacions solars tèrmiques. Aquesta guia s'ha editat perquè promotors i constructors disposin d'una eina actualitzada en instal·lar aquestes infraestructures de servei. Aquesta línia de negoci pretén impulsar l'ús conjunt de l'energia solar i el gas natural en els edificis residencials i del sector terciari i ofereix assessorament a promotors i constructors a més d'un servei de manteniment per a aquestes instal·lacions.

En aquest camp, GAS NATURAL va posar en funcionament a Sevilla, en col·laboració amb l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de la Universitat de Sevilla, la primera planta de refrigeració solar d'Europa amb tecnologia d'absorció de doble efecte, que permet un major aprofitament de l'energia solar per obtenir fred apte per a sistemes de climatització.

Així mateix ha participat en seminaris de gestió ambiental on s'ha analitzat l'impacte ambiental causat pel sector de transport i s'ha destacat la introducció del gas natural vehicular com una de les més eficients, entre les alternatives per millorar la qualitat de l'aire de la zona. També ha participat en diversos actes per promocionar els serveis de gestió energètica i el binomi solar-gas. En aquest sentit, GAS NATURAL ha signat un conveni de col·laboració amb l'associació de promotors immobiliaris de Madrid (ASPRIMA) pel qual la companyia es compromet a col·laborar en l'assessorament tècnic en les instal·lacions de gas, així com dels productes "gnSolar" i de gestió energètica.

GAS NATURAL va presentar a la fira GENERA 2008, el nou servei de caracterització energètica, que consisteix en la realització d'una auditoria energètica d'edificis i la posterior emissió d'un informe amb propostes d'estalvi i eficiència energètica. Durant 2008, la companyia va organitzar diverses jornades sobre certificació energètica d'edificis, incloses en el programa de determinats salons immobiliaris en els que ha participat (SIMED a Màlaga, Fira d'Habitatge de Valladolid, etc.). En elles, s'analitza el desenvolupament normatiu actual en aquesta matèria, el grau de compliment des de l'entrada en vigor de la normativa, així com l'aportació de GAS NATURAL en aquest àmbit.

GAS NATURAL i Baxi Calefacció, pertanyent a Baxi Group, una de les companyies líders mundials en calefacció i producció d'aigua calenta sanitària han signat un acord per impulsar i desenvolupar la micro-cogeneració a Espanya. A través d'aquesta nova línia de negoci destinada a promotors i constructors, GAS NATURAL desenvoluparà projectes d'instal·lació, posada en marxa i manteniment d'aquestes instal·lacions en el sector terciari i residencial.

Pel que fa a l'activitat multiproducte de GAS NATURAL, es va signar un acord amb el RACC per a realitzar el servei d'assistència a la llar que ofereix als seus clients.

GAS NATURAL va llançar el juliol de 2008 la nova oficina virtual a www.gasnatural.es que permet gestionar els principals tràmits dels clients a través de la xarxa mitjançant una navegació més intuïtiva i un accés més ràpid a la informació, juntament amb un disseny més atractiu i pràctic.

Per últim, GAS NATURAL ha augmentat en 144.000 el nombre de contractes de manteniment amb els seus clients en el 2008 i assoleix la xifra de 1.677.000 a tancament de 2008.

2. Factors de risc lligats al negoci de GAS NATURAL

L'activitat de GAS NATURAL es desenvolupa en un entorn en el que existeixen riscos que poden afectar al seu negoci i operacions. Aquests riscos no són els únics als quals GAS NATURAL podria fer front en el futur, ja que altres riscos, actualment desconeguts o no considerats com a rellevants en el moment actual, podrien tenir un efecte en les operacions o el negoci de GAS NATURAL.

De manera genèrica, les operacions, negoci, perspectives, situació financera i resultats de GAS NATURAL poden veure's afectats de manera adversa, entre altres, pels següents riscos:

a) Riscs regulatoris.

- Les activitats de GAS NATURAL estan subjectes al compliment de determinades regulacions i, en especial, de la normativa legal aplicable als sectors de gas natural i d'electricitat. L'incompliment de l'esmentada regulació i de les seves modificacions pot afectar de manera adversa al negoci, resultats i situació financera de GAS NATURAL.
- La distribució de gas i electricitat està subjecta a l'obtenció i manteniment de determinades concessions i autoritzacions administratives. Una revocació o resolució anticipada de les mateixes afectaria al retorn de les inversions de GAS NATURAL, així com als seus beneficis futurs.
- Les activitats de GAS NATURAL estan sotmeses al compliment de la normativa en matèria de protecció mediambiental, incloent-hi la normativa que limita l'emissió d'agents contaminants a l'atmosfera procedents de grans instal·lacions de combustió. El compliment de la legislació aplicable en cada moment pot suposar l'exigència d'inversions i costos significatius i afectar de manera adversa al negoci, resultats i situació financera de GAS NATURAL. L'incompliment de la esmentada normativa (que podria derivar, entre altres factors, de la impossibilitat d'adquirir al mercat la totalitat de drets d'emissió necessaris per dur a terme les activitats previstes per GAS NATURAL), així com un canvi en la normativa aplicable, poden afectar de manera adversa i significativa al negoci, resultats i situació financera de GAS NATURAL.
- La quota de Mercat de GAS NATURAL a Espanya ha disminuït i podria seguir disminuint com a resultat de la liberalització del sector de gas natural.

b) Riscos de mercat.

- Una variació dels preus del cru i del gas natural pot afectar de manera adversa i significativa als resultats i situació financera de GAS NATURAL.
- Els resultats i situació financera de GAS NATURAL poden quedar afectats d'una manera adversa i significativa si no és capaç de gestionar els possibles riscos derivats de les fluctuacions en els tipus d'interès i variacions en els tipus de canvi de divisa estrangera.
- La capacitat de compra dels clients residencials i dels clients industrials de GAS NATURAL s'ha vist erosionada per l'actual situació macro-econòmica, afectant de manera negativa a la demanda dels consumidors. De persistir dita situació macro-econòmica desfavorable, els resultats i situació financera de GAS NATURAL podrien quedar afectats de manera adversa.
- El desenvolupament del negoci elèctric de GAS NATURAL està sotmès a diferents factors que estan fora del control de GAS NATURAL, incloent, a títol merament enunciatu, increments en el cost de generació, (deguts, per exemple, a increments en el preu del combustible), una possible disminució de la taxa de creixement de consum d'electricitat a causa de diferents factors, tals com condicions econòmiques, riscos inherents a l'operació i manteniment de les plantes de generació, volatilitat dels preus, sobre capacitat de generació, aparició de fonts energètiques alternatives a causa de les noves tecnologies i al creixent interès per les energies renovables i la cogeneració, etc.
- Les condicions meteorològiques poden afectar d'una manera adversa la demanda de gas i electricitat, provocant un impacte negatiu en els resultats i ingressos de GAS NATURAL.

c) Riscos operatius.

- Els negocis de GAS NATURAL estan sotmesos a riscos operatius inherents al mercat (incloent, a títol merament indicatiu, deterioraments de les instal·lacions o incompliment de determinats contractes d'aprovisionament per les seves corresponents contraparts), que poden causar interrupcions en el seu subministrament de gas i/o generació d'electricitat.
- La construcció i desenvolupament de noves infraestructures (incloent, a títol merament enunciatu, projectes de distribució i subministrament de gas natural, l'exploració, producció i venda de gas natural líquid, així com els projectes de generació i distribució d'electricitat) pot quedar afectada per factors que excedeixin del control de GAS NATURAL, tals com retards en l'obtenció de les autoritzacions, llicències o permisos necessaris, modificacions en els preus de la maquinària, materials o mà d'obra, oposició de determinats grups polítics, ètnics o de qualsevol altra índole, o altres factors similars als anteriors.
- GAS NATURAL podria veure's obligat a comprar més gas del que necessita pel desenvolupament de la seva activitat d'acord amb els contractes amb clàusules conforme a les quals GAS NATURAL té l'obligació de comprar anualment determinats volums de gas (anomenades clàusules *take or pay*).
- GAS NATURAL està exposada al risc de pèrdues derivades de procediments legals, tant existents com potencials, donada l'actual tendència a litigar imperant en el sector. El resultat advers en un o més d'aquests procediments es podria traduir en un efecte advers material en els resultats corresponents a un període concret.
- GAS NATURAL està exposada a possibles reclamacions de responsabilitat civil per danys causats en el desenvolupament ordinari de les seves activitats.

d) Riscos derivats del negoci internacional de GAS NATURAL.

- Les societats filials estrangeres de GAS NATURAL podrien estar exposades a una sèrie de riscos, incloent crisis econòmiques i riscos polítics, així com devaluació, depreciació, sobrevaloració o volatilitat de les divises locals.
- És possible trobar obstacles en la repatriació dels guanys obtinguts per filials estrangeres de GAS NATURAL, atès que poden estar subjectes a restriccions o exaccions, i al compliment de la normativa de transaccions exteriors i de control de canvis vigent en les jurisdiccions de les filials.

e) Riscos lligats a l'Oferta Pública d'Adquisició d'Accions d'Unión Fenosa, S.A. i a la integració amb dita companyia:

- En termes generals, els riscos que actualment afecten a Unión Fenosa, S.A., així com qualsevol altres factors que poguessin manifestar com a conseqüència de l'Oferta Pública d'Adquisició d'Accions d'Unión Fenosa, S.A. (l'Oferta) i de la integració des de la perspectiva operativa del Grup GAS NATURAL i Unión Fenosa, S.A. després de la liquidació de la mateixa, seran part dels riscos que afectaran a GAS NATURAL després de la liquidació de l'Oferta.
- Després de la presa de control d'Unión Fenosa, S.A., el negoci, la situació financera i els resultats del Grup GAS NATURAL diferiran substancialment del negoci, la situació financera i els resultats actuals del Grup GAS NATURAL, i podrien veure's afectats per diversos riscos, incloent, a títol merament enunciatiu i no limitatiu, els derivats de la integració operativa del Grup GAS NATURAL i Unión Fenosa, S.A. després de l'Oferta, l'eventual activació de clàusules de canvi de control en els contractes d'Unión Fenosa, S.A., la incertesa sobre els costos i la durada de les ofertes públiques d'adquisició sobre el capital de certes societats d'Unión Fenosa, S.A. o altres autoritzacions que resultin obligatòries en altres jurisdiccions, riscos relatius al finançament de l'Oferta, així com a la capacitat de GAS NATURAL per afrontar les seves obligacions de pagament derivades l'esmentat finançament, etc.
- És possible que GAS NATURAL no pugui dur a terme les desinversions d'actius que, si s'escau, poguessin ser requerides per les autoritats regulatòries espanyoles, o que hagi de realitzar-les en termes desfavorables, i pot ser que GAS NATURAL hagi de fer front a un major nivell de competència com a resultat de les esmentades desinversions. Qualsevol de les anteriors situacions podria tenir efectes materials adversos en els resultats i la situació financera de GAS NATURAL.

f) Riscos financers.

Els riscos financers s'esmenten a la Nota 16 de la Memòria.

3. Informació article 116 bis de la Llei del Mercat de Valors

En compliment amb el que disposa l'article 116 bis de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, introduït per la Llei 6/2007, de 12 d'abril, el Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. ha acordat, en la seva reunió del dia 30 de gener de 2009, aprovar el present informe explicatiu de les matèries que, en compliment del precepte esmentat, s'han inclòs en l'informe de gestió corresponent a l'exercici 2008.

a) L'estructura del capital, inclosos els valors que no es negociïn en un mercat regulat comunitari, amb indicació, s'escau, de les diferents classes d'accions i, per a cada classe d'accions, els drets i obligacions que confereixi i el percentatge del Capital Social que representi:

D'acord amb els articles 5 i 6 dels Estatuts Socials, el Capital Social de Gas Natural SDG, S.A. és de quatre-cents quaranta-set milions set-cents setanta-sis mil vint-i-vuit euros (447.776.028 €) i es troba íntegrament subscrit i desemborsat. El Capital Social està integrat per 447.776.028 accions, d'un (1) euro de valor nominal cada una d'elles, representades mitjançant anotacions en compte i pertanyents a una mateixa classe.

Totes les accions tenen els mateixos drets polítics i econòmics.

Així mateix, conforme a l'article 33, primer paràgraf, dels Estatuts Socials, podran assistir a la Junta General els accionistes que, de manera individualitzada o formant grup amb d'altres accionistes, siguin titulars de 100 accions, sempre que les tinguin inscrites en el corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració, i es proveeixin, en la forma prevista a la convocatòria, de la corresponent targeta d'assistència, acreditativa del compliment dels esmentats requisits, que s'expedirà amb caràcter nominatiu per les entitats a les que legalment correspongui.

b) Qualsevol restricció a la transmissibilitat de valors:

No hi ha restriccions a la transmissibilitat de valors. Segons l'article 11 dels Estatuts Socials de Gas Natural SDG, S.A. les accions són transmissibles en la forma en què les disposicions vigents ho regulin. Tot això sense perjudici de l'aplicació de determinades normes, que s'exposen a continuació.

Com a entitat cotitzada, l'adquisició de participacions significatives està subjecta a comunicació a l'emissor i a la Comissió Nacional del Mercat de Valors, d'acord amb l'article 53 de la Llei 24/1988 del Mercat de Valors, a l'article 23.1 del Reial Decret 1362/2007, de 19 d'octubre i Circular 2/2007 de 19 de desembre, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, que preveuen com a primer llindar de notificació el 3% dels drets de vot.

També, com a a societat cotitzada i llevat l'excepció continguda en la Disposició Addicional Primera del Reial Decret 1066/2007, l'adquisició d'un percentatge igual o superior al 30% dels drets de vot de la societat, determina l'obligació de formular una Oferta Pública d'Adquisició de Valors en els termes establerts en l'article 60 de la Llei 24/1988 del Mercat de Valors.

c) Les participacions significatives en el capital, directes o indirectes:

Accionista	% de participació directa o indirecta
Grup "la Caixa" ⁽¹⁾	37,46
Grup Repsol YPF ⁽²⁾	30,85
Grup GDF-Suez ⁽³⁾	8,84
Caixa d'Estalvis de Catalunya	3,03

(1) A través de Criteria CaixaCorp.

(2) A través de Repsol YPF, Repsol Petróleo i Repsol Exploración.

(3) A través de Genfina i Suez Environnement Holding Be S.c.r.L.

d) Qualsevol restricció al dret de vot:

No hi ha restriccions al dret de vot.

e) Els pactes parasocials:

La societat té coneixement que els accionistes de referència "la Caixa" i Repsol YPF, S.A. han subscrit els següents pactes parasocials:

- Acord de 11 de gener de 2000.
- Novació de 16 de maig de 2002.
- Addenda de 16 de desembre de 2002.
- Addenda de 20 de juny de 2003.

f) Les normes aplicables al nomenament i substitució dels membres de l'òrgan d'administració i a la modificació dels estatuts de la societat:

f.1) El nomenament i substitució dels membres de l'òrgan d'administració ve regulat en els articles 41 i 42 dels Estatuts Socials i 11 a 15 del Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves Comissions.

Consell d'Administració

- L'administració de la societat es confia al Consell d'Administració, que es compondrà de deu Consellers com a mínim i vint com a màxim.
- Correspon a la Junta General la determinació del seu nombre, així com el nomenament i separació de consellers.
- El càrrec de conseller és renunciable, revocable i podrà ser reelegit.
- Queda prohibit que ocupin càrrecs a la societat i, si s'escau, exercir-los, a aquelles persones declarades incompatibles en la mesura i condicions fixades per la Llei 12/1995, de 11 de maig, així com les que estiguin incurses en les prohibicions de l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes o altres disposicions legals. (art. 41 Estatuts Socials).

Nomenament de consellers

- Els consellers seran designats per la Junta General o pel Consell d'Administració, de conformitat amb les previsions contingudes en la Llei de Societats Anònimes i en els Estatuts Socials.
- El nomenament haurà de recaure en persones que, a més de complir els requisits legals i estatutaris que el càrrec exigeix, gaudeixin de reconegut prestigi i posseeixin els coneixements i experiència professionals adequats per a l'exercici de les seves funcions. Les propostes de nomenament de consellers que el Consell d'Administració sotmeti a la consideració de la Junta General i les decisions de nomenament que adopti aquest òrgan en virtut de les facultats de cooptació que té legalment atribuïdes hauran d'estar precedides del corresponent informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions. Quan el consell s'aparti de les recomanacions de l'esmentada comissió haurà de motivar i deixar constància en acta de les raons del seu procedir.
- El perfil professional i biogràfic actualitzat de tots els consellers es farà públic al lloc web de la companyia, a més d'altres Consells d'Administració als quals pertanyin es tracti o no de societats cotitzades, la indicació de la categoria de conseller a la qual pertanyi segons correspongui, assenyalant, en el cas dels consellers dominicals, l'accionista al qual representin o amb qui tinguin vincles, la data del seu primer nomenament com a conseller en la societat, així com dels posteriors i les accions de la companyia i opcions sobre elles, de les quals sigui titular. (art. 11 Reglament del Consell).

Durada i cooptació

- La durada del càrrec de conseller serà de tres anys. A l'acabament del termini pel qual han estat designats, els Consellers podran ser reelegits.
- A efectes d'aquest article, s'ha d'entendre que el nomenament caducarà quan, vençut el termini, s'hagi celebrat la següent Junta, o hagi transcorregut el termini legal per a la celebració de la següent Junta General Ordinària.
- Si durant el termini pel qual van ser nomenats els administradors es produïssin vacants, el Consell podrà designar entre els accionistes les persones que hagin d'ocupar fins que es reuneixi la primera Junta General. (art. 42 Estatuts Socials)
- Els consellers exerciran el càrrec durant el termini màxim de tres anys, podent ser reelegits. En cap cas els consellers externs independents romandran en el seu càrrec com a tals per un període superior a dotze anys. Els consellers designats per cooptació exerciran el càrrec fins a la data de reunió de la primera Junta General. (art. 13 Reglament del Consell).

Designació de consellers externs independents

- No podran ser proposats o designats com a consellers externs independents aquells que:
 - a) Hagin estat treballadors o consellers executius de societats del Grup GAS NATURAL, llevat que hagin transcorregut tres o cinc anys, respectivament, des del cessament en aquesta relació.

- b) Percebin de la societat, o del Grup GAS NATURAL, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, llevat que no sigui significativa.

No es tindran en compte, a efectes d'allò disposat en aquest apartat, els dividendes ni els complements de pensions que rebi el conseller en raó de la seva anterior relació professional o laboral, sempre que tals complements tinguin caràcter incondicional i, en conseqüència, la societat que els satisfaci no pugui de forma discrecional, sense que hi hagi incompliment d'obligacions, suspendre, modificar o revocar la seva meritació.

- c) Siguin, o hagin estat durant els darrers tres anys, socis de l'auditor extern o responsable de l'informe d'auditoria, ja es tracti de l'auditoria durant aquest període de la societat o de qualsevol altra societat del Grup GAS NATURAL.
- d) Siguin consellers executius o alts directius d'una altra societat diferent en la qual algun conseller executiu o alt directiu de Gas Natural SDG, S.A. sigui conseller extern.
- e) Mantinguin, o hagin mantingut durant l'últim any, una relació de negocis important amb la societat o amb qualsevol societat del Grup GAS NATURAL, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagués mantingut aquesta relació.

Es consideraran relacions de negocis les de proveïdor de béns o serveis, inclosos els financers, la d'assessor o consultor.

- f) Siguin accionistes significatius, consellers executius o alts directius d'una entitat que rebi, o hagi rebut durant els darrers tres anys, donacions significatives d'alguna de les societats del Grup GAS NATURAL.

No es consideraran inclosos en aquesta lletra qui siguin mers patrons d'una fundació que rebi donacions.

- g) Siguin cònjuges, persones lligades per anàloga relació d'afectivitat, o parents fins a segon grau, d'un conseller executiu o alt directiu de la societat.
- h) No hagin estat proposats, ja sigui pel seu nomenament o renovació, per la Comissió de Nomenaments i Retribucions.
- i) Es trobin, respecte a algun accionista significatiu o representat en el Consell, en algun dels supòsits assenyalats en les lletres a), e), f) o g) d'aquest apartat. En el cas de la relació de parentiu assenyalada a la lletra g), la limitació s'aplicarà no tan sols respecte a l'accionista, sinó també respecte als seus consellers dominicals a la societat participada.

- Els consellers dominicals que perdin aquesta condició com a conseqüència de la venda de la seva participació per l'accionista al qual representaven només podran ser reelegits com a consellers independents quan l'accionista al qual representaran fins aquell moment hagués venut la totalitat de les seves accions en la societat.
- Un conseller que posseeixi una participació accionarial en la societat podrà tenir la condició d'independent, sempre que satisfaci totes les condicions establertes en aquest article i, a més, la seva participació no sigui significativa. (art. 12 Reglament del Consell).

Reelecció de consellers

- La Comissió de Nomenaments i Retribucions, encarregada d'avaluar la qualitat del treball i la dedicació al càrrec dels consellers proposats durant el mandat precedent, informará amb caràcter preceptiu sobre la proposta de reelecció de consellers que el Consell d'Administració decideixi presentar a la Junta General. (art. 14 Reglament del Consell).

Cessament dels consellers

- Els consellers cessaran en el càrrec quan hagi transcorregut el període pel qual van ser nomenats i en tots els altres supòsits en què així procedeixi d'acord amb la llei, els estatuts i el present reglament.
- Els consellers hauran de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:
 - a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al consell als quals estigués associat el seu nomenament com a conseller.
 - b) Quan es vegin sotmesos a algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos en les lleis, Estatuts Socials o en aquest reglament.
 - c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
 - d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals. (art. 15 Reglament del Consell).

f.2 Per la seva banda, en quant a la modificació dels Estatuts socials, ens remetem als articles 24, 32 i 68 dels Estatuts Socials i 2 del Reglament de la Junta General d'Accionistes.

Junta General

- Els accionistes constituïts en Junta General, degudament convocada, decidiran per majoria en els assumptes propis de la competència de la Junta.
- Tots els socis, fins i tot els dissidents i els que no hagin participat en la reunió, queden sotmesos als acords de la Junta General. (art. 24 Estatuts Socials).

Acords especials i majories. Constitució

- Per tal que la Junta General ordinària o extraordinària, pugui acordar vàlidament l'emissió d'obligacions, l'augment o la disminució del capital, la transformació, fusió o escissió de la societat i en general, qualsevol modificació dels Estatuts Socials, serà necessària, en primera convocatòria, la concurrència d'accionistes presents o representats que posseeixin, almenys, el cinquanta per cent (50%) del capital subscrit amb dret a vot. En segona convocatòria serà suficient la concurrència del vint-i-cinc per cent (25%) del capital esmentat.
- Quan concorrin accionistes que representin menys del cinquanta per cent (50%) del capital subscrit amb dret a vot, els acords a què es refereix el paràgraf anterior, només poden adoptar-se vàlidament amb el vot favorable dels dos terços del capital present o representat a la Junta. (art. 32 Estatuts Socials).

Modificació d'estatuts

- La modificació dels estatuts haurà de ser acordada per la Junta General i exigeix la concurrència dels següents requisits:
 - a) Que el Consell d'Administració o, si escau, els accionistes autors de la proposta formulin un informe escrit, amb la justificació de la mateixa.
 - b) Que s'expressin en la convocatòria, amb la deguda claredat, els extrems, la modificació dels quals es proposa, així com el dret que correspon a tots els accionistes d'examinar, en el domicili social, el text íntegre de la modificació proposada i l'informe sobre la mateixa, així com el de demanar el lliurament o l'enviament gratuït d'aquests documents.
 - c) Que l'acord sigui adoptat per la Junta General, de conformitat amb el disposat en aquests estatuts.

- d) En tot cas, l'acord es farà constar en escriptura pública, que s'inscriurà en el Registre Mercantil i es publicarà en el Butlletí Oficial del mateix. (art. 68 Estatuts Socials).

Competències de la Junta General d'Accionistes

- La Junta General d'Accionistes, com a màxim òrgan de decisió de la societat, té facultats per a l'adopció de tota mena d'acords referents a la societat i, en particular, li correspon: acordar l'emissió d'obligacions, l'augment o la reducció de capital, la transformació, fusió, escissió o dissolució de la societat i, en general, qualsevol modificació dels Estatuts Socials. (art. 2 Reglament de la Junta General).

g) Els poders dels membres del Consell d'Administració i, en particular, els relatius a la possibilitat d'emetre o recomprar accions:

La companyia ha atorgat a favor del president del Consell d'Administració i del conseller delegat àmplies facultats de representació i gestió, que els permeten atendre els assumptes ordinaris de la societat, exceptuant les indelegables que per llei, estatuts o reglaments, corresponen a la Junta General, al Consell d'Administració o les seves Comissions.

Per a l'execució de determinats acords que, per qüestions diverses, requereixen un mandat específic, el Consell d'Administració o la Comissió Executiva han atorgat poders especials a favor del president o del conseller delegat que s'exhaureixen, en un sol acte, amb el seu exercici.

El Consell d'Administració de la societat, per acord de la Junta General Ordinària d'Accionistes celebrada el dia 16 de maig de 2007, deixant sense efecte l'autorització atorgada al Consell d'Administració per la Junta General Ordinària celebrada el dia 30 d'abril de 2002, va ser autoritzat per augmentar el capital social en 223.888.014 € dins el termini màxim de cinc anys, mitjançant desemborsament dinerari, en una o diverses vegades, emetent accions amb vot o sense vot, tot això de conformitat amb el que estableix l'article 153.1.b) de la Llei de Societats Anònimes.

El Consell d'Administració no ha fet ús de la facultat atorgada per la Junta General.

Així mateix, a la Junta General Ordinària de 21 de maig de 2008, deixant sense efecte l'autorització atorgada al consell per la Junta General Ordinària de 16 de maig de 2007, es va autoritzar el propi Consell d'Administració perquè, en un termini no superior als 18 mesos, pogués adquirir, a títol oneros, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social, accions de la societat, pel preu i en les altres condicions establertes en el referit acord.

El Consell d'Administració no ha fet ús de la facultat atorgada per la Junta General.

h) Els acords significatius que hagi celebrat la societat i que entrin en vigor, siguin modificats o conclouin en cas de canvi de control de la societat arran d'una Oferta Pública d'Adquisició, i els seus efectes, excepte quan la seva divulgació resulti seriosament perjudicial per la societat. Aquesta excepció no s'aplicarà quan la societat estigui legalment obligada a publicitar aquesta informació:

L'Acord d'Actuació Industrial entre Repsol YPF i Gas Natural SDG, S.A. comunicat com a fet rellevant a través de la Comissió Nacional del Mercat de Valors el 29 d'abril de 2005 i l'Acord de Socis entre Repsol YPF, S.A. i Gas Natural SDG, S.A. relatiu a Repsol-Gas Natural LNG, S.L. contemplen com a causa de terminació el canvi en l'estructura de control de qualsevol de les parts.

De la mateixa manera, el contracte de finançament subscrit per a l'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. preveu determinades conseqüències, entre elles la facultat de finalitzar-lo, en cas de canvi de control.

i) Els acords entre la societat i els seus càrrecs d'administració i direcció o empleats que disposin indemnitzacions quan aquests dimiteixin o siguin acomiadats de forma improcedent o si la relació laboral arriba a la seva fi amb motiu d'una Oferta Pública d'Adquisició:

El contracte del conseller delegat conté una clàusula que estableix una indemnització que triplica la compensació anual prevista per a determinats supòsits d'extinció de la relació i una indemnització d'un any de retribució pel pacte de no competència post-contractual per un període d'un any.

Els contractes subscrits amb els membres del Comitè de Direcció contenen clàusules d'indemnització que donen dret als seus beneficiaris a percebre, en cas d'extinció de la relació laboral pels següents supòsits:

- Acomiadament improcedent o objectiu;
- Extinció del contracte individual de treball a l'empara dels articles 40, 41 i 50 del Text Refós de l'Estatut dels Treballadors;
- Voluntat del directiu després de produir-se una situació de canvi de control de la companyia,

Una indemnització que legalment correspongui amb un import mínim de dos (2) anualitats, així com una indemnització equivalent a una (1) anualitat de Retribució Fixa per no competència post-contractual (pacte de no concurrència d'activitats i pacte de no sol·licitació) per un període de dos (2) anys des de la finalització de la relació laboral.

Adicionalment, existeixen acords d'indemnització amb dotze (12) directius, els imports dels quals els permet percebre una indemnització mínima en cas d'extinció de la relació laboral per acomiadament improcedent o objectiu, que oscil·la entre una (1) i dos (2) anualitats.

4. Medi ambient i activitats d'innovació tecnològica

La informació relativa a medi ambient s'inclou en la Nota 34 de la Memòria.

GAS NATURAL destina una part important dels seus recursos i dels seus esforços a les activitats de R+D+i, tractant de buscar una optimització dels recursos, de desenvolupar noves tecnologies i de mantenir-se al corrent dels avenços tecnològics en els sectors en els que opera.

GAS NATURAL participa en organitzacions sectorials i empresarials nacionals i internacionals. La col·laboració amb institucions d'aquest tipus ajuda a la societat a romandre a l'avantguarda del coneixement sectorial i li permet ser identificada com a referent en els seus diferents àmbits d'actuació. El 2008, GAS NATURAL va destinar 85.000 euros a la col·laboració amb organitzacions d'aquesta naturalesa, davant dels 199.000 euros destinats a aquest concepte en 2007.

5. Perspectives de futur

L'exercici 2008, ha suposat l'any d'arrencada del Pla Estratègic 2008-2012, que es va presentar a la comunitat d'accionistes i inversors el 6 de novembre de 2007.

El nou Pla Estratègic 2008-2012 suposa un nou repte del Grup, recolzat sobre les seves fortaleeses competitives, amb l'objectiu d'esdevenir un dels principals operadors gasistes del món. El pla té quatre pilars bàsics:

- Consolidar la seva posició en les seves mercats principals: Espanya, Itàlia i Llatinoamèrica;
- Integració vertical aigües amunt en la cadena gasista;

- Exportar el model espanyol d'aigües avall a d'altres països integrables a la cadena del gas natural/gas natural líquat; i
- Focus continu en l'eficàcia i l'eficiència.

Per a això, el Grup es marca, en els seus principals negocis, importants objectius de creixement:

- Una cartera de Contractes de gas de 35 bcm;
- Venda de gas fora d'Espanya superior a 11 bcm;
- 16 milions de punts de connexió en distribució a tot el món;
- Superar els 10 milions de Contractes a Espanya (energia i serveis); i
- 10.000 MW de potència elèctrica instal·lada, i
- 70 milions d'euros en estalvis de costos.

Assolir aquests objectius situaria GAS NATURAL en una posició de lideratge en les seves principals línies de negoci:

- Líder mundial en distribució de gas.
- Tercera *utility* a la Península Ibèrica.
- Un dels quatre principals operadors mundials de GNL.
- Un dels quatre principals operadors de cicles combinats.
- Líder en eficiència a la Península Ibèrica i Llatinoamèrica.

Per assolir aquests objectius el Grup ha aprovat un Pla Inversor de 12.500 milions d'euros que, a més, li permetrien optimitzar la seva estructura financera. D'acord amb els càlculs realitzats, el rati de palanquejament al final del període es situaria en el 50%, percentatge que permetria mantenir al Grup una sòlida qualitat creditícia durant tot el període. El pla d'inversions inclou, a més, desinversions en actius, per un import aproximat de 500 milions d'euros.

En termes econòmics, l'objectiu del Grup és un creixement mig acumulat de l'Ebitda superior al 10%, i un creixement mig acumulat del benefici net superior al 8%. Això permetria continuar augmentant la retribució via dividendes als seus accionistes, per la qual s'estableix un rati *pay-out* objectiu en el període del 55%-60%.

L'evolució dels negocis del Grup l'any 2008, ha confirmat les favorables perspectives que s'anunciaven a principis d'any, amb un creixement de doble dígit en les seves principals magnituds financeres en línia amb els objectius marcats al nou Pla Estratègic 2008-2012.

El 30 de juliol de 2008, GAS NATURAL va signar un acord amb ACS per a la compra de la seva participació del 45,3% en Unión Fenosa, S.A. i va assegurar el finançament necessari per a l'adquisició del percentatge restant, un cop aprovada l'operació per les autoritats competents.

La compra d'Unión Fenosa, S.A. implicaria un avenç significatiu en el desenvolupament de GAS NATURAL i en la seva estratègia de convertir-se en una companyia líder integrada de gas i electricitat.

L'adquisició d'Unión Fenosa, S.A. permetria a GAS NATURAL accelerar el compliment del seu Pla Estratègic 2008-2012, situant-la en una nova dimensió com a operador integrat de gas i electricitat, per l'alta complementarietat dels negocis d'ambdues companyies a tota la cadena de valor d'ambdós negocis.

GAS NATURAL consolidaria la seva presència en els Mercats elèctrics i gasista d'Espanya i Amèrica Llatina, expandint de manera notable el seu negoci de *upstream & midstream*, i generant importants eficiències operatives i financeres.

Amb aquesta operació, GAS NATURAL reforçaria la seva posició de companyia líder en el Mercat de GNL, com a primer operador de la conca atlàntica. Unión Fenosa, S.A. aportaria actius clau al negoci de *upstream & midstream* de GAS NATURAL, com les seves participacions en la plantes de regasificació de Sagunt (42,5%) i Reganosa (21,5%), i la seva participació en les plantes de liquèfacció de Damietta (80%), a Egipte, i Qalhat (7,3%), a Oman.

Així mateix, Unión Fenosa, S.A. afegiria una cartera d'Aprovisionament de gas de 6,5 bcm als més de 25 bcm de GAS NATURAL, i dos vaixells a la flota actual d'onze metaners gestionats per Repsol-Gas Natural LNG, Stream.

En el negoci elèctric, Unión Fenosa, S.A. compta amb prop de 12.000 MW de Capacitat instal·lada, la qual cosa convertiria a la nova societat en la tercera *utility* de la Península Ibèrica i en una de les majors d'Europa. En conjunt, sumant la potència instal·lada de GAS NATURAL, la nova societat disposaria de 18.200 MW de potència instal·lada a tot el món.

La combinació del negoci elèctric de les dues companyies donaria com a resultat un mix de generació equilibrat i competitiu, en el que les centrals de cicle combinat de gas seguirien jugant un paper clau gràcies a l'aprovisionament de gas en condicions competitives de la societat combinada. La nova societat seria un dels principals operadors de Cicles combinats del món.

Amb la compra d'Unión Fenosa, S.A., GAS NATURAL passaria a tenir més de 20 milions de clients de gas i electricitat a tot el món, dels quals més de 9 milions estarien a Espanya. El negoci regulat de gas i electricitat aportaria estabilitat i creixement sostingut i aquesta base ampliada de clients permetria al nou grup la monetització del gas i l'electricitat generada.

D'altra banda, la presència internacional de GAS NATURAL creixeria significativament, amb posicions importants en els principals Mercats de l'Amèrica Llatina. Unión Fenosa, S.A. contribuiria amb més de 1.500 MW de Cicles combinats a Mèxic; 1,8 milions de clients elèctrics i 952 MW de generació hidràulica a Colòmbia; i posicions rellevants a Guatemala, Nicaragua i Panamà. Unión Fenosa, S.A. també aportaria una important presència en projectes integrats de gas a Egipte i Oman, i la seva participació del 64% a Kangra Coal (Sud-àfrica)

6. Accions pròpies

192

A 31 de desembre de 2008 y 2007 cap de las societats de GAS NATURAL té accions pròpies.

7. Proposta d'aplicació de resultats

La informació relativa a la proposta d'aplicació de resultats s'inclou a la Nota 12 de la Memòria.

8. Informe de Govern Corporatiu

A. Estructura de la propietat

A.1. Completi el següent quadre sobre el capital social de la societat:

Data de la darrera modificació	Capital social (euros)	Nombre d'accions	Nombre de drets de vot
30-04-1999	447.776.028	447.776.028	447.776.028

Indiqui si existeixen diferents classes d'accions amb diferents drets associats:

No

A.2. Detalli els titulars directes i indirectes de participacions significatives, de la seva entitat a la data de tancament d'exercici, exclosos els consellers:

Nom o denominació social de l'accionista	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes (*)	% sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	100	167.734.747	37,460
Repsol YPF, S.A.	108.497.349	29.627.960	30,847
GDF Suez, S.A.	-	39.571.184	8,837

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	A través de: nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot directes	% sobre el total de drets de vot
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Criteria CaixaCorp, S.A.	167.734.747	37,460
Repsol YPF, S.A.	Repsol Petróleo, S.A.	22.060.960	4,927
Repsol YPF, S.A.	Repsol Exploración, S.A.	7.567.000	1,690
GDF Suez, S.A.	Genfina	28.084.032	6,272
GDF Suez, S.A.	Suez Environnement Holding Be S.c.r.L.	11.487.152	2,565

Indiqui els moviments en l'estructura accionarial més significatius esdevinguts durant l'exercici:

Nom o denominació social de l'accionista	Data de l'operació	Descripció de l'operació
GDF Suez, S.A.	28/10/2008	S'ha reduït per sota del 10% del capital social
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	28/10/2008	S'ha excedit el 35% del capital social

A.3. Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la societat, que posseeixin drets de vot de les accions de la societat:

Nom o denominació social del conseller	Nombre de drets de vot directes	Nombre de drets de vot indirectes (*)	% sobre el total de drets de vot
Sr. Antonio Brufau Niubó	32.306	–	0,007
Sr. Rafael Villaseca Marco	1.000	–	–
Caixa d'Estalvis de Catalunya	13.550.000	–	3,026
Sr. Carlos Kinder Espinosa	100	–	–
Sr. Carlos Losada Morradán	–	5.808	0,001
Sr. Demetrio Carceller Arce	1.000	–	–
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	3.834	–	0,001
Sr. Enrique Locutura Rupérez	4.134	–	0,001
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	200	–	–
Sr. Francisco Reynés Massanet	24	–	–
Sr. José Arcas Romeu	415	–	–
Sr. Juan María Nín Génova	144	–	–
Sr. Miguel Valls Maseda	2.600	–	0,001

Nom o denominació social del titular indirecte de la participació	Nom o denominació social del titular directe de la participació	Nombre de drets de vot directes	% sobre el total de drets de vot
Sr. Carlos Losada Marrodán	Sra. Mercedes Cavestany de Dalmases	5.808	0,001

% total de drets de vot en poder del Consell d'Administració 3,038

Completi els quadres següents sobre els membres del Consell d'Administració de la societat, que posseeixin drets sobre accions de la societat:

A.4. Indiqui, si s'escau, les relacions d'índole familiar, comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, en la mesura que siguin conegudes per la societat, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Tipus de relació.

COM CON SOC

Breu descripció:

Les relacions comercials, contractuals o societàries existents entre "La Caixa" i Repsol YPF, S.A. es detallen en la informació elaborada per dits grups.

Nom o denominació social relacionats

Repsol YPF, S.A.
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

A.5. Indiqui, si s'escau, les relacions d'índole comercial, contractual o societària que hi hagi entre els titulars de participacions significatives, i la societat i / o el seu grup, llevat que siguin escassament rellevants o derivin del gir o tràfic comercial ordinari:

Tipus de relació:

Comercial

Breu descripció:

Operacions pròpies del gir o tràfic comercial.

Nom o denominació social relacionats

Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona
Repsol YPF, S.A.

A.6. Indiqui si han estat comunicats a la societat pactes parasocials que l'afectin segons allò establert en l'art. 112 de la LMV. En el seu cas, descrigui breument i relacioni els accionistes vinculats pel pacte:

Sí

% de capital social afectat:

68,307

Addendes:

L'acord de 11 de gener de 2000, novació de 16 de maig de 2002 i addendas de 16 de desembre de 2002 i 20 de juny de 2003.

Intervinents del pacte parasocial

Repsol YPF, S.A.
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona

Indiqui si la societat coneix l'existència d'accions concertades entre els seus accionistes. En el seu cas, descrigui breument:

No

En el cas que durant l'exercici s'hagi produït alguna modificació o ruptura d'aquests pactes, acords o accions concertades, indiqui expressament:

A.7. Indiqui si hi ha alguna persona física o jurídica que exerceixi o pugui exercir el control sobre la societat d'acord amb l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors. En el seu cas, identifiqui-la:

No

A.8. Completi els quadres següents sobre l'autocartera de la societat:

A data de tancament de l'exercici:

Nombre d'accions directes	Nombre d'accions indirectes (*)	% total sobre capital social
–	–	–

(*) A través de:

Total

–

Detalli les variacions significatives, d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1362/2007, realitzades durant l'exercici:

Plusvàlua/(Minusvàlua) de les accions pròpies alienades durant el període (milers d'euros)

–

A.9. Detalli les condicions i termini del mandat vigent de la Junta al Consell d'Administració per dur a terme adquisicions o transmissions d'accions pròpies.

La Junta General d'Accionistes de 21 de maig de 2008, en el seu punt cinquè de l'Ordre del Dia, va acordar el següent:

Cinquè.- Autorització al Consell d'Administració per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, directament o a través de societats dominades, en els termes que acordi la Junta General i amb els límits legalment establerts, deixant sense efecte l'autorització acordada per la Junta General Ordinària de 16 de maig de 2007.

Cinquè un).- Deixar sense efecte l'autorització atorgada al Consell d'Administració per la Junta General celebrada el 16 de maig de 2007, per adquirir a títol onerós accions de la societat.

Cinquè dos).- Autoritzar el Consell d'Administració perquè en un termini no superior als divuit mesos pugui adquirir a títol onerós, en una o diverses vegades, fins a un màxim del 5% del capital social, accions de la societat que estiguin totalment desemborsades, sense que mai se superi entre les accions adquirides per la societat i les que tinguessin les societats dominades, el percentatge esmentat. El preu mínim i màxim d'adquisició serà el de cotització en el Mercat Continu de les Borses de Valors espanyoles amb una oscil·lació en més o en menys d'un 5%. En el cas que les accions no cotitzessin, el preu màxim i mínim d'adquisició s'assenyalarà entre una vegada i mitja i dues vegades el valor comptable de les accions, d'acord amb el darrer Balanç consolidat auditat. El Consell d'Administració queda facultat per delegar la present autorització a la persona o persones que cregui convenient. La present autorització s'entén que és extensiva a l'adquisició d'accions de la societat per part de societats dominades.

A.10. Indiqui, si s'escau, les restriccions legals i estatutàries a l'exercici dels drets de vot, així com les restriccions legals a l'adquisició o transmissió de participacions en el capital social.

Indiqui si hi ha restriccions legals a l'exercici dels drets de vot:

No

Percentatge màxim de drets de vot que pot exercir un accionista per restricció legal

—

Indiqui si hi ha restriccions estatutàries a l'exercici dels drets de vot:

No

Percentatge màxim de drets de vot que pot exercir un accionista per restricció estatutària

—

Indiqui si hi ha restriccions legals a l'adquisició o transmissió de participacions en el capital social:

No

A.11. Indiqui si la Junta General ha acordat adoptar mesures de neutralització davant una oferta pública d'adquisició en virtut del que disposa la Llei 6/2007.

No

En el seu cas, expliqui les mesures aprovades i els termes en què es produirà la ineficiència de les restriccions:

B. Estructura de l'administració de la societat

B.1. Consell d'Administració

B.1.1. Detall el nombre màxim i mínim de consellers previstos als estatuts:

Nombre màxim de consellers	20
Nombre mínim de consellers	10

B.1.2. Completi el següent quadre amb els membres del Consell:

Nom o denominació social del conseller	Representant	Càrrec en el Consell	Data primer nomenament	Data darrer nomenament	Procediment d'elecció
Sr. Salvador Gabarró Serra	–	President	23-06-2003	08-06-2006	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Antonio Brufau Niubó	–	Vicepresident	16-06-1989	16-05-2007	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Rafael Villaseca Marco	–	Conseller delegat	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Narcís Serra Serra	Conseller	23-06-2003	08-06-2006	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Carlos Kinder Espinosa	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Carlos Losada Marrodán	–	Conseller	16-12-2002	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Demetrio Carceller Arce	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Emiliano López Achurra	–	Conseller	23-06-2003	08-06-2006	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	–	Conseller	27-06-1991	16-05-2007	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Enrique Locutura Rupérez	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Francisco Reynés Massanet	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. José Arcas Romeu	–	Conseller	07-04-2006	07-04-2006	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Juan María Nin Génova	–	Conseller	21-05-2008	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Miguel Valls Maseda	–	Conseller	20-04-2005	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes
Sr. Santiago Cobo Cobo	–	Conseller	16-12-2002	21-05-2008	Votació en Junta d'Accionistes

Nombre total de consellers	17
-----------------------------------	----

Indiqui els cessaments que s'hagin produït durant el període en el Consell d'Administració:

Nom o denominació social del conseller	Condicció del conseller en el moment del cessament	Data de baixa
Sr. José Luis Jové Vintró	Dominical	25-01-2008
Sr. José Vilarasau Salat	Dominical	25-01-2008

B.1.3. Completi els següents quadres sobre els membres del Consell i la seva diferent condició:

Consellers executius

Nom o denominació del conseller	Comissió que ha proposat el seu nomenament	Càrrec en l'organigrama de la societat
Sr. Salvador Gabarró Serra	Comissió de Nomenaments i Retribucions	President
Sr. Rafael Villaseca Marco	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Conseller delegat

Nombre total de consellers executius	2
% total del Consell	11,765

Consellers externs dominicals

Nom o denominació del conseller	Comissió que ha proposat el seu nomenament	Nom o denominació de l'accionista significatiu a qui representa o que ha proposat el seu nomenament
Sr. Antonio Brufau Niubó	–	Repsol YPF, S.A.
Caixa d'Estalvis de Catalunya	–	Caixa d'Estalvis de Catalunya
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Demetrio Carceller Arce	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Enrique Alcántara-García Irazoqui	–	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Repsol YPF, S.A.
Sr. Francisco Reynés Massanet	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.
Sr. Juan María Nin Génova	Comissió de Nomenaments i Retribucions	Criteria CaixaCorp, S.A.

Nombre total de consellers dominicals	9
% total del Consell	52,941 %

Consellers externs independents

Nom o denominació del conseller	Perfil
Sr. Carlos Losada Marrodán	Advocat. Diplomàtic en Estudis Internacionals (I.E.P). Diplomàtic i Administració d'Empreses.
Sr. Emiliano López Achurra	Advocat. Diplomàtic en Estudis Internacionals (I.E.P). Diplomàtic en Dret Comunitari (Col·legi d'Europa)
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Enginyer Naval i Empresari
Sr. José Arcas Romeu	Doctor Enginyer. Empresari
Sr. Miguel Valls Maseda	Llicenciat en Ciències Econòmiques. Màster per EADA i Diplomàtic en Direcció d'Empreses per IESE
Sr. Santiago Cobo Cobo	Empresari. Diplomàtic en alta direcció d'Empreses

Nombre total d'altres consellers independents	6
% total del Consell	35,294

Altres consellers externs

Detalli els motius pels quals no es puguin considerar dominicals o independents i els seus vincles, ja sigui amb la societat o els seus directius, ja sigui amb els seus accionistes:

Indiqui les variacions que, en el seu cas, s'hagin produït durant el període en la tipologia de cada conseller:

B.1.4. Expliqui, si s'escau, les raons per les quals s'han nomenat consellers dominicals a instància d'accionistes la participació accionarial dels quals és inferior al 5% del capital.

Nom o denominació social de l'accionista	Justificació
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Entitat de reconegut prestigi i solvència posseïdora del 3,026%

Indiqui si no s'han atès peticions formals de presència en el Consell procedents d'accionistes la participació accionarial dels quals és igual o superior a la d'altres a la instància dels quals s'haguessin designat consellers dominicals. En el seu cas, expliqui les raons per les quals no s'han atès:

No

B.1.5. Indiqui si algun conseller ha cessat en el seu càrrec abans del termini del seu mandat, si el mateix ha explicat les seves raons i a través de quin mitjà, al Consell, i, en cas que ho hagi fet per escrit a tot el Consell, expliqui a continuació, almenys els motius que el mateix ha donat:

Sí

Nom del conseller	Motiu del cessament
Sr. José Luis Jové Vintró	Motius professionals
Sr. Josep Vilarasau Salat	Motius professionals

B.1.6. Indiqui, en el cas que hi hagin, les facultats que tenen delegades el o els conseller/s delegat/s:

Nom o denominació social conseller	Breu descripció
Sr. Rafael Villaseca Marco	Té delegades àmplies facultats de representació i administració d'acord amb les característiques i necessitats del càrrec de conseller delegat.

B.1.7. Identifiqui, si s'escau, als membres del Consell que assumeixin càrrecs d'administradors o directius en altres societats que formin part del grup de la societat cotitzada:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec
Sr. Rafael Villaseca Marco	Gas Natural Aprovechamientos SDG, S.A.	President
Sr. Rafael Villaseca Marco	Repsol-Gas Natural LNG, S.L.	Vicepresident

B.1.8. Detalli, si s'escau, els consellers de la seva societat que siguin membres del Consell d'Administració d'altres entitats cotitzades en mercats oficials de valors a Espanya diferents del seu grup, que hagin estat comunicades a la societat:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'entitat cotitzada	Càrrec
Sr. Salvador Gabarró Serra	Enagás, S.A.	Conseller
Sr. Salvador Gabarró Serra	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	President
Sr. Demetrio Carceller Arce	Ebro Puleva, S.A.	Conseller
Sr. Demetrio Carceller Arce	Compañía Logística de Hidrocarburos CLH, S.A.	Conseller
Sr. Demetrio Carceller Arce	Sacyr-Vallehermoso, S.A.	Conseller
Sr. Demetrio Carceller Arce	Sociedad Anónima Damm	President
Sr. Francisco Reynés Massanet	Sociedad General de Aguas de Barcelona, S.A.	Conseller
Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta	Obrascon Huarte Lain, S.A.	Conseller
Sr. Juan María Nin Génova	Repsol YPF, S.A.	Conseller
Sr. Juan María Nin Génova	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller

B.1.9. Indiqui i, si s'escau, expliqui si la societat ha establert regles sobre el nombre de consells dels que poden formar part els seus consellers:

No

B.1.10. En relació amb la recomanació número 8 del Codi Unificat, assenyali les polítiques i estratègies generals de la societat que el Consell en ple s'ha reservat aprovar:

La política d'inversions i finançament	Sí
La definició d l'estructura del grup de societats	Sí
La política de govern corporatiu	Sí
La política de responsabilitat social corporativa	Sí
El Pla estratègic o de negoci, així com els objectius de gestió i pressupost anuals	Sí
La política de retribucions i avaluació de l'acompliment dels alts directius	No
La política de control y gestió de riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control	Sí
La política de dividends, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits	Sí

B.1.11. Completi els següents quadres respecte a la remuneració agregada dels consellers meritada durant l'exercici:

a) En la societat objecte del present informe:

Concepte retributiu	Dades en milers d'euros
Retribució fixa	707
Retribució variable	764
Dietes	4.086
Atencions Estatutàries	-
Opcions sobre accions i/o altres instruments financers	-
Altres	3
Total:	5.560

Altres beneficis	Dades en milers d'euros
Bestretes	–
Crèdits concedits	–
Fons i plans de pensions: aportacions	151
Fons i plans de pensions: obligacions concretes	–
Primes d'assegurances de vida	25
Garanties constituïdes per la societat en favor dels consellers	–

b) Per la pertinença dels consellers de la societat a altres consells d'administració i/o a l'alta direcció de societats del grup:

Concepte retributiu	Dades en milers d'euros
Retribució fixa	–
Retribució variable	–
Dietes	81
Atencions Estatutàries	–
Opcions sobre accions i/o altres instruments financers	–
Otros	–
Altres	81

Altres beneficis	Dades en milers d'euros
Bestretes	–
Crèdits concedits	–
Fons i plans de pensions: aportacions	–
Fons i plans de pensions: obligacions concretes	–
Primes d'assegurances de vida	–
Garanties constituïdes per la societat en favor dels consellers	–

c) Remuneració total per tipologia de conseller:

Tipologia consellers	Per societat	Per grup
Executiu	2.827	81
Extern dominical	1.683	–
Extern independent	1.050	–
Altres externs	–	–
Total:	5.560	81

d) Respecte al benefici atribuït a la societat dominant:

Remuneració total consellers (en milers d'euros)	5.641
Remuneració total consellers/ benefici atribuït a la societat dominant (expressat en %)	0,5

B.1.12. Identifiqui els membres de l'alta direcció que no siguin a la vegada consellers executius, i indiqui la remuneració total meritada a favor seu durant l'exercici:

Nom o denominació social	Càrrec
Sr. Sergio Aranda Moreno	Director general Llatinoamèrica
Sr. Antonio Basolas Tena	Director Estratègia i Desenvolupament
Sr. Antonio Gallart Gabás	Director general Recursos
Sr. Jordi García Tabernero	Director Comunicació i Gabinet Presidència
Sr. Carlos Javier Álvarez Fernández	Director general Económico-Financer
Sr. Josep Moragas Freixa	Director general Negocis Minoristes
Sr. Manuel García Cobaleda	Director Serveis Jurídics
Sr. Manuel Fernández Álvarez	Director general Negocis Majoristes
Sr. José María Egea Krauel	Director general Gestió del Gas
Sr. Antoni Peris Mingot	Director general Negocis Regulats

Remuneració total alta direcció (en milers d'euros)

5.762

B.1.13. Identifiqui de forma agregada si existeixen clàusules de garantia o blindatge per a casos d'acomiadament o canvis de control a favor dels membres de l'alta direcció, incloent els consellers executius, de la societat o del seu grup. Indiqui si aquests contractes han de ser comunicats i/o aprovats pels òrgans de la societat o del seu grup:

Nombre de beneficiaris 11

Òrgan que autoritza les clàusules

Consell d'Administració	No
Junta General	No

¿S'informa a la Junta General sobre les clàusules? No

B.1.14. Indiqui el procés per establir la remuneració dels membres del Consell d'Administració i les clàusules estatutàries rellevants al respecte:

Procés per establir la remuneració dels membres del Consell d'Administració i les clàusules estatutàries

L'article 22 del Reglament del Consell d'Administració estableix el següent:

"1.- El càrrec de conseller de Gas Natural sòc, s.a. serà retribuït en la forma prevista en els Estatuts Socials, a la vista de l'informe emès per la Comissió de Nomenaments i Retribucions, segons es preveu en l'article 31 d'aquest Reglament.

La Comissió de Nomenaments i Retribucions proposarà al Consell d'Administració els criteris que consideri adequats per donar compliment a les finalitats d'aquest article, essent competència del propi Consell la seva aprovació així com la definitiva distribució de la suma global, dins dels límits estatutàriament establerts a aquest fi. Dins de cada exercici el Consell podrà acordar, amb la periodicitat que estimi oportuna, pagaments a compte de les quantitats que corresponguin a cada conseller pel treball realitzat en aquest període.

2.- El Consell haurà de definir la política de retribucions als seus consellers, determinant (i) l'import dels components fixes, amb desglossament dels que corresponguin a la participació en el Consell i en les seves comissions i (ii) els conceptes de caràcter variable, en cas d'haver-hi, especificant la seva importància relativa respecte dels fixos. Llevat motius fundats, la retribució per mitjà del lliurament d'accions, opcions sobre accions o instruments indexats al valor de l'acció es circumscriurà als consellers executius.

3.- La retribució dels consellers serà transparent. La Memòria, com a part integrant dels Comptes Anuals, contindrà tota la informació que s'estimi oportuna sobre la retribució percebuda pels membres del Consell d'Administració."

Complementant l'anterior, l'article 31, en el seu Apartat 2, explicita: "La Comissió (Comissió de Nomenaments i Retribucions) té funcions d'estudi i de proposta sobre les matèries següents: ... proposar els criteris de retribució dels consellers de la societat, així com vetllar per la transparència de les retribucions."

Per la seva banda, el vigent article 44 dels Estatuts Socials, en la seva nova redacció, d'acord amb allò recollit en la Junta General d'Accionistes de 23 de juny de 2003, indica textualment:

“La remuneració del Consell d'Administració consistirà en un 10% del benefici anual com a màxim, determinant-se dins d'aquest límit, en proporció al nombre de consellers en exercici.

Aquesta remuneració només podrà ser detreta dels beneficis líquids després d'haver cobert les reserves legals i estatutàries i d'haver reconegut a les accions ordinàries un dividend no inferior al 4% del seu valor nominal.

El Consell la distribuirà entre els seus membres segons propi acord.

Els consellers podran ser remunerats addicionalment amb el lliurament d'accions de la societat, drets d'opció sobre accions, o d'altres valors que donin dret a l'obtenció d'accions, o mitjançant sistemes retributius indexats al valor de la cotització de les accions. L'aplicació d'aquests sistemes haurà de ser acordada per la Junta General, que determinarà el valor de les accions que es prengui com a referència, el nombre d'accions a lliurar a cada conseller, el preu d'exercici dels drets d'opció, el termini de la durada del sistema que s'acordi i aquelles altres condicions consideri oportunes.

El Consell d'Administració podrà aplicar fórmules d'incentiu consistents en el lliurament d'accions de la societat, de drets d'opció sobre les mateixes, d'altres valors que donin dret a l'obtenció d'accions, o referides a la cotització de les accions per retribuir al personal de la companyia o la part del mateix que consideri convenient, complint sempre els requisits establerts en la Llei de Societats Anònimes, Llei de Mercat de Valors i altres normes aplicables a aquests supòsits, en particular la prèvia aprovació de la Junta General quan sigui preceptiva.

Les percepcions previstes en aquest article seran compatibles i independents dels sous, retribucions, indemnitzacions, pensions, opcions sobre accions o compensacions de qualsevol classe establerts amb caràcter general o singular per aquells membres del Consell d'Administració que compleixin funcions executives, qualsevol que sigui la naturalesa de la seva relació amb la societat, ja laboral -comú o especial d'alta direcció- mercantil o de prestació de serveis, relacions que seran compatibles amb la condició de membre del Consell d'Administració”.

Indiqui si el Consell en ple s'ha reservat l'aprovació de les següents decisions:

A proposta del primer executiu de la companyia, el nomenament i eventual cessament dels alts directius, així com les seves clàusules d'indemnització.	Sí
--	----

La retribució dels consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que hagin de respectar els seus contractes.	Sí
--	----

B.1.15. Indiqui si el Consell d'Administració aprova una detallada política de retribucions i especifiqui les qüestions sobre les quals es pronuncia

Sí

Import dels components fixos, amb desglossament, si s'escau, de les dietes per participació en el Consell i les seves comissions i una estimació de la retribució fixa anual a la que donin origen	Sí
---	----

Conceptes retributius de caràcter variable	Sí
---	----

Principals característiques dels sistemes de previsió, amb una estimació del seu import o cost anual equivalent.	Sí
---	----

Condicions que hauran de respectar els contractes de qui exerceixen funcions d'alta direcció com a consellers executius.	Sí
---	----

B.1.16. Indiqui si el Consell sotmet a votació de la Junta General, com a punt separat de l'Ordre del Dia, i amb caràcter consultiu, un informe sobre la política de retribucions dels consellers. En el seu cas, expliqui els aspectes de l'informe respecte a la política de retribucions aprovada pel Consell pels anys futurs, els canvis més significatius d'aquestes polítiques sobre aquella aplicada durant l'exercici i un resum global de com es va aplicar la política de retribucions en l'exercici. Detalli el paper exercit per la Comissió de Retribucions i si han utilitzat assessorament extern, la identitat dels consultors externs que l'hagin prestat:

No

¿Ha utilitzat assessorament extern?

Identitat dels consultors externs

B.1.17. Indiqui, si s'escau, la identitat dels membres del Consell que siguin, al seu torn, membres del Consell d'Administració, directius o empleats de societats que ostentin participacions significatives en la societat cotitzada i/o en entitats del seu grup:

Nom o denominació social del conseller	Denominació social de l'accionista significatiu	Càrrec
Sr. Salvador Gabarró Serra	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	Presidentexecutiu
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Repsol YPF, S.A.	Director general de GNL
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Repsol YPF,S.A	Director general Económico-Financer
Sr. Francisco Reynés Massanet	Criteria CaixaCorp, S.A.	Director general
Sr. Juan María Nín Génova	Criteria CaixaCorp, S.A.	Conseller

Detalli, si s'escau, les relacions rellevants diferents de les contemplades en l'epígraf anterior, dels membres del Consell d'Administració que els vinculin amb els accionistes significatius i/o entitats del seu grup:

B.1.18. Indiqui, si s'ha produït durant l'exercici alguna modificació en el reglament del consell:

No

B.1.19. Indiqui els procediments de nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels consellers. Detalli els òrgans competents, els tràmits que cal seguir i els criteris a emprar en cadascun dels procediments.

Els procediments de nomenament, reelecció, avaluació i remoció dels consellers estan regulats en els articles 41 i 42 dels Estatuts Socials i en els articles 11 al 14, 16 i 31 del Reglament del Consell d'Administració.

1.- Nomenament, reelecció o ratificació:

És competència de la Junta General el nomenament dels consellers i la determinació del seu nombre, dins els límits fixats per l'article 41 dels Estatuts Socials.

Si durant el termini pel qual van ser nomenats els consellers es produïssin vacants, el Consell podrà designar pel sistema de cooptació, entre els accionistes, les persones que hagin d'ocupar-les fins que es reuneixi la següent Junta General d'Accionistes.

No es requereix la qualitat d'accionista per ser nomenat conseller, excepte en el cas de nomenament per cooptació al qual s'ha fet referència abans.

No poden ser designats administradors els que es trobin en qualsevol dels supòsits de prohibició o incompatibilitat establerts per la Llei.

El nomenament haurà de recaure en persones que, a més de complir els requisits legals i estatutaris que el càrrec exigeix, gaudeixin de reconegut prestigi i posseeixin els coneixements i experiència professionals adequats a l'exercici de les seves funcions.

D'acord amb el Reglament del Consell, no podran ser proposats o designats com a consellers externs independents aquells que:

- a) Hagin estat empleats o consellers executius de societats del Grup Gas Natural, llevat que haguessin transcorregut tres o cinc anys, respectivament, des del cessament d'aquesta relació.
- b) Perceben de la societat, o del Grup Gas Natural, qualsevol quantitat o benefici per un concepte diferent de la remuneració de conseller, llevat que no sigui significativa.
No es tindran en compte, a efectes d'allò disposat en aquest apartat, els dividendes ni els complements de pensions que rebi el conseller per raó de la seva anterior relació professional o laboral, sempre que tals complements tinguin caràcter incondicional i, en conseqüència, la societat que els satisfaci no pugui de forma discrecional, sense que hi hagi incompliment d'obligacions, suspendre, modificar o revocar la seva meritació.
- c) Siguin, o hagin estat durant els últims tres anys, socis de l'auditor extern o responsable de l'informe d'auditoria, ja es tracti de l'auditoria durant aquest període de la societat o de qualsevol altra societat del Grup Gas Natural.
- d) Siguin consellers executius o alts directius d'una altra societat diferent en la que algun conseller executiu o alt directiu de Gas Natural SDG, S.A. sigui conseller extern.
- e) Mantinguin, o hagin mantingut durant l'últim any, una relació de negocis important amb la societat o amb qualsevol societat del Grup Gas Natural, ja sigui en nom propi o com a accionista significatiu, conseller o alt directiu d'una entitat que mantingui o hagués mantingut aquesta relació.
Es consideraran relacions de negocis les de proveïdor de béns o serveis, inclosos els financers, la d'assessor o consultor.
- f) Siguin accionistes significatius, consellers executius o alts directius d'una entitat que rebi, o hagi rebut durant els últims tres anys, donacions significatives d'alguna de les societats del Grup Gas Natural.
No es consideraran inclosos en aquesta lletra aquells que siguin mers patrons d'una Fundació que rebi donacions.
- g) Siguin cònjuges, persones lligades per anàloga relació d'afectivitat, o parents fins a segon grau, d'un conseller executiu o alt directiu de la societat.
- h) No hagin estat proposats, ja sigui pel seu nomenament o renovació, per la Comissió de Nomenaments i Retribucions.
- i) Es trobin, respecte a algun accionista significatiu o representat en el Consell, en algun dels supòsits assenyalats en les lletres a), e), f) o g) d'aquest apartat. En el cas de la relació de parentiu assenyalada a la lletra g), la limitació s'aplicarà no només respecte a l'accionista, sinó també respecte als seus consellers dominicals en la societat participada.

El nomenament i reelecció de consellers està subjecte a un procediment formal i transparent, previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

La durada del càrrec de conseller serà de tres (3) anys, si bé els consellers cessants poden ser reelegits una o diverses vegades. En cap cas els consellers independents romandran en el seu càrrec com a tals per un període superior a dotze anys.

Totes les propostes de nomenament de consellers que sotmeti el Consell d'Administració a la Junta General i les decisions de nomenament per cooptació que adopti, hauran de ser prèviament informades per la Comissió de Nomenaments i Retribucions. Quan el Consell s'apartés de les recomanacions de la citada Comissió, haurà de motivar les raons del seu procedir i deixar constància en acta de les seves raons. Els consellers afectats per propostes de nomenament, reelecció o cessament s'abstindran d'assistir i intervenir en les deliberacions i votacions del Consell o de les seves comissions que tractin d'elles.

2.- Cessament o remoció:

Els consellers cessaran en el seu càrrec pel transcurs del període pel qual van ser nomenats, llevat reelecció i quan ho decideixi la Junta General en ús de les atribucions que ostenta.

Segons l'article 15.4 del Reglament del Consell d'Administració, quan un conseller independent cessi en el càrrec amb antelació a l'acabament del mandat pel qual va ser elegit, haurà d'explicar les raons en carta adreçada als restants consellers. El cessament serà comunicat com informació rellevant.

B.1.20. Indiqui els supòsits en els quals estan obligats a dimitir els consellers.

A més dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició legalment establerts, l'article 15 del Reglament del Consell estableix:

"... 2.- Els consellers hauran de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:

- a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al Consell a què estigués associat el seu nomenament com a conseller.
- b) Quan es vegin sotmesos a algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos en les lleis, Estatuts Socials o en aquest Reglament.
- c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
- d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals.

3.- Un cop produït el cessament en l'exercici del seu càrrec, no podrà prestar serveis en una entitat competidora durant el termini de dos anys, llevat que el Consell d'Administració li dispensi d'aquesta obligació o disminueixi la seva durada.

B.1.21. Expliqui si la funció de primer executiu de la societat recau en el càrrec de president del Consell. En el seu cas, indiqui les mesures que s'han pres per limitar els riscos d'acumulació de poders en una única persona:

No

Indiqui i, si s'escau, expliqui si s'han establert regles que faculden a un dels consellers independents per sol·licitar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'Ordre del Dia, per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels consellers externs i per dirigir l'avaluació pel Consell d'Administració

No

B.1.22. S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?:

No

Indiqui com s'adopten els acords en el Consell d'Administració, assenyalant almenys, el mínim quòrum d'assistència i el tipus de majories per adoptar els acords:

Descripció de l'acord:

Acords societaris diversos

Quòrum	%
Articles 47 Estatuts Socials i 10 Reglament del Consell. Meitat més un dels seus components presents o representats.	52,94

Tipus de majoria	%
Articles 49 i 50 Estatuts Socials i 10 Reglament del Consell. Majoria absoluta de presents o representats. Majoria de 2/3 en cas de delegació de facultats.	52,94

B.1.23. Expliqui si hi ha requisits específics, diferents dels relatius als consellers, per ser nomenat president.

No

B.1.24. Indiqui si el president té vot de qualitat:

No

B.1.25. Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen algun límit a l'edat dels consellers:

No

Edat límit president	—
Edat límit conseller delegat	—
Edat límit conseller	—

B.1.26. Indiqui si els estatuts o el reglament del Consell estableixen un mandat limitat pels consellers independents:

Sí

B.1.27. En el cas que sigui escàs o nul el nombre de conselleres, expliqui els motius i les iniciatives adoptades per corregir aquesta situació.

Explicació dels motius i de les iniciatives

Vid. Apartat F. Recomanació 15

En particular, indiqui si la Comissió de Nomenaments i Retribucions ha establert procediments perquè els processos de selecció no comportin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, i busqui deliberadament candidates que reuneixin el perfil exigít:

Sí

Assenyali els principals procediments

El Reglament del Consell d'Administració estableix a l'article 31.2 l'obligació de la Comissió de Nomenaments i Retribucions que "en la cobertura de noves vacants es vetllarà perquè s'utilitzin processos de selecció que no comportin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent, en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

B.1.28. Indiqui si existeixen processos formals per a la delegació de vots en el Consell d'Administració. En el seu cas, detalli-ho breument.

Segons el que estableix l'article 47 dels Estatuts Socials: "... Els consellers que no puguin assistir podran delegar la seva representació en un altre conseller, sense que hi hagi límit al nombre de representacions que pugui tenir cada conseller. La representació s'haurà de conferir per qualsevol mitjà escrit, essent vàlida també per telegrama, tèlex o telefax."

D'altra banda, l'art. 10.3 del Reglament del Consell indica: "3.- Cada conseller podrà conferir la seva representació a un altre conseller, sense que estigui limitat el nombre de representacions que cadascú pot tenir per a l'assistència al Consell. La representació dels consellers absents es podrà conferir per qualsevol mitjà documental escrit, essent vàlid el telegrama, correu electrònic, tèlex o telefax adreçat a la presidència o a la Secretaria del Consell amb la suficient antelació."

B.1.29. Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici. Així mateix, assenyali, si s'escau, les vegades que s'ha reunit el Consell sense l'assistència del seu president:

Nombre de reunions del Consell	13
Nombre de reunions del Consell sense l'assistència del president	–

Indiqui el nombre de reunions que han mantingut en l'exercici les diferents comissions del Consell:

Nombre de reunions de la Comissió Executiva o Delegada	12
Nombre de reunions del Comitè d'Auditoria	7
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments i Retribucions	11
Nombre de reunions de la Comissió de Nomenaments	–
Nombre de reunions de la Comissió de Retribucions	–

B.1.30. Indiqui el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici sense l'assistència de tots els seus membres. En el còmput es consideraran no assistències les representacions realitzades sense instruccions específiques:

Nombre de no assistències de consellers durant l'exercici	10
% de no assistències sobre el total de vots durant l'exercici	7,690

B.1.31. Indiqui si els Comptes Anuals individuals i consolidats que es presenten per a la seva aprovació al Consell estan prèviament certificats:

Sí

Identifiqui, si s'escau, a la/les persona/es que ha o han certificat els Comptes Anuals individuals i consolidats de la societat, per la seva formulació pel Consell:

Nom	Càrrec
Sr. Carlos Javier Álvarez Fernández	Director general Económico-Financer

B.1.32. Expliqui, si existeixen, els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els comptes individuals i consolidats per ell formulats es presentin a la Junta General amb salvetats en l'informe d'auditoria.

D'acord amb l'article 7 del Reglament del Consell: "1.-Una vegada en el seu poder els Informes emesos per la Direcció General Econòmic-Financera i per la Comissió d'Auditoria i Control, i després dels pertinents aclariments, el Consell d'Administració formularà en termes clars i precisos, que facilitin l'adequada comprensió del seu contingut, els Comptes Anuals i l'Informe de Gestió, tant individuals com consolidats. El Consell d'Administració vetllarà per que aquests mostrin la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la societat, d'acord amb el que preveu la Llei.

2.- Llevat manifestació en contrari que expressament es faci constar en Acta, s'entendrà que abans de subscriure la formulació dels Comptes Anuals exigida per la Llei, el Consell d'Administració i cadascun dels seus vocals, ha disposat de la informació necessària per la realització d'aquest acte podent fer constar en el seu cas les salvetats que estimi pertinents.

3.- El Consell d'Administració procurarà formular els comptes de manera que no hi hagi lloc a salvetats per part de l'auditor de comptes de la societat. No obstant això, quan el Consell d'Administració consideri que ha de mantenir el seu criteri, explicarà públicament el contingut i abast de la discrepància.

L'article 32 del Reglament del Consell regula les competències i funcions del Comitè d'Auditoria i Control i, entre altres, li assigna les relacionades amb el procés de desenvolupament de l'Auditoria de Comptes.

B.1.33. ¿El secretari del Consell té la condició de conseller?

No

B.1.34. Expliqui els procediments de nomenament i cessament del secretari del Consell, indicant si el seu nomenament i cessament han estat informats per la Comissió de Nomenaments i aprovats pel ple del Consell.

Procediment de nomenament i cessament

L'article 26 del Reglament del Consell d'Administració estableix, en aquest sentit, el següent:

El secretari del Consell d'Administració serà nomenat i cessat per aquest últim, previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, i no cal que sigui conseller. A ell correspon l'exercici de les funcions que en la citada condició li atribueixen la legislació mercantil i el present Reglament.

La Comissió de Nomenaments informa del nomenament?	Sí
La Comissió de Nomenaments informa del cessament?	Sí
El Consell en ple aprova el nomenament?	Sí
El Consell en ple aprova el cessament?	Sí

Té el secretari del Consell encomanada la funció de vetllar, de forma especial, per les recomanacions de bon govern?

Sí

B.1.35. Indiqui, si existeixen, els mecanismes establerts per la societat per a preservar la independència de l'auditor, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació.

Segons l'art. 32.2 del Reglament del Consell, correspon a la Comissió d'Auditoria i Control mantenir les relacions necessàries amb els auditors externs per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests i qualsevol altra relacionada amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles altres comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.

També, el Consell d'Administració està obligat pel seu propi Reglament (art. 6.4) a mantenir una relació directa amb els membres del primer nivell de direcció de la societat i amb els auditors. El caràcter objectiu, professional i continu d'aquesta relació respectarà al màxim la independència dels auditors.

Els principis que fonamenten la relació de la companyia amb analistes financers i bancs d'inversió estan basats en la transparència, simultaneïtat i no discriminació, a més de l'existència d'interlocutors específics i diferents per a cada col·lectiu.

Així mateix, la companyia presta especial atenció a no comprometre ni interferir en la independència dels analistes financers al respecte dels serveis prestats pels bancs d'inversió, d'acord amb els codis interns de conducta establerts per ells mateixos i orientats a la separació dels seus serveis d'anàlisi i d'assessorament.

B.1.36. Indiqui si durant l'exercici la societat ha canviat d'auditor extern. En el seu cas, identifiqui l'auditor entrant i sortint:

No

Auditor sortint

Auditor entrant

En el cas que haguessin existit desacords amb l'auditor sortint, expliqui el contingut dels mateixos:

No

Explicació dels desacords

B.1.37. Indiqui si la firma d'auditoria realitza altres treballs per a la societat i/o el seu grup diferents dels d'auditoria i en aquest cas, declari l'import dels honoraris rebuts per aquests treballs i el percentatge que suposa sobre els honoraris facturats a la societat i /o el seu grup:

Sí

	Societat	Grup	Total
Import d'altres treballs diferents dels d'auditoria (milers d'euros)	458	370	828
Import treballs diferents dels d'auditoria /	48,083	16,004	25,360
Import total facturat per la firma d'auditoria (en %)			

B.1.38. Indiqui si l'informe d'auditoria dels Comptes Anuals de l'exercici anterior presenta reserves o salvetats. En el seu cas, indiqui les raons donades pel president del Comitè d'Auditoria per explicar el contingut i abast d'aquestes reserves o salvetats.

No

B.1.39. Indiqui el nombre d'anys que la firma actual d'auditoria porta de forma ininterrompuda realitzant l'auditoria dels Comptes Anuals de la societat i/o del seu grup. Així mateix, indiqui el percentatge que representa el nombre d'anys auditats per l'actual firma d'auditoria sobre el nombre total d'anys en què els Comptes Anuals han estat auditats:

	Societat	Grup
Nombre d'anys ininterromputs	18	18

	Societat	Grup
Nombre d'anys auditats per la firma actual d'auditoria / Nombre d'anys que la societat ha estat auditada (en %)	100	100

B.1.40. Indiqui les participacions dels membres del Consell d'Administració de la societat en el capital d'entitats que tinguin el mateix, anàleg o complementari gènere d'activitat del que constitueixi l'objecte social, tant de la societat com del seu grup, i que hagin estat comunicades a la societat. Així mateix, indiqui els càrrecs o funcions que en aquestes societats exerceixin:

Nom o denominació social del conseller	Denominació de la societat objecte	% participació	Càrrec o funcions
Sr. Salvador Gabarró Serra	Enagás, S.A.	–	Conseller
	Iberdrola, S.A.	0,001	–
Sr. Antonio Brufau Niubó	Repsol YPF, S.A.	0,017	President executiu
Sr. Rafael Villaseca Marco	Enagás, S.A.	–	–
	Repsol YPF, S.A.	–	–
	Enagás, S.A.	–	Conseller
	Iberdrola, S.A.	–	–
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Repsol YPF, S.A. a través de Repinves	1,627	–
Sr. Demetrio Carceller Arce	Disa Corporación Petrolífera, S.A.	–	President
Sr. Enrique Locutura Rupérez	Repsol YPF, S.A.	–	Director general de GNL
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Repsol YPF, S.A.	–	Director general Económico-Financer
Sr. José Arcas Romeu	Iberdrola Renovables, S.A.	–	–
	Iberdrola, S.A.	–	–
Sr. Juan María Nín Génova	Repsol YPF, S.A.	–	Conseller

B.1.41. Indiqui, i si s'escau, detalli si existeix un procediment perquè els consellers puguin comptar amb assessorament extern:

Sí

Detall el procediment

Conforme disposa la normativa interna, els consellers tenen la facultat de proposar al Consell, a través del secretari i mitjançant comunicació adreçada al president, la contractació amb càrrec a la societat dels assessors externs (assessors legals, comptables, tècnics, financers, comercials o de qualsevol altre tipus) que considerin necessaris pels interessos de la societat amb la finalitat de ser ajudats en l'exercici de les seves funcions quan es tracti de problemes concrets de cert relleu i complexitat lligats a l'exercici del seu càrrec

El Consell d'Administració podrà vetar l'aprovació de la proposta per la seva innecessarietat, per la seva quantia o bé per estimar que dit assessorament pot ser prestat per experts i tècnics de la pròpia societat. (vid. article 21.2 i 3 del Reglament del Consell).

B.1.42. Indiqui, i si s'escau, detalli si existeix un procediment perquè els consellers puguin comptar amb la informació necessària per preparar les reunions dels òrgans d'administració amb temps suficient:

Sí

Detall el procediment

Segons l'article 9.2. del Reglament del Consell:

"2.-La convocatòria de les sessions ordinàries es realitzarà pel president, o pel secretari o Vicesecretari per ordre del president, i s'efectuarà per qualsevol dels mitjans estatutàriament previstos, de forma semblant a la carta o la remissió de la documentació per correu electrònic, sempre que el conseller receptor hagi donat la seva adreça en dit correu. La convocatòria inclourà el lloc de celebració i l'Ordre del Dia de la mateixa i, es cursarà, excepte en casos excepcionals, amb una antelació mínima de 48 hores a la celebració de la reunió. Amb caràcter previ a cada reunió, els consellers disposaran de la informació i documentació considerades convenientes o rellevants sobre els temes a tractar en el Consell. A més, als consellers se'ls lliurarà l'acta de la sessió anterior, hagi estat o no aprovada.

No obstant això, quan l'acord a adoptar sigui la modificació del Reglament del Consell d'Administració, el president del Consell d'Administració, la Comissió d'Auditoria i Control o un nombre d'almenys quatre consellers, podran proposar al Consell tals modificacions, quan concorrin circumstàncies que ho facin, al seu parer, convenient o necessari, acompanyant en aquest cas una memòria justificativa de les causes i l'abast de la modificació que es proposa. El Consell haurà de ser convocat mitjançant notificació individual remesa a cadascun dels membres amb una antelació superior als quinze dies de la data de la reunió.

Serà vàlida la constitució del Consell, sense prèvia convocatòria, si es troben presents o representats tots els consellers i accepten per unanimitat la celebració del Consell."

D'altra banda, l'article 21.1 i 3 del citat Reglament, en relació al dret d'informació dels consellers estableix:

"1.- Els consellers tindran accés, a través del president, i si s'escau, del secretari, a tots els serveis de la societat i podran demanar, amb les més àmplies facultats, la informació i assessorament que precisin sobre qualsevol aspecte de la societat. El dret d'informació s'estén a les societats filials i es canalitzarà a través del president o del secretari del Consell d'Administració o de les comissions corresponents del Consell, facilitant directament la informació, oferint-li els interlocutors apropiats o arbitrant totes les mesures que siguin necessàries per a l'examen sol·licitat.

...

3.- Tant la petició d'accés com la proposta a què es refereixen els números 1 i 2 d'aquest article, hauran de ser comunicades al president de la societat a través del secretari del Consell."

És pràctica habitual remetre als consellers, juntament amb la convocatòria de la reunió, tota aquella informació que pugui resultar útil per a un més exacte coneixement dels assumptes a tractar en la sessió del Consell. En la nostra opinió la informació traslladada es considera completa i suficient per a conformar l'opinió i criteri dels consellers.

Així mateix, durant la reunió i, amb posterioritat a la mateixa, es proporciona als consellers quanta informació o aclariments considerin pertinents en relació amb els punts inclosos en l'ordre del dia, o que, sense estar inclosos, es van tractar en la sessió.

B.1.43. Indiqui, i si s'escau, detalli si la societat ha establert regles que obliguin els consellers a informar i, si s'escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i reputació de la societat:

Sí

Expliqui les regles

L'article 15.2 del Reglament del Consell d'Administració estableix, en aquest sentit, el següent:

Els consellers hauran de posar el seu càrrec a disposició del Consell d'Administració i formalitzar, si aquest ho considera convenient, la dimissió corresponent en els casos següents:

- a) Quan els consellers interns cessin en els llocs executius aliens al Consell a què estigués associat el seu nomenament com a conseller.
- b) Quan es vegin sotmesos a algun dels supòsits d'incompatibilitat o prohibició previstos en les lleis, Estatuts Socials o en aquest Reglament.
- c) Quan infringeixin greument les seves obligacions com a consellers, posant en risc els interessos de la societat.
- d) Quan desaparegui la causa per la qual van ser nomenats com a consellers independents, executius o dominicals.

B.1.44. Indiqui si algun membre del Consell d'Administració ha informat a la societat que ha resultat processat o s'ha dictat contra ell acte d'obertura de judici oral, per algun dels delictes assenyalats a l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes:

No

Indiqui si el Consell d'Administració ha analitzat el cas. Si la resposta és afirmativa, expliqui de forma raonada la decisió presa sobre si procedeix o no que el conseller continuï en el seu càrrec.

No

Decisió presa

Explicació raonada

B.2. Comissions del Consell d'Administració

B.2.1. Detallí totes les comissions del Consell d'Administració i els seus membres:

Comissió Executiva o Delegada

Nom	Càrrec	Tipologia
Sr. Salvador Gabarró Serra	President	Executiu
Sr. Antonio Brufau Niubó	Vocal	Dominical
Sr. Carlos Kinder Espinosa	Vocal	Dominical
Sr. Carlos Losada Marrodán	Vocal	Independent
Sr. Demetrio Carceller Arce	Vocal	Dominical
Sr. Francisco Reynés Massanet	Vocal	Dominical
Sr. Rafael Villaseca Marco	Vocal	Executiu
Sr. Santiago Cobo Cobo	Vocal	Independent

Comissió d'Auditoria

Nom	Càrrec	Tipologia
Sr. Miguel Valls Maseda	President	Independent
Sr. Fernando Ramírez Mazarredo	Vocal	Dominical
Sr. Francisco Reynés Massanet	Vocal	Dominical

Comissió de Nomenaments i Retribucions

Nom	Càrrec	Tipologia
Sr. José Arcas Romeu	President	Independent
Sr. Antonio Brufau Niubó	Vocal	Dominical
Sr. Miguel Valls Maseda	Vocal	Independent

B.2.2. Assenyali si corresponen al Comitè d'Auditoria les funcions següents:

Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la societat i, si s'escau, al grup, revisant el compliment dels requisits normatius, la correcta delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables	Sí
Revisar periòdicament els sistemes de control intern i gestió de riscos, perquè els principals riscos s'identifiquin, gestionin i donin a conèixer adequadament	Sí
Vetllar per la independència i eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, nomenament, reelecció i cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats, i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes	Sí
Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin in el si de l'empresa	Sí
Eleva al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació	Sí
Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el pla d'auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'alta direcció té en compte les seves recomanacions	Sí
Assegurar la independència de l'auditor extern	Sí
En el cas de grups, afavorir que l'auditor del grup assumeixi la responsabilitat de les auditories de les empreses que l'integren	Sí

B.2.3. Realitzi una descripció de les regles d'organització i funcionament, així com les responsabilitats que tenen atribuïdes cadascuna de les comissions del Consell.**Denominació comissió****Comissió de Nomenaments i Retribucions.****Breu descripció**

Comissió de Nomenaments i Retribucions (article 31 del Reglament del Consell).

- Funcions:

La Comissió té funcions d'estudi i de proposta al Consell sobre les matèries següents:

- Proposar els criteris de retribució dels consellers de la societat, així com vetllar per la transparència de les retribucions.
- Proposar la política de remuneració dels directius del Grup Gas Natural.
- Proposar les directrius relatives al nomenament, selecció, carrera, promoció i acomiadament dels membres integrants del primer nivell de direcció, a fi d'assegurar que el Grup disposa, en tot moment, del personal d'alta qualificació adequat per a la gestió de les seves activitats.
- Revisar l'estructura i composició del Consell d'Administració, els criteris que hagin d'informar la renovació estatutària dels consellers, les aptituds necessàries dels candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per a cada categoria de consellers i el procés de incorporació de nous membres, elevant al Consell els oportuns informes quan procedeixi. En la cobertura de noves vacants es vetllarà perquè s'utilitzin processos de selecció que no comportin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent, en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.
- Emetre informe sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interessos i particularment les transaccions amb parts vinculades que se sotmetin al Consell.
- Emetre informe sobre els nomenaments i cessaments dels membres del primer nivell de direcció.

- Organització i Funcionament:

- La Comissió de Nomenaments i Retribucions estarà constituïda per un mínim de tres i un màxim de cinc consellers, designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers externs, tenint presents els seus coneixements i aptituds. Els seus membres cessaran quan ho facin en la seva condició de consellers, quan així ho acordi el Consell d'Administració o pel transcurs del termini de tres anys a partir del seu nomenament, podent ser reelegits.

- D'entre els membres de la Comissió, el Consell d'Administració elegirà al president de la mateixa, qui no tindrà vot de qualitat. La secretaria de la Comissió correspondrà a la secretaria del Consell d'Administració.
- La Comissió es reunirà totes les vegades que calgui per emetre els informes de la seva competència o quan ho consideri necessari el seu president o prèvia sol·licitud de dos dels seus membres i, almenys, quatre vegades l'any. Serà convocada pel president, amb una antelació mínima de dos dies a la data assenyalada per la reunió, excepte causa especial justificada. La convocatòria inclourà l'Ordre del Dia juntament amb la documentació rellevant per a un millor desenvolupament de la sessió. Les reunions tindran lloc normalment en el domicili social.

Denominació comissió

Comissió Executiva o Delegada.

Breu descripció

Comissió Executiva (articles 50 i 51 dels Estatuts Socials i article 30 del Reglament del Consell):

- Facultats:

Estan delegades permanentment en la Comissió Executiva totes les facultats del Consell, excepte les següents:

- a) Les legalment indelegables.
- b) L'aprovació del Pla Estratègic del Grup i dels seus pressupostos anuals.
- c) L'aprovació i modificació del Reglament del Consell d'Administració.
- d) La determinació de les polítiques d'informació i comunicació amb els accionistes, els mercats i l'opinió pública i l'aprovació de l'Informe Anual de Govern Corporatiu.
- e) La determinació del contingut del lloc web corporatiu de la societat.
- f) L'aprovació de la política en matèria d'autocartera.
- g) En general, la decisió sobre operacions que comportin l'adquisició i disposició d'actius substancials de la societat.

- Organització i funcionament:

- La Comissió Executiva estarà composta pel president del Consell d'Administració i per un màxim d'altres set consellers, pertanyents als grups previstos en l'article 3 del Reglament, en la mateixa proporció existent en el Consell d'Administració. La designació dels membres de la Comissió Executiva requerirà el vot favorable d'un mínim de dos terços dels membres del Consell amb nomenament vigent.
- Actuarà com a president de la Comissió Executiva el president del Consell d'Administració i exercirà la seva secretaria el secretari del Consell, o qui faci les seves vegades.
- La Comissió Executiva s'entendrà vàlidament constituïda quan concorrin a la reunió, presents o representats, la meitat més un dels seus components.
- Els membres de la Comissió Executiva cessaran quan ho facin en la seva condició de conseller o quan així ho acordi el Consell. Les vacants que es produeixin seran cobertes a la major brevetat pel Consell d'Administració.
- La Comissió Executiva celebrarà les seves sessions ordinàries almenys amb periodicitat mensual. El secretari aixecarà acta dels acords adoptats en cada sessió, dels quals es donarà compte al següent ple del Consell d'Administració.
- En aquells casos en què, segons el parer del president o de la majoria dels membres de la Comissió Executiva, la importància de l'assumpte així ho aconsellés, els acords adoptats per la Comissió se sotmetran a ratificació del ple del Consell.
- El mateix serà d'aplicació en relació amb aquells assumptes que el Consell hagués remès per al seu estudi a la Comissió Executiva reservant-se la decisió última sobre els mateixos.
- En qualsevol altre cas, els acords adoptats per la Comissió Executiva seran vàlids i vinculants, sense necessitat de ratificació posterior pel ple del Consell.
- Seran d'aplicació a la Comissió Executiva, en la mesura que puguin ser-ho, les disposicions del Reglament relatives al funcionament del Consell d'Administració.

Denominació comissió**Comitè d'Auditoria.****Breu descripció**

Comissió d'Auditoria i Control (articles 51 bis dels Estatuts Socials i 32 del Reglament del Consell).

- Funcions:

- Informar en la Junta General d'Accionistes sobre les qüestions que hi plantegin els accionistes en matèries de la seva competència.
- Proposta al Consell d'Administració per la seva submissió a la Junta General d'Accionistes del nomenament dels auditors de comptes externs a què es refereix l'article 204 del text refós de la Llei de Societats Anònimes, aprovat pel Reial Decret legislatiu 1564/1989, de 22 de desembre.
- Supervisió dels serveis d'auditoria interna, vetllant per la seva independència i proposant el nomenament, reelecció i cessament del seu responsable. A tal efecte, el responsable de la funció d'auditoria interna li presentarà anualment el seu pla de treball, l'informarà de les incidències rellevants que es produeixin en el seu desenvolupament i li sotmetrà a final d'exercici un informe sobre les seves activitats.
- Coneixement i supervisió del procés d'elaboració de la informació financera, vetllant per la correcta aplicació dels principis comptables i per la inclusió de totes les societats que s'hagin d'incloure en el perímetre de consolidació.
- Coneixement i supervisió dels sistemes de control intern i gestió de riscos de la societat, vetllant perquè aquests identifiquin els diferents tipus de risc que afronta la societat i les mesures previstes per mitigar i per abordar-los cas que es materialitzin en un dany efectiu.
- Elevar al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució d'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.
- Relacions amb els auditors externs per rebre informació sobre aquelles qüestions que puguin posar en risc la independència d'aquests i aquelles altres relacionades amb el procés de desenvolupament de l'auditoria de comptes, així com aquelles comunicacions previstes en la legislació d'auditoria de comptes i en les normes tècniques d'auditoria.
- Seguiment del desenvolupament de l'auditoria anual.
- Servir de canal de comunicació entre el Consell d'Administració i els auditors i avaluar els resultats de cada auditoria.
- Revisió de la informació sobre activitats i resultats de la companyia que s'elaborin periòdicament en compliment de les normes vigents en matèria borsària, assegurant que es formulen seguint els mateixos criteris comptables que els Comptes Anuals i vetllant per la transparència i exactitud de la informació.
- Mesures que consideri convenientes en l'activitat d'auditoria, sistema de control financer interior i compliment de les normes legals en matèria d'informació als mercats i transparència i exactitud de la mateixa.
- Examinar el compliment del Reglament Intern de Conducta en els Mercats de Valors vigent en cada moment, del present Reglament i, en general, de les regles de govern de la societat i fer les propostes necessàries per a la seva millora.
- Informar durant els tres primers mesos de l'any, i sempre que ho demani el Consell d'Administració sobre el compliment del present Reglament.
- Establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.

- Organització i funcionament:

- La Comissió d'Auditoria i Control estarà constituïda per un mínim de tres i un màxim de cinc consellers, designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers externs, tenint en compte els coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria i gestió de riscos. Els seus membres cessaran quan ho facin en la seva condició de consellers, quan així ho acordi el Consell d'Administració o pel transcurs del termini de tres anys a partir del seu nomenament, podent ser reelegits.

- El Consell d'Administració elegirà al president de la Comissió, qui no tindrà vot de qualitat i que haurà de ser substituït segons el previst en els Estatuts Socials (art. 51 bis) i en la Llei, podent ser reelegit un cop transcorregut el termini d'un any des del seu cessament. La secretaria de la Comissió correspondrà a la Secretaria del Consell d'Administració.
- La Comissió, convocada pel seu president, es reunirà, quan sigui necessari per l'emissió dels informes que li competeixen o quan ho consideri convenient el seu president o quan ho sol licitin dos dels seus membres i, almenys, quatre vegades l'any. La convocatòria inclourà l'Ordre del Dia juntament amb la documentació rellevant per a un millor desenvolupament de la sessió i haurà de ser feta amb una antelació mínima de dos dies, excepte causa especial justificada, per qualsevol mitjà escrit. Les reunions tindran lloc normalment en el domicili social. La Comissió podrà convidar a les seves reunions a qualsevol directiu o empleat que consideri convenient.

B.2.4. Indiqui les facultats d'assessorament, consulta i, si s'escau, delegacions que tenen cadascuna de les comissions:

Denominació comissió

Comissió de Nomenaments i Retribucions.

Breu descripció

Ja detallat apartat B.2.3 d'aquest Informe.

Denominació comissió

Comissió Executiva o Delegada.

Breu descripció

Ja detallat apartat B.2.3 d'aquest Informe.

Denominació comissió

Comitè d'Auditoria.

Breu descripció

Ja detallat apartat B.2.3 d'aquest Informe.

B.2.5. Indiqui, si s'escau, l'existència de regulació de les comissions del Consell, el lloc on estan disponibles per a la seva consulta, i les modificacions que s'hagin realitzat durant l'exercici. A la seva vegada, s'indicarà si de forma voluntària s'ha elaborat algun informe anual sobre les activitats de cada comissió.

Denominació comissió

Comissió de Nomenaments i Retribucions.

Breu descripció

No s'han aprovat reglaments propis de les comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat en l'any 2008.

Val a dir que, el Reglament del Consell d'Administració, es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona.

Denominació comissió

Comissió Executiva o Delegada

Breu descripció

No s'han aprovat reglaments propis de les comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat en l'any 2008.

Val a dir que, el Reglament del Consell d'Administració, es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona.

Denominació comissió**Comissió d'Auditoria.****Breu descripció**

No s'han aprovat reglaments propis de les comissions del Consell. El seu funcionament està regulat en el Reglament d'Organització i Funcionament del Consell d'Administració i les seves comissions, que està disponible al lloc web de la companyia. Aquest Reglament no ha estat modificat en l'any 2008.

Val a dir que, el Reglament del Consell d'Administració, es troba degudament inscrit en el Registre Mercantil de Barcelona.

D'altra banda, la Comissió d'Auditoria i Control elabora un informe anual sobre les seves pròpies activitats, que és posat a disposició dels accionistes abans de la Junta General Ordinària anual i es publica al lloc web de la companyia.

B.2.6. Indiqui si la composició de la comissió executiva reflecteix la participació en el Consell dels diferents consellers en funció de la seva condició:

Sí

C. Operacions vinculades

C.1. Assenyali si el Consell en ple s'ha reservat aprovar, previ informe favorable del Comitè d'Auditoria o qualsevol altre al que s'hagués encomanat la funció, les operacions que la societat realitza amb consellers, amb accionistes significatius o representats en el Consell, o amb persones a ells vinculades:

Sí

C.2. Detalli les operacions rellevants que suposin una transferència de recursos o obligacions entre la societat o entitats del seu grup, i els accionistes significatius de la societat:

Nom o denominació social de l'accionista significatiu	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de la relació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Despeses financeres	16.810
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Arrendaments	3.1740
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	12.339
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Ingressos financers	13.622
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	2.344
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista)	161.936
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestatori)	107.757
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Garanties i avals prestats	39.418
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Garanties i avals rebuts	114.598
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	172.367
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Contractes de gestió o col·laboració	1.278.731
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	8.904
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra d'actius materials, intangibles o altres actius	219
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Prestació de serveis	18.803
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Venda de bens (finalitzats o en curs)	442.202
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Arrendaments	7.997
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra de bens (finalitzats o en curs)	964.210
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Recepció de serveis	27.005
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres ingressos	2.949
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Venda d'actius materials, intangibles o altres actius	2
Repsol YPF, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	157.463
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Recepció de serveis	14.667
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Prestació de serveis	39.878
GDF Suez, S.A..	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	32.016
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Venda de bens (finalitzats o en curs)	1.143.004
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	665
GDF Suez, S.A.	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Compra de bens (finalitzats o en curs)	357.267

C.3. Detalli les operacions rellevants que suposin una transferència de recursos o obligacions entre la societat o entitats del seu grup, i els administradors o directius de la societat:

Nom o denominació social dels administradors o directius	Nom o denominació social de la societat o entitat del seu grup	Naturalesa de l'operació	Tipus de l'operació	Import (milers d'euros)
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Acords de finançament: crèdits i aportacions de capital (prestamista)	341
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Despeses financeres	37
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Altres despeses	304
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Garanties i avals rebuts	60.000
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Contractes de gestió o col·laboració	11.477
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Ingressos financers	825
Caixa d'Estalvis de Catalunya	Gas Natural SDG, S.A.	Comercial	Dividends i altres beneficis distribuïts	15.447

C.4. Detalli les operacions rellevants realitzades per la societat amb altres societats pertanyents al mateix grup, sempre que no s'eliminin en el procés d'elaboració d'estats financers consolidats i no formin part del tràfic habitual de la societat en quant al seu objecte i condicions:

C.5. Indiqui si els membres del Consell d'Administració s'han trobat al llarg de l'exercici en alguna situació de conflicte d'interès, segons el que preveu l'article 127 ter de la LSA.

No

C.6. Detalli els mecanismes establerts per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interessos entre la societat i/o el seu grup, i els seus consellers, directius o accionistes significatius.

1.- Consellers:

Els conflictes d'interès estan regulats en l'article 16 del Reglament del Consell d'Administració que conté, al respecte, les següents estipulacions:

- El conseller s'haurà d'abstenir d'intervenir en les deliberacions i de votar en els assumptes en els que es trobi directament o indirectament interessat i es plantegi un conflicte d'interès.
- Es considerarà que també hi ha interès del conseller quan l'assumpte afecti a un membre de la seva família, o una societat, entitat, o els seus respectius grups, no pertanyents al Grup Gas Natural, en la qual desenvolupi càrrecs o funcions de representació, direcció o assessorament, o tingui una participació significativa en el seu capital o hagi estat proposat per aquelles com a conseller dominical en el Grup Gas Natural.
- Els consellers hauran de revelar al Consell les situacions personals, les dels seus familiars més propers i fins i tot de les societats controlades per ells relatives a participacions, càrrecs i activitats, pactes de sindicació i, en general, qualsevol fet, situació o vincle que pugui resultar rellevant per la seva lleial actuació com a administrador de la societat. Així mateix, els consellers dominicals han d'informar al Consell de qualsevol situació de conflicte d'interès entre la societat i l'accionista que va proposar el seu nomenament, o que pogués comprometre el seu deure de lleialtat.
- El conseller no podrà fer directament o indirectament transaccions professionals o comercials amb la companyia o societats del seu grup, a no ser que informi anticipadament de la situació de conflicte d'interessos, i el Consell,

previ informe de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, aprovi la transacció. Tractant-se d'operacions ordinàries, n'hi haurà prou amb l'autorització genèrica de la línia d'operacions i de les seves condicions d'execució. En tot cas, les situacions de conflicte d'interessos en què es trobin els administradors de la societat seran objecte d'informació en l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

- En la seva condició de representant lleial de la societat haurà d'informar a aquesta darrera de les accions de la mateixa, de les quals sigui titular, directament o a través de societats en les quals tingui una participació significativa, seguint el procediment i altres tràmits que s'estableixin sobre inversió en accions de Gas Natural SDG, S.A. i societats participades.
- Les votacions sobre les propostes de nomenament, reelecció o cessament de consellers seran secretes, i en elles, així com en les seves deliberacions, s'hauran d'abstenir d'intervenir els consellers afectats.
- El conseller haurà de notificar a la societat els canvis significatius en la seva situació professional i els que afectin el caràcter o condició en virtut del qual hagués estat designat com a conseller.
- El conseller informará a la societat sobre qualsevol tipus de reclamació judicial, administrativa o sobre fets de qualsevol índole en els que es trobi implicat que, per la seva importància, poguessin incidir greument en la reputació de la societat. El Consell examinarà la qüestió i adoptarà les mesures adients en interès de la societat amb la urgència requerida.
- El Consell d'Administració procurarà evitar en tot moment que els consellers dominicals facin ús de la seva posició per obtenir avantatges patrimonials sense contrapartida adequada, en benefici de l'accionista que els va proposar pel càrrec.

2.- Consellers i directius:

D'altra banda, el Codi Intern de Conducta en matèries relatives als Mercats de Valors de Gas Natural SDG, S.A. disposa, en el seu apartat 6, la informació que els consellers i directius de l'entitat han de facilitar en matèria de conflictes d'interessos:

"6.1. Les persones incloses en l'àmbit subjectiu del present Codi intern de Conducta, estaran obligades a comunicar al secretari del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., sobre els possibles conflictes d'interès que puguin sorgir amb les relacions societàries en les quals tingui interès o amb la titularitat del seu patrimoni personal o familiar o amb qualsevol altra causa que interfereixi en l'exercici de les activitats que són objecte d'aquesta norma.

En cas de dubtes sobre l'existència o no d'un conflicte d'interessos, les persones obligades hauran de consultar al secretari del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A. qui resoldrà per escrit. El secretari podrà elevar l'assumpte a la Comissió de Nomenaments i Retribucions, quan per la seva especial transcendència ho consideri convenient.

Les persones afectades per possibles conflictes d'interessos hauran de mantenir actualitzada la informació, donant compte de qualsevol modificació o cessament de les situacions prèviament comunicades.

6.2. Les persones afectades s'hauran d'abstenir de participar en l'adopció de qualsevol decisió que pugui quedar afectada pel conflicte d'interessos amb la societat."

3.- Accionistes significatius:

En relació a aquest apartat, l'article 16, in fine, del Reglament del Consell estableix:

"A tal efecte, tota transacció directa o indirecta entre la societat i un accionista significatiu s'haurà de sotmetre a l'aprovació del Consell d'Administració, previ dictamen de la Comissió de Nomenaments i Retribucions del Consell, que

haurà de valorar des del punt de vista de la igualtat de tracte i de les condicions de mercat. Els consellers dominicals afectats s'hauran d'abstenir d'intervenir en les deliberacions i votacions del Consell. Tractant-se d'operacions ordinàries, podrà atorgar una autorització genèrica de la línia d'operacions i de les seves condicions d'execució."

L'article 31 del Reglament del Consell contempla entre les funcions encomanades a la Comissió de Nomenaments i Retribucions la d'informar al Consell sobre les transaccions que impliquin o puguin implicar conflictes d'interessos.

Per últim, l'article 6.5 del referit Reglament, imposa al Consell d'Administració l'obligació d'incloure en la Memòria Anual i en l'Informe Anual de Govern Corporatiu informació sobre les transaccions realitzades amb accionistes significatius, a fi que els altres accionistes puguin conèixer el seu abast i importància.

C.7. ¿Cotitza més d'una societat del Grup a Espanya?

No

Identifiqui les societats filials que cotitzen a Espanya:

D. Sistemes de control de riscos

D.1. Descripció general de la política de riscos de la societat i/o el seu grup, detallant i avaluant els riscos coberts pel sistema, juntament amb la justificació de l'adequació d'aquests sistemes al perfil de cada tipus de risc.

L'estratègia del Grup Gas Natural es basa en els principis bàsics de creixement, integració, rendibilitat i qualitat transmesos de forma reiterada als seus grups d'interès en els informes emesos recurrentment, tals com informes anuals, informes trimestrals de resultats i informes diversos de naturalesa estratègica.

Aquesta estratègia comprèn bàsicament els àmbits d'exploració i producció de reserves de gas, aprovisionament i transport de gas, comercialització majorista i minorista de gas i electricitat, generació elèctrica i distribució de gas.

Tot això amb presència tant a Espanya com a diversos països d'Europa, Àfrica i Amèrica. Això situa el Grup Gas Natural en un context sotmès a factors de risc de diversa naturalesa inherents a la seva activitat.

La política general de riscos està orientada a la salvaguarda del patrimoni del Grup Gas Natural, concretada en els següents aspectes:

- Expansió controlada de les activitats, garantint el compliment dels estàndards de qualitat.
- Creixement rendible dins de les pautes de risc establertes pels òrgans de govern.
- Agilitat de resposta davant els canvis de l'entorn.
- Alta professionalitat dels directius i altres membres de l'organització.
- Dinamització dels processos de decisió.
- Flexibilitat de l'estructura organitzativa orientada als objectius.
- Estructura normativa orientada a garantir el correcte funcionament dels processos i subprocessos crítics pel Grup Gas Natural, cosa que permet garantir la seva eficiència, eficàcia i el control adequat dels riscos operacionals.

El Grup Gas Natural entén que els riscos que han de ser gestionats en major mesura de forma proactiva són aquells que, atenent a la seva severitat en cas de materialitzar-se, poden incidir negativament en el compliment del seu Pla Estratègic i/o en la seva solidesa financera, a curt, mig i llarg termini. Encara que el Grup Gas Natural realitza amb prudència i diligència l'administració dels seus negocis, molts dels riscos esmentats són inherents a la gestió de les seves activitats, motiu pel qual, en certes ocasions, no estan dins del seu control, no essent factible preveure i/o evitar les seves conseqüències.

La dilatada experiència del Grup Gas Natural en l'enteniment i control de riscos, es concreta en una gestió dels mateixos sota un enfocament integrat. La gestió global del risc té com a objectiu principal garantir que els riscos més rellevants siguin correctament identificats, avaluats i gestionats per les diferents unitats de negoci. Tot això amb la finalitat d'assegurar que el nivell d'exposició al risc assumit pel Grup Gas Natural en el desenvolupament dels seus negocis, sigui congruent amb el perfil global de risc objectiu. Aquest perfil de risc respon al nivell d'incertesa que necessàriament ha d'assumir per a la consecució dels objectius anuals i estratègics establerts pels seus òrgans de govern. El perfil de risc objectiu es plasma a través de diferents límits d'incertesa en funció de la categoria de risc rellevant, aprovats pels òrgans de govern pertinents. El seguiment i avaluació de l'exposició al risc sota un enfocament integrat, permet funcionar com un suport a l'eficiència en la presa de decisions permetent optimitzar el binomi risc - rendibilitat.

Mapa de Riscos Corporatiu del Grup Gas Natural

El procés d'identificació i avaluació dels riscos del Grup Gas Natural és governat a través del Mapa de Riscos Corporatiu. La confecció i actualització del citat Mapa és responsabilitat de la Direcció General Econòmico-Financera en estreta col·laboració amb la Direcció d'Auditoria Interna i les unitats de negoci.

Aquest és un instrument orientat a la identificació i avaluació de les principals categories de risc que poden afectar al Grup Gas Natural, i que de forma esquemàtica són:

- a) Risc de negoci.
 - a.1) Preu.
 - a.2) Volum.
 - a.3) Regulatori.
 - a.4) Estratègic.
- b) Risc financer.
 - b.1) Tipus de canvi.
 - b.2) Tipus d'interès.
 - b.3) Liquiditat.
- c) Risc de crèdit.
 - c.1) Minorista.
 - c.2) Majorista.
- d) Risc operacional.
 - d.1) Legal / Contractual.
 - d.2) Recursos humans.
 - d.3) Fraus.
 - d.4) Processos.
 - d.5) Sistemes d'informació.

Amb la confecció del Mapa de Riscos es pretén analitzar la incidència de les diverses categories de risc dins de cada un dels processos / activitats bàsiques del Grup Gas Natural. Per a això, es té en compte:

- a) Posició en risc: definició i característiques.
- b) Variables d'impacte.
- c) Severitat qualitativa i quantitativa en cas de materialització del risc.
- d) Probabilitat d'ocurrència.
- e) Controls i mecanismes de mitigació emprats i efectivitat dels mateixos.

Una vegada definit dit Mapa, és posat en coneixement del Comitè de Riscos, del conseller delegat i de la Comissió d'Auditoria i Control, establint periòdicament les directrius bàsiques d'actuació en matèria de riscos orientades a mitigar l'exposició en aquelles activitats amb un risc residual amb major incidència per al Grup Gas Natural.

Sistema Integral de Control i Gestió de Riscos

El Grup Gas Natural té establert un Sistema Integral de Control i Gestió de Riscos que permet identificar, avaluar i controlar els riscos als quals està exposat. Els pilars bàsics sobre els quals descansa aquest sistema són:

- a) Definició de política general i perfil de risc.
- b) Dotació de recursos organitzatius.
- c) Polítiques, procediments i normativa interna d'índole diversa.
- d) Controls adequats i metodologies de mesurament.
- e) Infraestructura tecnològica i sistemes d'informació.

Aquests pilars són calibrats a través d'un procés de millora contínua, essent el seu acompliment permanentment regulat de forma conjunta per les diferents comissions, òrgans de govern i direccions del Grup Gas Natural, així com per la Direcció d'Auditoria Interna.

En l'àmbit normatiu, destacar l'entrada en vigor el 2007 de la Norma General de Riscos, l'objectiu principal de la qual és l'establiment dels principis generals i pautes de comportament per garantir la correcta identificació, informació, avaluació i gestió de l'exposició al risc del Grup Gas Natural. La Norma tracta d'assegurar que tota l'Organització compregui i accepti la seva responsabilitat en la identificació, avaluació i gestió dels riscos. A tal efecte, es planteja una assignació de diferents responsables en la gestió, mesura, control i fixació de límits per a cadascuna de les categories de risc tipificades. Durant 2008 s'ha avançat en el desenvolupament de la Norma General de Riscos, a partir de l'emissió de procediments que concreten els aspectes generals recollits en la Norma. En particular destaca l'aprovació per part del Comitè de Riscos del Procediment de Gestió i Assignació de Límits de Risc de Mercat. S'hi incorporen les pautes per gestionar la incertesa associada al desenvolupament i consecució dels objectius de les diferents línies de negoci, motivada per l'evolució dels preus de les *commodity*, tipus de canvi i tipus d'interès rellevants pel Grup Gas Natural.

El principi fonamental en què es basa el Grup Gas Natural per avaluar, mitigar o reduir els principals riscos existents, és el de raonable prudència empresarial en totes les seves actuacions, amb estricte i fidel compliment de la legalitat vigent.

Com a part integrant del Sistema Integral de Control i Gestió destaca, especialment, la contribució del Sistema de Mesura de Riscos. L'objectiu del mateix és quantificar en base recurrent i probabilística quina és la posició de risc assumida globalment i per part de cadascun dels negocis rellevants, davant factors de risc relacionats amb la fluctuació dels preus de mercat.

D.2. Indiqui si s'han materialitzat durant l'exercici, algun dels diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals, fiscals ...) que afectin a la societat i/o el seu grup:

Sí

En cas afirmatiu, indiqui les circumstàncies que els han motivat i si han funcionat els sistemes de control establerts.

Risc materialitzat en l'exercici	Circumstàncies que l'han motivat	Funcionament dels sistemes de control
Els riscos han evolucionat sense impactes significatius en els Comptes Anuals consolidats.	Totes les circumstàncies que han incidit en la materialització dels riscos, responen a casuístiques exògenes, inherents a les activitats desenvolupades pel Grup Gas Natural.	Els sistemes de control intern han funcionat de manera adequada.

D.3. Indiqui si hi ha alguna comissió o un altre òrgan de govern encarregat d'establir i supervisar aquests dispositius de control:

Sí

En cas afirmatiu, detalli quines són les seves funcions.

Nom de la comissió o òrgan	Descripció de funcions
Comissió Executiva:	La Comissió Executiva, en la seva condició d'òrgan delegat del Consell d'Administració, recollint així mateix en cada cas els informes i assessoraments necessaris, examina i autoritza totes les operacions importants que, bé per la seva habitual concurrència a la companyia o bé per la seva quantia econòmica, no autoritza el Consell. La Comissió Executiva informa habitualment al Consell sobre les decisions adoptades instant, quan s'escau, la seva ratificació o aprovació pel màxim òrgan de govern. La Comissió Executiva és també l'encarregada de proposar al Consell d'Administració el Pla Estratègic, els objectius del Grup i el pressupost anual.
Comissió d'Auditoria i Control:	Les competències de la Comissió d'Auditoria i Control estan establertes en els Estatuts Socials de la societat i el Reglament del Consell d'Administració. Entre aquestes es troben les funcions d'estudi, informe, suport i proposta al Consell d'Administració en les seves tasques de vigilància, mitjançant la revisió periòdica del compliment del procés d'elaboració de la informació econòmica financera, del procés d'identificació i avaluació de riscos inclosos en el Mapa de Riscos Corporatiu, del Sistema de Control Intern i Normatiu de la societat (normes, lleis, polítiques, codis, procediments comptables i de control intern, etc.), del procés d'auditoria de comptes i independència de l'auditor extern i del compliment de les polítiques establertes en matèria de govern corporatiu. La Comissió també té assignada la competència d'establir i supervisar un mecanisme que permeti als empleats comunicar, de forma confidencial i, si es considera apropiat, anònima, les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de la empresa. En l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control s'estableixen, entre altres, les principals activitats de la Comissió durant l'exercici 2008 relacionats amb la la revisió dels sistemes de control intern i gestió de riscos del Grup Gas Natural.
Comitè de Qualitat:	Els seus objectius principals són els de proposar el Pla Estratègic de Qualitat per a la seva aprovació per part de l'alta direcció i, conjuntament amb la Direcció de Qualitat, es responsabilitza de coordinar i impulsar la implantació d'allò establert en l'esmentat Pla en cada una de les unitats organitzatives afectades, corresponent a aquestes la responsabilitat final de la seva implantació. Així mateix, a través de la Direcció de Qualitat, informa sobre l'evolució de les mesures realitzades de forma recurrent i sistemàtica del grau de satisfacció dels clients del Grup Gas Natural i de l'alineació entre els objectius de qualitat i els riscos de negoci intrínsecs.
Comitè de Direcció:	El Comitè de Direcció, format pels primers executius de la companyia, concretament pel conseller delegat, els directors generals i els restants directors que conformen l'alta direcció, tal i com es recull al quadre de l'apartat B.1.9. anterior, és l'òrgan que porta a terme la coordinació de les àrees de negoci i corporatives. Entre les seves funcions principals estan les d'estudiar i proposar els objectius, el Pla Estratègic i el pressupost anual, així com elevar als màxims òrgans de govern les propostes de les actuacions que puguin afectar a la consecució del Pla Estratègic de la companyia. Així mateix, tots els membres del Comitè de Direcció participen en la confecció del Mapa de Riscos Corporatiu, a través de reunions de treball en les que aporten la seva visió sobre les principals incerteses i eventuais efectes en els negocis.
Comitè de Protecció de Dades:	El seu objectiu és el de promoure, coordinar i impulsar la implantació de les mesures organitzatives i tècniques en totes les societats del Grup, que garanteixin la seguretat i confidencialitat de les dades de caràcter personal proporcionades per clients, proveïdors o empleats, complint al mateix temps amb allò establert en la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal i el seu Reglament de Seguretat i assegurant la cobertura dels riscos inherents al seu àmbit d'actuació.
Comitè de Regulació:	El seu objectiu és la definició del desenvolupament de l'estratègia integrada de regulació del Grup Gas Natural, garantint que la incertesa associada a l'àmbit regulatori és gestionada adequadament.

Nom de la comissió o òrgan	Descripció de funcions
Comitè de Riscos:	La seva missió és vetllar per la correcta determinació i revisió del perfil de risc objectiu del Grup Gas Natural, assegurant que tota l'organització compregui i accepti la seva responsabilitat en la identificació, avaluació i gestió dels riscos més rellevants. El citat Comitè compta com a membres permanents amb la Direcció General Econòmico-Financera, Direcció General Gestió del Gas, Direcció General Negocis Majoristes, Direcció General Negocis Minoristes i Direcció d'Auditoria Interna. Addicionalment, com a membres no permanents pel tractament de casuístiques concretes, són susceptibles de participar en el Comitè, la resta de membres del Comitè de Direcció. L'aplicació de l'estratègia en gestió de riscos dissenyada per part del Comitè es porta a terme per part del Subcomitè de Riscos.
Conseller delegat:	El conseller delegat autoritza aquelles operacions que, pel seu import econòmic o naturalesa, es troben directament sotmeses a la seva competència i li han estat proposades pels directors de la companyia, amb els informes necessaris. En el cas que aquestes operacions superin els límits preestablerts, són sotmeses pel conseller delegat a la Comissió Executiva o al Consell d'Administració, segons correspongui. El conseller delegat, com a funció primordial i principal, té al seu càrrec l'execució i instrumentació dels acords adoptats pel Consell d'Administració i la Comissió Executiva, podent apoderar per això als directius de la companyia que en cada cas resultin més adequats, atenent a la naturalesa i importància de l'assumpte. Així mateix, és destacable la participació del conseller delegat en la discussió de les conclusions més rellevants del Mapa de Riscos Corporatiu. Aquestes conclusions permeten complementar i contextualitzar la presa de decisions en termes del risc assumit pel Grup Gas Natural.
Consell d'Administració:	El Grup Gas Natural ve practicant una política empresarial en la que l'anàlisi i la gestió dels riscos constitueixen un punt nuclear en els processos de presa de decisió. Els sistemes de control establerts en la gestió de riscos s'articulen al voltant dels següents nivells: Correspon al Consell d'Administració la realització de quants actes siguin necessaris pel compliment de l'objecte social previst en els Estatuts. El criteri que ha de prevaldre en tot moment és la maximització de forma sostinguda del valor de l'empresa. Per això serà de la seva competència la determinació de les orientacions estratègiques i els objectius econòmics del Grup Gas Natural, la supervisió i verificació del compliment de l'estratègia i objectius per part del primer nivell de direcció, respectant l'objecte i interès social. Tot això assegurant la viabilitat futura del Grup Gas Natural així com la seva competitivitat quedant el desenvolupament de l'activitat empresarial expressament sotmès al seu control. En el desenvolupament de les seves funcions el Consell d'Administració establirà aquells sistemes de supervisió siguin necessaris per garantir el control de les decisions dels seus membres. Per tal de dur a terme les funcions comentades anteriorment, el Consell d'Administració compta amb les següents facultats, especialment rellevants en l'àmbit del control i la gestió dels riscos. Aprovació del Pla Estratègic del Grup Gas Natural, dels pressupostos anuals, del Pla de Finançament Anual i de la política d'inversions i finançament. Aprovació de la política de control i gestió de riscos i seguiment periòdic dels indicadors i sistemes de control intern. Aprovació de les polítiques de govern corporatiu i de responsabilitat social corporativa. Aprovació de la política en matèria de dividendes i d'autocartera.
Direcció Estratègia i Desenvolupament:	Es responsabilitza de definir i assegurar el compliment de la visió estratègica del Grup Gas Natural. En aquest sentit, s'encarrega d'elaborar la reflexió estratègica del Grup i garantir la consistència estratègica de la planificació dels negocis i el portafoli del Grup, realitzant els anàlisis interns, de l'entorn, i del posicionament del Grup en el sector que siguin necessaris. Així mateix, també és responsable, conjuntament amb les unitats de negoci corresponents, de detectar noves oportunitats de negoci de gas i electricitat, i nous projectes energètics per al Grup, i de participar en la definició, avaluació i negociació dels projectes de desenvolupament de negoci resultants.
Direcció General Econòmico-Financera:	Correspon a la Direcció General Econòmico-Financera definir les polítiques comptables, financeres, fiscals, de control de riscos, de relació amb inversors i de control de gestió, així com del seu desenvolupament i implantació en el Grup Gas Natural, supervisant el grau de compliment dels objectius i l'evolució de cadascuna de les unitats de negoci. Pel que fa a l'àmbit de control i gestió de riscos destaquen les funcions exercides per les unitats de Finances i Control i Gestió de Riscos adscrites a aquesta Direcció. La Unitat de Control i Gestió de Riscos es responsabilitza de determinar conceptualment el risc inherent als negocis del Grup Gas Natural i avaluar el perfil de risc global, desenvolupant les polítiques i eines necessàries. Addicionalment, és responsable, a través del Departament d'Assegurances, d'avaluar els riscos potencials de danys materials, responsabilitat civil i pèrdua de benefici, així com de gestionar els sinistres que afectin en aquesta matèria al Grup Gas Natural, proposant, gestionant i administrant les assegurances industrials. Així mateix, s'encarrega de la definició de la normativa que regula les autoritzacions, responsabilitats i límits dels riscos a assumir en les operacions realitzades pel Grup Gas Natural, realitzant el seu seguiment. La Unitat de Finances, a través de Finançament i Mercat de Capitals, es responsabilitza de gestionar les necessitats de finançament i els riscos financers de tipus d'interès. Així mateix, a través de la Taula de Tresoreria, es responsabilitza d'organitzar, dirigir i controlar els fons de les diferents societats, així com de la gestió dels riscos financers de tipus de canvi, tot això de forma coordinada amb la Unitat de Control i Gestió de Riscos.

Nom de la comissió o òrgan	Descripció de funcions
Direcció General Gestió del Gas:	A través de la Unitat de Balanç de Gas, es responsabilitza de la definició de l'oferta de gas, l'anàlisi del balanç oferta-demanda coneixent el seu valor i Flexibilitats per proposar senyals de funcionament per tal d'optimitzar el marge global. Addicionalment, actua de forma coordinada amb les unitats de negoci per garantir la seguretat de subministrament del sistema gasístic en els països en els quals el Grup Gas Natural és present.
Direcció General de Recursos:	Té com a responsabilitat gestionar de forma integrada serveis comuns en matèries tan tan rellevants com Sistemes d'Informació, Contractació i Mitjans, Enginyeria i Tecnologia, així com Millora de Processos. El paper exercit per aquestes unitats és fonamental en la gestió i mitigació de riscos de naturalesa operacional. En concret: La Unitat de Sistemes d'Informació es responsabilitza de la gestió integral dels Sistemes d'Informació potenciant el nivell d'interlocució amb les unitats de negoci i valorant i prioritzant les seves solucions demandades. Destaca especialment la Unitat de Seguretat de la Informació, responsable de la definició de polítiques i normatives de seguretat de seguretat de la informació, així com de l'administració d'eines per a la seva gestió i l'anàlisi de risc. La Unitat de Contractació i Mitjans es responsabilitza de la definició, planificació i implantació de les polítiques de compres de béns i serveis. També és responsable del disseny de les polítiques de gestió immobiliària, inventaris, mitjans interns, documentació i seguretat patrimonial. La Unitat d'Enginyeria i Tecnologia es responsabilitza de millorar el servei al client intern, vetllar per la seguretat i prevenció en les actuacions de caràcter tècnic, i assegurar al mateix temps l'ús eficient dels recursos dedicats. Destaca en l'àmbit de l'enginyeria la seva responsabilitat en la definició, planificació i implantació de les polítiques d'infraestructures. Així mateix, en l'àmbit de Tecnologia es responsabilitza de desenvolupar les funcions de recerca i desenvolupament tecnològic, implantant en particular solucions energètiques, desenvolupant i potenciant l'ús d'energies renovables. Addicionalment és responsable de coordinar les actuacions derivades de l'aplicació del protocol de Kyoto a través del desenvolupament de projectes de desenvolupament net. Per últim, destaca també la responsabilitat de la Unitat d'Enginyeria i Tecnologia en l'àmbit de la Seguretat Industrial, Prevenció i Medi Ambient, fixant les polítiques generals i principis pels quals s'ha de regir el Grup Gas Natural en matèria de seguretat industrial i prevenció de riscos laborals. La Unitat de Millora de Processos es responsabilitza de prosseguir en l'orientació a processos del Grup, consolidant i generalitzant les iniciatives de millora de productivitat i qualitat. En particular, la Unitat de Qualitat i Normativa es responsabilitza de definir les línies bàsiques del Pla de Qualitat, la mesura de satisfacció percebuda, l'homogeneïtat i el suport als criteris de mesurament i homogeneïtzació de processos i la coherència en el desenvolupament normatiu.
Direcció d'Auditoria Interna:	La missió principal de la Direcció d'Auditoria Interna és la de garantir la supervisió i avaluació contínua de l'eficàcia del Sistema de Control Intern en tots els àmbits del Grup Gas Natural, aportant un enfocament sistemàtic i rigorós pel seguiment i millora dels processos i per a l'avaluació dels riscos i controls operacionals associats als mateixos. Tot això orientat al compliment dels objectius estratègics del Grup Gas Natural: rendibilitat, creixement y qualitat, així com a l'assistència a la Comissió d'Auditoria i Control i a l'alta direcció del Grup Gas Natural en el compliment de les seves funcions en matèria de gestió, control i govern corporatiu. Per tal fi, la Direcció d'Auditoria Interna, en dependència de la Comissió d'Auditoria i Control i reportant a la seva vegada al president i conseller delegat del Grup Gas Natural, elabora i executa el Pla Estratègic d'Auditoria de Processos i els Plans d'Auditoria Interna anual, d'acord amb una metodologia de valoració dels riscos operacionals alineada amb les millors pràctiques de govern corporatiu basada en el Marc Conceptual de l'Informe COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) i prenent com a punt de partida la tipologia dels riscos definits en el Mapa de Riscos Corporatiu del Grup Gas Natural. D'acord amb la metodologia esmentada, els riscos operacionals associats als processos són prioritzats valorant la seva incidència, importància relativa i grau de control. En funció dels resultats obtinguts en la citada avaluació, es dissenya un pla d'acció orientat a implantar les mesures correctives que permetin mitigar els riscos residuals identificats amb un impacte potencial superior al risc tolerable o acceptat establert. Per últim, cal assenyalar que les funcions i activitats de la Direcció d'Auditoria Interna queden detallades en l'Informe Anual d'Activitats de la Comissió d'Auditoria i Control.
Direcció de Serveis Jurídics:	La Direcció de Serveis Jurídics porta a terme les funcions i serveis que li són propis per tal d'assegurar la legalitat de les actuacions de la companyia i evitar riscos en els àmbits mercantils, societaris i, en general, de compliment de la normativa vigent. Està estructurada en diverses unitats orientades a donar servei a les diferents unitats de negoci, en àmbits relacionats amb negocis majoristes, negocis minoristes, negocis a Llatinoamèrica, econòmic-financiers, estratègia i desenvolupament, gestió del gas, defensa de la competència i serveis jurídics contenciosos.
Secretaria del Consell d'Administració:	En virtut de l'article 26 del Reglament del Consell d'Administració, correspon a la Secretaria del Consell, a través del secretari o, si s'escau, vicesecretari, auxiliar el president en les seves tasques, promovent el bon funcionament del Consell, ocupant-se, molt especialment, de prestar als consellers l'assessorament i la informació necessàries, de conservar la documentació social, així com de reflectir degudament en els llibres d'actes el desenvolupament de les sessions i de donar fe dels acords dels òrgans de govern de la societat. La Secretaria del Consell tindrà cura en tot moment de la legalitat formal i material de les actuacions del Consell i altres comissions, garantint que els seus procediments i regles de govern siguin regularment revisats, minimitzant en conseqüència els riscos societaris existents.

D.4. Identificació i descripció dels processos de compliment de les diferents regulacions que afecten la seva societat i/o al seu grup.

Les activitats del Grup Gas Natural es veuen condicionades de forma significativa per la incidència de les diverses regulacions rellevants relacionades amb l'activitat gasista, elèctrica i d'índole mediambiental en tots els països on opera el Grup Gas Natural. Amb l'objecte de garantir el compliment d'aquestes regulacions, hi ha una assignació de responsabilitats oportuna dins de cadascuna de les unitats de negoci, orientada a garantir l'observació i compliment dels aspectes regulatoris rellevants. Addicionalment, i tal com s'ha descrit en l'apartat D3, el Comitè de Regulació, recolzant-se especialment en matèria mediambiental, en la Direcció General de Recursos a través de la Unitat d'Enginyeria i Tecnologia, s'encarrega de controlar amb visió global i integradora el compliment de les exigències d'índole regulatòria tractant d'evitar l'assumpció de riscos en aquest àmbit.

E. Junta General

E.1. Indiqui i, si s'escau, detalli, si hi ha diferències amb el règim de mínims previst a la Llei de Societats Anònimes (LSA) respecte al quòrum de constitució de la Junta General.

No		
	% de quòrum diferent a allò establert a l'art. 102 LSA per a supòsits generals	% de quòrum diferent a allò establert a l'art. 103 LSA per a supòsits especials de l'art. 103
Quòrum exigít en 1a convocatòria	–	–
Quòrum exigít en 2a convocatòria	–	–

E.2. Indiqui, i si s'escau, detalli si hi ha diferències amb el règim previst a la Llei de Societats Anònimes (LSA) pel règim de presa d'acords socials:

No

Descrigui en què es diferencia del règim previst a la LSA.

E.3. Relacioni els drets dels accionistes en relació amb les juntes generals, que siguin diferents als establerts a la LSA.

Els drets dels accionistes en relació amb les juntes generals són els que estableix la Llei de Societats Anònimes i altra normativa legal aplicable:

- Dret d'informació.
- Dret d'assistència.
- Dret de representació.
- Dret de vot.

En relació al dret d'assistència, podran assistir a la Junta General els accionistes que, de forma individualitzada o formant grup amb d'altres accionistes, siguin titulars de 100 accions, sempre que constin inscrites al corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració i es proveeixin, en la forma prevista a la convocatòria, de la corresponent targeta d'assistència acreditativa del compliment dels esmentats requisits que s'expedirà amb caràcter nominatiu per part de les entitats a les quals legalment correspongui (article 33 dels Estatuts Socials).

E.4. Indiqui, si s'escau, les mesures preses per fomentar la participació dels accionistes a les juntes generals.

La mesura adoptada més destacable és l'aprovació per part de la mateixa Junta del seu Reglament, ja que, com s'indica a la seva introducció, aquest Reglament constitueix una referència obligada per a la millor informació dels accionistes sobre el contingut dels acords a prendre i per a la seva activa participació a les reunions de les juntes generals.

El Reglament fou aprovat per la Junta General Ordinària celebrada el 14 d'abril de 2004.

D'altra banda, és important destacar que a la Junta General d'Accionistes de 16 de maig de 2007, amb la finalitat de facilitar la participació de tots els accionistes de la companyia, es va introduir per primer cop la possibilitat d'emetre el vot mitjançant el lloc web www.gasnatural.com, dins de l'apartat Junta General d'Accionistes, habilitant a tal efecte un espai específic anomenat vot electrònic en el que s'indicaven d'una manera clara i senzilla les instruccions a seguir per a l'emissió del vot a cada punt de l'Ordre del Dia de la Junta General Ordinària.

Des de la data de la publicació de la convocatòria de la Junta General, la societat donarà a conèixer, a través del seu lloc web el text de totes les propostes d'acords formulats pel Consell d'Administració en relació amb els punts de l'Ordre del Dia, a no ser que, tractant-se de propostes per a les quals legal o estatutàriament no se'n exigeixi l'exhibició als accionistes des de la data de la convocatòria, el Consell d'Administració consideri que hi concorre causa justificada per no fer-ho.

Així mateix, des de la data de l'anunci de la convocatòria, s'incorporarà al lloc web de la societat, a més, tota aquella informació que es consideri convenient per facilitar l'assistència dels accionistes a la Junta i la seva activa participació, incloent-hi:

- (I) Informació sobre el lloc de celebració de la junta, descrivint si s'escau la forma d'accés a la sala habilitada a tal efecte.
- (II) Model de targeta d'assistència i del document de delegació de vot, amb indicació del procediment per a l'obtenció dels originals.
- (III) Descripció dels sistemes de delegació o de votació electrònica que puguin ser emprats.
- (IV) Informació, si s'escau, sobre sistemes o procediments que facilitin el seguiment de la Junta (traducció simultània o difusió a través de mitjans audiovisuals).

A més, els accionistes podran demanar per escrit al Consell d'Administració, amb anterioritat a la Junta General, els informes o aclariments que creguin necessaris sobre els assumptes compresos a l'Ordre del Dia. El Consell d'Administració, tret dels supòsits especialment previstos (perjudici pels interessos socials, assumptes no compresos en l'Ordre del Dia o informació irrellevant) està obligat a proporcionar aquesta informació.

Durant la celebració de la Junta, el president convidarà als accionistes que desitgin intervenir perquè s'identifiquin davant del secretari de la Mesa. Exposats els informes que la presidència consideri oportuns i, en qualsevol cas, abans de la votació sobre els assumptes inclosos a l'Ordre del Dia, s'obrirà el torn d'intervenció dels accionistes. Durant el torn d'intervencions, els accionistes podran sol·licitar verbalment els informes o aclariments que creguin escaients sobre els assumptes de l'Ordre del Dia. Els administradors, excepte els supòsits esmentats al paràgraf anterior, estan obligats a proporcionar la informació sol·licitada. Aquesta informació serà proporcionada per part del president o, si s'escau, i per indicació seva, pel president de la Comissió d'Auditoria i Control, o d'una, altra comissió del Consell que sigui competent per raó de la matèria, el secretari, un administrador o, si fos convenient, qualsevol treballador o expert en la matèria.

E.5. Indiqui si el càrrec de president de la Junta General coincideix amb el càrrec de president del Consell d'Administració. Detalli, si s'escau, quines mesures es prenen per a garantir la independència i bon funcionament de la Junta General:

Sí

Detallí les mesures

El Reglament de la Junta General, que conté un conjunt detallat de mesures per garantir la independència i bon funcionament de l'assemblea es pot consultar al lloc web de la societat.

Les mesures preses més significatives són les següents:

- Podran assistir a la Junta General els accionistes que, de forma individualitzada o formant grup amb d'altres accionistes, siguin titulars de 100 accions, sempre que constin inscrites al corresponent registre comptable amb cinc dies d'antelació a la seva celebració i es proveeixin en la forma prevista en la convocatòria de la corresponent targeta d'assistència acreditativa del compliment dels esmentats requisits, que s'expedirà amb caràcter nominatiu per part de les entitats a les que legalment correspongui.
- Amb caràcter general es facilitarà l'accés dels mitjans de comunicació a la Junta, per tal de donar a conèixer públicament el desenvolupament de la reunió i els acords presos.
- Així mateix, es disposarà la gravació audiovisual de la Junta per a la seva posterior difusió.
- Per garantir la seguretat dels assistents i el bon ordre en el desenvolupament de la Junta General, es disposaran les mesures de vigilància, protecció i sistemes de control d'accés que resultin més escaients.
- Amb caràcter general, es disposarà també dels mitjans necessaris per a la traducció simultània de les intervencions a la Junta.
- Amb caràcter previ a la celebració de la Junta i després de la publicació de la seva convocatòria, els accionistes que representin, com a mínim, el cinc per cent del capital social, podran demanar que es publiqui un complement de la convocatòria de la Junta que inclogui un o més punts de l'Ordre del Dia. L'exercici d'aquest dret s'haurà de fer mitjançant notificació fefaent que s'haurà de rebre al domicili social dins dels cinc dies següents a la publicació de la convocatòria.
- Els accionistes tenen dret a intervenir a la Junta General demanant en les seves intervencions les informacions i aclariments que creguin necessaris i el president de la Junta, en exercici de les seves facultats d'ordenació del seu desenvolupament, i sense perjudici d'altres actuacions,
 - (I) Podrà demanar als intervinents que aclareixin qüestions que no hagin estat compreses o que no hagin quedat prou explicades durant la intervenció.
 - (II) Podrà cridar a l'ordre als accionistes intervinents per tal que circumscriuin la seva intervenció als assumptes propis de la Junta i s'abstinguin de fer manifestacions improcedents o d'exercir d'una manera abusiva o obstruccionista el seu dret.
 - (III) Podrà anunciar als intervinents que és a punt d'acabar el temps de la seva intervenció per tal que puguin ajustar el seu discurs i, si persisteixen en les conductes descrites a l'epígraf anterior, podrà retirar-los l'ús de la paraula; i
 - (IV) Si considerés que la seva intervenció altera o pot alterar el normal desenvolupament de la reunió, els podrà començar per tal que abandonin el local i, si s'escau, prendre les mesures necessàries pel compliment d'aquesta previsió.
- Cal destacar que, sense perjudici de la possibilitat de formular un complement a la convocatòria d'acord amb l'article 97 de la LSA i propostes d'acords a l'empària de l'art. 100 de la LSA amb anterioritat a la convocatòria de la Junta General, els accionistes podran, durant el torn d'intervencions, formular propostes d'acords a la Junta General sobre extrems de l'Ordre del Dia que legalment no requereixi la seva posada a disposició dels accionistes en el moment de la convocatòria i sobre aquells assumptes en relació als quals la Junta pugui deliberar sense estar inclosos a l'Ordre del Dia.

E.6. Indiqui, si s'escau, les modificacions introduïdes durant l'exercici en el reglament de la Junta General.

No s'ha modificat en Reglament de la Junta General en l'exercici 2008.

E.7. Indiqui les dades d'assistència en les juntes generals celebrades en l'exercici al que es refereix el present informe:

Dades d'assistència

Data Junta General	% de presència física	% en representació	% vot a distància		Total
			Vot electrònic	Altres	
21/05/2008	69,400	16,100	–	–	85,500

E.8. Indiqui breument els acords presos a les juntes generals celebrats en l'exercici al que es refereix el present informe i percentatge de vots amb els quals s'ha pres cada acord.

Durant l'any 2008, Gas Natural SDG, S.A. ha celebrat una Junta General Ordinària que va tenir lloc el dia 21 de maig de 2008. Tot seguit, es resumeixen els acords presos, així com el percentatge de vots respectius, sobre el capital present i representat.

Junta General Ordinària de Gas Natural SDG, S.A.

Primer.- Examen i aprovació, si s'escau, dels Comptes Anuals (Balanç, Compte de Pèrdues i Guanys i Memòria), i de l'Informe de Gestió de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici tancat a 31 de desembre de 2007.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 1,193%.

Vots a favor: 98,803%.

Segon.- Examen i aprovació, si s'escau, dels Comptes Anuals Consolidats (Balanç, Compte de Pèrdues i Guanys, Estat d'Ingressos i Despeses reconegudes, Estat de Fluxos d'Efectiu i Memòria) i de l'Informe de Gestió del Grup Consolidat de Gas Natural SDG, S.A. corresponent a l'exercici tancat a 31 de desembre de 2007.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 1,193%.

Vots a favor: 98,803%.

Tercer.- Examen i aprovació, si s'escau, de la proposta d'aplicació del resultat de l'exercici 2007 i distribució de dividends.

Vots en contra: 0,000%.

Abstencions: 0,0002%.

Vots a favor: 99,9998%.

Quart.- Examen i aprovació, si s'escau, de la gestió del Consell d'Administració durant l'exercici 2007.

Vots en contra: 0,011%.

Abstencions: 0,044%.

Vots a favor: 99,945%.

Cinquè.- Autorització al Consell d'Administració per a l'adquisició derivativa d'accions pròpies, directament o a través de societats dominades, en els termes que acordi la Junta General i amb els límits legalment establerts, deixant sense efecte l'autorització acordada per la Junta General Ordinària de 16 de maig de 2007.

Vots en contra: 0,003%.

Abstencions: 0,036%.

Vots a favor: 99,961%.

Sisè.- Modificació dels Estatuts Socials.

6.1.- Modificació de l'article 2 relatiu a l'objecte social.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,958%.

6.2.- Modificació de l'article 51 bis relatiu a les regles de funcionament del Comitè d'Auditoria, així com introducció d'un nou article 51 ter relatiu a la Comissió de Nomenaments i Retribucions.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,958%.

6.3.- Modificació dels articles 55 i 56 relatius als Comptes Anuals per a la seva adaptació a la Llei 16/2007 de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació mercantil en matèria comptable per a la seva harmonització internacional amb base en la normativa de la Unió Europea.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,958%.

6.4.- Modificació de l'article 59 relatiu al nomenament d'auditors.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,958%.

6.5.- Supressió de l'article 67 relatiu a la resolució de conflictes.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,044%.

Vots a favor: 99,952%.

Setè.- Ratificació, nomenament o reelecció de membres del Consell d'Administració.

7.1.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Demetrio Carceller Arce.

Vots en contra: 0,370%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,592%.

7.2.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Enrique Locutura Rupérez.

Vots en contra: 0,370%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,592%.

7.3.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Francisco Reynés Massanet.

Vots en contra: 0,382%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,58%.

7.4.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Juan María Nín Génova.

Vots en contra: 0,370%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,592%.

7.5.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Rafael Villaseca Marco.

Vots en contra: 0,234%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,728%.

7.6.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Santiago Cobo Cobo.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,037%.

Vots a favor: 99,959%.

7.7.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Carlos Kinder Espinosa.

Vots en contra: 0,378%.

Abstencions: 0,038%.

Vots a favor: 99,584%.

7.8.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Carlos Losada Marrodán.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,037%.

Vots a favor: 99,959%.

7.9.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Fernando Ramírez Mazarredo.

Vots en contra: 0,487%.

Abstencions: 0,048%.

Vots a favor: 99,465%.

7.10.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Miguel Valls Maseda.

Vots en contra: 0,004%.

Abstencions: 0,037%.

Vots a favor: 99,959%.

7.11.- Ratificació i, si s'escau, nomenament del Sr. Jaime Vega de Seoane Azpilicueta.

Vots en contra: 0,047%.

Abstencions: 0,037%.

Vots a favor: 99,916%.

Vuitè.- Reelecció dels auditors de comptes de la societat y del seu Grup Consolidat per l'exercici 2008.

Vots en contra: 0,005%.

Abstencions: 0,058%.

Vots a favor: 99,937%.

Novè.- Delegació de facultats per a complementar, desenvolupar, executar, interpretar, resoldre i formalitzar els acords adoptats per la Junta General.

Vots en contra: 0,0000%.

Abstencions: 0,0007%.

Vots a favor: 99,9993%.

E.9. Indiqui si existeix alguna restricció estatutària que estableixi un nombre mínim d'accions necessàries per a assistir a la Junta General:

Sí

E.10. Indiqui i justifiqui les polítiques seguides per la societat referent a les delegacions de vot en la Junta General.

D'acord amb el que disposa l'article 34 dels Estatuts Socials i l'article 8 del Reglament de la Junta General, cada accionista amb dret a vot a la Junta General podrà ser representat per un mandatari, per tal que aquest, essent accionista de la societat, formi part de la Junta.

La representació ha de ser conferida per escrit, assimilant-se a la representació conferida per qualsevol mitjà de comunicació a distància que garanteixi degudament la identitat del subjecte.

Les persones físiques accionistes que no es trobin en ple gaudi dels seus drets civils i les persones jurídiques accionistes podran ser representades pels qui exerceixin la seva representació legal, degudament acreditada.

No serà vàlida ni eficaç la representació conferida als qui no la puguin ostentar d'acord amb la llei.

La representació és sempre revocable.

L'assistència personal a la Junta General del representat tindrà valor de revocació.

Quan els administradors de la societat ostentin la representació d'algun accionista, el document en què consti la delegació haurà de contenir l'Ordre del Dia de la Junta i les instruccions per a l'exercici del dret de vot. De no existir aquestes instruccions, s'entendrà el vot favorable a les propostes del Consell d'Administració.

E.11. Indiqui si la companyia té coneixement de la política dels inversors institucionals de participar o no en les decisions de la societat:

No

E.12. Indiqui la direcció i forma d'accés al contingut de govern corporatiu al seu lloc web.

La totalitat de la informació requerida per l'article 117 de la Llei del Mercat de Valors en la redacció donada per la Llei 26/2003 de 17 de juliol, per l'Ordre ECO/3722/2003 i per la Circular 4 / 2007 de 27 de desembre de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, es troba al lloc web www.gasnatural.com. S'accedeix al contingut del Govern Corporatiu, a través de l'apartat Informació per a Accionistes i Inversors.

F. Grau de seguiment de les recomanacions de govern corporatiu

Indiqui el grau de seguiment de la societat respecte de les recomanacions del Codi Unificat de Bon Govern.

En el supòsit de no complir-ne alguna, expliqui les recomanacions, normes, pràctiques o criteris, que aplica la societat.

1. Que els estatuts de les societats cotitzades no limitin el nombre màxim de vots que pugui emetre un mateix accionista, ni continguin altres restriccions que dificultin la presa de control de la societat mitjançant l'adquisició de les seves accions al mercat.

Veure epígrafs: A.9, B.1.22, B.1.23 i E.1, E.2.

Compleix

2. Que quan cotitzin la societat matriu i una societat dependent, ambdues defineixin públicament amb precisió:

- a) Les respectives àrees d'activitat i eventuais relacions de negoci entre elles, així com les de la societat dependent cotitzada amb la resta d'empreses del grup;
- b) Els mecanismes previstos per resoldre els eventuais conflictes d'interès que es puguin presentar.

Veure epígrafs: C.4 y C.7.

No aplicable

3. Que, malgrat que no ho exigeixin de forma expressa les Lleis mercantils, es sotmetin a l'aprovació de la Junta General d'Accionistes les operacions que comportin una modificació estructural de la societat i, en particular, les següents:

- a) La transformació de societats cotitzades en companyies holding, mitjançant "filialització" o incorporació a entitats dependents d'activitats essencials desenvolupades, fins ara, per la pròpia societat, fins i tot encara que aquesta mantingui el ple domini sobre aquelles.
- b) L'adquisició o alienació d'actius operatius essencials, quan comportin una modificació efectiva de l'objecte social.
- c) Les operacions amb efecte equivalent al de la liquidació de la societat.

Compleix

4. Que les propostes detallades dels acords a adoptar a la Junta General, inclosa la informació a la qual es refereix la recomanació 28, es facin públiques en el moment de la publicació de l'anunci de la convocatòria de la Junta.

Compleix

5. Que a la Junta General es votin separadament aquells assumptes que siguin substancialment independents, per tal que els accionistes puguin exercir de forma separada les seves preferències de vot. I que aquesta regla s'apliqui, en particular:

- a) Al nomenament o ratificació de consellers, que s'hauran de votar de forma individual;
- b) En el cas de modificacions d'Estatuts, a cada article o grup d'articles que siguin substancialment independents.

Veure epígraf: E.8.

Compleix

6. Que les societats permetin fraccionar el vot per tal que els intermediaris financers que apareguin legitimats com a accionistes, però que actuïn per compte de clients diferents, puguin emetre els seus vots d'acord amb les instruccions d'aquests darrers.

Veure epígraf: E.4.

Compleix

7. Que el Consell exerceixi les seves funcions amb unitat de propòsit i independència de criteri, dispensi el mateix tracte a tots els accionistes i es guiï per l'interès de la companyia, entès com a objectiu màxim, de forma sostinguda, el valor econòmic de l'empresa.

I que vetlli també per tal que en les seves relacions amb els grups d'interès (*stakeholders*) l'empresa respecti les lleis i reglaments; compleixi de bona fe les seves obligacions i contractes; respecti els usos i bones pràctiques dels sectors i territoris on exerceixi la seva activitat; i observi aquells principis addicionals de responsabilitat social que hagués acceptat voluntàriament.

Compleix

8. Que el Consell assumeixi, com a nucli de la seva missió, aprovar l'estratègia de la companyia i l'organització necessària per a la seva posada en pràctica, així com supervisar i controlar que la Direcció compleixi els objectius marcats i respecti l'objecte i interès social de la companyia. I que, per aquest motiu, el Consell en ple es reservi la competència d'aprovar:

a) Les polítiques i estratègies generals de la societat, i en particular:

- I) El Pla Estratègic o de Negoci, així com els objectius de gestió i pressupost anuals.
- II) La política d'inversions i finançament.
- III) La definició de l'estructura del grup de societats.
- IV) La política de govern corporatiu.
- V) La política de responsabilitat social corporativa.
- VI) La política de retribucions i avaluació de l'exercici dels alts directius.
- VII) La política de control i gestió de riscos, així com el seguiment periòdic dels sistemes interns d'informació i control.
- VIII) La política de dividends, així com la d'autocartera i, en especial, els seus límits.

Veure epígrafs: B.1.10, B.1.13, B.1.14 i D.3.

b) Les decisions següents:

- I) A proposta del primer executiu de la companyia, el nomenament i eventual cessament dels alts directius, així com les seves clàusules d'indemnització.
Veure epígraf: B.1.14
- II) La retribució dels consellers, així com, en el cas dels executius, la retribució addicional per les seves funcions executives i altres condicions que els seus contractes hagin de respectar.
Veure epígraf: B.1.14
- III) La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la societat hagi de fer pública periòdicament.
- IV) Les inversions o operacions de tot tipus quan, per la seva elevada quantia o especials característiques, tinguin caràcter estratègic, excepte que la seva aprovació correspongui a la Junta General.
- V) La creació o adquisició de participacions en entitats de propòsit especial o domiciliades en països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com aquelles altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, poguessin menyscar la transparència del grup.

c) Les operacions que la societat realitzi amb consellers, amb accionistes significatius o representats al Consell, o amb persones que hi estiguin vinculats ("operacions vinculades").

Aquesta autorització del Consell no s'entendrà, no obstant, necessària en aquelles operacions vinculades que compleixi simultàniament les tres condicions següents:

- 1er. Que es realitzin en virtut de contractes les condicions dels quals estiguin estandarditzades i s'apliquin massivament a molts clients.
- 2^{on}. Que es realitzin a preus o tarifes establerts amb caràcter general per qui actuï com a subministrador del bé o servei del que es tracti;
- 3er. Que la seva quantia no superi l'1% dels ingressos anuals de la societat.

Es recomana que el Consell aprovi les operacions vinculades previ informe favorable del Comitè d'Auditoria o, si s'escau, d'aquell altre al qual s'hagués encomanat dita funció; i que els consellers afectats per les mateixes, a més de no exercir ni delegar el seu dret de vot, no estiguin presents a la sala de reunions mentre el Consell delibera i vota sobre aquesta.

Es recomana que les competències que aquí s'atribueixen al Consell ho siguin amb caràcter indelegable, excepte les esmentades a les lletres b) i c), que podran ser adoptades per raons d'urgència per la Comissió Delegada, amb posterior ratificació per part del Consell en ple.

Veure epígrafs: C.1 i C.6

Compleix parcialment

El grau de compliment és molt elevat, per la qual cosa s'exposa tot seguit:

D'acord amb l'article 4 del Reglament del Consell d'Administració:

"1.- Correspon al Consell d'Administració la realització de tots aquells actes que resultin necessaris pel compliment de l'objecte social previst als Estatuts. El criteri que ha de presidir en tot moment l'actuació del Consell d'Administració és la maximització, de forma sostinguda, del valor de l'empresa. Serà de la seva competència, en particular:

- Determinar les orientacions estratègiques i els objectius econòmics de la societat i acordar, a proposta dels membres que integren el primer nivell de direcció, les mesures oportunes per al seu assoliment.
- Supervisar i verificar que els membres que integren el primer nivell de direcció compleixin l'estratègia i els objectius marcats i respectin l'objecte i interès social.
- Assegurar la viabilitat futura de la societat i la seva competitivitat així com l'existència d'una direcció i lideratge adequats, quedant el desenvolupament de l'activitat empresarial expressament sotmesa al seu control.
- Aprovar els codis de conducta de la societat així com desenvolupar les facultats previstes a l'article 5 d'aquest Reglament.

En l'exercici de les seves funcions, el Consell d'Administració, establirà tots els sistemes de supervisió que calgui per garantir el control de les decisions dels seus membres, la seva conformitat amb l'interès social i el fet de vetllar pels interessos dels accionistes minoritaris.

2.- Al Consell d'Administració li correspon la realització de tots aquells actes de gestió, representació i control que siguin necessaris o escaients per a la consecució de l'objecte i finalitat social previstos als Estatuts. Del compliment d'aquesta obligació respondrà davant la Junta General. La delegació de facultats a favor d'un o més membres del Consell no priva aquest últim de la competència orgànica reconeguda per la Llei de Societats Anònimes i els Estatuts Socials.

3.- El Consell d'Administració està facultat, dins dels límits legals i estatutaris o dels expressament establerts en aquest reglament, per:

- Procedir al nomenament d'un o més consellers, en cas de vacants, pel sistema de cooptació, fins que es reuneixi la primera Junta General.
- Acceptar, si s'escau, la dimissió de consellers.
- Designar i revocar al president, vicepresident, consellers delegats, secretari i vicesecretari del Consell d'Administració.
- Delegar funcions en qualsevol dels seus membres, en els termes establerts per la Llei i els Estatuts, i la seva revocació.
- Nomenar als consellers que hagin d'integrar les diferents comissions previstes en aquest Reglament, i procedir a la revocació dels seus mandats.
- Formular els Comptes Anuals i l'Informe de Gestió.
- Presentar els informes i propostes d'acords que, conforme a allò que preveu la Llei i els Estatuts, ha d'elaborar el Consell d'Administració pel coneixement i l'aprovació, si s'escau, per part de la Junta General, incloent l'Informe Anual de Govern Corporatiu.
- Establir els objectius econòmics de la societat i aprovar, a proposta del primer nivell de direcció, les estratègies, plans i polítiques destinades al seu assoliment, quedant sotmès al seu control el compliment d'aquestes activitats.
- Aprovar les adquisicions i alienacions d'aquells actius de la societat o de les seves filials que, per qualsevol circumstància, resultin especialment significatius.

- Establir la pròpia organització i funcionament així com el del primer nivell de direcció de la societat i, en especial, modificar el present Reglament.
- Exercitar les facultats que la Junta General hagi concedit al Consell d'Administració, que només podrà delegar si ho preveu de forma expressa l'acord de la Junta General, així com la resta de facultats que aquest Reglament li atorga.

4.- El Consell d'Administració també és titular de la representació orgànica de la societat en els termes legal i estatutàriament establerts. La delegació o atribució d'aquest poder de representació a favor d'un o més consellers comporta l'obligació d'aquests últims de notificar al Consell tots els actes que facin en execució d'aquest poder i que excedeixin de l'ordinària administració.

5.- El Consell d'Administració avaluarà periòdicament el seu propi funcionament, així com el funcionament de les seves comissions”.

De la mateixa manera, l'article 5 d'aquest reglament relatiu a les facultats l'exercici de les quals es reserva expressament al Consell d'Administració indica:

“No obstant les facultats representatives i d'execució que els Estatuts atorguen al president i als consellers delegats, així com els efectes que enfront de tercers tinguin els apoderaments o delegacions directament conferits per la societat, serà necessària, respecte a l'autonomia legal dels òrgans de govern de les societats del Grup, una prèvia decisió del Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., en els casos següents:

- 1.- Presentació a la Junta General Ordinària dels Comptes Anuals i l'Informe de Gestió, tant els de Gas Natural SDG, S.A., com les consolidades així com de qualsevol altre proposta que hagi de procedir legalment dels administradors de la societat.
- 2.- Aprovació del Pla Estratègic del Grup i dels seus pressupostos anuals, del Pla de Finançament Anual i de la política d'inversions i finançament.
- 3.- Definició de l'estructura societària i de l'estructura de delegacions i apoderaments.
- 4.- Aprovació de les polítiques de govern corporatiu i de responsabilitat social corporativa.
- 5.- Constitució de noves societats o entitats o participació en les ja existents quan suposi una inversió superior a deu milions d'euros que tingui caràcter estable per al Grup Gas Natural o sigui aliena a l'activitat principal de la companyia.
- 6.- Aprovació d'operacions de fusió, absorció, escissió o concentració o dissolució, amb o sense liquidació, en què estigui interessada qualsevol de les societats del Grup Gas Natural que tinguin rellevància per al Grup. En qualsevol cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions en les quals intervinguin societats amb socis externs al Grup Gas Natural.
- 7.- Alienació de participacions en el capital de societats o d'altres actius fixos per part de qualsevol societat del Grup Gas Natural que per la seva quantia o naturalesa tinguin rellevància pel mateix. En qualsevol cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions de quantia superior als deu milions d'euros.
- 8.- Aprovació dels projectes d'inversió a realitzar per qualsevol societat del Grup Gas Natural que per la seva quantia o naturalesa tinguin rellevància pel mateix. En qualsevol cas, s'entendrà que tenen aquesta rellevància les operacions de quantia superior a quinze milions d'euros.
- 9.- Aprovació dels programes d'emissió i renovació de pagarés en sèrie, d'obligacions o d'altres títols similars per Gas Natural SDG, S.A. o les seves filials majoritàriament participades o controlades.
- 10.- Aprovació d'operacions financeres, a efectuar per qualsevol societat del Grup Gas Natural, que per la seva quantia o naturalesa tingui rellevància per al grup i que no estiguin incloses al Pla de Finançament Anual. En qualsevol cas, s'entendrà que té aquesta rellevància qualsevol col·locació d'excedents a termini superior a un any o finançament a qualsevol tipus de termini de quantia superior a deu milions d'euros.
- 11.- Concessió de fiances per part de societats que pertanyen al Grup Gas Natural per garantir obligacions d'entitats que no hi pertanyen o que, pertanyent-hi, tinguin socis externs.
- 12.- Cessió de drets sobre el nom comercial i marques, així com sobre patents, tecnologia i qualsevol modalitat de propietat industrial que pertanyi a Gas Natural SDG, S.A. o societats del Grup i que tinguin rellevància econòmica.

- 13.- Aprovació o ratificació del nomenament i cessament dels membres del primer nivell de direcció i dels administradors de les diferents societats que pertanyen al Grup Gas Natural.
- 14.- Aprovació del nomenament i cessament dels patrons i càrrecs de la Fundació Gas Natural, dels representants persones físiques de Gas Natural SDG, S.A. en els supòsits en els que aquesta ocupi el càrrec d'administrador en una altra societat, i dels administradors de les societats participades que no pertanyin al Grup Gas Natural, quan la companyia tingui la facultat de proposar-ne el nomenament.
- 15.- Constitució, inversió i supervisió de la gestió de plans de pensions del personal i qualsevol altre compromís amb el mateix que impliqui responsabilitats financeres a llarg termini de la companyia.
- 16.- Celebració d'acords de caràcter comercial, industrial o financer d'importància rellevant o estratègica pel Grup Gas Natural que suposin una modificació, canvi o revisió del Pla Estratègic o pressupost anual vigents.
- 17.- Aprovació de qualsevol transacció rellevant de la societat amb un accionista significatiu, en els termes de l'article 19.
- 18.- Aprovació de la informació financera que legalment correspongui.
- 19.- Aprovació de la política de control i gestió de riscos i seguiment periòdic dels indicadors i sistemes interns de control.
- 20.- Aprovació de la política en matèria de dividends i d'autocartera.

Els acords contemplats en els punts cinquè a vuitè, desè a tretzè i setzè poden ser adoptats, indistintament, pel Consell d'Administració o per la Comissió Executiva.

El president, el/s conseller/s delegat/s o el secretari, executaran els acords que adopti el Consell d'Administració d'acord amb aquest article, notificaran l'autorització o aprovació en els termes que procedeixin i cursaran les instruccions d'actuació que requereixi tot allò que efectivament sigui acordat."

Consegüentment, hi ha determinades competències que per raons d'urgència, eficàcia i operativitat han estat atorgades indistintament al Consell d'Administració i a la Comissió Executiva.

9. Que el Consell tingui la dimensió precisa per assolir un funcionament eficaç i participatiu, cosa que fa aconsellable que la seva dimensió no sigui inferior a cinc ni superior a quinze membres.

Veure epígraf: B.1.1

Expliqui

Actualment, el Consell d'Administració de Gas Natural SDG, S.A., dins del mínim de deu membres i màxim de 20 membres que estableix l'article 41 dels Estatuts Socials, en virtut de l'acord adoptat a la Junta General d'Accionistes celebrada el 23 de juny de 2003, està format per 17 membres. Aquest nombre excedeix en dues la Recomanació 9 del Codi Unificat de Bon Govern, si bé entén la companyia que la dimensió actual del Consell és adequada i justa per a la correcta gestió i supervisió de la societat, sense que aquest nombre impedeixi, limiti o restringeixi, de cap manera, un funcionament eficaç i participatiu d'aquest òrgan de govern.

10. Que els consellers externs dominicals i independents constitueixin una àmplia majoria del Consell i que el nombre de consellers executius sigui el mínim necessari, tenint en compte la complexitat del grup societari i el percentatge de participació dels consellers executius en el capital de la societat.

Veure epígrafs: A.2, A.3, B.1.3 i B.1.14.

Compleix

11. Que si hi hagués algun conseller extern que no pugui ser considerat dominical ni independent, la societat expliqui aquesta circumstància i els seus vincles, ja sigui amb la societat o els seus directius, o amb els seus accionistes.

Veure epígraf: B.1.3.

No aplicable

12. Que dins dels consellers externs, la relació entre el nombre de consellers dominicals i el d'independents mostri la proporció existent entre el capital de la societat representat pels consellers dominicals i la resta del capital.

Aquest criteri de proporcionalitat estricte es podrà atenuar, de forma que el pes dels dominicals sigui més gran que el que correspondria al percentatge total de capital que representen:

1er En societats d'elevada capitalització en les quals siguin escasses o nul·les les participacions accionaries que tinguin legalment la consideració de significatives, però hi hagi accionistes, amb paquets accionaris d'elevat valor absolut.

2^{on} Quan es tracti de societats en les que hi hagi una pluralitat d'accionistes representats al Consell, i que no tinguin vincles entre si.

Veure epígrafs: B.1.3, A.2 i A.3.

Compleix

13. Que el nombre de consellers independents representi com a mínim un terç del total de consellers.

Veure epígraf: B.1.3.

Compleix

14. Que el caràcter de cada conseller s'expliqui pel Consell davant la Junta General d'Accionistes que hagi d'efectuar o ratificar-ne el nomenament, i es confirmi o, si s'escau, revisi anualment en l'Informe Anual de Govern Corporatiu, prèvia verificació per part de la Comissió de Nomenaments. I que en aquest informe també s'expliquin les raons per les quals s'hagi nomenat consellers dominicals a instància d'accionistes la participació accionarial dels quals sigui inferior al 5% del capital; i s'exposin les raons per les quals no s'haguessin atès, si s'escau, peticions formals de presència en el Consell procedents d'accionistes la participació accionarial dels quals sigui igual o superior a la d'altres a la instància dels quals s'haguessin designat consellers dominicals.

Veure epígrafs: B.1.3 i B.1.4.

Compleix

15. Que quan sigui escàs o nul el nombre de conselleres, el Consell expliqui els motius i les iniciatives preses per corregir aquesta situació; i que, en particular, la Comissió de Nomenaments vetlli per a que al moment de produir-se noves vacants:

- a) Els procediments de selecció no comportin cap filtre implícit que obstaculitzi la selecció de conselleres.
- b) La companyia busqui deliberadament, i inclogui entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

Veure epígrafs: B.1.2, B.1.27 i B.2.3.

Compleix parcialment

L'article 31 del Reglament d'Organització i funcionament del Consell d'Administració i les seves comissions estableix que la Comissió de Nomenaments i retribucions revisarà les aptituds necessàries en els candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per a cada categoria de consellers i el procés d'incorporació de nous membres, elevant al Consell els oportuns informes quan procedeixi. En la cobertura de noves vacants es vetllarà per tal que es facin servir processos de selecció que no impliquin cap filtre implícit que obstaculitzi la selecció de conselleres, incloent en les mateixes condicions, entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat.

Actualment es nul el nombre de Conselleres al Consell, si bé històricament Gas Natural SDG, S.A. n'havia tingut. La companyia mai no ha limitat, vetat o restringit el possible nomenament d'un conseller per raó de sexe, circumstància que de fet mai no ha estat tinguda en compte.

16. Que el president, com a responsable d'un eficaç funcionament del Consell, s'asseguri que els consellers rebin amb caràcter previ informació suficient; estimuli el debat i la participació activa dels consellers durant les sessions del Consell, salvaguardant-ne la lliure presa de posició i expressió d'opinió; i organitzi i coordini amb els presidents de les comissions rellevants l'avaluació periòdica del Consell, així com, si s'escau, la del conseller delegat o primer executiu.

Veure epígraf: B.1.42.

Compleix

17. Que, quan el president del Consell també sigui el primer executiu de la societat, es faculti a un dels consellers independents per sol·licitar la convocatòria del Consell o la inclusió de nous punts en l'Ordre del Dia; per coordinar i fer-se ressò de les preocupacions dels consellers externs; i per dirigir l'avaluació per part del Consell del seu president.

Veure epígraf: B.1.21.

No aplicable

18. Que el secretari del Consell vetlli de forma especial per tal que les actuacions del Consell:

- a) S'ajustin a la lletra i a l'esperit de les Lleis i els seus reglaments, inclosos els aprovats pels organismes reguladors.
- b) Siguin conformes amb els Estatuts de la societat i amb els Reglaments de la Junta, del Consell i altres que tingui la companyia.
- c) Tinguin presents les recomanacions sobre el bon govern que la companyia hagués acceptat contingudes en aquest Codi Unificat.

I que, per salvaguardar la independència, imparcialitat i professionalitat del secretari, el seu nomenament i cessament siguin informats per part de la Comissió de Nomenaments i aprovats pel ple del Consell; i que aquest procediment de nomenament i cessament consti al Reglament del Consell.

Veure epígraf: B.1.34.

Compleix

19. Que el Consell es reuneixi amb la freqüència necessària per exercir amb eficàcia les seves funcions, seguint el programa de dates i assumptes que estableixi a l'inici de l'exercici, i que cada conseller pugui proposar altres punts de l'Ordre del Dia inicialment no previstos.

Veure epígraf: B.1.29.

Compleix

20. Que les inassistències dels consellers es redueixin a casos indispensables i es quantifiquin en l'Informe Anual de Govern Corporatiu. I que si la representació fos imprescindible, es confereixi amb instruccions.

Veure epígrafs: B.1.28 i B.1.30.

Compleix

21. Que quan els consellers o el secretari manifestin preocupacions sobre alguna proposta o, en el cas dels consellers, sobre la marxa de la companyia i aquestes preocupacions no quedin resoltes en el Consell, a petició de qui les hagués manifestat se'n deixi constància a l'acta.

Compleix

22. Que el Consell en ple avaluï un cop a l'any:

- a) La qualitat i eficiència del funcionament del Consell.
- b) A partir de l'informe que li adreci la Comissió de Nomenaments, l'exercici de les seves funcions pel president del Consell i pel primer executiu de la companyia.
- c) El funcionament de les seves comissions, a partir de l'informe que aquestes li adrecin.

Veure epígraf: B.1.19.

Compleix

23. Que tots els consellers puguin fer efectiu el dret a demanar la informació addicional que creguin necessària sobre assumptes competència del Consell. I que, deixant de banda que els Estatuts o el Reglament del Consell estableixin una altra cosa, adrecin el seu requeriment al president o al secretari del Consell.

Veure epígraf: B.1.42.

Compleix

24. Que tots els consellers tinguin dret a obtenir de la societat l'assessorament necessari pel compliment de les seves funcions. I que la societat arbitri les vies adequades per a l'exercici d'aquest dret, que en circumstàncies especials podrà incloure l'assessorament extern amb càrrec a l'empresa.

Veure epígraf: B.1.41.

Compleix

25. Que les societats estableixin un programa d'orientació que proporcioni als nous consellers un coneixement ràpid i suficient de l'empresa, així com de les seves regles de govern corporatiu. I que ofereixin així mateix als consellers programes d'actualització de coneixements quan les circumstàncies ho aconsellin.

Compleix

26. Que les societats exigeixin que els consellers dediquin a la seva funció el temps i esforç necessaris per exercir-la amb eficiència i, en conseqüència:

- a) Que els consellers informin a la Comissió de Nomenaments de la resta de les seves obligacions professionals, per si poguessin interferir amb la dedicació exigida.

b) Que les societats estableixin regles sobre el nombre de consells dels que puguin formar part els seus consellers

Veure epígrafs: B.1.8, B.1.9 i B.1.17.

Compleix parcialment

Atès l'alt nivell de participació i assistència a les sessions dels òrgans de govern per part dels membres del Consell, la societat encara no ha establert regles sobre el nombre de consells dels que puguin formar part aquests consellers, si bé i de forma expressa, s'estableix a l'article 18 del Reglament del Consell l'obligació de no competència.

Així, l'article 18 del Reglament del Consell diu:

"El conseller no podrà exercir, per si o per persona interposada, càrrecs de qualsevol ordre a les empreses o societats competidores de Gas Natural SDG, S.A. o de qualsevol empresa del seu Grup, ni tampoc prestar a favor seu serveis de representació o d'assessorament. S'entendrà que una societat és competidora de Gas Natural SDG, S.A., quan, directament o indirecta, o a través de les societats del seu Grup, es dediqui a qualsevol de les activitats incloses en l'objecte social d'aquesta.

El Consell d'Administració, previ informe de la Comissió de Nomenaments i de Retribucions, podrà dispensar el compliment d'aquesta obligació, quan hi hagi causes justificades i amb això no s'afecti de manera negativa els interessos socials."

27. Que la proposta de nomenament o reelecció de consellers que s'elevin per part del Consell a la Junta General d'Accionistes, així com el seu nomenament provisional per cooptació, s'aprovi pel Consell:

- a) A proposta de la Comissió de Nomenaments, en el cas de consellers independents.**
- b) Previ informe de la Comissió de Nomenaments, en el cas de la resta de consellers.**

Veure epígraf: B.1.2.

Compleix

28. Que les societats facin pública a través del seu lloc web, i mantinguin actualitzada, la següent informació sobre els seus consellers:

- a) Perfil professional i biogràfic.**
- b) Altres consells d'administració als quals pertanyi, es tracti o no de societats cotitzades.**
- c) Indicació de la categoria de conseller a la qual pertanyi segons correspongui, assenyalant, en el cas de consellers dominicals, l'accionista al que representin o amb qui tinguin vincles.**
- d) Data del seu primer nomenament com a conseller de la societat, així com dels posteriors, i;**
- e) Accions de la companyia, i opcions sobre aquestes de les que en sigui titular.**

Compleix

29. Que els consellers independents no romanguin durant un període continuat superior a 12 anys.

Veure epígraf: B.1.2.

Compleix

30. Que els consellers dominicals presentin la dimissió quan l'accionista a qui representin vengui íntegrament la seva participació accionarial. I que també ho facin, en el nombre que correspongui, quan aquest accionista rebaixi la seva participació accionarial fins a un nivell que exigeixi la reducció del nombre dels seus consellers dominicals.

Veure epígrafs: A.2, A.3 i B.1.2.

Compleix

31. Que el Consell d'Administració no proposi el cessament de cap conseller independent abans del compliment del període estatutari pel que hagués estat nomenat, excepte quan concorri justa causa, apreciada pel Consell previ informe de la Comissió de Nomenaments. En particular, s'entendrà que hi ha justa causa quan el conseller hagués incomplert els deures inherents al seu càrrec o incorregut en algunes de les circumstàncies descrites a l'epígraf 5 de l'apartat III de definicions d'aquest Codi.

També es podrà proposar el cessament de consellers independents de resultes d'Ofertes Públiques d'Adquisició, fusions o altres operacions societàries similars que suposin un canvi en l'estructura de capital de la societat quan aquests canvis en l'estructura del Consell vinguin propiciats pel criteri de proporcionalitat assenyalat a la **Recomanació 12**.

Veure epígrafs: B.1.2, B.1.5 i B.1.26.

Compleix

32. Que les societats estableixin regles que obliguin els consellers a informar i, si s'escau, dimitir en aquells supòsits que puguin perjudicar el crèdit i reputació de la societat i, en particular, estiguin obligats a informar al Consell de les causes penals en les quals apareguin com a imputats, així com de les seves posteriors vicissituds processals.

Que si un conseller resultés processat o es dictés contra seu interlocutòria d'obertura de judici oral per algun dels delictes assenyalats a l'article 124 de la Llei de Societats Anònimes, el Consell examini el cas tan aviat com li sigui possible i, a la vista de les seves circumstàncies concretes, decideixi si cal o no que el conseller romanguí al càrrec. I que el Consell ho expliqui, tot plegat i de forma raonada, a l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Veure epígrafs: B.1.43, B.1.44.

Compleix

33. Que tots els consellers expressin clarament la seva oposició quan considerin que alguna proposta de decisió sotmesa al Consell pugui ésser contrària a l'interès social. I que també ho facin de forma especial els independents i altres consellers als quals no afecti el potencial conflicte d'interès, quan es tracti de decisions que puguin perjudicar als accionistes no representats al Consell.

I que quan el Consell adopti decisions significatives o reiterades sobre les que el conseller hagués formulat serioses reserves, aquest n'extregui les conclusions que procedeixin i, si optés per dimitir, n'expliqui les raons a la carta referida a la recomanació següent.

Aquesta recomanació també ateny al secretari del Consell, encara que no tingui la condició de conseller.

Compleix

34. Que quan, ja sigui per dimissió o per un altre motiu, un conseller cessi en els seu càrrec abans del termini del seu mandat, n'expliqui les raons en una carta que enviarà a tots els membres del Consell. I que, sense perjudici que aquest cessament es comuniqui com a fet rellevant, el motiu del cessament s'expliqui a l'Informe Anual de Govern Corporatiu.

Veure epígraf: B.1.5.

Compleix parcialment

La recomanació no s'aplica als consellers dominicals ni executius ja que aquests accedeixen al Consell de manera ben diferent en comparació als consellers independents. Els primers tenen l'origen del seu nomenament en la proposta d'un titular de participacions significatives estables al capital de la societat; els segons accedeixen al Consell d'Administració en virtut de les seves competències executives o funcions de primer nivell. Els consellers independents són els designats en virtut de les seves condicions personals i professionals, essent persones que poden exercir les seves funcions sense veure's condicionats per relacions amb la societat, els seus accionistes significatius o els seus directius. Per això, només a aquests consellers se'ls demana que, quan per qualsevol motiu deixin el càrrec abans que acabi el seu mandat, expliquin els motius a la resta de consellers.

35. Que la política de retribucions aprovada pel Consell es pronunciï com a mínim sobre les següents qüestions:

- a) Import dels components fixes amb desglossament, si s'escau, de les dietes per participació en el Consell i les seves comissions, i una estimació de la retribució fixa anual a la qual originin;
- b) Conceptes retributius de caràcter variable, incloent-hi, en particular:
 - I) Classes de consellers als quals s'apliquin, així com explicació de la importància relativa dels conceptes retributius variables respecte als fixos.
 - II) Criteris d'avaluació de resultats en els que es basi qualsevol dret a una remuneració en accions, opcions sobre accions o qualsevol component variable;
 - III) Paràmetres bàsics i fonament de qualsevol sistema de primes anuals (bonus) o d'altres beneficis no satisfets en efectiu; i
 - IV) Una estimació de l'import absolut de les retribucions variables que originaran el pla retributiu proposat, en funció del grau de compliment de les hipòtesis o objectius que prenguin com a referència.

- c) Principals característiques dels sistemes de previsió (per exemple, pensions complementàries, assegurances de vida i figures anàlogues), amb una estimació del seu import o cost anual equivalent.
- d) Condicions que hauran de respectar els contractes dels qui exerceixin funcions d'alta direcció com a consellers executius, entre les quals s'inclouran:
- I) Durada;
 - II) Terminis de preavís; i
 - III) Qualsevol altra clàusula relativa a primes de contractació, així com indemnitzacions o blindatges per resolució anticipada o acabament de la relació contractual entre la societat i el conseller executiu.

Veure epígraf: B.1.15.

Compleix

36. Que es circumscriguin als consellers executius les remuneracions mitjançant lliurament d'accions de la societat o de societats del grup, opcions sobre accions o instruments indexats al valor de l'acció, retribucions variables lligades al rendiment de la societat o sistemes de previsió.

Aquesta recomanació no afectarà al lliurament d'accions quan es condicioni al fet que els consellers les mantinguin fins al seu cessament com a conseller.

Veure epígrafs: A.3, B.1.3.

Compleix

37. Que la remuneració dels consellers externs sigui la necessària per retribuir la dedicació, qualificació i responsabilitat que el càrrec exigeixi; però no tan elevada com per comprometre'n la independència.

Compleix

38. Que les remuneracions relacionades amb els resultats de la societat tinguin en compte les eventuais excepcions que constin a l'informe de l'auditor extern i minorin aquests resultats.

No aplicable

39. Que en cas de retribucions variables, les polítiques retributives incorporin les cauteles tècniques necessàries per assegurar que aquestes retribucions guarden relació amb l'exercici professional dels seus beneficiaris i no deriven simplement de l'evolució general dels mercats o del sector d'activitat de la companyia o d'altres circumstàncies similars.

Compleix

40. Que el Consell sotmeti a votació de la Junta General d'Accionistes, com a punt separat de l'Ordre del Dia, i amb caràcter consultiu, un informe sobre la política de retribucions dels consellers. I que aquest informe es posi a disposició dels accionistes, ja sigui de forma separada o de qualsevol altra forma que la societat consideri convenient.

Aquest informe es centrarà especialment en la política de retribucions aprovada pel Consell per a l'any ja en curs, així com, si s'escau, la prevista pels anys futurs. Abordarà totes les qüestions a les quals es refereix la **Recomanació 35**, excepció feta d'aquells extrems que puguin suposar la revelació d'informació comercial sensible. Posarà èmfasi en els canvis més significatius d'aquestes polítiques sobre l'aplicada durant l'exercici passat al qual es refereixi la Junta General. Inclourà també un resum global de com es va aplicar la política de retribucions en el citat exercici passat.

Que el Consell informi, també, del paper exercit per la Comissió de Retribucions en l'elaboració de la política de retribucions i, si hagués estat assessorada per un agent extern, de la identitat dels consultors externs encarregats de fer-ho.

Veure epígraf: B.1.16.

Expliqui

L'article 44 dels Estatuts de Gas Natural spg, s.A. ja estableix un límit a la remuneració dels consellers. Aquest article assenyalava que "la remuneració del Consell d'Administració consistirà en un 10% del benefici anual com a màxim, determinant-se dins d'aquest límit, en proporció al nombre de consellers en exercici.

Aquesta remuneració només podrà ser detreta dels beneficis líquids després d'estar cobertes les reserves legals i estatutàries i d'haver reconegut a les accions ordinàries un dividend no inferior al 4% del seu valor nominal."

Així mateix, a la Memòria s'hi detallen les retribucions individuals dels consellers, incloent-hi tota la informació necessària per tal que els accionistes tinguin ple coneixement de les retribucions dels dits consellers.

41. Que la Memòria detalli les retribucions individuals dels consellers durant l'exercici i inclogui:

a) El desglossament individualitzat de la remuneració de cada conseller, que inclourà, si s'escau:

- I) Les dietes d'assistència o altres retribucions fixes com a conseller;
- II) La remuneració addicional com a president o membre d'alguna comissió del Consell;
- III) Qualsevol remuneració en concepte de participació en beneficis o primes, i la raó per la qual es van atorgar;
- IV) Les aportacions a favor del conseller a plans de pensions d'aportació definida; o l'augment de drets consolidats del conseller, quan es tracti d'aportacions a plans de prestació definida;
- V) Qualsevol indemnitzacions pactades o pagades en cas d'acabament de les seves funcions;
- VI) Les remuneracions percebudes com a conseller d'altres empreses del grup;
- VII) Les retribucions per l'exercici de funcions d'alta direcció dels consellers executius;
- VIII) Qualsevol altre concepte retributiu diferent dels anteriors, sigui quina sigui la naturalesa o l'entitat del grup que el satisfaci, especialment quan tingui la consideració d'operació vinculada o la seva omissió distorsioni la fidel imatge de les remuneracions totals percebudes pel conseller.

b) El desglossament individualitzat dels eventuais lliuraments a consellers d'accions, opcions sobre accions o qualsevol altre instrument indexat al valor de l'acció, amb detall de:

- I) Nombre d'accions o opcions concedides en l'any, i condicions pel seu exercici;

- II) Nombre d'opcions exercides durant l'any, amb indicació del nombre d'accions afectes i el preu d'exercici;
- III) Nombre d'opcions pendents d'exercitar a final d'any, amb indicació del seu preu, data i altres requisits d'exercici;
- IV) Qualsevol modificació durant l'any de les condicions d'exercici d'opcions ja concedides.

c) Informació sobre la relació, en aquest exercici passat, entre la retribució obtinguda pels consellers executius i els resultats o altres mesures de rendiment de la societat.

Compleix

42. Que quan hi hagi Comissió Delegada o Executiva (en endavant, "Comissió Delegada"), l'estructura de participació de les diferents categories de consellers sigui similar a la del propi Consell i el seu secretari sigui el del Consell.

Veure epígrafs: B.2.1 i B.2.6.

Compleix

43. Que el Consell tingui sempre coneixement dels assumpte tractats i de les decisions preses per la Comissió Delegada i que tots els membres del Consell rebin còpia de les actes de les sessions de la Comissió Delegada.

Expliqui

El president del Consell, alhora president de la Comissió Executiva de la companyia, informa als membres del Consell d'Administració d'aquells assumptes tractats a la Comissió que no tenen la condició de recurrents, ordinaris o habituals. Així mateix, quan la Comissió Executiva, en ple exercici de les seves competències, entén que determinat assumpte sotmès a la seva consideració i per la seva importància estratègica, quantitativa o qualitativa el Consell d'Administració n'hagi de tenir coneixement, li adreça per a la corresponent presa de raó.

44. Que el Consell d'Administració constitueixi al seu si, a més del Comitè d'Auditoria exigida per la Llei del Mercat de Valors, una Comissió, o dues comissions separades, de Nomenaments i Retribucions.

Que les regles de composició i funcionament del Comitè d'Auditoria i de la Comissió o comissions de Nomenaments i Retribucions figurin en el Reglament del Consell, i incloguin les següents:

- a) Que el Consell designi els membres d'aquestes comissions, tenint presents els coneixements, aptituds i experiència dels consellers i comeses de cada Comissió; deliberi sobre les seves propostes i informes; i davant seu hagin de retre compte, en el primer ple del Consell posterior a les seves reunions, de la seva activitat i respondre del treball realitzat;
- b) Que aquestes comissions estiguin formades exclusivament per consellers externs, amb un mínim de tres. Això anterior s'entén sense perjudici de l'assistència de consellers executius o alts directius, quan així ho acordin de forma expressa els membres de la Comissió.
- c) Que els seus presidents siguin consellers independents.

- d) Que puguin demanar assessorament extern, quan ho considerin necessari per a l'exercici de les seves funcions.
- e) Que de les seves reunions es redacti acta, de la qual s'enviarà còpia a tots els membres del Consell.

Veure epígrafs: B.2.1 i B.2.3.

Compleix parcialment

Els presidents i membres de les diferents comissions formen part del Consell d'Administració i aquestes, alhora i en exercici de les seves competències, formulen les diferents propostes i informes que, després, li són sotmeses, motiu pel qual i a fi d'evitar-ne la remissió, no s'envien les actes de les comissions.

45. Que la supervisió del compliment dels codis interns de conducta i de les regles de govern corporatiu s'atribueixi al Comitè d'Auditoria, a la Comissió de Nomenaments, o, si hi fossin de forma separada, a les Comissions de Compliment o de Govern Corporatiu.

Compleix

46. Que els membres del Comitè d'Auditoria, i de forma especial el seu president, es designin tenint en compte els seus coneixements i experiència en matèria de comptabilitat, auditoria o gestió de riscos.

Compleix

47. Que les societats cotitzades disposin d'una funció d'auditoria interna que, sota la supervisió del Comitè d'Auditoria, vetlli pel bon funcionament dels sistemes d'informació i control intern.

Compleix

48. Que el responsable de la funció d'auditoria interna presenti al Comitè d'Auditoria el seu pla anual de treball; l'informe directament de les incidències que es presentin en el seu desenvolupament; i li sotmeti al final de cada exercici un informe d'activitats.

Compleix

49. Que la política de control i gestió de riscos identifiqui com a mínim:

- a) Els diferents tipus de risc (operatius, tecnològics, financers, legals, reputacionals...) als quals s'enfronta la societat, incloent-hi entre els financers o econòmics, els passius contingents i altres riscos fora de balanç;
- b) L'assenyalament del nivell de risc que la societat consideri acceptable;
- c) Les mesures previstes para mitigar l'impacte dels riscos identificats, en cas que s'arribessin a materialitzar;

- d) Els sistemes d'informació i control intern que es faran servir per controlar i gestionar els esmentats riscos, inclosos els passius contingents o riscos fora de balanç.

Veure epígraf: D.

Compleix

50. Que correspongui al Comitè d'Auditoria:

1er En relació amb els sistemes d'informació i control intern:

- a) Supervisar el procés d'elaboració i la integritat de la informació financera relativa a la societat i, si s'escau, al grup, revisant el compliment dels requisits normatius, la correcta delimitació del perímetre de consolidació i la correcta aplicació dels criteris comptables.
- b) Revisar periòdicament els sistemes de control intern i gestió de riscos, per tal que els principals riscos s'identifiquin, gestionin i donin a conèixer adequadament.
- c) Vetllar per la independència i eficàcia de la funció d'auditoria interna; proposar la selecció, nomenament, reelecció i cessament del responsable del servei d'auditoria interna; proposar el pressupost d'aquest servei; rebre informació periòdica sobre les seves activitats; i verificar que l'alta direcció té en compte les conclusions i recomanacions dels seus informes.
- d) Establir i supervisar un mecanisme que permeti als treballadors comunicar, de forma confidencial i, si es considera adequat, anònima les irregularitats de potencial transcendència, especialment financeres i comptables, que adverteixin en el si de l'empresa.

2^{on} En relació amb l'auditor extern:

- a) Elevar al Consell les propostes de selecció, nomenament, reelecció i substitució de l'auditor extern, així com les condicions de la seva contractació.
- b) Rebre regularment de l'auditor extern informació sobre el pla d'auditoria i els resultats de la seva execució, i verificar que l'alta direcció tingui en compte les seves recomanacions.
- c) Assegurar la independència de l'auditor extern i, en aquest sentit:
 - I) Que la societat comuniqui com a fet rellevant a la CNMV el canvi d'auditor i l'acompanyi d'una declaració sobre una eventual existència de desacords amb l'auditor sortint i, si hi fos, del seu contingut;
 - II) Que s'asseguri que la societat i l'auditor respectin les normes vigents sobre prestació de serveis diferents als d'auditoria, els límits a la concentració del negoci de l'auditor i, en general, la resta de normes establertes per assegurar la independència dels auditors;
 - III) Que en cas de renúncia de l'auditor extern examini les circumstàncies que l'haguessin motivat.
- d) En el cas de grups, afavorir que l'auditor del grup assumeixi la responsabilitat de les auditories de les empreses que l'integren.

Veure epígrafs: B.1.35, B.2.2, B.2.3 i D.3.

Compleix

51. Que el Comitè d'Auditoria pugui convocar qualsevol treballador o directiu de la societat, i fins i tot disposar que compareguin sense presència de cap altre directiu.

Compleix

52. Que el Comitè d'Auditoria informi al Consell, amb caràcter previ a la presa per part d'aquest de les corresponents decisions, sobre els següents assumptes assenyalats a la Recomanació 8:

- a) La informació financera que, per la seva condició de cotitzada, la societat hagi de fer pública periòdicament.
El Comitè s'hauria d'assegurar que els comptes intermedis es formulen amb els mateixos criteris comptables que els anuals i, per aquest motiu, considerar la procedència d'una revisió limitada de l'auditor extern.
- b) La creació o adquisició de participacions a entitats de propòsit especial o domiciliades a països o territoris que tinguin la consideració de paradisos fiscals, així com qualssevol altres transaccions o operacions de naturalesa anàloga que, per la seva complexitat, poguessin menystenir la transparència del grup.
- c) Les operacions vinculades, excepte que aquesta funció d'informe previ hagi estat atribuïda a una altra Comissió de les de supervisió i control.

Veure epígrafs: B.2.2 i B.2.3.

Compleix

53. Que el Consell d'Administració procuri presentar els comptes a la Junta General sense reserves ni excepcions en l'informe d'auditoria i que, en els supòsits excepcionals en què hi siguin, tant el president del Comitè d'Auditoria com els auditors expliquin amb claredat als accionistes el contingut i l'abast d'aquestes reserves o excepcions.

Veure epígraf: B.1.38

Compleix

54. Que la major part dels membres de la Comissió de Nomenaments - o de Nomenaments i Retribucions, si fossin una sola - siguin consellers independents.

Veure epígraf: B.2.1.

Compleix

55. Que corresponguin a la Comissió de Nomenaments, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

- a) Avaluar les competències, coneixements i experiència necessaris al Consell, definir, en conseqüència, les funcions i aptituds necessàries dels candidats que hagin de cobrir cada vacant, i avaluar el temps i dedicació necessaris per a que puguin exercir bé la seva comesa.
- b) Examinar o organitzar, de la forma que s'entengui adequada, la successió del president i del primer executiu i, si s'escau, fer propostes al Consell, per tal que aquesta successió es produeixi de forma ordenada i ben planificada.
- c) Informar els nomenaments i cessaments d'alts directius que el primer executiu proposi al Consell.
- d) Informar al Consell sobre les qüestions de diversitat de gènere assenyalades a la Recomanació 14 d'aquest Codi.

Veure epígraf: B.2.3.

Compleix parcialment

L'única qüestió a tenir en compte en aquest epígraf seria la relativa a la diversitat de gènere i de la que la Comissió de Nomenaments i Retribucions en té encomanada la revisió de les aptituds necessàries dels candidats que hagin de cobrir cada vacant, el compliment dels requisits exigits per a cada categoria de consellers i el procés d'incorporació de nous membres, elevant al Consell els oportuns informes quan calgui. En la cobertura de noves vacants es vetlla per tal que s'emprin processos de selecció que no pateixin filtres implícits que obstaculitzin la selecció de conselleres, incloent-hi en les mateixes condicions entre els potencials candidats, dones que reuneixin el perfil professional buscat. Aquesta obligació la mostra l'article 31.2 del Reglament del Consell d'Administració.

56. Que la Comissió de Nomenaments consulti el president i el primer executiu de la societat, especialment en referència a matèries relatives als consellers executius.

I que qualsevol conseller pugui sol·licitar de la Comissió de Nomenaments que prengui en consideració, per si els considerés idonis, potencials candidats per cobrir vacants de conseller.

Compleix

57. Que correspongui a la Comissió de Retribucions, a més de les funcions indicades a les recomanacions precedents, les següents:

a) Proposar al Consell d'Administració:

- I) La política de retribució dels consellers i alts directius;**
- II) La retribució individual dels consellers executius i la resta de condicions dels seus contractes.**
- III) Les condicions bàsiques dels contractes dels alts directius.**

b) Vetllar per l'observança de la política retributiva establerta per la societat.

Veure epígrafs: B.1.14, B.2.3.

Compleix

58. Que la Comissió de Retribucions consulti al president i al primer executiu de la societat, especialment quan es tracti de matèries relatives als consellers executius i alts directius.

Compleix

G. Altres informacions d'interès

Si considera que hi ha algun principi o aspecte rellevant relatiu a les pràctiques de govern corporatiu aplicat per la societat, que no ha estat abordat pel present informe, tot seguit, mencioni i expliqui'n el contingut.

Nota aclaridora a l'apartat B.1.10

Es competència de la Comissió de Nomenaments i Retribucions, en virtut de l'article 31.2 del Reglament del Consell d'Administració, proposar la política general dels alts directius del Grup Gas Natural, corresponent la seva concreta execució al president i conseller delegat de la companyia.

Nota aclaridora l'apartat B.1.30

El número 10 reflectit en el quadre superior, indica el nombre de sessions del Consell d'Administració a la qual no han assistit tots els seus membres, d'acord amb la definició donada en l'incís final d'aquest apartat.

Nota aclaridora a l'apartat C.2

Durant l'exercici 2008, Gas Natural SDG, S.A. va abonar a Holding de Infraestructuras y Servicios Urbanos, SA (entitat participada per Critería CaixaCorp, SA i Suez Environnement España, SLU) en concepte de pagament de dividends i altres beneficis distribuïts, la quantitat de 25.677 milers d'euros.

Nota aclaridora als apartats B.1.15 i F.35

Segons estableix l'article 2.22 del Reglament del Consell d'Administració, el Consell haurà de definir la política de retribucions als seus consellers, determinant (i) l'import dels components fixos, amb desglossament dels que corresponguin a la participació en el Consell i en les seves comissions i (ii) els conceptes de caràcter variable, en cas d'haver, especificant la seva importància relativa respecte dels fixos. Excepció feta de motius fonamentats, la retribució per mitjançant del lliurament d'accions, accions sobre accions o instruments indexats al valor de l'acció es circumscriurà als consellers executius.

Respecte a l'apartat d) del F.35, vid B.1.14 i B.1.15.

Dins d'aquest apartat es pot incloure qualsevol altra informació, aclariment o matís relacionat amb els anteriors apartats de l'informe, en la mesura que siguin rellevants i no reiteratius.

En concret, indiqui si la societat està sotmesa a legislació diferent a l'espanyola en matèria de govern corporatiu i, si s'escau, inclogui aquella informació que estigui obligada a subministrar i sigui diferent de la requerida en el present informe.

Definició vinculant de conseller independent:

Indiqui si algun dels consellers independents té o ha tingut alguna relació amb la societat, els seus accionistes significatius o els seus directius, que d'haver estat prou significativa o important, hauria determinat que el conseller no pogués ser considerat com a independent de conformitat amb la definició recollida en l'apartat 5 del Codi Unificat de bon govern:

No

Data i signatura:

Aquest informe anual de govern corporatiu ha estat aprovat pel Consell d'Administració de la societat, en la seva sessió de data ..

30/01/2009

Indiqui si hi ha hagut consellers que hagin votat en contra o s'hagin abstingut en relació amb l'aprovació d'aquest informe.

No

**Dades Consolidades
2004-2008**

Estadístiques d'explotació	262
Estadístiques financeres	263
Estadístiques borsàries	265

Estadístiques d'explotació

	2008	2007	2006	2005	2004
Distribució de gas (GWh)	481.414	453.172	432.956	422.912	385.655
Espanya	270.073	271.058	258.758	254.774	228.954
Vendes de gas a tarifa	14.177	38.288	44.660	51.121	51.449
ATX	255.896	232.770	214.098	203.653	177.505
Llatinoamèrica	208.408	179.314	171.750	165.408	155.346
Vendes de gas a tarifa	144.065	115.132	106.849	99.891	92.097
ATX	64.343	64.182	64.901	65.517	63.249
Itàlia	2.933	2.800	2.448	2.730	1.355
Vendes de gas a tarifa	2.632	2.635	2.347	2.652	1.315
ATX	301	165	101	78	40
Subministrament de gas (GWh)	292.629	292.730	294.451	305.324	288.055
Espanya (1)	239.090	245.566	251.410	259.649	243.510
Internacional	53.539	47.164	43.041	45.675	44.545
Transport de gas/EMPL (GWh)	133.497	124.150	129.499	145.923	115.637
Xarxa de distribució de gas (Km)	115.295	109.759	104.528	100.150	95.155
Espanya	48.578	45.429	42.364	39.611	37.534
Llatinoamèrica	61.196	59.555	58.152	56.763	54.120
Itàlia	5.521	4.775	4.012	3.776	3.501
Increment punts de subministrament distribució de gas (milers)	377	453	483	615	620
Espanya	161	246	301	325	326
Llatinoamèrica	176	170	150	253	280
Itàlia	40	37	32	37	14
Punts de subministrament de gas (milers) a 31/12	11.492	11.115	10.662	10.179	9.565
Espanya	5.842	5.681	5.435	5.134	4.808
Llatinoamèrica	5.253	5.077	4.907	4.757	4.505
Itàlia	397	357	320	288	252
Contractes per client a Espanya (a 31/12)	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4
Empleats (a 31/12)	6.757	6.953	6.686	6.717	6.697
Vendes d'electricitat a Espanya (GWh)	6.216	2.214	2.761	6.296	4.457
Energia elèctrica produïda (GWh)	31.451	18.700	19.514	10.466	7.272
Espanya	18.130	16.975	17.831	8.904	5.802
Amèrica	13.321	1.725	1.683	1.562	1.470

(1) No inclou operacions d'intercanvi.

Estadístiques financeres

Magnituds del Balanç (en milions d'euros)

	2008	2007	2006	2005	2004
Immobilitzat material i intangible brut	16.456	15.638	13.592	12.706	10.639
Fons de comerç de consolidació	546	541	441	456	334
Provisions i amortitzacions	(5.397)	(4.838)	(4.298)	(3.801)	(3.164)
Immobilitzat material i intangible net	11.605	11.341	9.735	9.361	7.809
Immobilitzat financer	2.862	757	560	884	641
Patrimoni net atribuït a la societat dominant	6.376	6.070	5.652	5.411	4.571
Interessos minoritaris	345	357	344	355	220
Subvencions	606	543	478	433	409
Passius financers no corrents	4.451	3.075	2.590	3.304	2.152
Passius financers corrents	934	1.004	628	512	704

Magnituds del Compte de Pèrdues i Guanys (en milions d'euros)

	2008	2007	2006	2005	2004
Import net de la xifra de negocis	13.544	10.093	10.348	8.527	6.266
Altres ingressos d'explotació i imputació de subvencions	95	81	124	108	87
Ingressos d'explotació	13.639	10.174	10.472	8.635	6.353
Resultat brut d'explotació	2.564	2.277	1.912	1.519	1.335
Resultat net d'explotació	1.794	1.567	1.263	969	862
Despeses i ingressos financers, variacions de valor raonable en instruments financers i diferències de canvi netes	(263)	(224)	(267)	(221)	(154)
Resultat per alienacions d'instruments financers	14	64	230	286	162
Resultat financer	(249)	(160)	(37)	65	8
Resultat abans d'impostos	1.551	1.415	1.231	1.068	926
Resultat consolidat de l'exercici	1.172	1.056	929	827	695
Resultat consolidat de l'exercici atribuïble a la societat dominant	1.057	959	855	749	642

Magnituds de l'Estat de Fluxos d'Efectiu (en milions d'euros)

	2008	2007	2006	2005	2004
Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	2.023	1.829	1.454	838	806
Pagaments per inversions en immobilitzat material i actius intangibles	1.088	1.135	1.159	1.151	1.015
Pagaments per resta d'inversions	1.741	1.041	46	436	420
Cobraments per desinversions	66	176	358	472	390
Pagaments per dividends	580	521	451	368	296
Cobraments/(pagaments) per instruments de passiu financer	1.286	730	(451)	560	241

Estadístiques borsàries

	2008	2007	2006	2005	2004
Nombre d'accions negociades (milions)	376,2	406,7	309,2	240,6	258,9
Efectiu negociat (milions d'euros)	11.833,3	15.648,8	8.019,1	5.537,0	5.169,7
Darrera cotització (euros)	19,29	40,02	29,99	23,66	22,76
Màxim (euros)	42,45	45,76	32,88	24,88	22,99
Mínim (euros)	18,51	29,00	21,74	21,33	18,18
Valor comptable per acció (euros)	15,01	14,35	13,39	12,88	10,70
Ebitda per acció (euros)	5,73	5,08	4,27	3,39	2,98
Benefici net per acció (euros)	2,36	2,14	1,91	1,67	1,43
Relació cotització-valor comptable	1,3	2,8	2,2	1,8	2,1
Relació valor empresa-Ebitda	5,3	9,6	8,6	9,4	9,6
Relació cotització-benefici	8,2	18,7	15,7	14,1	15,9
Relació dividend-capitalització borsària (%)	7,7	2,8	3,3	3,6	3,1
Relació dividend-benefici (%)	62,7	53,2	51,4	50,2	49,5
Capital social (nombre d'accions a 31/12)	447.776.028	447.776.028	447.776.028	447.776.028	447.776.028
Capitalització borsària (milions d'euros)	8.637,6	17.920,0	13.428,8	10.594,4	10.191,4
Dividend (milions d'euros)	662,7	510,5	438,8	376,1	317,9

Edició:

Direcció de Comunicació
i Gabinet de Presidència
www.gasnatural.com

Disseny gràfic:

Estudio Gráfico Juan de la Mata
www.juandelamata.com

Fotografies:

Grup Gas Natural

Impressió:

Egraf S.A.
Imprès en paper ecològic

Fonts mixtes

Grup de productes provinents de boscos ben
gestionats i altres fonts controlades.
Cert. Número SW-COC-001615
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council

Paper certificat segons els estàndards del
FSC (Forest Stewardship Council)
que assegura un ús forestal eficient
per a la conservació dels boscos.

Gas Natural SDG, S.A.

Domicili Social

Plaça del Gas, 1
08003 Barcelona
Tel: 902 199 199
Fax: 93 402 58 70

Seu a Madrid

Avenida de América, 38
28028 Madrid
Tel: 902 199 199
Fax: 91 726 85 30

